ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୧ • ୫୦ଟଙ୍କା

ରେବତୀ

ଆମ ମାଟିର ସ୍ୱର

website : www.rebatee.in

ପ୍ରସଙ୍ଗ: ନୂଆବର୍ଷ ନୂଆମୁହଁ

New Product
HDPE Pipes
SAVE WATER!
WATER IS LIFE.
Ohm PVC Pipes
Agriculture / Irrigation / Industries / Domestic
Ohm
PVC
HDPE
Pipes & Fittings
"An ISO 9001:2008 Certified Company"
OHM PIPES PVT.LTD.
PLOT NO-D-7,8,49&50, SOMANATHPUR IID CENTRE,
BALASORE-765019, ODISHA, Ph. No : +919238100443

RNI Registration No. : ODIODI / 2018 / 78444

REBATI AMA MATIRA SWARA

a monthly family feature Odia Journal on Life & Literature

ରେବତୀ
ଆମ ମାଟିର ସ୍ୱର

ତୃତୀୟ ବର୍ଷ : ୩ୟ ସଂଖ୍ୟା, ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୧ ■ Vol-3, Issue : 3, January 2021

ମାର୍ଗଦର୍ଶକ | Advisor

ଇଂ. ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଜେନା | **Er. Rabindra Kumar Jena**

ସମ୍ପାଦିକା | Editor

ଶ୍ରୀମତୀ ସୁବାସିନୀ ଜେନା | **Mrs. Subasini Jena**

ଆରାଧ୍ୟ

ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି

କଥାସମ୍ରାଟ ଓ ବ୍ୟାସକବି

■

ଉପଦେଷ୍ଟା

ଡକ୍ଟର ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଚରଣ ମହାନ୍ତି

ବିଶିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଓ ସାହିତ୍ୟିକ

ସହଯୋଗୀ ସମ୍ପାଦକ

କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି

ଅଳଂକରଣ ବିଭାଗ

- ଗ୍ରାଫିକ୍ ଡିଜାଇନ୍ : ଶିବରାଜ କମ୍ପ
- ଚିତ୍ରକଳା : ସଂଜୟ କୁମାର ରାଉଳ
- ଲେ-ଆଉଟ୍ : ଦିଲ୍ଲୀପ କୁମାର ସେଣ
- ଅକ୍ଷର : ନିରଞ୍ଜନ ସାହୁ
- ରେବତୀ ନାମାଙ୍କନ : ଶିଳ୍ପୀ ଶଶିକାନ୍ତ ରାଉତ

ସମ୍ପାଦକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ସମ୍ପାଦିକା : ରେବତୀ
ଓ.ଟି. ରୋଡ୍, ବାଲେଶ୍ୱର
ପିନ୍- ୭୫୬୦୦୧
ଫୋନ୍ : ୯୪୩୭୦୮୦୦୦୩
୭୦୦୮୮୪୫୯୨୦

Editorial Office

Editor : **Rebati Ama Matira Swara**
O.T. Road, Balasore
Pin - 756001, Odisha
Phone : 9437080003
7008845920

E-mail : ***rebati.rebati2018@gmail.com***
: ***rebati.edit2020@gmail.com***

Printed by **Subasini Jena**, Published by **Subasini Jena**, Owned by **Subasini Jena** and Printed at Print-Tech Offset Pvt. Ltd., F-66/1 & F-66/2, Chandaka Industrial Area, P.O. KIIT, Bhubaneswar-751024, Odisha and Published at Mansingh Bazar, P.O. Motiganj, Dist. Balasore-756003, Odisha. Editor : **Subasini Jena**

■ ମୂଲ୍ୟ : **୫୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର** ■ Price : **INR 50/- Only**

CMC INFRATECH PRIVATE LIMITED

At : Chorda, Po: Jajpur Road
Dist : Jajpur-755019
Ph : 06726-222177, Mob : 9861961777
Email : cmcinfratech@gmail.com
Web : www.cmcinfratech.com

Anirudha Mohanty
Managing Director

adventz
PARADEEP PHOSPHATES LIMITED

BE RESPONSIBLE

India made a great track record in fighting the deadly virus Corona by implementing strict health & sanitisation measures along with complete shut down of movement except essential items. Our Corona warriors made a heroic effort in containing the spread by working day & night in hospitals and in the field. Police safeguarded us by strictly adhering to the rules of lock down. The tireless efforts of these warriors should not go waste. Let's come together and eradicate the life threatening spread.

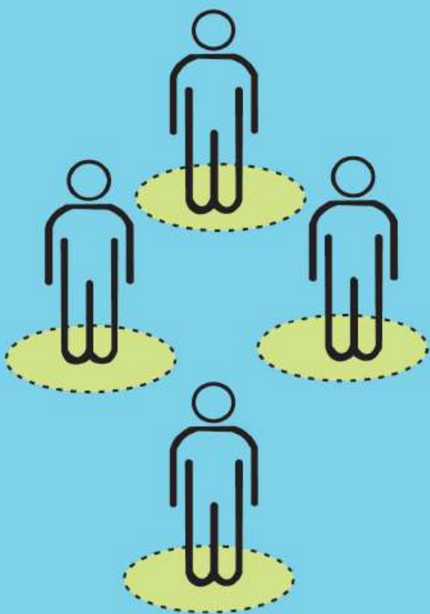

- Wear Your Mask Properly
- Protect the elderly
- Continue practicing Social distancing
- Take care of at least one family in need
- Help your co-workers
- Follow the guidelines of Ayush Dept. to increase your immunity
- Download the Aarogya Setu App to help curb the spread of virus
- Respect the frontline warriors - medical staff security, sanitary personnel

#stay home.stay safe

ସୂ ଚୀ ପ ତ୍ର

୩ୟ ବର୍ଷ ୩ୟ ସଂଖ୍ୟା । ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୧ ।

ଆମ ମାଟିର ସ୍ୱର

୧୧ ସମ୍ପାଦକୀୟ : ନାରୀର ନୂଆପଣ: ସୁବାସିନୀ ଜେନା

୧୨
ମାନନୀୟେଷୁ : 'ନରକିନ୍ନର'ର ନାୟକ
: ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ

୨୨
ପ୍ରସଙ୍ଗ-୧ : ନଅ ନୂଆମୁହଁ:
ଚିତ୍ତରଂଜନ ନାୟକ
ସରୋଜ ବଳ
ମାନମୟୀ ରଥ

୪୦
ପ୍ରସଙ୍ଗ-୨ : ମୋର ପ୍ରିୟ ନୂଆମୁହଁ :
ବିରଜା ବଳ
ପବିତ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ
ପାର୍ଥସାରଥୀ ରାଉତ
ରମାକାନ୍ତ ସାମନ୍ତରାୟ
ସୁଜିତ କୁମାର ପଣ୍ଡା
ଡାକ୍ତର ଦୀନବନ୍ଧୁ ସାହୁ

୫୧
ପଞ୍ଚ-ଝର୍କା : ମନ୍ଦିର ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡ....:
ନେତାଜୀ ଅଭିନନ୍ଦନ

୬୪
ପୁଷ୍ପବିତାନ : ଦେବପୁଷ୍ପ ଦୁଦୁରା:
ଶ୍ୱେତା ରାଉତ

୫୪ ଦ୍ୱି-ପ୍ରଚ୍ଛଦ : ପ୍ରଣିତା ମହାନ୍ତି
୫୬ ସମକାଳ କବିତା : ଅମରେନ୍ଦ୍ର ମାଧବ ଦାଶ
୫୭ : ରାମକୃଷ୍ଣ ସାହୁ
୫୮ : ଦୀପ୍ତି ଦାସ
୫୯ : ରାଜୀବ ପାଣି
୬୦ : ସୁଚିତ୍ରା ପାଣିଗ୍ରାହୀ
: ନୀଳମାଧବ କର
୬୧ : ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ପହି
: ଲିପିକା ଦାସ
୬୨ : ମନୋଜ କୁମାର ମେହେର
୬୩ : ସୁଶୀଲ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ
: ଶିଶିର ନାୟକ
୭୦ ଘଟଣାଚରିତ୍ର : ଅଜୟ ସ୍ୱାଇଁ
୭୫ ଚରିତ-ଉପନ୍ୟାସ : ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶ

୮୨ କଥା-କାହାଣୀ-୧ : **ଗୌତମବୁଦ୍ଧ ଦାସ**

୮୬ କଥା-କାହାଣୀ-୨ : **ଜ୍ୟୋତିପୁଷ୍ପା ଦାସ**

୯୦ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆ : **କମଳା ଶତପଥୀ**

୯୫ ଗୃହ ସମସ୍ୟା : **ଡକ୍ଟର ହରପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ**

୯୮ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-ଚର୍ଚ୍ଚା : **ଡାକ୍ତର ସରୋଜିନୀ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ**

୧୦୧ ଛାୟାଚିତ୍ର : **ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ**

୧୦୫ ଶେଷପୃଷ୍ଠା : **ଲେଖକର ନୂଆପଣ : କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି**

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଭାବନା : **କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି**
ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଡିଜାଇନ୍ : **ଶିବ୍‌ରାଜ୍ କମ୍ପ,** ଟ୍ରେଣ୍ଡି ଗ୍ରାଫିକ୍ସ, ସୋନପୁର
ପ୍ରଚ୍ଛଦ ମଡେଲ୍ : **ଲୀଳା ସ୍ୱାଇଁ,** ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଉଚ୍ଚତା : **୫ ଫୁଟ୍ ୬ ଇଞ୍ଚ୍**
ଶିକ୍ଷା : **ସାମ୍ବାଦିକତାରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର**
ବୃତ୍ତି : **ସାମ୍ବାଦିକା**
ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଫଟୋଗ୍ରାଫି : **ବାସୁଦେବ ସ୍ୱାଇଁ,** ବ୍ଲୁମୁନ୍ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଅ, ଜଗତସିଂହପୁର
କଷ୍ଟ୍ୟୁମ୍ ଓ ମେକ୍‌ଅପ୍ : **ଡଲି ବାରିକ**
ସ୍ଥାନ : **ଜଗତସିଂହପୁର**

ମଲାଟ କଥା : ମକରସଂକ୍ରାନ୍ତି ହେଉଛି ଆମର ଏକ ଗଣପର୍ବ । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରେ ପାଳନ ହୋଇଥାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ, ବିଶେଷ କରି ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶାରେ ମକର ଏକ ଲୋକପର୍ବ ଭାବେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଘରେ ଘରେ ମକର ପୂଜା ହେବା ସହ ମକରର ଭୋଗ ମଧ୍ୟ ଲାଗିଥାଏ । ତେବେ ଏସବୁ ସହ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ହୁଏ : ଗୁଡ଼ିଉଡ଼ା । ହଁ, ଗୁଡ଼ି ଉଡ଼େଇବାର ଆନନ୍ଦ ବେଶ୍ ନିଆରା । ମକରସଂକ୍ରାନ୍ତି ଅବସରରେ ଗୁଡ଼ି ଉଡ଼େଇବାର ଏକ ପରମ୍ପରା ଚଳି ଆସୁଛି କାହିଁ କେଉଁ କାଳରୁ । ତେବେ ଗୁଡ଼ିଉଡ଼ାର ଏ ପରମ୍ପରାକୁ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଭାବେ ତୋଳି ଧରିଛୁ ଆମେ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଭାବନାରେ ଏଥର ।

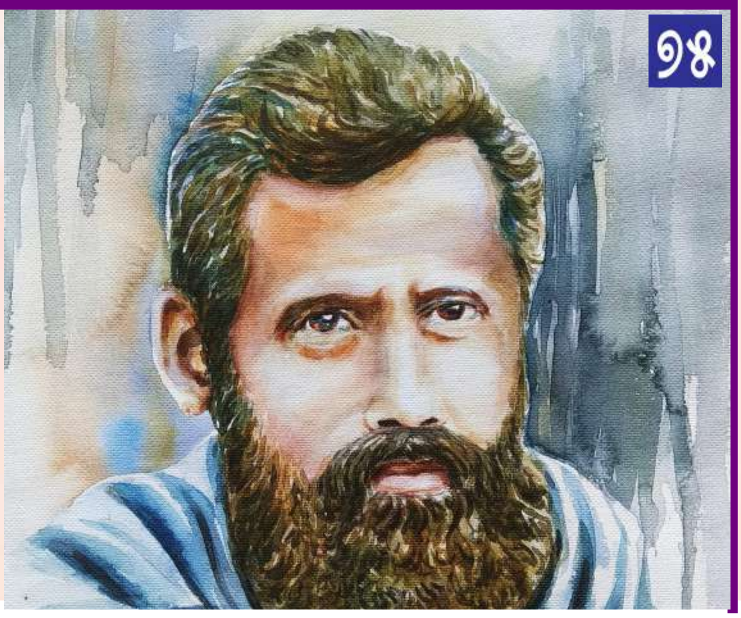

ମତ-ଅମତ

ସୁନ୍ଦର ଓ ମନୋଜ୍ଞ ହୋଇଛି ସମ୍ପାଦକୀୟ

● 'ରେବତୀ'ର ନଭେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ ମୋ କବିତା ପାଇଁ ଅଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି ସମ୍ପାଦିକାଙ୍କୁ । ଏହାର ସମ୍ପାଦକୀୟରେ ନାରୀର ଧର୍ମ, ସମ୍ମାନ, ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ଅସ୍ମିତାକୁ ସମ୍ପାଦିକା ମହୋଦୟା ସୁନ୍ଦର ଓ ମନୋଜ୍ଞ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । 'ଶେଷପୃଷ୍ଠା'ରେ ଲେଖକର ଲୋକପ୍ରିୟତା ସଂପର୍କରେ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପାଦକୀୟ ଭାବଗର୍ଭକ ହୋଇପାରିଛି । ଉଭୟଙ୍କୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଅଭିନନ୍ଦନ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛା । ଯଶସ୍ୱୀ କଥାକାର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ ଉପରେ ଲିଖିତ ଆଲେଖ୍ୟ ଓ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାରରୁ ଅନେକ କଥା ଜାଣିବାକୁ ମିଳିଲା । ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଓଡ଼ିଆ-ଇଂରାଜୀ କବି ଜୟନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ସାର୍‌ଙ୍କ ସଂପର୍କରେ କବି ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ସମ୍ପାଦିତ 'ଜୟନ୍ତ ମହାପାତ୍ର- ଏ ରିଡ଼ର୍' ଆଲୋଚନା ଭାବଗର୍ଭକ ଓ ସଂଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଛି । 'ସମକାଳ କବିତା' ପୃଷ୍ଠାଟି ଅନେକ କବିଙ୍କ ସୃଜନ କଳାକୁ ସନ୍ଦୀପ୍ତ ଓ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛି । ଜନଜାତି ଉପରେ ଲିଖିତ 'ଜୀବନ ଆହାର' ବହୁ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବଳିତ ହୋଇ ପାରିଛି । ଘଣ୍ଟେଶ୍ୱରୀ ପୀଠ, କଥା-କାହାଣୀ ପୃଷ୍ଠା ଆକର୍ଷଣୀୟ ମନେହେଲା । ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶଙ୍କ 'ଦାସେ ଆପଣେ' ଚରିତ-ଉପନ୍ୟାସର ଧାରାବାହିକରୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଅଜଣା କଥା ଜାଣିବାକୁ ମିଳିଲା । ଚମ୍ପା ଫୁଲର ଗୁରୁତ୍ୱ, ମହକ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଚମତ୍କାର ଭାବରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି ଶ୍ୱେତା ରାଉତ । 'ରେବତୀ'ର ନଭେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟାଟି ପାଠକଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରିବ ।

ସୌଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ମହାରଣା, ସମ୍ବଲପୁର

ଶ୍ରୀନିବାସ ଉଦଗାତାଙ୍କ ଆଲେଖ୍ୟ ଭଲହୋଇଛି

● 'ରେବତୀ'ରେ 'କବିକୁଟୀରର ଶ୍ରୀ' ପାଠ କରି ବିଭୋର୍ ହେଲି କିଛିକ୍ଷଣ । ମାନନୀୟ ଉଦ୍‌ଗାତା ସାର୍‌ଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଅଜଣା କଥା ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲି । ତାଙ୍କର ଅହଂଶୂନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ମୁଁ ଉଣାଅଧିକ ଆସିଛି ମୋ ପ୍ରଥମ କବିତା ସଂକଳନ 'ଅପରାଜିତା'ର ପ୍ରକାଶନ ଅବସରରେ । ତାଙ୍କର ସ୍ନେହସ୍ନିଗ୍ଧ ଆଚରଣ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ ସର୍ବଦା ସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ ରହିବ । ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଉପସ୍ଥାପନା ଶ୍ରୀ ସନାତନ ଠାକୁର ସାର୍‌ଙ୍କୁ ବି ଅଭିନନ୍ଦନ । କବିତାଗୁଡ଼ିକ ଭାବଭରା । ମନେହେଲା । 'ଧାନମଣିଷ'ଙ୍କ କଥା ମନକୁ ଛୁଇଁଲା । ଭିନ୍ନ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହୋଇ ପାରିଛି ଏହାର ଉପସ୍ଥାପନ ଶୈଳୀ । ଶେଷପୃଷ୍ଠା ପ୍ରତିଥର ପରି ମନଲୋଭା, ପ୍ରଚ୍ଛଦ ବି ।

ଅଞ୍ଜଳି ସାହୁ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶଙ୍କ 'ଦାସେ ଆପଣେ' ପାଇଁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ରହୁଛି

● ସମ୍ପ୍ରତି ମୋ ପାଇଁ 'ରେବତୀ' ପତ୍ରିକାର ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ହେଉଛି ବହୁବର୍ଷର ଗବେଷଣା ଓ ଅନୁଧ୍ୟାନର ଫଳସ୍ୱରୂପ କବି ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶଙ୍କ ରଚିତ, 'ଦାସେ ଆପଣେ' ଉପନ୍ୟାସ । ଏଯାବତ୍ ପ୍ରକାଶିତ ଅଂଶ ପଢ଼ିବା ପରେ ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ଏଭଳି ବାନ୍ଧି ରଖିଛି ଯେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧ୍ୟାୟ ପାଇଁ ଆକୁଳ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ରହିଥାଏ । ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ପୁସ୍ତକ ଭାବରେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ ପାଇବାର ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ମୋର ଅପେକ୍ଷା । ଏଭଳି ଏକ ଅନନ୍ୟ ଉପନ୍ୟାସକୁ ଧାରାବାହିକ ଭାବରେ ଭେଟି ଦେଉଥିବାରୁ ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କୁ ମୋର ପ୍ରଣାମ ।

ନଭେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟାରେ ସ୍ଥାନିତ ଫିଚର୍ 'କଥା ରାଇଜର ରାଜା' ପାଇଁ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ ମହାଶୟଙ୍କୁ ମୋର ଅଜସ୍ର ଅଭିନନ୍ଦନ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ଗଳ୍ପଟି ଅତୀତରେ ପଢ଼ି ଯେତିକି ବିହ୍ୱଳ ହୋଇଥିଲି ଏହି ଫିଚର୍ ମାଧ୍ୟମରେ ସେହି ଗଳ୍ପ ରଚନାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସମ୍ପର୍କରେ ପଢ଼ି ସେତିକି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚକିତ ହେଲି । ଏହି ଫିଚର୍‌ରେ ସ୍ଥାନିତ ନିହାତି କ୍ଷୁଦ୍ର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ପରିଭାଷାରେ ଅତୁଲ ବଳଙ୍କ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଉଚ୍ଚାରଣ ପଢ଼ି ମୁଗ୍ଧ ହେଲି । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ କଥାଶିଳ୍ପୀଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିବାରୁ ଲେଖକ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ ଧନ୍ୟବାଦାର୍ହ ।

'ଜୟନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ଏ ରିଡର୍ : ଏକ ଅନୁଶୀଳନ' ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ନାୟକଙ୍କର ଏକ ଚମତ୍କାର ତଥା ଏକାନ୍ତ ଉପାଦେୟ ଆଲେଖ । ଅନୁଜ କବି, ଅନୁବାଦକ ତଥା ଦ୍ୱିଭାଷୀ ଲେଖକ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଏହି ଅନବଦ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ସମ୍ପାଦନା ପାଇଁ ଯେତେ ସାଧୁବାଦ ଜଣାଇଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା କମ୍ ହେବ । ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ ସ୍ଥାନିତ କ୍ଷୀରୋଦ ବିହାରୀ ବିଶ୍ୱାଳଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ଗଳ୍ପ 'ଦିଦିଙ୍କ ହଜ୍‌ବ୍ୟାଣ୍ଡ୍' ପଢ଼ି ବିଭୋର ହେଲି । ଗଳ୍ପର କଥାନକ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନ ଖୁବ୍ ଚମତ୍କାର । କେତୋଟି ଧାଡ଼ିତ ବାରମ୍ବାର ପଢୁଛି, ଯଥା: "ଯାହା ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହୋଇପାରେ ତାହା କେବଳ ଧ୍ୱଂସ । ବାଣ ଫୁଟିବା ଭଳି ।" କିମ୍ବା "ତାଙ୍କ ଟର୍ବାଇନ୍ ପରି ମୁହଁରୁ ବାହାରୁଥିବା ଶବ୍ଦରେ ଏବେ ଆମ ସଂସାରରେ ଖାଲି ଘନଘନ ବିଦ୍ୟୁତ ସଞ୍ଚାର ।" ଗାଳ୍ପିକଙ୍କୁ ଏହି ଅନବଦ୍ୟ ଗଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଜସ୍ର ଅଭିନନ୍ଦନ ।

ଚମ୍ପକ ପୁଷ୍ପର କଥା ଓ ଗାଥା : ସୁରଭିତ ଚମ୍ପକ ସୁନ୍ଦର ଆଲେଖ । ଶ୍ୱେତା ରାଉତଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ । ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ ସ୍ଥାନିତ କବିତାଗୁଡ଼ିକ ସୁନିର୍ବାଚିତ । କବି ଶ୍ରୀଦେବ, ବିରଜା ବଳ, ପୀତାମ୍ବର ତରାଇ, ଶୈଳବାଳା ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ସୌଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ମହାରଣାଙ୍କ କବିତା ବହୁତ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠକ ନିଜର ରୁଚି ଓ ଆଗ୍ରହ ଅନୁସାରେ ଲେଖାପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ପଢ଼ିଥାନ୍ତି । ଏହି ସଂଖ୍ୟାରେ ଭ୍ରମଣ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ଜନଜାତିଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଗୃହ ସମସ୍ୟା, ଆଇନ, ବ୍ୟଞ୍ଜନ, ଫ୍ୟାଶନ ବ୍ୟାୟାମ ଏବଂ ପରିଧାନକୁ ନେଇ ଅନେକ ଉପାଦେୟ ଲେଖା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସେସବୁ ମୁଁ ପଢ଼ିନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ମତାମତ ଦେବାର ସାହସ କରୁନାହିଁ ।

ନାରୀର ଧର୍ମ ଓ ବସତି- ଏକ ଉପାଦେୟ ସମ୍ପାଦକୀୟ । 'ଶେଷପୃଷ୍ଠା'ରେ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟା ପରି ଏଥର ମଧ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ଏକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟର ଅବତାରଣା କରିଛନ୍ତି । ଲୋଭନୀୟ ପରିପାଟୀର ଏହି ପତ୍ରିକାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ଦେଉଥିବାରୁ ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କୁ ଅଜସ୍ର ଅଭିନନ୍ଦନ ।

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ରାୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମାଣବସା ଓ ଧାନ ଥିମ୍ ଉପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଡିସେମ୍ବରର 'ରେବତୀ' ଖୁବ୍ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର

● 'ରେବତୀ'ର ମୁଁ ଜଣେ ନିୟମିତ ପାଠକ । ୨୦୨୦କୁ ବିଦାୟ ଦେବାକୁ ଯାଇ ଏଇ ମାଣବସା ଆଉ ଧାନ ଥିମ୍ ଉପରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା 'ରେବତୀ'ର ଡିସେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟା ଖୁବ୍ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ମଝିରେ ଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର୍ ସହ ଦ୍ୱି-ପ୍ରଚ୍ଛଦ ମଧ୍ୟ ଆମ ସଂସ୍କୃତିର ବିବିଧତା ମଧ୍ୟରେ ଏକତାକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ । ଉପରକୁ ଖାଲି ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଲାଗୁଥିବା ବେଳେ ଏସବରୁ ସୂକ୍ଷ୍ମତା ଅତି ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ । ଏହାଦ୍ୱାରା 'ରେବତୀ' ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଅଧିକ ଆଦୃତ ହେଉଛି । ଏଇ ସଂଖ୍ୟାର ଆଉ ଏକ ବିଶେଷତ୍ୱ ଥିଲା କିଛି ନୂଆ ଏବଂ ପ୍ରତିଭାବାନ ପ୍ରତିଭାକୁ ସାମ୍ନାକୁ ଆଣିବା । ବିଶେଷକରି କବି ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ନାୟକ ସାର୍, କରାଟେ ଚମ୍ପିୟାନ୍ ଲିଙ୍ଗାଲା ରମେଶକୁମାର, ଓଡ଼ିଆ କାହାଣୀ କଥିକା ପ୍ରାଚୀତାରା ମାମ୍‌ଙ୍କ ବିଷୟରେ ବହୁତ୍ ନୂଆ କଥା ଜାଣିବାକୁ ମିଳିଲା । ଧାନ ଉପରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନା ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି । ବିଶେଷକରି ଧାନକୁ ନେଇ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାଳଜୟୀ ଲେଖକ / କବିମାନଙ୍କ କରୁଣ ମଧୁର ଲେଖାଖଣ୍ଡ ପଢ଼ି ମନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଇଗଲା । 'ରେବତୀ' ପତ୍ରିକାକୁ ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର କରି ସଜାଇ ଥିବାରୁ ସମ୍ପାଦକ ଏବଂ ଉପଦେଷ୍ଟାମାନଙ୍କୁ ମୋର ପ୍ରଣାମ ।

ଜ୍ୟୋତିପୁଷ୍ପା ଦାସ, ବାଲେଶ୍ୱର

ସୁନ୍ଦର ସଂପାଦକୀୟ ପାଇଁ ସାଧୁବାଦ

● 'ରେବତୀ'ର ନଭେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟାରେ ମୋ ଲେଖାଟିକୁ ଫଟୋ ସହ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ସ୍ଥାନିତ କରିଥିବାରୁ ପ୍ରଥମେ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛି କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି ସାର୍‌ଙ୍କୁ । 'ରେବତୀ'ର ସମ୍ପାଦକୀୟରେ 'ନାରୀର ଧର୍ମ ଓ ବସତି' ଶୀର୍ଷକ ଲେଖାରେ ସୁବାସିନୀ ମାମ୍ ନାରୀର ଧର୍ମକୁ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ନିଖୁଣ ଭାବେ ତୋଳି ଧରିଛନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ନାରୀ ହିସାବରେ ନିଜକୁ ଗର୍ବିତ ମନେକଲି । 'ଲେଖକର ଲୋକପ୍ରିୟତା' ଶୀର୍ଷକ ସମ୍ପାଦକୀୟରେ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ସାର୍‌ଙ୍କ ଲେଖାଟି ସବୁଥର ଭଳି ଏଥର ବି ମନକୁ ଛୁଇଁଲା । ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଉପଦେଶଟିଏ ଦେଇଛନ୍ତି ସାର୍ କଥା ଛଳରେ । ଆମେମାନେ ଶସ୍ତା ଲୋକପ୍ରିୟତା ପଛରେ ନ ଧାଇଁ ଲେଖାମନସ୍କ ହେବା ଉଚିତ । ବିଖ୍ୟାତ କଥାକାର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ ଉପରେ ଲିଖିତ ଆଲେଖ୍ୟଟି ପଢ଼ିବାକୁ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । 'ଜୟନ୍ତ ମହାପାତ୍ର ଏ ରିଡ଼ର୍' ଶୀର୍ଷକ ଆଲୋଚନାଟି ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର । ସମକାଳୀନ କବିତା ପୃଷ୍ଠାର ସମସ୍ତ କବିତା ମନଛୁଆଁ । ଶ୍ୱେତା ରାଉତଙ୍କ ଲେଖାଟି ପଢ଼ି ଚମ୍ପାଫୁଲ ବିଷୟରେ ଅନେକ କିଛି ଜାଣି ହେଲା । ଲିପିକା ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ ପଢ଼ିଲା ପରେ ସାନ୍‌ଫ୍ରାନ୍‌ସିସ୍କୋରେ ଟିକେ ବୁଲି ଆସିଲା ପରି ଲାଗିଲା ମୋତେ । ଦ୍ୱିତୀଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁଙ୍କ ଲେଖାଟି ଖୁବ୍ ମନଛୁଆଁ ଆଉ ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ । ଏମିତିରେ ବି ମୋତେ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ଜୀବନଶୈଳୀ ଉପରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରହ ଲାଗେ । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ଘଣ୍ଟେଶ୍ୱରୀ ପୀଠ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଚର୍ଚ୍ଚା, ରୋଷେଇଶାଳ ସହ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପୃଷ୍ଠା ବି ଖୁବ୍ ମନଛୁଆଁ ।

ରୋଜାଲିନି ମିଶ୍ର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସୁବାସିନୀ ଜେନାଙ୍କ ଲେଖାଟି ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ

● ନଭେମ୍ବର ମାସର 'ରେବତୀ' ପଢ଼ିଲି । ସମ୍ପାଦିକା ସୁବାସିନୀ ଜେନାଙ୍କ ସମ୍ପାଦକୀୟରେ ନାରୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଉପରେ ଲେଖାଟି ହୃଦୟଗ୍ରାହୀ ହୋଇଛି । ବିଶିଷ୍ଟ କଥାଶିଳ୍ପୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ ଉପରେ ଲିଖିତ ଆଲେଖଟି ଅଭିଭୂତ କଲା । ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଆଲେଖ ପାଇଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ଖୁବ୍ ରୁଚିକର । 'ଶେଷପୃଷ୍ଠା'ରେ 'ରେବତୀ'ର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସମ୍ପାଦକ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଭଲକଥାଟିଏ ଲେଖିଛନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ମୋ ଝିଅ ୟୁଟ୍ୟୁବ୍ ଚ୍ୟାନେଲ୍ ଖୋଲି ମୋତେ କବିତା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା । ମୋର ଅନିଚ୍ଛା ସତ୍ତ୍ୱେ ତା ମନ ରଖିବାକୁ ଯାଇ ମୁଁ ପାଞ୍ଚଟି କବିତା ପଢ଼ିଥିଲି । ହେଲେ ଏଥିରେ ମୋ ସ୍ୱାଭିମାନ କ୍ଷତାକ୍ତ ହେବାରୁ ପରେ ମୁଁ ଆଉ ଝିଅର କଥା ନଶୁଣି ବନ୍ଦ୍ କରି ଦେଇଛି । 'ଶେଷପୃଷ୍ଠା'ରେ ଯାହା ଲେଖା ଯାଇଛି ତାହା ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ଅନୁଶୀଳନ ।

ପ୍ରମୀଳା ଶତପଥୀ,ବାଲେଶ୍ୱର

'ଦାସେ ଆପଣେ' ଉପନ୍ୟାସରେ ଲେଖକ କଳାତ୍ମକତା ଫୁଟେଇବାରେ ଯତ୍ନବାନ

● ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟା 'ରେବତୀ'ର ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଠାରୁ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଭାବନା ଓ ତା' ଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ଭିତର ଅଳଙ୍କରଣ । ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ବିଭାଗ ଲେଖକଙ୍କ ମନୋଜ୍ଞ ରଚନା ଓ ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ସୁନିର୍ବାଚିତ ଲେଖା ଚୟନ ଓ ସମ୍ପାଦକ ଯୋଗୁଁ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ହୋଇପାରିଛି । ଏହା ପଛରେ ଥିବା ନିଷ୍ଠାପର ଉଦ୍ୟମ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ପ୍ରତିବଦ୍ଧକ ଓ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ଏଥରର ସମସ୍ତ କବିତା ସରଳ, ସୁଖପାଠ୍ୟ, ଗଳ୍ପଟି ଭାବୋଦ୍ଦୀପକ । 'ଦାସେ ଆପଣେ'ରେ ତତ୍କାଳୀନ ପୁରୀରେ ବ୍ୟାପିଥିବା ଓଲାଉଠା ମହାମାରୀର ବର୍ଣ୍ଣନା ହୃଦୟବିଦାରକ । ରଚିତ ଉପନ୍ୟାସରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚରିତ୍ର ଓ ତାତ୍କାଳିକ ଘଟଣାର ବର୍ଣ୍ଣନା ମଧ୍ୟରେ ନିଜସ୍ୱ ଭାବାବେଗ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ପରିସର ଯଥେଷ୍ଟ ନଥାଏ ଯେ କୌଣସି କାଳ୍ପନିକ ଉପନ୍ୟାସ ପରି । ତଥାପି ରଚନାର କଳାତ୍ମକତା ଫୁଟାଇବାରେ ଲେଖକ ଯତ୍ନବାନ । 'ନାରୀର ସ୍ୱରୂପ ଓ ସ୍ଥିତି' ଉପରେ ସମ୍ପାଦିକା ଯେଉଁ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି ତାହା କାହିଁକେଉଁ କାଳରୁ ପଚାରି ଆସୁଛୁ ଆମେ । ଉତ୍ତର ଆଜି ନମିଳିଲେ କାଲି ମିଳିବ । ନାରୀ ସଶକ୍ତୀକରଣ ହେଲେ ସ୍ଥିତି ନିଶ୍ଚୟ ବଦଳିବ । ଶେଷରେ 'ଶେଷପୃଷ୍ଠା' । ସର୍ଟକଟ୍ ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ଲାଳସା ତତ୍କାଳ ଫଳ ହାସଲ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରି । ଏହା ବିଧାମାରି ପଣସ ପଚାଇବା ସଦୃଶ । ସ୍ୱାଦ ତଦନୁଯାୟୀ । କେତେକଙ୍କ ଜୀବନରେ ମାନପତ୍ର ହିଁ ସାହିତ୍ୟର ଯଥାର୍ଥ ମୂଲ୍ୟାୟନ । ତେଣୁ ତା' ପଛରେ ପଶ୍ଚାତ୍ ଧାବନ ସ୍ୱାଭାବିକ । କିନ୍ତୁ ଯଥାର୍ଥରେ ସାହିତ୍ୟ ଏକ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ନୁହେଁ, ସାଧନା ।

ସୌଭାଗିନୀ ପରିଡ଼ା, ସାଉଦି ଆରବ

'ରେବତୀ'ରେ ପ୍ରକାଶିତ ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ ଓ ନଦନଦୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମୋର ସବୁଠୁ ପ୍ରିୟ

● 'ରେବତୀ'ର ନଭେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟାଟି ପାଠକୀୟ ଜିଜ୍ଞାସା ଓ ଆଗ୍ରହ ସାର୍ଥକ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛି । ରଂଜନ ପ୍ରଧାନଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ କଥାକାର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବୋହରାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିବେଦନଟି ଭଲ ଲାଗିଲା, ଯଦିଓ ଏହା ସଂକ୍ଷିପ୍ତ । 'ଭଲବହି' କ୍ରମରେ 'ଜୟନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ଏ ରିଡ଼ର୍' କବିଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ନାୟକଙ୍କ ଆଲେଖ୍ୟଟି ପାଠକୀୟ ଆଗ୍ରହ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଆଶା ରଖୁଛି । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କବି ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଶ୍ରମ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । 'ରେବତୀ'ରେ ସଂଯୋଜିତ ଭ୍ରମଣକାହାଣୀ, ନଦୀ ସଂପର୍କୀତ ତଥ୍ୟ ତଥା ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିଷୟ ସଂବଳିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ମୋର ପ୍ରିୟ । ଏହି କ୍ରମରେ ଲିପିକା ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସାନ୍ ଫ୍ରାନସିସ୍‌କୋ ଓ ରୋଜାଲିନି ମିଶ୍ରଙ୍କ ଭୃଗୁତୁଙ୍ଗ ଭ୍ରମଣ ବିବରଣୀ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଶ୍ୱେତା ରାଉତଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଆଲେଖ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବହୁତ ଗବେଷଣାଧର୍ମୀ ଓ ଜ୍ଞାନବର୍ଦ୍ଧକ । ଏଥର 'କାଠଚମ୍ପା' ଉପରେ ଲେଖାଟି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ଲାଗିଥିବ । ଦ୍ୱିତୀଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁଙ୍କ 'ଜନଜାତି ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ' ବହୁ ଅଜଣା ତଥ୍ୟର ସୂଚନା ଦେଲା । ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶଙ୍କ ଚରିତ ଉପନ୍ୟାସ 'ଦାସେ ଆପଣେ' 'ରେବତୀ'ର ଅନ୍ୟତମ ଆକର୍ଷଣ । ଗଳ୍ପ, କବିତା ଓ ଅନ୍ୟ ନିୟମିତ ସ୍ତମ୍ଭ ଆକର୍ଷଣୀୟ । ଏଥର ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅଧିକ । ସୁତରାଂ ପାଟି ଲାଳାୟିତ ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ସଂପାଦିକା ସୁବାସିନୀ ମାଡ଼ାମ୍‌ଙ୍କ ସମ୍ପାଦକୀୟ ସବୁବେଳେ ନାରୀର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟକୁ ନେଇ ଚମତ୍କାର । ଏଥର 'ନାରୀର ଧର୍ମ ଓ ବସତି' ଖୁବ୍ ଉପାଦେୟ । 'ଶେଷପୃଷ୍ଠା'ରେ ସହଯୋଗୀ ସମ୍ପାଦକ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତିଙ୍କର ସର୍ବଦା ଲେଖକର ଲେଖାକୁ ନେଇ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଓ ଚିନ୍ତାପ୍ରସୂତ ଆଲେଖ୍ୟ ଥାଏ । ଏଥର 'ଲେଖକର ଲୋକପ୍ରିୟତା' ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ମଧ୍ୟ ବାସ୍ତବତାର କଥା କହିଛି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଧୁବାଦ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି ।

ରବି ପଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିବାସ ଉଦ୍‌ଗାତାଙ୍କ ସଂପର୍କିତ ଉପସ୍ଥାପନାଟି ଖୁବ୍ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ

● 'ରେବତୀ'ର ଡିସେମ୍ବର ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମକାଳ କବିତା ପୃଷ୍ଠା ମୋତେ ବିଭୋର କଲା ଏଥର । ମୋ ପ୍ରିୟ ଅନୁଜପ୍ରତିମ କବିଙ୍କ ଚମତ୍କାର କବିତାର ଏକ ସୁନ୍ଦର ଓ ମନୋଜ୍ଞ କୋଲାଜ୍ ହୋଇଛି 'ରେବତୀ' । ମୋର ବଲାଙ୍ଗିର ରହଣି କାଳରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଡକ୍ଟର ଶ୍ରୀନିବାସ ଉଦ୍‌ଗାତା ସାର୍‌ଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ମୋତେ ସ୍ମରଣକୁ ଆସିଲା ଏଇ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ 'ସମର୍ପିତ ଶ୍ରୀନିବାସ' ଆଲେଖ ପାଠ କରିବା ପରେ । ସାହିତ୍ୟିକ, ନାଟ୍ୟକାର ସନାତନ ଠାକୁରଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ତଥା ଶ୍ରୀନିବାସ ସାର୍‌ଙ୍କ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଉଚ୍ଚାରଣ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର । ଉଦ୍‌ଗାତା ଆଜ୍ଞାଙ୍କ ସାରସ୍ୱତ ଅଙ୍ଗୀକାର ବାସ୍ତବିକ ସମୃଦ୍ଧ ଓ ସଂଦୀପ୍ତ । 'ନାୟକର ନାଁ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ' ଆଲେଖରେ ବିଶ୍ୱରଂଜନ ଦାସଙ୍କ ଆଲୋଚନା ଭାବସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଛି । ଶାରଳା ପୁରସ୍କାର ଓ ସମ୍ମାନ ସହ ତାଙ୍କ କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ସଂପର୍କରେ ବିଷଦ ସମୀକ୍ଷା ପାଠକଙ୍କୁ ଅଭିଭୂତ କରିବା ନିଶ୍ଚୟ । ସମ୍ପାଦକୀୟ ପୃଷ୍ଠାରେ ସୁବାସିନୀ ଜେନାଙ୍କ 'ନାରୀର ପୁନର୍ଜନ୍ମ' ଓ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ଲେଖକର ସତ୍‌ସଙ୍ଗ' ବେଶ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି । 'ରେବତୀ'ର ପ୍ରସଙ୍ଗ 'ଧାନ ହିଁ ଜୀବନ' ଉପରେ ଲିଖିତ ତିନୋଟି ଆଲେଖ ରୁଚିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମନୋଜ୍ଞ ଲାଗିଲା । ସଦାବିହାରି ପୁଷ୍ପ ସଂପର୍କରେ ଶ୍ୱେତା ରାଉତଙ୍କ ଫିଚର୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ । 'ଦାସେ ଆପଣେ' ସବୁଥର ଭଳି ମନକୁ ଆଚ୍ଛନ୍ନ କଲା ।

ସୌଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ମହାରଣା,ସମ୍ବଲପୁର

ରେବତୀ ର ବନ୍ଧୁମିଳନ ଓ ମକରମିଳନ

ରେଳଯାତ୍ରୀ ସହାୟକଙ୍କୁ ମିଷ୍ଟାନ ବଣ୍ଟନ କରୁଛନ୍ତି ସମ୍ପାଦିକା

ସମ୍ବାଦପତ୍ର ବିତରକଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି ରବୀନ୍ଦ୍ର ଜେନା

ସମ୍ବାଦପତ୍ର ବିତରକଙ୍କୁ କମ୍ବଳ ବଣ୍ଟନ

ସମ୍ବାଦପତ୍ର ବିତରକ ସଂଘର ସଦସ୍ୟମାନେ

ମାସିକ ପାରିବାରିକ ଫିଚର୍ ପତ୍ରିକା 'ରେବତୀ' ପକ୍ଷରୁ ସମ୍ବାଦପତ୍ର ବିତରକଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ବନ୍ଧୁମିଳନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । 'ରେବତୀ'ର ବାଲେଶ୍ୱର ଓ.ଟି. ରୋଡ୍ ସ୍ଥିତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଆୟୋଜିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ 'ରେବତୀ'ର ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ତଥା ପୂର୍ବତନ ସାଂସଦ ଇଂ ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଜେନା, 'ରେବତୀ'ର ସମ୍ପାଦିକା ତଥା ବିଶିଷ୍ଟ ସମାଜସେବୀ ସୁବାସିନୀ ଜେନା, ବାଲେଶ୍ୱର ନ୍ୟୁଜ୍ ପେପର୍ ହକର୍ସ ଏସୋସିଏସନର ସଭାପତି ଅରୁଣ ସ୍ୱାଇଁ, ସମ୍ପାଦକ ଅନିରୁଦ୍ଧ ଲେଙ୍କା, କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର ତପସ୍ୱୀ ପ୍ରମୁଖ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ 'ରେବତୀ'ର ସହଯୋଗୀ ସମ୍ପାଦକ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି ସ୍ୱାଗତ ସମ୍ଭାଷଣ ଦେବା ପରେ ପତ୍ରିକାର ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଶ୍ରୀ ଜେନା ତାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣରେ 'ରେବତୀ' ପତ୍ରିକା ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିତରକ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ନବବର୍ଷ ଓ ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବା ସହ ବାଲେଶ୍ୱର ମାଟିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବା ମାସିକ ପତ୍ରିକା 'ରେବତୀ'ର ପ୍ରସାର ଦିଗରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆନ୍ତରିକ ସହଯୋଗ କାମନା କରିଥିଲେ । ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦିକା ଶ୍ରୀମତୀ ଜେନା ଉପସ୍ଥିତ ବିତରକ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବା ସହ ପତ୍ରିକାର ପରିବାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢାଇବା ପାଇଁ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ । ଏଥିସହିତ ବିତରକମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ ବିନା ପତ୍ରିକା ପ୍ରସାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ବୋଲି କହିବା ସହ ଏ ଦିଗରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସହଯୋଗ କାମନା କରିଥିଲେ । ସଂଘର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ସ୍ୱାଇଁ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ବିତରକ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ଶପଥବଦ୍ଧ କରାଇ 'ରେବତୀ' ପତ୍ରିକା ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ବିତରକ ଭାଇମାନେ ତାଙ୍କ କଥାରେ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ତପସ୍ୱୀ ଏହି ଅବସରରେ ବିତରକ ଭାଇମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପତ୍ରିକା ବିତରଣରେ ଥିବା ସମସ୍ୟା କଥା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । 'ରେବତୀ'ର ସହଯୋଗୀ ସମ୍ପାଦକ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ପରିଚାଳନାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଶେଷରେ ସମ୍ପାଦିକା ଶ୍ରୀମତୀ ଜେନା ଉପସ୍ଥିତ ଶତାଧିକ ବିତରକ ଭାଇମାନଙ୍କୁ କମ୍ବଳ ବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ । ଏଥିସହିତ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସୁବିଧାରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ସହଯୋଗ କରାଯିବ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସଂଘର ସମସ୍ତ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଓ ସଦସ୍ୟ ଯୋଗ ଦେବା ସହିତ 'ରେବତୀ' କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ ।

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ନାରୀର ନୂଆପଣ

ନୂତନତାର ଅନ୍ୱେଷଣରେ ସବୁବେଳେ ମଣିଷସମାଜ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଚାଲିଥାଏ । ମନ ଭିତରେ ନୂଆ କିଛି ଆବିଷ୍କାର କରିବା ଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନୂତନତାରେ ନିଜ ପୃଥିବୀକୁ ଭରିଦେବା ପାଇଁ ବରାବର ଥାଏ ଏକ ଅଭିଳାଷ । ମଣିଷର ଏହି ଅଭିଳାଷ ହିଁ ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ସୋପାନ କହିଲେ ଭୁଲ୍ ହେବ ନାହିଁ । ଆମ ସମାଜରେ ନାରୀର ସ୍ଥିତି ଆଜି ପୂର୍ବବତ୍ ରହିନାହିଁ । ପୁରୁଷ-ବହୁଳ ସମାଜରେ ନାରୀ ମଧ୍ୟ ଆଜି ନାନାକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବା ସହ ପୁରୁଷ ସହିତ ସମକକ୍ଷ ହୋଇପାରିଛି । କେବଳ ସମକକ୍ଷ ନୁହେଁ, ବରଂ ନାରୀ ଆଜି ପୁରୁଷ ଠାରୁ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗେଇ ପାରିଛି । ଏ ଆଗେଇବା ଭିତରେ ରହିଛି ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଗୁଣାବଳୀ ଏବଂ ଈଶ୍ୱରଦତ୍ତ ଶକ୍ତି । ନାରୀର ଆକାଶ ଆଜି ଆଉ ତମସାଚ୍ଛନ୍ନ ନୁହେଁ । ସେଠି ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ଆଲୋକ ବିଛୁରିତ ହୋଇସାରିଛି । ନୂଆସକାଳର ଆବିର୍ଭାବ ଭିତରେ ନାରୀର ନୂଆପଣ ସାରା ଦୁନିଆକୁ ଉଦ୍‌ଭାସିତ କରିପାରିଛି, ଏଥିରେ ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ ।

ଇଏ ସେଇ ଭାରତବର୍ଷ ଯେଉଁଠି ରାଷ୍ଟ୍ର-ସଂସ୍କୃତିରେ ନାରୀକୁ ଶକ୍ତି ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରା ଯାଇଛି । ନାରୀର ଶକ୍ତି ପାଖରେ ସବୁକିଛି ତୁଚ୍ଛ, ଏ କଥା ଆଉ ଅଛପା ନାହିଁ । ତେବେ ସେଇ ନାରୀ ଶକ୍ତିମୟୀ ଯେତେବେଳେ, ସେତିକିବେଳେ ସେ ମଧ୍ୟ କ୍ଷମାଶୀଳା ଓ ତ୍ୟାଗର ପ୍ରତୀକ । ନାରୀଟିଏ ସେଇଥିପାଇଁ ତ ନିଜର ସମସ୍ତ ସୁଖସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ନିଜ ପରିବାରର ସୁଖ ପାଇଁ ଲାଗିଥାଏ । ଏହି ପରିବାର ପାଇଁ ହିଁ ସେ ତା'ର ଜୀବନ ଉଜେଇଁ ଦିଏ । ନିଜକୁ ସେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରେ ଅନ୍ୟର ସୁଖସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ । ଏ ପ୍ରକାର ତ୍ୟାଗ ଓ ସମର୍ପଣ ଭାବ କେବଳ ଜଣେ ନାରୀ ହିଁ କରିପାରେ । ନାରୀ ବିନା ସୁତରାଂ ପରିବାର ପରିକଳ୍ପନା ଅସମ୍ଭବ । ନାରୀ ବିନା ସୁସ୍ଥ ସମାଜଟିଏ ପାଇବା ମଧ୍ୟ ଅକଳ୍ପନୀୟ । ତେଣୁ ତ ନାରୀ ପାଇଁ ସର୍ବାଗ୍ରେ ସବୁକିଛି ଅଜାଡ଼ି ଦେଉ ଆମେ । ନାରୀର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖିବା ଠାରୁ ନାରୀକୁ ତା'ର ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ଦେବାରେ କାର୍ପଣ୍ୟ କରୁନା ଆମେ ଆଜିର ସମୟରେ ।

ହଁ, ଏତେବଡ଼ ପୃଥିବୀରେ ବିଲକ୍ଷଣ ତ ରହିବ । କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି ନାରୀର ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା ହେଉଥିବା କଥାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏକ ସକରାତ୍ମକ ଭାବନାରେ ଆମେ ଯଦି ଆକଳନ କରିବା, ତେବେ ଆଜିର ସମୟରେ ନାରୀକୁ କେବଳ ନିଜ ପରିବାରରେ ନୁହେଁ, ବାହାର ସମାଜରେ ମଧ୍ୟ ଯଥୋଚିତ ସମ୍ମାନ ଦେବାର ଏକ ସୁଖଦ ପରମ୍ପରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଛି । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଆମ ପାଇଁ ଏକ ଖୁସିର କଥା ।

ଭାରତୀୟ ନାରୀର ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ଚରିତ୍ର ସତରେ ଅତୁଳନୀୟ । ଏଠି ନାରୀ ନିଜେ ଉପବାସ ରହି ଅନ୍ୟକୁ ପେଟ ଭରି ଖୁଆଇବାରେ ପରମ ଆନନ୍ଦ ଲଭେ । ଘର ଓ ପରିବାରରେ ମଧ୍ୟ ନାରୀଟିଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖୁଆଇ ସାରିବା ପରେ ଶେଷରେ ସେ ଖାଏ । ତା'ର ସେ ଖାଇବା ଥାଳିରେ ବଳକା କ'ଣ ଥାଏ କି ନଥାଏ ତାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ତା' ପାଇଁ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର କଥା ହୁଏ ଯେ, ସେ ତା' ପରିବାରର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପେଟଭରି ଖୁଆଇ ପାରିଛି । ଏହି 'ପରିବାର' ଟିକକରୁ ସେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ ଟିକକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ, ତାକୁ ଇ ସେ ଭାତତିଅଣ କରି ନିଜ ଥାଳିରେ ସଜେଇ ଦିଏ । ଖାଉଥାଏ ସିନା, କିନ୍ତୁ ଥାଳିରେ ତା'ର ସ୍ଥୁଳତଃ ଥାଏ କ'ଣ ଯେ ? ତଳତଳିଆ ହାଣ୍ଡିପୋଛା ଭାତ, ତରକାରୀ ବି ସରି ଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ଇ ସେ ଖାଇଦିଏ । କେବେ ଅଭିଯୋଗ ଆଣେ ନାହିଁ । ଇଏ ହେଉଛି ଆମ ନାରୀର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ଏହାକୁ କ'ଣ ଆମେ ନାରୀର 'ନୂଆପଣ' ଭାବେ ଚିହ୍ନେଇ ପାରିବା ନାହିଁ ! ଆମେ କ'ଣ ନାରୀର ଏ 'ନୂତନତା'କୁ ପୂଜା କରିପାରିବା ନାହିଁ ! ଆମେ କ'ଣ ନାରୀର ଏଇ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଭିତରେ 'ନୂତନ ନାରୀ'ର ଏକ ପ୍ରତୀକ ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରିବା ନାହିଁ !

ହଁ, ଆଜିର ସମୟରେ ନାରୀର 'ନୂଆପଣ'କୁ ନେଇ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାର ଅବସର ଆସିଛି । ଆମେ ଯେତେବେଳେ ନୂଆ ନୂଆ କଥାର ଆବିଷ୍କାର ଭିତରେ ନିଜକୁ ଅନ୍ୱେଷଣ କରି ଚାଲିଛୁ, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ନାରୀର ନୂଆପଣକୁ ନେଇ ବିମର୍ଶ କରିବା ମଧ୍ୟ ଆମର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ 'ନୂଆପଣ' ବା 'ନିଉନେସ୍' ଭିତରେ ଥାଏ ଲୁକ୍କାୟିତ ହୋଇ ରାଶି ରାଶି ଗୁଣ ଓ ପ୍ରତିଭା । ସେଇ ପ୍ରତିଭା ବଳରେ ନାରୀଟିଏ ଅନ୍ୟ ସଭିଙ୍କ ଠାରୁ ନିଜକୁ ଅନନ୍ୟା କରି ଛିଡ଼ା କରାଏ । ସେଇ 'ନୂଆପଣ' ହିଁ ନାରୀକୁ ନିଆରା କରି ତୋଳେ ପରିବାରରେ, ଗୋଷ୍ଠୀରେ, ସମାଜରେ ଅବା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ।

ଆଜି ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି, କଳା, ବିଜ୍ଞାନ, କୃଷି ଅବା ରାଜନୀତି- ଏ ପ୍ରତିଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାରୀର ପ୍ରବେଶ କେବଳ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହିସବୁ କ୍ଷେତ୍ର ନାରୀର ଉତ୍କର୍ଷତାରେ ଆହୁରି ଜାଜ୍ୱଲ୍ୟମାନ ହୋଇଉଠିଛି । ଆହୁରି ବିକଶିତ ହୋଇଉଠିଛି । ନାରୀଟିଏ ତା'ର ନୂତନ ଚିନ୍ତାଧାରା, ନୂତନ ଆବେଗ, ନୂତନ ଆବିଷ୍କାର ଫଳରେ ନିଜ ପରିବାର ଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସମାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଠି ଖଂଜି ଦେଇ ପାରିଛି ନୂଆ ସୂର୍ଯ୍ୟ । ସେଇ ନୂଆ ସୂର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଖର ଆଲୋକରେ ଆଲୋକିତ ଆଜି ମାନବସମାଜ । ଏହାକୁ ଆମକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିବ । ମାତୃଜାତିକୁ ବା ମାଆକୁ କେହି କ'ଣ ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରେ ? ତେଣୁ ନାରୀ ତା'ର 'ନୂଆପଣ' ନକ୍ସାରେ ଯେଉଁ ନୂଆକଥାର ଅଙ୍କୁରୋଦ୍‌ଗମ କରେ, ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଆଗାମୀର ଅଗ୍ରଲେଖ ହେବ । ଆଗତ ସମୟର ସ୍ୱରଲିପି ହେବ । ଭବିଷ୍ୟତର ନୂଆ ଭୂଗୋଳ ହେବ ।

ନୂତନ ଇଂରାଜୀ ବର୍ଷ ୨୦୨୧ର ଆଗମନ ବେଳେ ଆମେ ନାରୀର ନୂଆପଣକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଆସନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ 'ନୂତନ ନାରୀ'ର ଏକ ଭିନ୍ନ ପ୍ରତୀକ ତିଆରିବା । ଏବଂ ସେଇ ପ୍ରତୀକ ହିଁ ହେବ ଭାରତବର୍ଷର ନୂଆ ପରିଚୟ ।

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନବବର୍ଷ ଓ ପବିତ୍ର ମକରସଂକ୍ରାନ୍ତିର ଅନେକ ଅନେକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ।

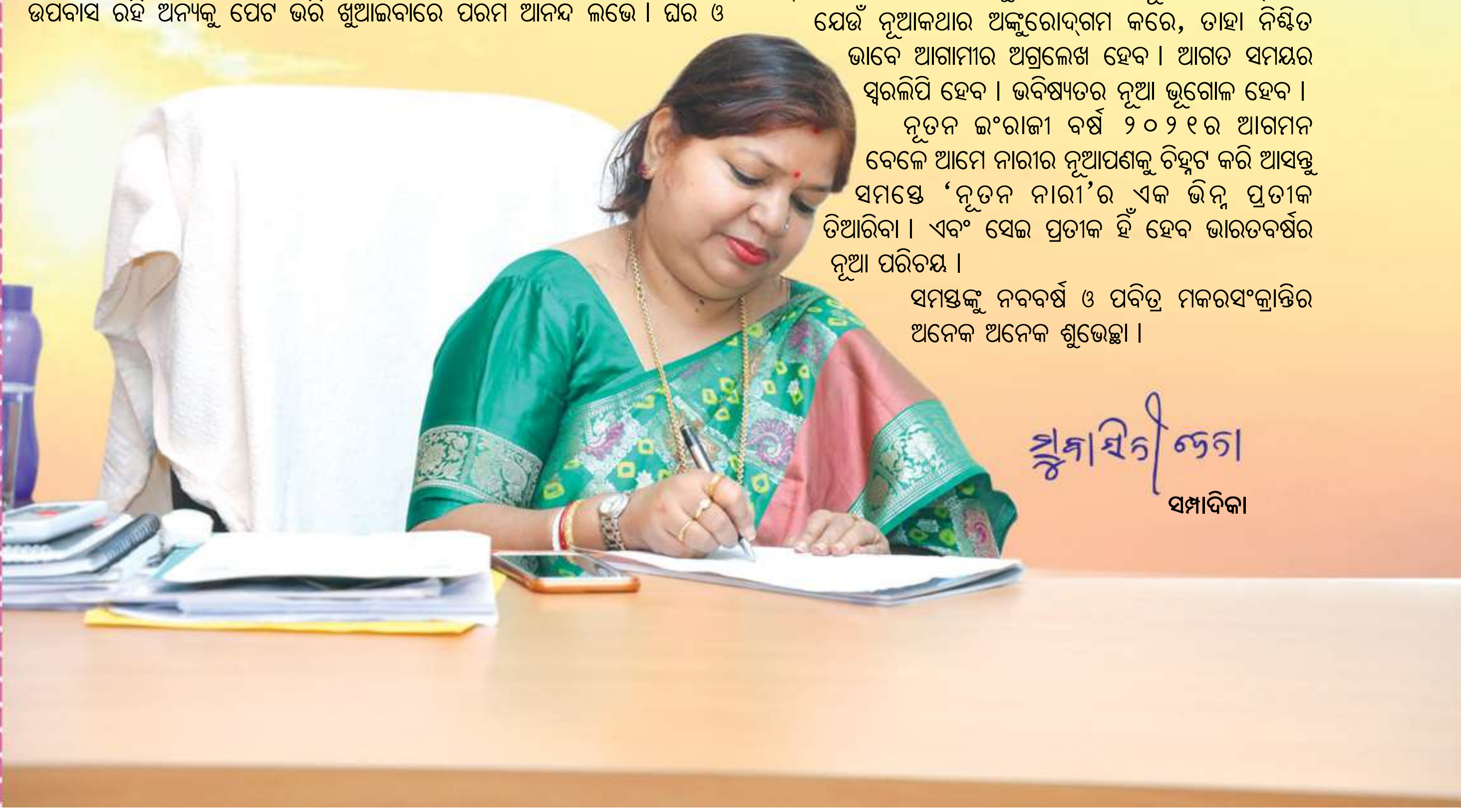

ସ୍ନେହାସିନୀ ଦେଓ
ସମ୍ପାଦିକା

ମାନସାଙ୍କେଷୁ

'ନରକିନ୍ନର'ର ନାୟକ

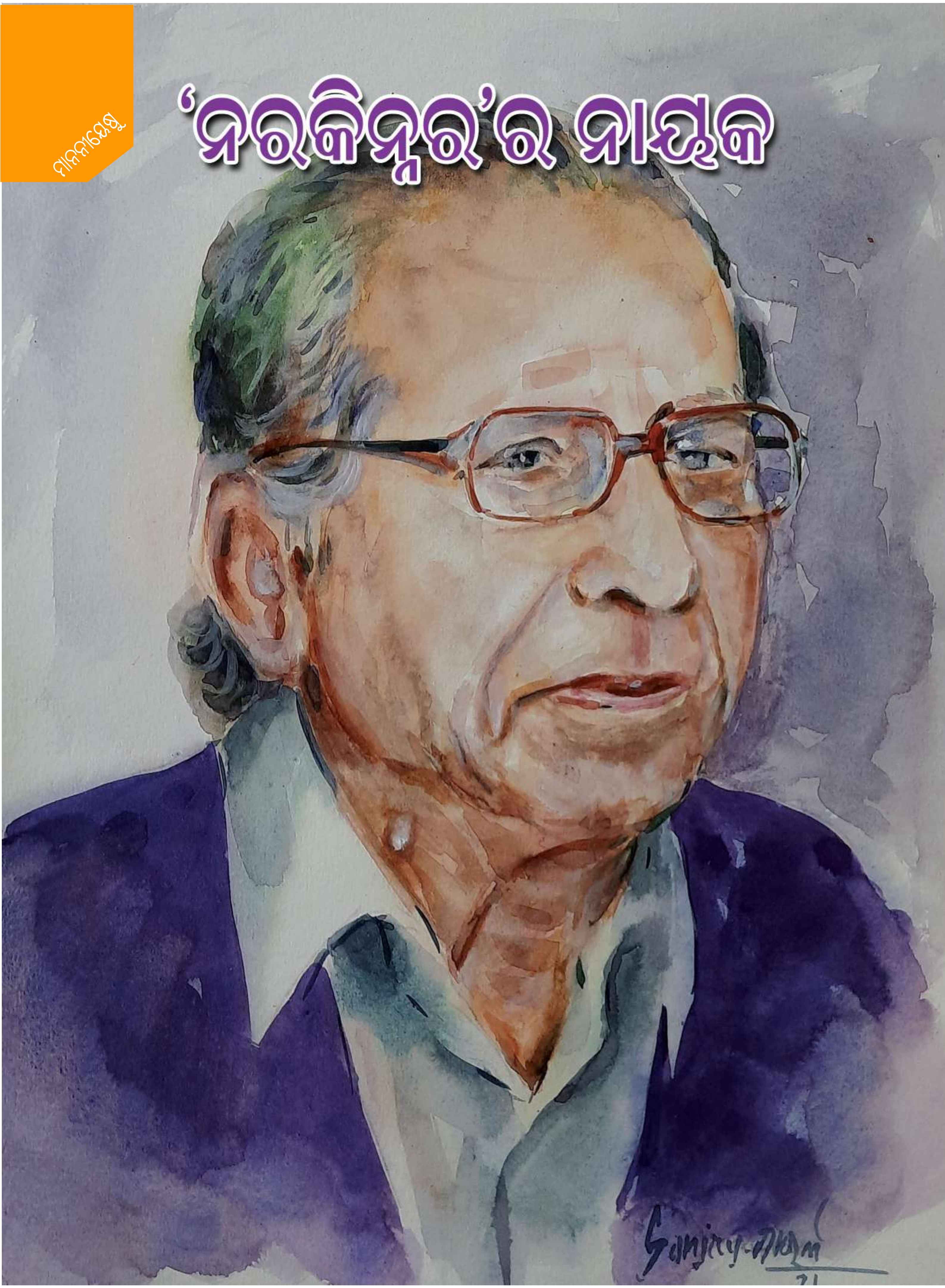

ଶତାବ୍ଦୀର ସୂର୍ଯ୍ୟ
ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ
ବରିଷ୍ଠ ସାମ୍ବାଦିକ: 'ସମ୍ବାଦ'
ସମ୍ବାଦ ଭବନ, ରସୁଲଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୧୦
ଫୋନ୍ : ୯୪୩୭୨୧୩୮୫୪

ଫଟୋ ସୌଜନ୍ୟ : ଲେଖକ
ପୋଟ୍ରେଟ୍ : ସଞ୍ଜୟ ରାଉଳ

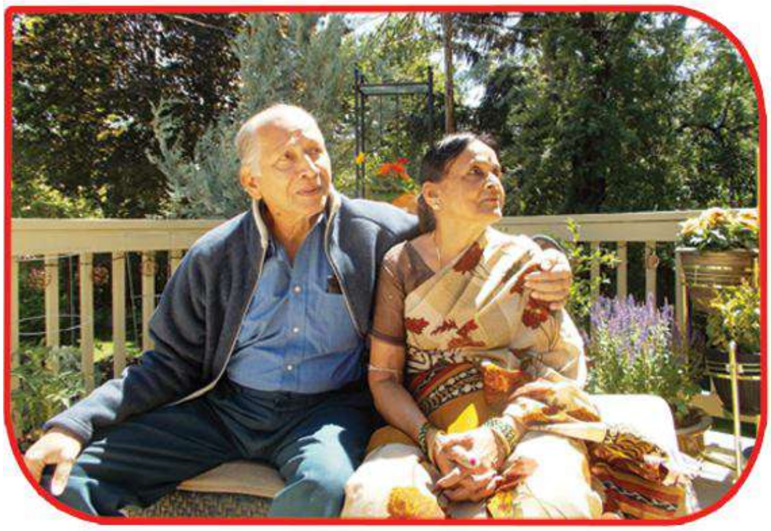

ଓଡ଼ିଆ ବାଣୀଭଣ୍ଡାରକୁ 'ନରକିନ୍ନର' ଓ 'ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା' ଭଳି ଉପନ୍ୟାସ ଭେଟି ଦେଇଥିବା ଗାଳ୍ପିକ ଓ ଔପନ୍ୟାସିକ ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ସମୟର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ । ସେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହଁନ୍ତି, ଏକ ଅନୁଷ୍ଠାନ । ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ବିଭାଗରେ ଦକ୍ଷତାର ସହ କଲମ ଚାଳନା କରି ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ଋଦ୍ଧିମନ୍ତ କରିପାରିଛନ୍ତି । କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ, ଶିଶୁ ଓ କିଶୋର ସାହିତ୍ୟ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଜ୍ଞାନ ଭିତ୍ତିକ ସାହିତ୍ୟ, କବିତା; ସବୁଥିରେ ସେ କଲମ ଚାଳନା କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପନ୍ଦର ଗୋଟି ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖିବା ସହିତ ଅନ୍ୟୂନ ୫୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । କୋଡ଼ିଏରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରି ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ପୁରସ୍କୃତ ଓ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଶାନ୍ତନୁ । ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ସଂକଳନ 'ଚଳନ୍ତି ଠାକୁର' ପାଇଁ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଥିବା ବେଳେ 'ନରକିନ୍ନର' ଉପନ୍ୟାସ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । 'ଶକୁନ୍ତଳା' ଉପନ୍ୟାସ ପାଇଁ ସେ ଶାରଳା ପୁରସ୍କାର (ଇଫ୍କୋ ପ୍ରଦତ୍ତ), 'ଚଳନ୍ତି ଠାକୁର' ଗଳ୍ପ ସଂକଳନ ପାଇଁ 'ଭାରତୀୟ ଭାଷା ପରିଷଦ' ପୁରସ୍କାର ଏବଂ 'ଅନୋମାର କନ୍ୟା' ପାଇଁ ସମ୍ମାନଜନକ କଥା ଫାଉଣ୍ଡେସନ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ 'ମୋ କାଠଘୋଡ଼ା କଥା କହେ' ଏବଂ 'ଆକାଶକୁ ସାତୋଟି ପାହାଚ' ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଦୁଇ ଦୁଇ ଥର ଜାତୀୟ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ଶାନ୍ତନୁ । ସର୍ବୋପରି ୨୦୧୪ରେ ଶାନ୍ତନୁ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସମ୍ମାନ 'ଅତିବଡ଼ି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ପୁରସ୍କାର' ମଧ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରିଛନ୍ତି । ଏହା ସହିତ ଦେଶବିଦେଶର ଶତାଧିକ ସାହିତ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ସେ ପୁରସ୍କୃତ ଓ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ତେବେ ପୁରସ୍କାର କ'ଣ ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସାରସ୍ୱତ ଜୀବନର ମାପଦଣ୍ଡ ? ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କାଳଜୟୀ ସୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓଡ଼ିଆ ଭାବେ ଚିର ଜାଜ୍ୱଲ୍ୟମାନ କରି ରଖିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଏ ଦୀର୍ଘ ସୃଜନଯାତ୍ରା ଖୁବ୍ ଘଟଣାବହୁଳ ଓ ସଂଘର୍ଷପୂର୍ଣ୍ଣ । କେତେବେଳେ ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅପମାନିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଛି ତ କେତେବେଳେ ସେ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଶିକାର ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ପାଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାରକୁ ବାତିଲ କରିବା ପାଇଁ ବିରୋଧୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରି ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ବିଚାରକମଣ୍ଡଳୀର ଜନୈକ ଜୁରି ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପୁରସ୍କାର ବାତିଲ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଚିଠି ଲେଖିଥିଲେ । ଏହାକୁ ନେଇ ସେତେବେଳେ ବଡ଼ ବିବାଦ ମୁଣ୍ଡ ଟେକିଥିଲା । ମାତ୍ର, ଶେଷରେ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପୁରସ୍କାର କାଏମ୍ ରହିଥିଲା । ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରକାରୀ ହାର୍ ମାନିଥିଲେ । ସେହିଭଳି ସମ୍ବଲପୁରରେ ଓଡ଼ିଶା ଯୁବଲେଖକ ସମ୍ମିଳନୀ ଆୟୋଜନ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ରର ଶିକାର ହେବା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପାଇଁ ଆଉ ଏକ ତିକ୍ତ ଘଟଣା ଥିଲା । ୧୯୬୮ରେ ଓଡ଼ିଶା ଯୁବଲେଖକ ସମ୍ମିଳନୀର ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନ ସମ୍ବଲପୁରରେ ହେବାକୁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ଯୁବ ଲେଖକ ସମ୍ମିଳନୀର ସଭାପତି ଥା'ନ୍ତି ଜୀବନ ପାଣି ଏବଂ ଶାନ୍ତନୁ

▶ଲେଖକ ରଞ୍ଜନ ପ୍ରଧାନ

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଉପ ସଭାପତି । ସମ୍ବଲପୁରରେ ବାର୍ଷିକ ଅଧିବେଶନର ସଫଳ ଆୟୋଜନର ଭାର କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ବଲପୁର ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଭଣ୍ଡୁର କରିବାକୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ସମ୍ବଲପୁରରେ ପ୍ରବଳ ଅପମାନିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଶାନ୍ତନୁ କହନ୍ତି ଏହା ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଅନ୍ୟ ଏକ ତିକ୍ତ ଅନୁଭୂତି । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପାଇଁ ସାହିତ୍ୟ ହେଉଛି ସତ୍ୟ, ଶିବ ଓ ସୁନ୍ଦର । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନ ନକରାତ୍ମକ ନୁହେଁ, ବରଂ ସକରାତ୍ମକ ଓ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆମ ସମୟର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଔପନ୍ୟାସିକ ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ୭୮୮- ଶହିଦ ନଗରସ୍ଥିତ 'କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା' ବାସଭବନରେ ଏକ ଡିସେମ୍ବରର ଶୀତୁଆ ସକାଳେ ଭେଟିଥିଲି ମୁଁ । ଘରେ ଥିଲେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ ନିରୁପମା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ । ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସହ ଆଳାପ ଆଲୋଚନାକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଆଲେଖ୍ୟ ।

ରମାନାନୀଙ୍କ 'କାଡାଭାର୍'ଓ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଡାକ୍ତରରୁ ଅଧ୍ୟାପକ

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ସେ ଜଣେ ଡାକ୍ତର ହେବେ । ଏଣୁ ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ୍‌ରୁ ବିଏସ୍‌ସି ପାସ୍ କରିବା ପରେ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ସି ନ କରି ୧୯୫୪ରେ ସେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ୍‌ରେ ଏମ୍‌ବିବିଏସ୍‌ରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ । ନିୟମିତ କ୍ଲାସ୍ ଯାଉଥିଲେ । ଆଦୌ କ୍ଲାସ୍ ମିସ୍ କରୁ ନଥିଲେ । କାରଣ ଡାକ୍ତର ହେବାକୁ ତାଙ୍କର ଭାରି ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । ସେ ବାପାଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଏମ୍‌ବିବିଏସ୍‌ରେ ନାମ ଲେଖାଇବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆନାଟୋମି ପ୍ରାକ୍ଟିକାଲ୍ କ୍ଲାସ୍‌ର ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ଶବ (କାଡାଭାର୍) ହିଁ ସବୁକିଛି ଓଲଟପାଲଟ କରିଦେଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ଡାକ୍ତର ହେବାର ଅଭିଳାଷରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଛେଦ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଆନାଟୋମି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଯେଉଁ ମଣିଷ ଶବକୁ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା, ତାହା ଥିଲା ତାଙ୍କ ଗାଁର ସମ୍ପର୍କୀୟ ପିଉସୀ ରମାନାନୀଙ୍କର ଶବ । ଯେଉଁ ରମାନାନୀ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ପିଲାଟି ଦିନୁ କୋଳେଇ କାଖେଇ ବଡ଼ କରିଥିଲା, ସେହି ରମାନାନୀର ଉଲଗ୍ନ ମର ଶରୀର ଦେଖି ଶାନ୍ତନୁ ଚମକି ପଡ଼ିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ହାତରୁ ଡିସେକ୍ସନ୍ ବାକ୍ସ ଖସି ପଡ଼ିଥିଲା । ମନ ଭିତରେ ତୀବ୍ର ବୈରାଗ୍ୟ ଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଧବା ହୋଇଯିବା ପରେ ରମା ନାନୀ ଗାଁକୁ ଫେରି ଆସି ନିଜ ବାପଘରେ ରହୁଥିଲେ । ରମାନାନୀଙ୍କ ଜୀବନ ବଡ଼ ଦୟନୀୟ ଥିଲା । ଭାଇ, ଭାଉଜମାନେ ପଚାରୁ ନଥିଲେ । ରମାନାନୀ କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପରିବାରର ଜଣେ ସଦସ୍ୟା ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଭାରି ସ୍ନେହ ଆଦର କରୁଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ କୋଳେଇ କାଖେଇ ବଡ଼ କରିଥିଲେ । ରମାନାନୀ ଦୁରାରୋଗ୍ୟ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ହେଲା ପରେ ତାଙ୍କ ଭାଇ କଟକ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ଆଣି ସେଠାରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ରମା ନାନୀଙ୍କର କଟକ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ରମା ନାନୀଙ୍କ ମର ଶରୀରର କେହି ଦାବିଦାର ନଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଶବକୁ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଆନାଟୋମି ବିଭାଗରେ ରଖା ଯାଇଥିଲା । ଏସବୁର ଖୋଜଖବର କେହି ରଖି ନଥିଲେ । ରମାନାନୀ କେଉଁଆଡ଼େ ନିଖୋଜ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଶାନ୍ତନୁ ଜାଣିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏସ୍‌ସିବି ମେଡ଼ିକାଲ୍ କଲେଜ୍‌ର ଆନାଟୋମି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରମାନାନୀଙ୍କ ଉଲଗ୍ନ ମରଶରୀରକୁ ଆବିଷ୍କାର କରି ଯୁବକ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମନ ବିକଳ ଉଠିଥିଲା ।

ରମାନାନୀଙ୍କ ତୋଫା ଗୋରା ମୁହଁ ଆଉ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଦେହକୁ ଦେଖି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମନରେ ବିକାର ଆସି ଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ରମାନାନୀଙ୍କୁ ସେ ନିଜ ମା'ଠାରୁ ଅଧିକ ନିଜର ଭାବୁଥିଲେ, ସେଇ ରମାନାନୀଙ୍କ ଉଲଗ୍ନ ଶରୀରକୁ କାଟି ଖିନ୍‌ଭିନ୍ କରିବାକୁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ହାତ ଯାଇ ନଥିଲା ସେଦିନ । ତାଙ୍କ ସିଜର୍ ଅଟକି ଯାଇଥିଲା । ଆଉ ପରଦିନ ସେ ମେଡ଼ିକାଲ୍ କଲେଜ୍ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିଥିଲେ ।

ମୁଁ ଭୂତପ୍ରେତଙ୍କ ସତ୍ତାକୁ ଖୁବ୍ ନିକଟରୁ ଅନୁଭବିଛି : ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

◆ଲେଖାଲେଖି ପ୍ରତି କିଭଳି ପ୍ରେରିତ ହେଲେ ?

●୧୯୪୪-୪୫ ମସିହାରେ ମୁଁ ବାଙ୍କି ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିଲି । ସେତେବେଳେ ମୋ' ବାପା ସେ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଶିକ୍ଷକତା କରୁଥିଲେ । ସ୍କୁଲ୍ ଗେଟ୍‌ରେ ଧାଡ଼ିଏ ଇଂରାଜୀ ଲେଖା Whatever man has done, man may do. ଦେଖି ମୁଁ ଅଟକି ଯାଇଥିଲି । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ଏହାର ଅର୍ଥ କିଛି ବୁଝି ପାରି ନଥିଲି । ବାପାଙ୍କୁ ଏହାର ଅର୍ଥ ପଚାରିଥିଲି । ବାପା ମୋତେ ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲେ, ଯଦି ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ମୋହନଦାସ କରମଚାନ୍ଦ ଗାନ୍ଧୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ହୋଇ ପାରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ତୁ କାହିଁକି ସେହିଭଳି ହୋଇ ପାରିବୁନି ? ମୁଁ ପଚାରିଲି, 'ଯଦି ଜଣେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ହୋଇ ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପାଇପାରେ, ତେବେ କ'ଣ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଭାରତୀୟ କବିତା ଲେଖି ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପାରିବ ?' ବାପା ହସି ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ପର ଠୁ ମୁଁ କବିତା ଲେଖା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି । ସ୍କୁଲ୍ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ସେ ପାଖରେ ମହାନଦୀ, ଡମପଡ଼ାର ଘଂଚଜଙ୍ଗଲ, ପାହାଡ଼ ମୋତେ କବି କରି ଦେଇଥିଲା । ମୁଁ ପ୍ରଥମ କବିତା ଲେଖିଥିଲି ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ । ସେ କବିତାର ଶୀର୍ଷକ ଥିଲା 'ପ୍ରଭାତ' । ସେ କବିତାଟିର ପ୍ରଥମ କେଇ ଲାଇନ୍ ଏବେ ବି ମୋର ମନେ ଅଛି, "ଉଦିତ ହୋଇଲେ ରବି / ଦିଶେ ଯେହ୍ନେ ହୈମ ଛବି /ରକ୍ତିମ ଦିଶଇ ପୁଣି ପରାଚୀ ଗଗନ / ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି ଦୁର୍ବାଦଳେ ହୀରକ କଙ୍କଣ ।"

ଏହା ପରେ ପରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶତାଧିକ କବିତା ଲେଖିଛି । ସେଥିରୁ ଅଧିକାଂଶ କବିତାକୁ ନେଇ ଏକ ହାତଲେଖା ବହି ଏବେ ବି ମୋ' ପାଖରେ ଅଛି । ବହିଟିର ନାଁ 'ମନ୍ଦାକିନୀ' ।

ଅପରପକ୍ଷେ, ବନ୍ଧୁ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ ହିଁ ମୋର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେରଣାଦାତା କହିଲେ ଠିକ ହେବ । ବିଜ୍ଞାନ ଗବେଷଣା ଛାଡ଼ି ପୂରାପୂରି ସାହିତ୍ୟରେ ମନୋନିବେଶ କରିବାକୁ ସେ ହିଁ ମୋତେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଥିଲେ । ୧୯୫୮ ମସିହା ବେଳକୁ ଆମେ ଦୁହେଁ ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟାପକ

ଡାକ୍ତରୀ ପଢ଼ା ପ୍ରତି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମୋହ ଭଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା । ସେ ଆସି ପୁନର୍ବାର ରେଭେନ୍ସା କଲେଜରେ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ସିରେ ନାମ ଲେଖାଇଲେ । ଭାଗ୍ୟ ଭଲ, ଏମ୍‌ଏସ୍‌ସିରେ ତାଙ୍କୁ ଏକ ସିଟ୍ ମିଳି ଯାଇଥିଲା ।

ମା'ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଜୀବନର ବଡ଼ 'ଟର୍ଣ୍ଣିଂ ପଏଣ୍ଟ୍'

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଶୈଶବ ଥିଲା ବେଶ୍ ବୈଭବଶାଳୀ । ଜଣେ ସୁଖୀ ରାଜକୁମାରର ଜୀବନ ବଂଚୁଥିଲେ ଶାନ୍ତନୁ । ଅଜା କୁଳମଣି ମିଶ୍ରଙ୍କ କଲିକତା ବାସଭବନରେ ଶାନ୍ତନୁ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଅଜା ସେତେବେଳେ ଜଣେ ସିଭିଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ ଭାବେ ବେଶ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ରିଟିଶ୍ ଆର୍ମିରେ ଚାକିରି କରି ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ । କଲିକତାରେ ରହୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ବାଇଶି ମୌଜା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପାର୍ବତୀପୁରରେ ତାଙ୍କର ଜମିଦାରୀ ଥିଲା । ପାର୍ବତୀପୁରରେ ମିଶ୍ର ପରିବାରର ବଡ଼ ନାଁ ଥିଲା । କୁଳମଣି ମିଶ୍ରଙ୍କ ନାତି ଭାବେ ଶିଶୁ ଶାନ୍ତନୁ ସେତେବେଳେ ସମଗ୍ର ଅଂଚଳର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପିଲାଦିନର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ମାମୁ ଘର ଗାଁ ପାର୍ବତୀପୁରରେ କଟିଥିଲା । ମାମୁଘର ଗାଁରେ ତାଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଜା ତିନି ତିନିଜଣ ଘରୋଇ ଶିକ୍ଷକ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ବାପା ଅନନ୍ତ ଚରଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ସ୍କୁଲ୍ ଶିକ୍ଷକ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମା' କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ଦେବୀ ଜମିଦାର ପରିବାରର ଝିଅ ହୋଇଥିବାରୁ ଜୀବନରେ ଅଭାବ କ'ଣ ଜାଣି ନଥିଲେ । କହିବାକୁ ଗଲେ, ଶାନ୍ତନୁ ଖୁବ୍ ଗେହ୍ଲାବସରରେ ବଢ଼ିଥିଲେ । ଉଭୟ ନିଜ ଗାଁ ଏବଂ ମାମୁଘର ଗାଁରେ ଶାନ୍ତନୁ ଥିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଦରର ପାତ୍ର, ଏକୋଇର ବଳା । ଖୁବ୍ ଅଲିଅଳରେ ବଢ଼ିଥିବା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ମାତ୍ର ୯ ବର୍ଷ, ସେତେବେଳେ ମା'ଙ୍କର ପରଲୋକ ହୋଇଯିବା ଘଟଣା ଥିଲା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଜୀବନର ଗୋଟିଏ ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି ।

୧୯୪୨ ମସିହା ଜୁନ୍ ମାସ ୧୩ ତାରିଖରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମାତା କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ଦେବୀଙ୍କର ଅକାଳ ବିୟୋଗ ଘଟିଲା । ସେତେବେଳେ ଶାନ୍ତନୁ ମାତ୍ର ୯ ବର୍ଷର ବାଳକ । ଶିଶୁ ଶାନ୍ତନୁ ସୁଖ, ଦୁଃଖ, ସଂସାର, ଜଞ୍ଜାଳ କ'ଣ ଜାଣିବା ପୂର୍ବରୁ ମା' କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ତାଙ୍କୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଛାଡ଼ି ଆରପାରିକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ମା'ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ଆକାଶରେ ଉଡୁଥିବା ମୁକ୍ତ ବିହଙ୍ଗ ଅଲିଅଳ ରାଜକୁମାର ଶାନ୍ତନୁ ହଠାତ୍ ତଳକୁ ଖସିପଡ଼ି ଲହୁଲୁହାଣ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ମା'ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଶୈଶବକୁ ରିକ୍ତ କରିଦେଲା । ପିଲାଦିନ ଧୂଳିଖେଳରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଛେଦ

ପଦବୀରେ ଯୋଗ ଦେଇଥାଉ । ପାରଳାର ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ସହିତ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ମୋତେ ଲେଖାଲେଖି ପ୍ରତି ପ୍ରେରିତ କରିଥିଲା । ସେ ହିଁ ମୋତେ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ । ଏଣୁ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁଙ୍କୁ ମୋର ସାହିତ୍ୟିକ ଜୀବନର ମୂଳ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ବୋଲି ମନେକରେ ।

◆ଆପଣ ଲେଖାଲେଖି କରି ନଥିଲେ ଆଉ କ'ଣ କରିଥାନ୍ତେ ?

●ବିଶ୍ୱପ୍ରସିଦ୍ଧ ଔପନ୍ୟାସିକ ଡି.ଏଚ୍. ଲରେନ୍ସ୍‌ଙ୍କ ଉକ୍ତି ସହିତ ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକମତ । ସେ କହିଥିଲେ, Novel saved my life. ମୋ' କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଅଭିଜ୍ଞତା । ଯଦି ମୁଁ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖି ନଥାନ୍ତି, ତେବେ ହୁଏତ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଜଣେ ତଥାକଥିତ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହୋଇ ବାରବୁଲାଙ୍କ ଭଳି ଘୁରି ବୁଲୁଥାନ୍ତି କିମ୍ବା ଜୀବନ ଧରି ବଞ୍ଚିପାରି ନଥାନ୍ତି ।

◆ସୃଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣଙ୍କ ସହଧର୍ମିଣୀ କିଭଳି ସହଯୋଗିତା କରିଥାନ୍ତି ?

●ମୋର ପ୍ରଥମ ପାଠିକା ଶ୍ରୀମତୀ ନିରୁପମା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ନିଜେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚ ରୁଚିସମ୍ପନ୍ନା ଲେଖିକା ଓ ସମାଲୋଚିକା ମଧ୍ୟ । ତାଙ୍କର ଆଲୋଚନା ଖୁବ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ । ଅନେକ ସମୟରେ ସେ ମୋତେ କହନ୍ତି ଅପ୍ରିୟ ସତ୍ୟକୁ ମୋ' ଲେଖାରୁ ବାଦ୍ ଦେବାକୁ । ତେବେ ତାଙ୍କ କଥା ମୁଁ ସବୁବେଳେ ମାନି ପାରିନଥାଏ । ସେ ମୋତେ ପ୍ରକୃତରେ ବହୁମାତ୍ରାରେ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଗଠନମୂଳକ ସମାଲୋଚନା ଓ ପରାମର୍ଶ ମୋ' ଲେଖା ପ୍ରତି ଅଧିକ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।

◆ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତ ଗପ ?

●ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି କଲେଜ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟାପନା ସମୟରେ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁଙ୍କ ସହ ସମ୍ପର୍କ ଅତି ନିବିଡ଼ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ ମୁଁ ଅନେକ ଗପ ଲେଖି ସାରିଥାଏ । ମାତ୍ର କେଉଁଠି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇନଥାଏ । ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ ମୋ' ଗପସବୁ ପାଠ କରି ସେଥିରୁ 'ମନ ମର୍ମର' ନାମକ ଗୋଟିଏ ଗପକୁ ପସନ୍ଦ କରି 'ଝଙ୍କାର' ପତ୍ରିକାକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ସେହି ଗପଟି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଗଲା । ପ୍ରଥମ ଗପ 'ଝଙ୍କାର'ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ମୁଁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି ।

◆ଆପଣଙ୍କ ଲେଖାର ଅନ୍ତଃସ୍ୱରଟି କ'ଣ ?

● ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସମୀକ୍ଷକ କିମ୍ବା ଆଲୋଚକ ଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ତଥାପି ମୁଁ ଭାବେ ଜୀବନ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ । ଜୀବନ ନୈରାଶ୍ୟଜନକ ନୁହେଁ । ଜୀବନ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଶାର ସଞ୍ଚାର ।

◆ଅଭିଯୋଗ ହୁଏ, ସାଧାରଣ ପାଠକ ଆପଣଙ୍କ 'ନରକିନ୍ନର' ଉପନ୍ୟାସ ପଢ଼ି ବୁଝି ପାରନ୍ତିନି ? 'ନରକିନ୍ନର' ଉପନ୍ୟାସର କଥାବସ୍ତୁଟି କ'ଣ ?

●ହଁ, ଏଭଳି ଅଭିଯୋଗରେ ଆଂଶିକ ସତ୍ୟତା ରହିଛି । 'ନରକିନ୍ନର' ଉପନ୍ୟାସରେ ମୁଁ ମଣିଷର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ଖୋଜିଛି । ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏହି ଉପନ୍ୟାସରେ ମଣିଷ ନିଜର ଆତ୍ମପରିଚୟ ଖୋଜୁଛି । ପ୍ରକୃତରେ ମଣିଷ କିଏ ? ଆଧୁନିକ ମଣିଷ ସବୁକିଛି ପାଇଛି । ମାତ୍ର ତା'ର ଆତ୍ମାକୁ ହରେଇ ବସିଛି କେଉଁଠି । ଆଧୁନିକ ମଣିଷ ସେଇ ନିଖୋଜ ଆତ୍ମାର ଅନ୍ୱେଷଣରେ ଯେଉଁ ଦୀର୍ଘ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଛି ତାହାରି ନାଁ ହିଁ ଆଧୁନିକ ମାନବର ସାହିତ୍ୟ । ମୁଁ ସେଇ ଆଧୁନିକ ମଣିଷର ଅନ୍ତର୍ବାଣୀକୁ ଶୁଣି ପାରିଛି ।

◆ଆପଣ ଗପ ଓ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖନ୍ତି । କେଉଁଥିରେ ଆପଣ ସହଜ ?

● ଉଭୟ ମାଧ୍ୟମ ମୋ ପାଇଁ ସହଜ । ବିଷୟବସ୍ତୁର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଉପଯୁକ୍ତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଉପନ୍ୟାସ କେଉଁଠି ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ ହୋଇଥାଏ ତ କେଉଁଠି ଗପର ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଥାଏ । ଉପନ୍ୟାସ ଏକ ବିଶାଳ କାନ୍‌ଭାସ । ଏଥିରେ ବିଷୟବସ୍ତୁର ସମଗ୍ରତା ପ୍ରତିଫଳିତ

ପଡ଼ିଗଲା ।

ଶାନ୍ତନୁ କୁହନ୍ତି: ବୋଉ ରୋଗଶଯ୍ୟାରେ ପଡ଼ିଯିବାରୁ ଅଜା ବୋଉଙ୍କୁ ମାମୁ ଘରକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ବୋଉ ମାମୁଘରେ ରହି ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଥିଲେ । କଟକ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ବୋଉଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ହେଉଥିଲା । ବାପା ନିୟମିତ ବୋଉଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ମାମୁ ଘର ଯାଉଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ବୋଉଙ୍କ ବେମାରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆରୋଗ୍ୟ ହେଲାନି । ମାମୁଘର ଗାଁ ପାର୍ବତୀପୁରରେ ବୋଉ ରୋଗଶଯ୍ୟାରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । ଦିନେ ବୋଉ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, "ମୁଁ ଚାଲିଗଲେ ଖରାରେ ଠିଆ ହେଲେ ବି ତତେ କେହି ଛାଇକୁ ଯିବାକୁ କହିବେ ନାହିଁରେ ବାପ ! ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ନିଜେ ଠିଆ ହବୁ ଧନ ମୋର ଏଣିକି । ପାଠ ପଢ଼ିବୁ ମନଦେଇ । ବଡ଼ ମଣିଷ ହବୁ ।" ବୋଉଙ୍କର ଏହି ଶେଷ କେଇ ପଦ କଥା ଆଜି ବି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ୍ୱ ହୁଏ । ତାଙ୍କର ଆତ୍ମା ବିଳପି ଉଠେ । କେଜାଣି କାହିଁକି ବୋଉଙ୍କ ସେଇ ଶେଷ କେଇ ପଦ ଶିଶୁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମନକୁ ଉଦାସ କରି ଦେଇଥିଲା ସେଦିନ । ବୋଉ ବୋଧେ ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଦେଖି ପାରିଥିଲେ କି କ'ଣ ?

ଠିକ୍ ସେଦିନ ରାତି ଅଧ ବେଳକୁ ବଡ଼ ମାମୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ବାଳକ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ନିଦ ମଳମଳ ଅବସ୍ଥାରେ ଶେଯରୁ ଉଠାଇ ଆଣି ମୃତ୍ୟୁ ଶଯ୍ୟାରେ ଶୋଇଥିବା ବୋଉର ଖଟ ଉପରେ ବସାଇ ଦେଲା ବେଳକୁ ଶାନ୍ତନୁ କିଛି ବି ବୁଝି ପାରି ନଥିଲେ । ନାବାଳକ ଶାନ୍ତନୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି ବୋଉ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇଛି । ତା' ମୁହଁ ପୁନେଇଁର ଚାନ୍ଦ ଭଳି ସଫେଦ ଦିଶୁଛି । ବୋଉର ଖଟକୁ ଘେରି ଠିଆ ହୋଇ ଅଜା, ଆଈ, ମାମୁ, ମାଇଁ ସମସ୍ତେ କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି । କାନ୍ଦ ବୋବାଳିରେ ଘର ଫାଟି ପଡୁଛି । ନିଦ ମଳ ମଳ ଆଖିରେ ଶାନ୍ତନୁ ଏସବୁ କିଛି ବୁଝି ପାରି ନଥିଲେ ସେତେବେଳେ । କେବଳ କାତର ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରହୁଥିଲେ ତ ପୁଣି ଥରେ ବୋଉର ମୁହଁକୁ ଅନାଇ ରହିଥିଲେ ।

ହେବାର ସୁଯୋଗ ଥାଏ । ତେବେ କ୍ଷଣିକ ଅନୁଭବକୁ ଉପାଦାନ କରି ମଧ୍ୟ ସମଗ୍ରତା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିହୁଏ । ଏହାକୁ ଗଳ୍ପ କୁହାଯାଏ । ମୁଁ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମକୁ ବାଛେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତତା କାରଣରୁ ।

◆ଆପଣ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ରଚନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ବି ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ ସହ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କିଭଳି ତାଳମେଳ ରହେ ?

●ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପରମ୍ପରାରେ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାର ଆଦର୍ଶ ଏଯାଏଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ଆମର ବଡ଼ବଡ଼ କବି ଓ ସାହିତ୍ୟିକମାନେ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ନାଁରେ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ହିଁ ଲେଖୁଥିଲେ । ଆମର ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ନାହିଁ । କେବଳ ଲୋକସାହିତ୍ୟକୁ ଆମେ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ଭାବେ ପଢୁଛୁ । ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଭାଗ ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ନାହିଁ । ଯାହାକୁ ଆପଣ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକ ବାସ୍ତବରେ ପୌରାଣିକ ମିଥ୍‌ମୂଳକ ଗପ । ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇବା ପରେ ସରକାରୀ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ସ୍କୁଲରେ ଚଳିଲା । ସେଥିରେ ପୁରାଣ ସାହିତ୍ୟକୁ ଧର୍ମ ନାମରେ ବର୍ଜନ କରାଗଲା । ଫାଣ୍ଟାସିକୁ କୁସଂସ୍କାର ନାମରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଗଲା । ଭୂତପ୍ରେତ, ଡାହାଣୀ, ଚିରୁଗୁଣୀ, ଦେବଦେବୀ ଆଦି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ସ୍ଥାନ ମିଳିଲା ନାହିଁ । କେବଳ କିଛି କାର୍ଟୁନ ନାଁରେ ପିଲାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟକୁ ସୀମିତ ରଖା ଯାଇଛି । ଆମ ପିଲାମାନେ ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ହିତୋପଦେଶ, ପଞ୍ଚତନ୍ତ୍ର, ଦଶକୁମାର ଚରିତ ଆଦି ଭୁଲି ଗଲେଣି । ଏଣୁ ଏସବୁକୁ ମୁଁ ସାହିତ୍ୟର ରୂପ ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିବା ବେଳେ ଯାହା କିଛି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି, ତାକୁ ଆପଣ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ।

◆ଆପଣ ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଭୂତ, ପ୍ରେତ ଭଳି ଭୌତିକବାଦ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖନ୍ତି ?

●ହଁ ମୁଁ ଭୂତ, ପ୍ରେତରେ ବିଶ୍ୱାସ କରେ । ଏ ବିଶ୍ୱାସ ମୋ' ପାଇଁ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ନୁହେଁ । ଆପଣ ଆପଣଙ୍କ ପରଲୋକଗତ ପିତା, ମାତା କିମ୍ବା ପୂର୍ବ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ପିଣ୍ଡ, ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିଅନ୍ତି କାହିଁକି ? ବିଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସୂକ୍ଷ୍ମଜଗତ ଏକ ବାସ୍ତବ ଜଗତ । ଏହାକୁ କ୍ୱାଣ୍ଟମ୍ ଫିଲ୍ଡ୍ କୁହାଯାଏ । ଏଠି ସ୍ଥୂଳ ଜିନିଷ ନଥାଏ । ଏ ଜଗତ ସୂକ୍ଷ୍ମାତିସୂକ୍ଷ୍ମ ଚେତନାର ଜଗତ । ଏଇଠି ସେସବୁ ସ୍ପନ୍ଦନ ଅନୁଭବ କରାଯାଏ, ଯାହା ତଥାକଥିତ ବାସ୍ତବ ଜଗତରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବାରି ହୁଏନା । ଯେତେବେଳେ ସେ ସୂକ୍ଷ୍ମଜଗତର ଉପସ୍ଥିତି କୌଣସି ସାଧାରଣ ଲୋକର ଅନୁଭବକୁ ଆସେ, ସେତେବେଳେ ସ୍ଥୂଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମଧ୍ୟ ସେ ସେଭଳି ଜଗତକୁ ଦେଖିପାରେ । ଆଦିବାସୀ ସମାଜରେ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ଅତି ଦୃଢ଼ ଭାବେ ରହିଛି । କାରଣ ସେମାନେ ଛଳନା କ'ଣ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଆମେ ସଭ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପଟେ ଆମ ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କୁ ଶ୍ରାଦ୍ଧ, ପିଣ୍ଡ ଦେଉଥିବା, ଅନ୍ୟ ପଟେ ଭୂତ, ପ୍ରେତକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁନଥିବା । ଏହା ଛଳନା ନୁହେଁ ତ ଆଉ କ'ଣ ? ମୁଁ କରଞ୍ଜିଆ କଲେଜ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଥିଲା ବେଳେ ଭୂତପ୍ରେତ ଉପରେ ଅନେକ ଗବେଷଣା କରିଛି । କରଞ୍ଜିଆ ଠାରେ ଆଦିବାସୀ ତାନ୍ତ୍ରିକଙ୍କ ସହାୟତା ନେଇ ଭୂତପ୍ରେତଙ୍କ ସତ୍ତା, ଉପସ୍ଥିତିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଛି । ମୁଁ ଭୂତପ୍ରେତଙ୍କ ସତ୍ତାକୁ ଖୁବ୍ ନିକଟରୁ ଅନୁଭବ କରିଛି ।

◆ତରୁଣ ପିଢ଼ିଙ୍କ ପ୍ରତି ଆପଣଙ୍କ ସଂଦେଶ ?

●ତରୁଣ ପିଢ଼ି ଆଜିର ସାମାଜିକ ବାସ୍ତବତା ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ନୁହଁନ୍ତି । ଆଜିର ତରୁଣ ପିଢ଼ିର ଜଗତଦୃଷ୍ଟି ଆମ ସମୟର ଅଧିକାଂଶ ବରିଷ୍ଠ ଲେଖକମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ବ୍ୟାପକ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି ପୂର୍ବପିଢ଼ି ତୁଳନାରେ ନିତାନ୍ତ ଅଗଭୀର । ଏହି ତାରତମ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ଆଜିର ସାମାଜିକ ବାସ୍ତବତା ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ନୁହଁନ୍ତି ।

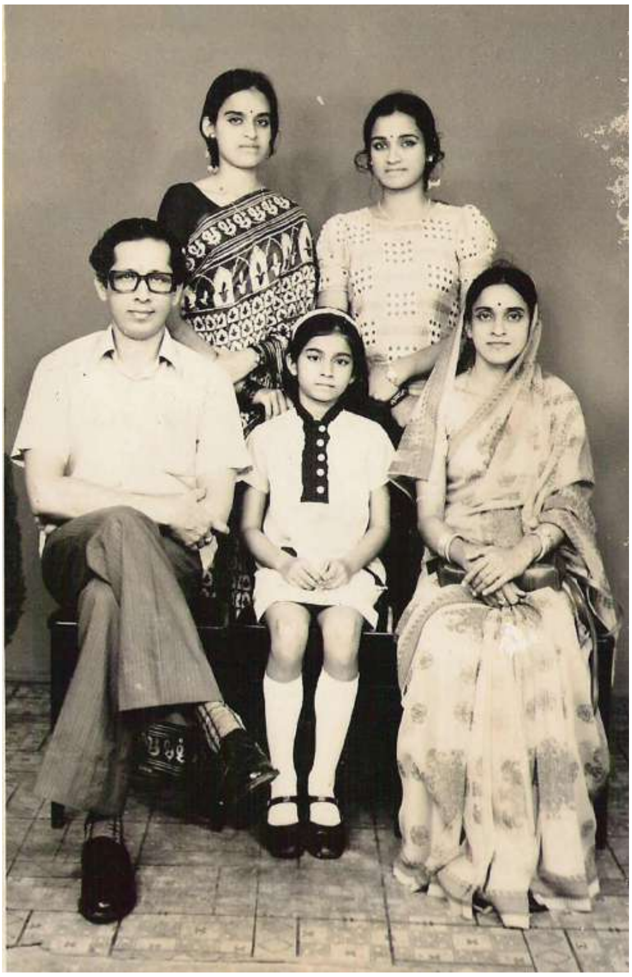

ଦେବୀ ନଈ କୂଳରେ ବୋଉଙ୍କୁ ମୁଖାଗ୍ନି ଦେଲାବେଳେ ନାବାଳକ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ପୁରୋହିତ କହିଥିଲେ ଯୁଇ ଚାରିପଟେ ସାତ ଥର ପରିକ୍ରମା କରିବାକୁ । ବୋଉର ଶବ ଚାରିପଟେ ସାତ ଥର ପରିକ୍ରମା କରିବା ପରେ ବୋଉ ମୁହଁରେ ନିଆଁ ବରିହାଟାକୁ ଗେଞ୍ଜିଦେଲା ବେଳେ ନାବାଳକ ଶାନ୍ତନୁ ବେହୋସ୍ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ବାପା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଧରି ନେଇ ବୋଉ ଯୁଇରେ ନିଆଁ ଧରାଇବାରେ ସାହଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଛାତି ଫାଟି ଯାଉଥିଲା ସେତେବେଳେ । ଦେବୀ ନଈ କୂଳରେ ବୋଉର ଚିତା ଜଳୁଥିଲା । ବୋଉ ଜଳି ପାଉଁଶ ହୋଇଗଲା । ବାପାଙ୍କ ଆଖିରେ ପ୍ରଥମ କରି ଲୁହ ସେଦିନ ଦେଖିଥିଲେ ଶାନ୍ତନୁ । ବାପା କାନ୍ଦୁଥିଲେ । ଅଜା ବି କାନ୍ଦୁଥିଲେ । ଅଜା ଚିତ୍କାର କରୁଥିଲେ, "ପାରି (ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ଡାକ ନାଁ ପାରି) ଲୋ ! ତୁ ମତେ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲୁ ।"

ଅଜାଙ୍କ ବିଳାପରେ ନାବାଳକ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଛାତି ଥରି ଉଠିଥିଲା । ଜଣେ ଧନୀ ପ୍ରତିପତ୍ତିଶାଳୀ ସଭ୍ୟ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଜମିଦାର ବୁଢ଼ା ଯେ କାନ୍ଦିପାରେ, ଶାନ୍ତନୁ ପ୍ରଥମ କରି ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ସେଦିନ । ନିଜର ଅଲିଅଳି ଝିଅକୁ ହରାଇ ଅଜା ଛୁଆଙ୍କ ଭଳି କାନ୍ଦୁଥିଲେ । ମୋଟ ଉପରେ ମା'ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଗୋଟେ ହସଖୁସିର ସଂସାର ଛାରଖାର ହୋଇଯାଇଥିଲା ସେଦିନ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଶୈଶବ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଏ ଦାରୁଣ ଆଘାତ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମନରେ ଆଣିଥିଲା ଏକ ବିରାଟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ।

ଗୋପାଳ ବାପା ଆଉ ଲାବେନି ବୋଉ

ଶାନ୍ତନୁ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବାବେଳେ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁର ଗ୍ରାମରେ ଏକ ଜଘନ୍ୟ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଘଟିଥିଲା, ଯାହା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ କିଶୋର ପ୍ରାଣକୁ ଥରାଇ ଦେଇଥିଲା । ନାବାଳକ ଶାନ୍ତନୁ ନିଜ ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ଗହଣରେ ବାଡ଼ି ଆମ୍ବତୋଟାରେ ଖେଳୁଥାନ୍ତି, ହଠାତ୍ ଗାଁରେ ହୁରି ପଡ଼ିଗଲା 'ମର୍ଡର, ମର୍ଡର' । ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ଘରେ ମର୍ଡ଼ର । ସେ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଏକ ସାଧାରଣ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ନଥିଲା । ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଭାଷାକୋଷ ପ୍ରଣେତା ତଥା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଜେଜେ ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ଧର୍ମପତ୍ନୀ (ଯାହାଙ୍କୁ ଶାନ୍ତନୁ ଲାବେନିବୋଉ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି)ଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା । ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ କେବଳ ହତ୍ୟା କରାଯାଇ ନଥିଲା, ତାଙ୍କୁ ଧର୍ଷଣ କରିବା ପରେ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ୍ ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା । ଲାବେନିବୋଉଙ୍କ ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ଆଜି ବି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପାଇଁ ରହସ୍ୟମୟ ହୋଇ ରହିଛି ବୋଲି କହନ୍ତି ଶାନ୍ତନୁ । କିଏ ଏବଂ କାହିଁକି ଜଣେ ବୟସ୍କା ମହିଳାଙ୍କୁ ଧର୍ଷଣ ଓ ହତ୍ୟା କଲା, ଏବେ ବି ବୁଝି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଶାନ୍ତନୁ । ଏହି ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡ ସେତେବେଳେ କେବଳ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁର ଓ କଟକ କାହିଁକି ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା । କାରଣ ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜ ସେତେବେଳେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ନଥିଲେ ।

ଜମିଦାର ରାୟବାହାଦୁର ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜ ସେତେବେଳେ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ବସି କଟକରୁ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁର ଗାଁକୁ ଆସନ୍ତି । ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ଦେଖିବାକୁ କିଶୋର ଶାନ୍ତନୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷ ଛାଡ଼ି ଗାଁ ଅଭିମୁଖେ ଧାଆଁନ୍ତି । ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜ ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ବସି ଗାଁ ପରିକ୍ରମା କରୁଥିବାବେଳେ ଝିଅବୋହୂ, ଆବାଳବୃଦ୍ଧବନିତା ଦାଣ୍ଡପିଣ୍ଡାରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁରେ ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ଜମିଦାରି ଥିଲା । ପ୍ରହାରାଜ ପରିବାରର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରଭାବ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେସବୁ ଜମିଦାରି କିଭଳି ଧ୍ୱସ୍ତବିଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇଗଲା କିଶୋର ଶାନ୍ତନୁ ତାହାର ମୁକସାକ୍ଷୀ ଥିଲେ । ନିଜେ ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜ ନିଜ ଜମିଦାରୀ, କୋଠାବାଡ଼ି, ଆସବାବପତ୍ର ସବୁ ନିଲାମ କଲେ । ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁର ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜ ସବୁଦିନ ପାଇଁ କଟକରେ ରହିଲେ । ଆଉ ଗାଁକୁ ଆସୁ ନଥିଲେ ।

ଶାନ୍ତନୁ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ବେଳେ ଥରେ ବାପା ତାଙ୍କୁ କଟକସ୍ଥିତ ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ଘରକୁ ବୁଲେଇ ନେଇଥିଲେ । ବାପା ନିଜ ପୁଅକୁ ଚିହ୍ନେଇ ଦେଇ କହିଲେ, "କକେଇ ! ଏ ମୋ ବଡ଼ପୁଅ । ୟା ନା ଫକୀର (ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପିଲାଦିନ ନାଁ ଥିଲା ଫକୀର) । ୟାକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ କକେଇ ।"

ଗୋପାଳବାପା (ଶାନ୍ତନୁ ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜଙ୍କୁ 'ଗୋପାଳବାପା' ବୋଲି ଡାକନ୍ତି) ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁଷି ଦେଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଗୋପାଳବାପା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଏକ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଉପହାର ଦେଇଥିଲେ । ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର ଫକୀର ଓରଫ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପାଠପଢ଼ା ଟେବୁଲ୍ ଉପହାର ଦେଇଥିଲେ । ଏ ଟେବୁଲକୁ ଗୋପାଳବାପା ନିଜ ଲେଖାଲେଖି କାମରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ଗୋପାଳ ପ୍ରହରାଜ ତାଙ୍କ ପୁସ୍ତକ 'ନନାଙ୍କ ବସ୍ତାନୀ' ଏହି ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଲେଖିଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ସେ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଏକ ବିଶେଷତ୍ୱ ଥିଲା । ତା'ର ଉପର ପଟାଟା ସାମ୍ନାରୁ ତଳ ଆଡକୁ ଢାଲୁ ହୋଇ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥାଏ । ଏହା ଫଳରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଲେଖାପଢ଼ା କଲେ ବି କଷ୍ଟ ହୁଏନି । ଏ ଟେବୁଲ୍‌ଟି ଶିଶୁକାଠରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଅନେକ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଖୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଆଜି ବି ଏ ଟେବୁଲ୍ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଗାଁ ଘରେ ଅଛି ବୋଲି ଶାନ୍ତନୁ କୁହନ୍ତି ।

ଭଗବାନଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ୍

ରେଭେନ୍‌ସା' କଲେଜ୍‌ର ୱେଷ୍ଟ୍ ହଷ୍ଟେଲ୍‌ରେ ରହୁଥିବା ସମୟରେ ଦିନେ ଭଗବାନଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମନରେ ଭୀଷଣ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ମାନସିକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏତେମାତ୍ରାରେ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା, ଏଥିରୁ ମୁକୁଳିବା ପାଇଁ ସେ ଏକ ଚରମ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ । ସେ ନିଜ ସାମ୍ନାରେ ପୋଟାସିୟମ୍

ସିଆନାଇଡ୍ ରଖି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନେଲେ- ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ଭଗବାନଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଥାଏ, ତେବେ ସେ ତୁରନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତୁ । ନଚେତ ସେ ପୋଟାସିୟମ ସିଆନାଇଡ ଖାଇ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବେ । ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏକ ଐଶ୍ୱରିକ ଶକ୍ତିର ପ୍ରଭାବ ତାଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ନିବୃତ୍ତ କରିଥିଲା । ମଙ୍ଗଳମୟ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ହସ୍ତର ସ୍ପର୍ଶ ସେ ତାଙ୍କର ଚତୁର୍ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅନୁଭବ କଲେ । ସଂଶୟର ରାତି କଟିଯାଇ ଉପଲବ୍ଧି ଓ ବିଶ୍ୱାସର ଆଲୋକ ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଆଲୋକିତ କରିଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ସେଦିନ ଈଶ୍ୱର ଅନୁଭବ ହୋଇଥିଲେ । ଐଶ୍ୱରିକ ସତ୍ତା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମିଥିଲା ।

ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ଥରେ ଶାନ୍ତନୁ ଆଉ ଏକ କାଣ୍ଡ ଘଟାଇ ବସିଥିଲେ । ପିଲାଦିନେ ଗାଁ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଠେଙ୍ଗାରେ ପିଟି ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲେ ଶାନ୍ତନୁ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ୯ ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କର ପରଲୋକ ହୋଇଥିଲା । ମା'ଙ୍କ ବିୟୋଗରେ ଶାନ୍ତନୁ ଖୁବ୍ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲେ । ଭଗବାନ ତାଙ୍କ ମା'କୁ ରକ୍ଷା କରି ପାରି ନଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ମନରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାରି ଅଭିମାନ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଅଭିମାନରେ ସେ ତାଙ୍କ ଗାଁ ଠାକୁରାଣୀ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଠେଙ୍ଗାରେ ପିଟି ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲେ । ସାଙ୍ଗମାନେ ତାଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବାକୁ ଯେତେ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ବି ଶାନ୍ତନୁ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଠେଙ୍ଗାରେ ପିଟି ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଥିଲେ ।

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ

ଔପନ୍ୟାସିକ ଓ ଗାଳ୍ପିକ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ୧୯୩୩ ମସିହା ମେ ମାସ ୧୫ ତାରିଖରେ କଲିକତାରେ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଅଜା କୁଳମଣି ମିଶ୍ର କଲିକତାରେ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ଅଜାଙ୍କ ମମିନପୁର ବାସଭବନରେ ଶାନ୍ତନୁ ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଭିଟାମାଟି ହେଉଛି କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁର । ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ, ଓଡ଼ିଆ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଭାଷାକୋଷର ପ୍ରଣେତା ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥଳୀ ମଧ୍ୟ ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱରପୁର । ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଏବଂ ଶାନ୍ତନୁ ପିଲାଦିନେ ତାଙ୍କୁ 'ଗୋପାଳବାପା' ବୋଲି ଡାକୁଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ନାମ ଅନନ୍ତ ଚରଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଓ ମାତାଙ୍କ ନାମ କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ଦେବୀ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପତ୍ନୀ ନିରୁପମା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ସାରସ୍ୱତ ସାଧିକା । ତାଙ୍କର ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ତିନି କନ୍ୟା ଇଞ୍ଜିନିୟର ପ୍ରଜେଶ ନନ୍ଦିନୀ, ଡକ୍ଟର ନିବେଦିତା ଓ ପ୍ରଫେସର୍ ଜୁଲି ଏବେ ଆମେରିକାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଅଜା କୁଳମଣି ମିଶ୍ର କଲିକତା କର୍ପୋରେସନ୍‌ରେ ଜଣେ ସିଭିଲ ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ ଚାକିରି କରିଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଅଜା ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ ସମୟରେ ଆର୍ମି ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କୋର୍‌ର ଜଣେ ସେବାମୁକ୍ତ ଅଫିସର୍ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ (୧୯୧୪-୧୯୧୮)ରେ ସେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ସମୟର ମେସୋପୋଟାମିଆ ଆଜିର ଇରାକରେ ମିତ୍ରପକ୍ଷର ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ସେ ସାମିଲ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ । କୁଳମଣିଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମାମୁଘର କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ବାଇଶିମଉଜା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଧୋଇଆ ମୂଳକର ପାର୍ବତୀପୁର । ଦେବୀନଦୀକୁ ଲାଗି ପାର୍ବତୀପୁର ଗାଁ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଆଦ୍ୟ ଯୌବନର ମୂକସାକ୍ଷୀ ଏହି ଦେବୀ ନଈ । କୈଶୋରର ଅନେକ ସ୍ମରଣୀୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ କଟିଛି ଅଜାଙ୍କ ଗାଁରେ ଏଇ ଦେବୀ ନଦୀ କୂଳରେ । ପାର୍ବତୀପୁରର ମିଶ୍ର ଘରର ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଖାନ୍‌ଦାନି ଥିଲା । କୁଳମଣି ମିଶ୍ରଙ୍କ ନାତି ଭାବେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅଲଗା ଖାତିର୍ ଥିଲା ।

ଶାନ୍ତନୁ କନ୍ଦରପୁର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରିବା ପରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜି ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସପ୍ତମ ପାସ୍ କରିଥିଲେ । ବାପା ସେତେବେଳେ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଶିକ୍ଷକତା କରୁଥିଲେ । ଏହାପରେ ଶାନ୍ତନୁ ରେଭେନ୍‌ସା କଲିଜିଏଟ୍ ସ୍କୁଲ୍‌ରୁ ହାଇସ୍କୁଲ୍ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ କରି ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ୍‌ରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ । ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜରୁ ବିଏସ୍‌ସି ଶେଷ କରିବା ପରେ କଟକ ଏସ୍‌ସିବି ମେଡିକାଲ୍ କଲେଜ୍‌ରେ ଏମ୍‌ବିବିଏସ୍‌ରେ ନାଁ ଲେଖେଇଥିଲେ । କିଛିଦିନ ଡାକ୍ତରୀ ବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପରେ ପୁଣି ଫେରି ଆସିଥିଲେ ରେଭେନ୍‌ସ କଲେଜକୁ । ଏହାପରେ ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ୍‌ରେ କେମେଷ୍ଟ୍ରିରେ ପୋଷ୍ଟ୍ ଗ୍ରାଜୁଏସନ୍ ଶେଷ କରିଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତି ପରେ ୧୯୫୬ ମସିହାରେ ଶାନ୍ତନୁ ଆସାମର ଜୟସାଗର କଲେଜରେ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଅଧ୍ୟାପନା ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ସେଠୁ ଅଧ୍ୟାପନା ଚାକିରି ଛାଡ଼ି ୧୯୫୭ରେ ବ୍ରଜରାଜନଗର ଓରିଏଣ୍ଟ୍ କାଗଜ କଳରେ ଚାକିରି ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଓରିଏଣ୍ଟ୍ କାଗଜ କଳରେ ଚାକିରି କରିବା ବେଳେ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ ମନୋମାଳିନ୍ୟ କାରଣରୁ ସେଠୁ ଚାକିରି ଛାଡ଼ି ୧୯୫୮ରେ ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିସ୍ଥିତ ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି କଲେଜ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟାପନା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିର ସବୁଜିମା ଭରା ପ୍ରକୃତି, ମହେନ୍ଦ୍ରତନୟା ଆଉ ରାଶିରାଶି ପାହାଡ଼ ହିଁ ତାଙ୍କ ସାରସ୍ୱତ ଜୀବନକୁ ଅଧିକ ପ୍ଲାବିତ କରିଥିଲା । ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିରେ ତେଲେଙ୍ଗାମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ କଲମ ଚାଳନା କରିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥିଲା । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲେଖାଲେଖି କରି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ତେଲୁଗୁଭାଷୀଙ୍କ କବଳରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପାଲଟିଲା । ତାଙ୍କୁ ଏଥିରେ ସହାୟତା କରିଥିଲେ ତାଙ୍କର ଅଧ୍ୟାପକ ବନ୍ଧୁ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ । ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି ଏମ୍‌କେସିଜି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ସୃଜନଶୀଳ ଯାତ୍ରା ସୁଗମ ହୋଇଥିଲା । ଏଠାରେ ତାଙ୍କୁ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁଙ୍କ ସମେତ ବସନ୍ତ କୁମାର ଶତପଥୀ, ବିଭୁଦତ୍ତ ମିଶ୍ର, ଅମୂଲ୍ୟ କୁମାର ମିଶ୍ରଙ୍କ ଭଳି ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ମିଳିଥିଲା ।

ପରଳାଖେମୁଣ୍ଡିରେ କିଛିବର୍ଷ ଅଧ୍ୟାପନା କରିବା ପରେ ୧୯୬୧ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିଜେବି କଲେଜ୍‌କୁ ବଦଳି ହୋଇ ଆସିଲେ । ଏହାପରେ ୧୯୬୯ରେ ସେ କଟକ ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ୍‌କୁ ବଦଳି ହୋଇଗଲେ । ୧୯୭୦ରେ ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟାପନା ସମୟରେ ସେ ରିଡର୍ ପଦକୁ ପଦୋନ୍ନତି ପାଇଲେ । ୧୯୭୨ରେ ସେ ୟୁନିସେଫ୍‌ରେ ଲିଆସୋନିକ୍ ଅଫିସର୍ ଭାବେ କିଛିଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ୧୯୮୨ରେ ଶାନ୍ତନୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜର କରଞ୍ଜିଆ କଲେଜ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଲେ ।

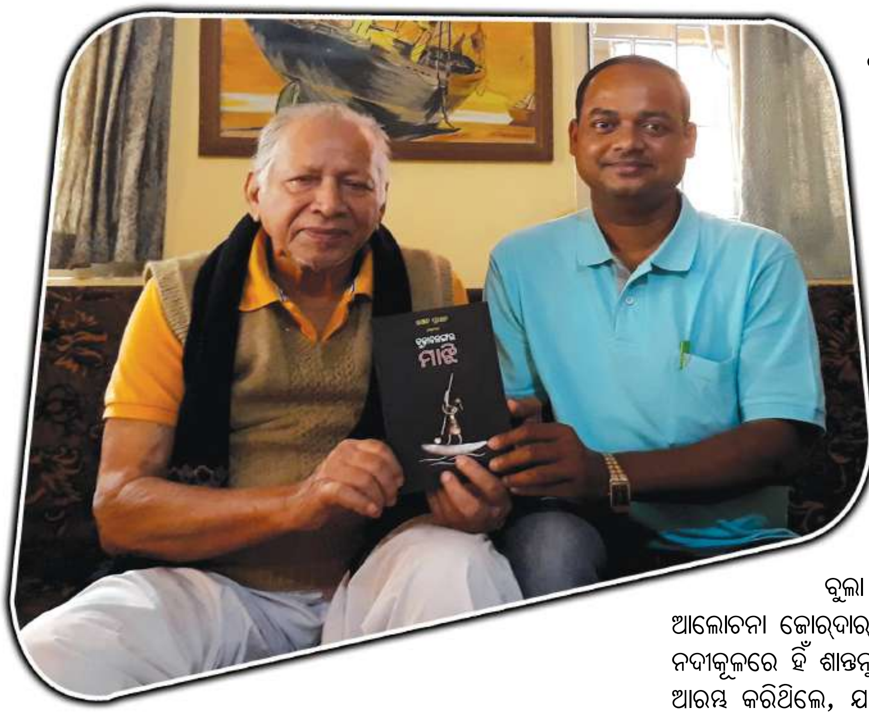

୧୯୮୩ରେ କରଞ୍ଜିଆରୁ ଜଗତସିଂହପୁର ଏସ୍‌ଭିଏମ୍ କଲେଜ୍‌ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ବଦଳି ହୋଇଗଲେ । ୧୯୮୮ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ରାଜଧାନୀ କଲେଜ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଲେ । ଏହାପରେ ଶାନ୍ତନୁ ୧୯୯୦ରେ ପୁରୀ ସାମନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର କଲେଜ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ । ଶାନ୍ତନୁ କିଛିଦିନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଟେକ୍ସଟ୍ ବୁକ୍ ବ୍ୟୁରୋରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଡିପିଆଇ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ୧୯୯୦ରେ ସେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର୍ ହୋଇ ଆସିଲେ । ୧୯୯୨ ଜୁନ୍ ମାସ ୩୦ ତାରିଖରେ ସେ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର୍ ପଦବୀରୁ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି: ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ସୃଜନ ଯାତ୍ରାର ପ୍ରଥମ ପଦପାତ

ରସାୟନବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରି ପରେ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆସାମ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ସେଠି ଜୟସାଗର କଲେଜ୍‌ରେ କିଛିଦିନ ଅଧ୍ୟାପନା ପରେ ପୁଣି ଓଡ଼ିଶାକୁ ଫେରିବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟ ଫେରି ଆସିଲେ । ଏହାପରେ ବ୍ରଜରାଜନଗରର ଓରିଏଣ୍ଟ୍ କାଗଜ କଳରେ କେମିଷ୍ଟ୍ ପୋଷ୍ଟ୍‌ରେ ମାସିକ ହଜାରେ ଟଙ୍କା ଦରମାରେ ଚାକିରୀ କଲେ । ମାତ୍ର ଓରିଏଣ୍ଟ୍ କାଗଜ କଳର ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ଯୋଗୁଁ ଇବ୍ ନଦୀ ପ୍ରଦୂଷଣ ହେଉଥିବା ଜାଣିବା ପରେ ଶାନ୍ତନୁ କମ୍ପାନୀ ସପକ୍ଷରେ ଏବଂ ଇବ୍ ନଦୀର ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣ ହେଉନାହିଁ ବୋଲି ମିଛ ରିପୋର୍ଟ ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲେ । ଫଳରେ କମ୍ପାନୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ ମନାନ୍ତର କାରଣରୁ ମାତ୍ର ଦଶ ମାସ ଚାକିରୀ କରି କମ୍ପାନୀ ଛାଡ଼ିଥିଲେ ।

ବ୍ରଜରାଜନଗର ଓରିଏଣ୍ଟ୍ ପେପର୍ ମିଲ୍ ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ି ଗାଁରେ କିଛିଦିନ ବସିଥିବା ବେଳେ ୧୯୫୭ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଅଧ୍ୟାପକ ନିଯୁକ୍ତିପତ୍ର ତାଙ୍କୁ ମିଳିଲା । ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟାପନା କରିବାର ନୂଆ ଦାୟିତ୍ୱ ତାଙ୍କୁ ମିଳିଲା । ୧୯୫୮ ଜାନୁୟାରୀ ୩ ତାରିଖରେ ଶାନ୍ତନୁ ଏମ୍‌କେସିଜି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ କେମେଷ୍ଟ୍ରି ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଚାକଚକ୍ୟ ଛାଡ଼ି ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି ଭଳି ଏକ ଉପାନ୍ତ ଅଂଚଳରେ କାମ କରିବା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବଡ଼ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ୍ ଥିଲା । ସେ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ କଟକ କି ଭୁବନେଶ୍ୱରର କୌଣସି କଲେଜ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟାପନା କରିବା ସହ ଉଚ୍ଚମାନର ଲାବୋରେଟୋରିରେ ରସାୟନ ବିଜ୍ଞାନରେ ଗବେଷଣା କରିବେ । ମାତ୍ର ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିରେ ସେସବୁ ସୁବିଧା ନଥାଏ । ଏଣୁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମନରେ ଘୋର ନୈରାଶ୍ୟ ଖେଳି ଯାଇଥିଲା । ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ସେ ଅନେକଥର ଚିନ୍ତା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବିଧିରବିଧାନ ଥିଲା ଅଲଗା ।

ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି ଦେଇ ବହି ଯାଇଥିବା ମହେନ୍ଦ୍ରତନୟା ନଈ, ପାରଳା ରାଜବାଟୀ (ବସନ୍ତ ନିବାସ) ଏବଂ ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ଶାନ୍ତଶୀତଳ ପରିବେଶ ଯୁବ ଅଧ୍ୟାପକ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଆନମନା କରିଦେଇଥିଲା । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ମିଳି ଯାଇଥିଲା ଏକ ସମୃଦ୍ଧ ସାରସ୍ୱତ ବଳୟ । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ମିଳି ଯାଇଥିଲେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ । ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁଙ୍କ ସହ ସାଇକେଲ୍‌ରେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ପାହାଡ଼ ବୁଲା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଚା' ଖଟିରେ ସାହିତ୍ୟ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ଆଲୋଚନା ଜୋର୍‌ଦାର୍ ହେଲା । ଏଇ ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିରେ ମହେନ୍ଦ୍ରତନୟା ନଦୀକୂଳରେ ହିଁ ଶାନ୍ତନୁ ତାଙ୍କ କାଳଜୟୀ ଉପନ୍ୟାସ 'ନରକିନ୍ନର' ଲେଖା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବିଜେବି କଲେଜରେ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।

ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ କେବଳ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ ମିଳି ନଥିଲେ ବରଂ ଆହୁରି ଅନେକ ସୁହୃଦ୍ ସାରସ୍ୱତ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ପାଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି କଲେଜ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବେ ବସନ୍ତ କୁମାର ଶତପଥୀ, କବି ଦୁର୍ଗା ଚରଣ କୁଅଁର, କବି ବିଭୁଦତ୍ତ ମିଶ୍ର, ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ବେଣୀମାଧବ ପାଢୀ, ଅଧ୍ୟାପକ ଶରତ କୁମାର ମହାନ୍ତି, ଅମୂଲ୍ୟ କୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର, ବିୟୋତ୍‌କେଶ ତ୍ରିପାଠୀ ପ୍ରମୁଖ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ ଏମାନେ ସେତେବେଳକୁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅର୍ଜନ କରି ସାରିଥାନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ସୃଜନ ଯାତ୍ରା ଅଧିକ ସୁଗମ ହୋଇଥିଲା । କହିବାକୁ ଗଲେ, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିରେ ହିଁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ସୃଜନଶୀଳତାର ଅଙ୍କୁରୋଦ୍‌ଗମ ହୋଇଥିଲା ।

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମ୍ୟୁଜିକ୍ ସଉକ

ଶାନ୍ତନୁ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନୀ କ୍ଲାସିକ୍‌ର ଜଣେ ପ୍ରିୟ ଶ୍ରୋତା । ବଡ଼େ ଗୁଲାମ୍ ଅଲ୍ଲୀ, ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲା ଖାଁ, ଭୀମ୍‌ସେନ୍ ଯୋଶୀ, ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶ, ସୁନନ୍ଦା ପଟ୍ଟନାୟକ, ପର୍‌ବିନ ସୁଲ୍‌ତାନ୍‌ଙ୍କ ଗୀତ ନ ଶୁଣି ରହି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସଙ୍ଗୀତ ଚର୍ଚ୍ଚା ଥିଲା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପ୍ରିୟ ହବି । ଏକଦା ଶାନ୍ତନୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବାଦ୍ୟ ବଜାଉଥିଲେ । ଫଟୋଗ୍ରାଫି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରିୟ ଅଭ୍ୟାସ ଥିଲା । କଟକ ରେଭେନ୍‌ସା' କଲେଜ୍‌ରେ ପଢିବା ବେଳେ ଶାନ୍ତନୁ ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ପାଗଳ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ସେତେବେଳେ କଟକରେ ପ୍ରଭାତ ଓ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ସିନେମା ହଲ୍ ବେଶ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥିଲା । କଲେଜ୍ ପାଠପଢ଼ା ଭିତରୁ ସମୟ ବାହାର କରି ଶାନ୍ତନୁ ଚାଲି ଯାଉଥିଲେ ସିନେମା ହଲ୍‌କୁ । ରାଜ୍ କପୁର୍, ଦିଲ୍ଲୀପ କୁମାର, ନର୍ଗିସ୍ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଅଭିନେତା, ଅଭିନେତ୍ରୀ ଥିଲେ ।

ତିନୋଟି ବହି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଜୀବନରେ ଆଣିଥିଲା ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଗୋଟିଏ ପୁସ୍ତକ ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲା ମୋହନ ଦାସ କରମଚାନ୍ଦ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଜୀବନକୁ । ରସ୍‌କିନ୍‌ଙ୍କ ପୁସ୍ତକ 'ଅନ୍ ଟୁ ଦିସ୍ ଲାଷ୍ଟ୍' ପଢ଼ି ମୋହନ ଦାସ କରମଚାନ୍ଦ ଗାନ୍ଧୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲେ । ଅନୁରୂପ ଭାବେ ୩ଟି ଉପନ୍ୟାସ ବହି ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଜୀବନରେ ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ପାରିଥିଲା । ରେଭେନ୍‌ସା କଲେଜ୍‌ରେ ଆଇଏସ୍‌ସି ପଢ଼ିବା ବେଳେ ଦିନେ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ବେଳେ କୌଣସି ଏକ ଷ୍ଟେସନ୍‌ରୁ ଶାନ୍ତନୁ ୩ ଖଣ୍ଡ ଇଂରାଜୀ ବହି

ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କ'ଣ କହନ୍ତି କଥାକାରମାନେ

ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ କଥାସାହିତ୍ୟକୁ ନୂଆ ଶୈଳୀ, ନୂଆ ଚେତନା, ନୂଆ ଦିଶା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଫକୀରମୋହନ ଓ ତାଙ୍କ ଧାରାର କଥାକାରମାନେ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ସାହିତ୍ୟ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ପରେ ଗୋପୀନାଥ ଓ ତାଙ୍କ ଧାରାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ମାନବିକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି କଥାସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ମଣିଷର ଅନ୍ତଃଚେତନାକୁ କଥାରୂପ ଦେଉଥିବାରୁ ସେ ମଣିଷ ମନର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଚେତନାର ରୂପକାର ଭାବେ ମାନସିକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ସାହିତ୍ୟ ସର୍ଜନା କରିଛନ୍ତି । ଦୃଶ୍ୟମାନ ଘଟଣାବସ୍ତୁ, ଚରିତ୍ର ପଛରେ ଥିବା ଅଦୃଶ୍ୟକାରତାକୁ ବିଜ୍ଞାନସମ୍ମତ କଳାରୂପ ଦେବାରେ ଶାନ୍ତନୁ ଅନନ୍ୟ ।

ଅରବିନ୍ଦ ରାୟ, ସୁଖ୍ୟାତ ଗାଳ୍ପିକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଛବିଶ୍ ବର୍ଷ ବୟସରେ ମାନନୀୟ ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା 'ନରକିନ୍ନର' ଉପନ୍ୟାସଟି ପଢ଼ିବା ବେଳକୁ ମୋର ବୟସ ମଧ୍ୟ ଛବିଶ୍ । ସେହି ବହିଟି ପଢ଼ି ମୁଁ ଚକିତ ଓ ଚମତ୍କୃତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲି । ଅଧିକନ୍ତୁ ଆଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲି । ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ ଉପନ୍ୟାସ, 'କରଞ୍ଜିଆ ଡାଏରୀ' ସମେତ ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ପଢ଼ିବା ପରେ ମୋର ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହୋଇଛି ଯେ, ସାହିତ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯଦି ଆନନ୍ଦଦାନ ମଧ୍ୟ ହୁଏ, ତେବେ ଏହି ଲେଖକଙ୍କର କୃତିଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ଆନନ୍ଦ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ପାଠକଙ୍କୁ ବି ଚେତନାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚତାକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ଉପନ୍ୟାସ ପଢ଼ିବା ବେଳେ ବହୁବାର ମୋର ମନେ ହୋଇଛି, ତାହା ଯେମିତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଣ୍ଠାପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଥଚ ଅତୋଷଣୀୟ ସ୍ୱପ୍ନର ପ୍ରତିଲିପି, ଯହିଁରେ ବାସ୍ତବତା ସହିତ କଳ୍ପନାର ଅତି ନିବିଡ଼ି ଓ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ସଂଯୋଗ ଘଟି ଯାଇଛି ! କହିବାକୁ ଚାହିଁବି, ଓଡ଼ିଆ କଥାସାହିତ୍ୟର ଏହି ଦିଗ୍‌ଗଜ ସ୍ରଷ୍ଟାଙ୍କର କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ତାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସମାନ ମୋତେ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବିତ ତଥା ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିଛି ।

ସଦାନନ୍ଦ ତ୍ରିପାଠୀ, ଖ୍ୟାତନାମା ଗାଳ୍ପିକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଶାନ୍ତନୁ ବାବୁଙ୍କୁ ମୁଁ ସତୁରୀ ଦଶକରୁ ଜାଣେ । ପ୍ରଥମ ପରିଚୟ ତାଙ୍କ 'ଦୁର୍ବାର' ଗଳ୍ପରୁ । ମୋ' ଆଇ.ଏ. ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ କ୍ଲାସ୍‌ରେ ପଢ଼େଇଛି । ତାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ 'ନରକିନ୍ନର', 'ଶକୁନ୍ତଳା' ଆଦି କଲେଜ ଦିନରେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି । 'ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତ' ଉପନ୍ୟାସଟି ମୋର ଖୁବ୍ ପ୍ରିୟ । ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଦର୍ଶନ ଥାଏ, ଯାହା ପାଠକଙ୍କୁ ଭାବିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରେ । ତାଙ୍କ ସହ ମୋର ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ ଅଶୀ ଦଶକରେ । ଆମ ବାହାଘର ଭୋଜିରେ ମୋ' ପ୍ରଥମ ବହି ଉନ୍ମୋଚନ ସେ ହିଁ କରିଥିଲେ । ଆମେ ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ଯେବେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସୁଥିଲୁ, ତାଙ୍କ ଘରକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉଥିଲୁ । ଆମକୁ ଦେଖିଲେ ସେ "ଆସ ଆସ ପାରାଯୋଡ଼ିକ ମୋ ପିଣ୍ଡାକୁ ଆସ" ବୋଲି ଗାଉଥିଲେ । ସେ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ ।

ସରୋଜିନୀ ସାହୁ, ପ୍ରଖ୍ୟାତ କଥୟିତ୍ରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

କାହିଁ କେତେବର୍ଷର ଅନୁଭବ ମୋର । ଆମ୍ବ ଗଛଟିଏ ଦେଖିଦେଲେ ତା' ଡାହିଡାଳରୁ, ପତ୍ରସନ୍ଧିରୁ ଋତୁ ଅଋତୁରୁ ମୁଁ ଖୋଜି ପକାଏ ପେନ୍ଥାଏ ବଉଳ । ପାଏ ନ ପାଏ, ଖୁସି ହୁଏ । ମନେ ପଡୁଥାଏ ସେଇ ଗଳ୍ପ 'ଅଦିନ ବଉଳ' । ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯାହାଙ୍କ ଗପ, ଉପନ୍ୟାସ, ଭାଷଣ, ସବୁଥିରେ ଚହଟୁଥାଏ ବଉଳର ବାସ୍ନା । ଦେଖିଦେଲେ ବି ମୋତେ ଲାଗନ୍ତି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ସେ ଏକ ଫଳମଣ୍ଡିତ ଚଳନ୍ତି ବୃକ୍ଷ ।

ତପନ ମହାପାତ୍ର, ସୁଖ୍ୟାତ ଗାଳ୍ପିକ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

କିଣିଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ଼ିଲା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ସାହିତ୍ୟ ଜଣେ ମୃତ୍ୟୁକାମୀ ଲୋକକୁ ଉଦ୍ଦାମ ଯୌବନଦୀପ୍ତ ଜୀବନଦାନ କରିପାରେ । ବାସ୍ତବରେ ସେଇ ୩ ଖଣ୍ଡ ଉପନ୍ୟାସ ବହି ହିଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଗତିପଥକୁ ବଦଳେଇ ଦେଇଥିଲା । ସେଇ ଉପନ୍ୟାସ ୩ଟି ହେଲେ- ମବଡିକ୍, ଅଫ୍ ହ୍ୟୁମାନ୍ ବଣ୍ଡେଜ୍ ଏବଂ ଗ୍ରୋଥ୍ ଅଫ୍ ଦି ସଏଲ୍ ।

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭାର

ରସାୟନ ବିଜ୍ଞାନର ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଶାନ୍ତନୁ ବୁଝିଥିଲେ, ବିଜ୍ଞାନ କେବେ ଆତ୍ମାକୁ ଛୁଇଁ ପାରିବ ନାହିଁ । ଆତ୍ମାକୁ ଛୁଇଁବାର କ୍ଷମତା କେବଳ ସାହିତ୍ୟର ଅଛି । ତେଣୁ ସେ ମନୋନିବେଶ କଲେ ସାହିତ୍ୟ ସର୍ଜନାରେ । କୋମଳମତି ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସର୍ଜନା କରୁକରୁ ସେ ଉପନ୍ୟାସ ଜଗତରେ ପାଦ ଦେଇ ସାରିଥିଲେ । ଗତାନୁଗତିକ କାହାଣୀଧର୍ମୀ କଥାସାହିତ୍ୟ ତାଙ୍କ କଲମର ଉଦ୍ଦାମ ଉଦ୍ୟମରେ ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ଚେତନାଶ୍ରୟୀ ହେଲା । ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପ ଓ ଉପନ୍ୟାସରେ ଏକ ନୂତନ ଭାଷାର କୋଣାର୍କ ନିର୍ମାଣ କରୁକରୁ ସେ ବନି ଯାଇଥିଲେ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ଜଣେ ଆଗଧାଡ଼ିର ସାଧକ । ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ କାଳଜୟୀ ତଥା କ୍ରାନ୍ତିକାରୀ ଉପନ୍ୟାସ ରଚନା କରି ସେ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ ଜଗତର ବେତାଜ ବାଦ୍‌ଶାହା ବନିଯାଇଥିଲେ । ସେ ହିଁ 'ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା' ପ୍ରଫେସର୍ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ।

ଗୂଢ଼ ଦର୍ଶନ ଓ ରହସ୍ୟକୁ ନିଜ ଉପନ୍ୟାସର ଆତ୍ମା ସଜାଇ ସେ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର କାଳଜୟୀ ସୃଷ୍ଟି 'ନରକିନ୍ନର' । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ବିଦ୍‌ଗଧ ପାଠକମଣ୍ଡଳୀ ଓ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀମାନଙ୍କର ଆତ୍ମାକୁ ଦିନେ ଚହଲାଇ ଦେଇଥିବା ଉପନ୍ୟାସ 'ନରକିନ୍ନର' ତାଙ୍କର ଏକ ମାଷ୍ଟର୍‌ପିସ୍ । ସେ ମୋଟ ୧୫ଟି ଉପନ୍ୟାସ, ୨୦ଟି କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ସଂକଳନ, ୧୦ଟି ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରି ପାରିଛନ୍ତି । ଏହାବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କର ଆତ୍ମଜୀବନୀ ପୁସ୍ତକ 'ମୋ ଜୀବନ: ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପନ୍ୟାସ' ବେଶ୍ ପାଠକୀୟତା ଲାଭ କରିପାରିଛି । ତାଙ୍କର ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ 'ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ଦେଶ: ଆମେରିକା ଭ୍ରମଣ' ୨୦୧୫ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଅନେକ ଉପନ୍ୟାସ ଓ ଗଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ ଇଂରାଜୀ, ହିନ୍ଦୀ, ବଙ୍ଗଳା ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ ଅନୁଦିତ ହୋଇ ପାଠକୀୟତା ଲାଭ କରିପାରିଛି ।

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ପୁସ୍ତକ: ୧. ନରକିନ୍ନର (୧୯୬୨), ୨. ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା (୧୯୬୫), ୩. ତିନୋଟି ରାତିର ସକାଳ (୧୯୬୯), ୪. ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତ (୧୯୭୩), ୫. ଯାତ୍ରାର ପ୍ରଥମ ପାଦ (୧୯୭୬), ୬. ଅନ୍ୟ ଏକ ସକାଳ ଅନ୍ୟ ଏକ ଭାରତ (୧୯୭୭), ୭. ଶକୁନ୍ତଳା (୧୯୮୦), ୮. ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଶେୟାର (୧୯୮୮), ୯. ଧରିତ୍ରୀର କାନ୍ଦ

(୧୯୯୪), ୧୦. ଅନୁ ହଜିଯିବା ପରେ (୧୯୯୬), ୧୧. ଅଦୃଶ୍ୟ ଜଗତର ବାର୍ତ୍ତା (୧୯୯୬), ୧୨. ବିଲି ଗୋଟ୍ ବନାମ ଉରୁବେଲା ଘୋଟକ (୧୯୯୭), ୧୩. ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରିଭୁଜ (୧୯୯୮), ୧୪. ତ୍ରିଷ୍ଣା: ଏକ ଅନାବିଷ୍କୃତ ଆମେରିକା (୧୯୯୯), ୧୫. ଅନୋମାର କନ୍ୟା (୨୦୦୨)

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଗଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ: ୧. ମନ ମର୍ମର (୧୯୬୨), ୨. ଦୁର୍ବାର (୧୯୬୫), ୩. ଏଇ ଶେଷ ପଦତି (୧୯୭୨), ୪. ଅରଣ୍ୟର ଚୂଳ (୧୯୭୪), ୫. ଅଦିନ ବଉଳ (୧୯୭୮), ୬. ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ପାଇଁ ଗଳ୍ପ (୧୯୭୮), ୭. କରଞ୍ଜିଆ ଡାଇରୀ (୧୯୮୪), ୮. ଆଦ୍ୟ ସକାଳ (୧୯୮୫), ୯. ସର୍ପଯାନ (୧୯୮୯), ୧୦. ଚଳନ୍ତି ଠାକୁର (୧୯୯୧), ୧୧. ନାଟାଲିଆର ଓଁକାର (୧୯୯୫), ୧୨. ଗଳ୍ପ ବର୍ଣ୍ଣାଳି (୧୯୯୭), ୧୩. ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଳ୍ପ (୧୯୯୮), ୧୪. ଜଳଛବିର ରାତି (୧୯୯୯), ୧୫. ଦୃଶ୍ୟ ଅଦୃଶ୍ୟ (୨୦୦୨), ୧୬. ଛାୟା ପୁରୁଷ (୨୦୦୫), ୧୭. ରେକର୍ଡ ବ୍ରେକର (୨୦୦୬), ୧୮. ତୃତୀୟ ନେତ୍ର (୨୦୦୭), ୧୯. ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଗଳ୍ପ ସମଗ୍ର, ଭାଗ-୧ (୨୦୦୯), ୨୦. ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଗଳ୍ପ ସମଗ୍ର, ଭାଗ-୨ (୨୦୧୧), ୨୧. କଳା ପରଦାର ଆରପଟେ (୨୦୧୩), ୨୨. ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସ୍ମରଣୀୟ ଗଳ୍ପ (୨୦୧୫)

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ: ୧. ମୋ' କାଠ ଘୋଡ଼ା କଥା କହେ (୧୯୬୧), ୨. ବାଗ ବଗିଚାର ସୌଦାଗର (୧୯୬୨), ୩. ଆକାଶକୁ ସାତୋଟି ପାହାଚ (୧୯୬୩), ୪. କୋଶି ଉପତ୍ୟକାର ରାଜକୁମାର ମୋହନ (୧୯୬୪), ୫. ଶକ୍ତିର କରାମତି (୧୯୭୧), ୬. ମୋ ନାଁ ଡା ଭିନ୍‌ସି ଓ ନିଆଁଲଗା ଓପି (୧୯୮୦), ୭. ନିତିଦିନ ଜୀବନରେ ବିଜ୍ଞାନ (୧୯୮୯), ୮. ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆବିଷ୍କାର ଓ ଉଦ୍ଭାବନ (୧୯୮୯), ୯. ଦିନେ ଆକାଶ ବି ନଥିଲା (୨୦୦୧), ୧୦. ପୀତ ପ୍ରସ୍ତର ଉଦ୍ୟାନ (୨୦୧୦)

ପୁରସ୍କାର ଓ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା

ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ୧୯୬୧ ଏବଂ ୧୯୬୩ ମସିହାରେ ଦୁଇ ଥର ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଜାତୀୟ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ୧୯୬୧ରେ ତାଙ୍କ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ 'ମୋ କାଠଘୋଡ଼ା କଥା କହେ' ପାଇଁ ଏବଂ ୧୯୬୩ରେ 'ଆକାଶକୁ ସାତୋଟି ପାହାଚ' ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ଶାନ୍ତନୁ ଜାତୀୟ ଶିଶୁସାହିତ୍ୟ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ତାଙ୍କୁ ଏହି ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

୧୯୬୨ରେ ଉପନ୍ୟାସ ପୁସ୍ତକ 'ନରକିନ୍ନର' ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୮୭ରେ ଉପନ୍ୟାସ ପୁସ୍ତକ 'ଶକୁନ୍ତଳା' ପାଇଁ ଇମ୍ପା ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଶାରଳା ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଥିଲେ । ୧୯୯୩ରେ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ 'ଚଳନ୍ତି ଠାକୁର' ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର ପାଇଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ୧୯୯୪ରେ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ପୁସ୍ତକ 'ଚଳନ୍ତି ଠାକୁର' ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ଭାଷା ପରିଷଦ, କୋଲକାତା ପକ୍ଷରୁ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ସାଧନା ପାଇଁ ସେ ୨୦୦୪ରେ ଗଙ୍ଗାଧର ରଥ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ପକ୍ଷରୁ 'ସାହିତ୍ୟ ଭାରତୀ' ପୁରସ୍କାର ପାଇଛନ୍ତି । ୨୦୦୩ରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥ କଥା ଭାରତୀ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ପକ୍ଷରୁ ଉପନ୍ୟାସ ପୁସ୍ତକ 'ଅନୋମାର କନ୍ୟା' ପାଇଁ 'କଥା ପୁରସ୍କାର' ପାଇଛନ୍ତି ।

ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସମ୍ମାନ 'ଅତିବଡ଼ି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ସମ୍ମାନ' ୨୦୧୪ରେ ମିଳିଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଦେଶବିଦେଶରୁ ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଅନେକ ପୁରସ୍କାର ଓ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ।

ନର କିନ୍ନର ଓ ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା: ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମାଷ୍ଟରପିସ୍

ଶାନ୍ତନୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ପାଠକ ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କର ଉପନ୍ୟାସ 'ନରକିନ୍ନର'କୁ ବୁଝିଥାନ୍ତି । 'ନରକିନ୍ନର' ଏକ ଆତ୍ମଜୀବନୀମୂଳକ ଉପନ୍ୟାସ । ଶାନ୍ତନୁ ନିଜେ ହିଁ ଏହି ଉପନ୍ୟାସର ନାୟକ । ସେ ନିଜେ ହିଁ 'ନରକିନ୍ନର'ର ପ୍ରୋଟାଗୋନିଷ୍ଟ ଜର୍ଜ । ଏ ଉପନ୍ୟାସର ଗୋଦରୀ ବୁଢ଼ୀ ଭିତରେ ପିଲାଦିନେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ମା' ମରିଗଲା ପରେ ତାଙ୍କୁ ପାଳିଥିବା ବୁଢ଼ୀଟିର ଚରିତ୍ର ଲୁଚି ରହିଛି । ଏହାର ନଜିର ମିଆଁ ଚରିତ୍ର ଭିତରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଅଜା ଅଛନ୍ତି, ଯିଏ ବେଦ ଉପନିଷଦ ଠାରୁ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ସାମରିକ ଶାସ୍ତ୍ର ସବୁକିଛି ସମ୍ପର୍କରେ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଧାରଣା ଦେଇ ପାରିଥିଲେ ।

ଶାନ୍ତନୁ କୁହନ୍ତି, 'ନରକିନ୍ନର'କୁ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ସେ ତଲ୍ଲୀନ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି, ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ସେ ଅନେକ ସମୟରେ ଭାବନ୍ତି, ସେ କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ଏ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖିଛନ୍ତି ? ନା, ଆଉ କିଏ ଲେଖି ଦେଇଛି ?

'ନରକିନ୍ନର' ଉପନ୍ୟାସକୁ ନେଇ ପାଠକ ମହଲରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଥାଏ, ତାହା ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟ । କିନ୍ତୁ କିଛି ବିଜ୍ଞ ସମାଲୋଚକଙ୍କ ମତରେ ଏହା ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ଅନବଦ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି । ଗୋଟିଏ ପଟେ ସମାଲୋଚକୀୟ ସ୍ୱୀକୃତି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ବେଳେ ପାଠକଙ୍କ ମତକୁ ଏଡାଇବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସହଜ ନଥିଲା । ଶାନ୍ତନୁ ଏଥର ସ୍ୱପ୍ନ, ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ, ଆତ୍ମଜ୍ଞାନରୁ ମୁକୁଳି ସାମାଜିକ ବାସ୍ତବତାକୁ ନେଇ ଲେଖିବାକୁ ଚିନ୍ତା କଲେ । ଆଉ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଏପରି ରୂପାନ୍ତରଣରୁ ହିଁ ଜାତ ହେଲା ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ସଫଳ ଉପନ୍ୟାସ 'ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା' ।

ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା ପଢ଼ି ଦିନେ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ହାଟ ମଝିରେ ପ୍ରଥିତଯଶା ସାହିତ୍ୟିକ ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ କୁଣ୍ଢେଇ ପକାଇଥିଲେ । ଗୋପୀନାଥ ମହାନ୍ତି କହିଥିଲେ, 'ଏଥର ଜାଣି ହୋଇଛି ।' ପୂର୍ବରୁ 'ନରକିନ୍ନର' ପଢ଼ି ଗୋପୀନାଥ କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇ ନଥିଲେ । ଗୋପୀନାଥଙ୍କ ନିରବତା ହିଁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ 'ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା' ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗେଇଥିଲା । ଆଉ ଏହାପରଠୁ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ କଲମ ଅଟକି ଯାଇ ନଥିଲା ।

'ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା'ର ଅପୂର୍ବ ସଫଳତା ପରେ ଶାନ୍ତନୁ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ସଫଳ ଉପନ୍ୟାସ ଲେଖିଚାଲିଲେ । ବିଶେଷକରି ସୋସିଓ ପଲିଟିକାଲ୍ ଚେତନା ତାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱର ପାଲଟିଲା । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ 'ଶକୁନ୍ତଳା' ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଏକ ସଫଳ ଉପନ୍ୟାସ । ମାଓବାଦ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ନେଇ ରଚିତ ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଅନେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଆଣି ଦେଇଥିଲା ।

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସରେ 'ଏକ୍‌ଜିଷ୍ଟେନ୍‌ସିଆଲିଜିମ୍' (ଅସ୍ତିତ୍ୱବାଦ) ପ୍ରୟୋଗ ସଫଳତାର ସହ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ସମାଲୋଚକମାନେ କହିଥାନ୍ତି । ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଉପନ୍ୟାସର ଭାଷା, ଭାବ ଓ ପ୍ରକାଶଭଙ୍ଗୀ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ । 'ନରକିନ୍ନର' ଉପନ୍ୟାସର ୩ ବର୍ଷ ପରେ 'ଶତାବ୍ଦୀର ନଚିକେତା' ଲେଖିଥିଲେ ଶାନ୍ତନୁ । ଶାନ୍ତନୁ କୁହନ୍ତି, ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟିକ ଜୀବନର ଅନ୍ୟତମ ଉପଲବ୍ଧି ହେଲା, ସୃଜନଶୀଳ ସାହିତ୍ୟରେ ଦର୍ଶନର ପ୍ରୟୋଗକୁ ସାଧାରଣ ପାଠକ ଗ୍ରହଣ କରୁ ବା ନ କରୁ ପ୍ରଥମେ ସମସାମୟିକ ଲେଖକମାନେ ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟତାର ନାଁ ନେଇ ଏହାର ଅପପ୍ରଚାର ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଅନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ସାହିତ୍ୟ ବିନା ଦର୍ଶନରେ ଲେଖା ହେବା ଉଚିତ୍ । ଜଣେ ବିଜ୍ଞାନର ଛାତ୍ର ଓ ଅଧ୍ୟାପକ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଏ ଅଜବ ଯୁକ୍ତି ଶାନ୍ତନୁଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଅଯୌକ୍ତିକ ମନେ ହୋଇଥାଏ ।

ଉପନ୍ୟାସଗୁଡ଼ିକ ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟ ହୋଇଛି ବୋଲି ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିଲେ ଶାନ୍ତନୁ କେବେ ବି ବିଚଳିତ କିମ୍ବା ଦୁଃଖିତ ହୋଇନଥାନ୍ତି । ଏହାର କାରଣ ଶାନ୍ତନୁ ଭଲ ଭାବେ ଜାଣିଥାନ୍ତି, ଯାହା ଆଜି ଦୁର୍ବୋଧ୍ୟ ମନେ ହେଉଛି, ତାହା ଆସନ୍ତାକାଲି ନିଶ୍ଚୟ ସୁବୋଧ୍ୟ ମନେ ହେବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ-୧

ନଅ ନୂଆମୁହଁ

ଚିତ୍ରକଳା ତଥା ସୃଜନକଳାର ଗଳ୍ପ ଓ କବିତା ପ୍ରଭାଗରୁ ନଅ ଜଣ କରି ସମୁଦାୟ ସତେଇଶ୍ ନୂଆମୁହଁଙ୍କୁ ଆମେ ଏଥର ପରିଚୟ କରାଉଛୁ ଆମର 'ପ୍ରସଙ୍ଗ' କ୍ରମରେ । ନବୀନ ପ୍ରତିଭା ତଥା ନୂଆମୁହଁଙ୍କ ପାଇଁ ବର୍ଷର ଜାନୁଆରୀ ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟାଟି ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛି 'ରେବତୀ' । ସତେଇଶ୍ ନବୀନଙ୍କୁ ଚୟନ କରି ଆଲେଖ ବାଢନ୍ତି ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ନାୟକ, ସରୋଜ ବଳ ଓ ମାନମୟୀ ରଥ ।

୯ ନୂଆମୁହଁ

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ନାୟକ

ଅତିରିକ୍ତ ବିଡ଼ିଓ, ଘଟଗାଁ ବ୍ଲକ୍, କେନ୍ଦୁଝର-୭୫୮୦୨୭
ଫୋନ: ୯୯୩୭୫୬୫୪୯୨

ତାରୁଣ୍ୟ ଚିରସ୍ରୋତା ନଈଟିଏ । ଭେଟ ହେବ ହେବ ହେଇ ଭେଟ ହେଇ ନଥିବା ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକାର ପାହାଡ଼ ସେପାରି ଗାଁଟିଏ । ସେ ସ୍ୱପ୍ନଙ୍କ ସଂକୀର୍ତ୍ତନରେ ମତୁଆଲା ଥିବା ବିଶ୍ୱାସର ଦାଣ୍ଡ ଅଗଣା । ସେ ବାସ୍ତବତାର ବେତ ପାହାଚରେ ଭାଙ୍ଗୁନଥିବା ଭାଗ୍ୟର ଘରକରଣା । ଏଠି ଇଚ୍ଛା ସବୁ କେବେ ଅରଣା ମଈଁଷି ହୋଇ ଧସେଇ ପଶନ୍ତି ଦୁଃସାହସର ଜଙ୍ଗଲକୁ ତ ପ୍ରେମ ସବୁ ପାଲଟି ଯାଏ ଝଡ଼ର ବିଶାଳ ଆଁରୁ ମୁକୁଳି ଆସିଥିବା ବସନ୍ତର ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ । ପ୍ରେମ ଓ ଜୀବନକୁ ଭୋଗିବାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବାହାନାରେ, ସ୍ୱପ୍ନ ଆଉ ସମୟର ସୁଧକଷା ଭିତରେ କବିତାକୁ ଖୋଜିବାର ମାଦକତାରେ ଓ ପୃଥିବୀର ମାନଚିତ୍ର ନୁହେଁ ମାନସିକତା ବଦଳେଇବାର ଦାୟିକତାରେ ତାରୁଣ୍ୟ ପାଲଟେ ଆଶାର ଅନ୍ତାକ୍ଷରୀ । ଏମିତି କିଛି ଛଳଛଳ ଆବେଗ ଓ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାର ୯ଜଣ ନବୀନ ପ୍ରତିଭାଙ୍କୁ ନେଇ ଏଥର 'ରେବତୀ'ର ଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିବେଦନ : ନଅ ନୂଆମୁହଁ 'ତାରୁଣ୍ୟ ତୀରେ' । ଏମାନେ ଆଗାମୀ ଓଡ଼ିଆ କବିତାର ବୋଝକୁ ବୋହିବେ ଏ ବିଶ୍ୱାସ ଆମର ।

▶ଲେଖକ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ନାୟକ

ଶୁଭଶ୍ରୀ ତନିମା ନାୟକ

ନୂଆ ରମ୍ଭାସ, ହାଟଡିହି, କେନ୍ଦୁଝର
ଜନ୍ମ : ୨୩.୫.୧୯୯୬
ଶିକ୍ଷା : ସ୍ନାତକୋତ୍ତର-ରସାୟନ ବିଜ୍ଞାନ
ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ବିଏଡ୍ ଓ ଏମଏଡ୍-ଆରଆଇଇ, ଭୋପାଳ
ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ: ବିନ୍ଦୁଏ ସ୍ୱପ୍ନର ଛାଇ

॥ ଶବ୍ଦ ସବୁ ମୋ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ॥

ଶୁଭଶ୍ରୀ ତନିମା ନାୟକ

"ଆଖପାଖରେ ଭେଟୁଥିବା ଅଭାବବୋଧ, ଅସହାୟତା, ସ୍ୱପ୍ନଭଙ୍ଗର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଶବ୍ଦ ଓ ନିରବ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ମାନେ ହିଁ ଅନେକ ସମୟରେ ମୋତେ କବିତା ଲେଖିବାକୁ ଇନ୍ଧନ ଯୋଗାନ୍ତି । ତଥାପି ମୋର ମନେହୁଏ କବିତାର ବିନା ଇଚ୍ଛାରେ ଗୋଟିଏ ବି ଶବ୍ଦ ଲେଖି ହୁଏନି । ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ ତାର ଯିବା ଓ ଆସିବା ।" କହନ୍ତି ଶୁଭଶ୍ରୀ । କବିତା ଲେଖିବା ଠୁ କବିତା ଭୋଗିବା ଓ କବିତାରେ ଜିଇବାରେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖନ୍ତି ସେ । ତରୁଣପିଢ଼ିର କବିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଏକ ଶ୍ରଦ୍ଧାଶୀଳ ଉଚ୍ଚାରଣ । ତାଙ୍କ କବିତା ଅଯଥା ଆଡ଼ମ୍ବର, ବାହ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ଓ ସ୍ୱପ୍ନଭୁକ୍ ଉଦ୍ଦାମତା ଠାରୁ ନିରାପଦ ଦୂରତାରେ । ସର୍ତ୍ତହୀନ ପ୍ରେମର ଶିକାରେ ଝୁଲୁଥିବା ଜୀବନର ଲବଣିହାଣ୍ଡିରେ ସାଇତା ମଧୁରତା ହିଁ ତାଙ୍କ କବିତାର ମିଠାପଣ । ଏଇ ଯେମିତି ସେ ସକଳ ପ୍ରତିକୂଳତା ଭିତରେ ବି ପ୍ରେମର ସୁକୁମାରୀ ଛୁଆଁକୁ ନିଜ ଭିତରେ ଧାରଣ କରି ତା ଆସିବା ଓ ଫେରିବାର ଅଛିଣ୍ଡା ଅଙ୍କକୁ ନିଜେ ନିଜ ପାଇଁ କଷି ଚାଲନ୍ତି ।

"ହେଲେ ବି / ଭୁଲିଯିବାର ବାଲିବନ୍ଧ ଦେଇ / କୋଉ ଅଟକେଇ ହୁଏ ଯେ ପ୍ରେମକୁ / ବରଂ ତମେ ଆସିବ ଆସିବ କହି / ମୁଁ ଖାଲି ଯାହା / ଫିଥର ଠକୁଥାଏ ନିଜକୁ ।" (କବିତା:ନିଜକୁ ନିଜେ)

କବିଙ୍କର ଆଉ ଏକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଲା ଯେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସରଳ ଶବ୍ଦଙ୍କ କାନ୍ଧରେ କବିତାର ବୋଝ ବୋହିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ରଖିବା । ତା' ପୁଣି ଅହଙ୍କାରଶୂନ୍ୟ ଆନ୍ତରିକତା ଓ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଲୋଡ଼ିବାପଣର ସୁବାସିତ ଶେଯରେ କବିତାକୁ ଲୋରିଟିଏ ଗାଇ ଶୁଆଇ ଦେବାର ପ୍ରବଣତା ବି ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ମନେହୁଏ ।

"ପବନର ଡେଣା ଧରି / ଉଡ଼ିବୁଲେ ଜହ୍ନରୁ ଯୌବନ / ଠିଆ ହୋଇଥାଏ / ପାଳଭୂତ ପରି / କେହି ଜଣେ / ଜଗିଥାଏ ତୁମକୁ ଓ ମୋତେ / ଆଉ ଆମ

ପ୍ରେମର ଫସଲ ।" (କବିତା: କେହିଜଣେ)

"ସଖୀ ! ରାତି ପାହିବା ଆଗରୁ / କେହିଜଣେ ମନ୍ତ୍ର ପାଲଟିଯିବା ଆଗରୁ / ବୁଝେଇ ଦେ ତାକୁ / ଜିଇଥିବା ବେଳେ / ହିଁ ଅନେକଥର ମରିହୁଏ ବୋଲି !" (କବିତା : ସଖୀ)

ଶୁଭଶ୍ରୀ ଆମ ସମୟର ଏକ ଆଶ୍ୱାସନା- ଏକଥା ଜୋର୍ ଦେଇ କୁହାଯାଇପାରେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ କବିତା ସଂକଳନ 'ବିନ୍ଦୁଏ ସ୍ୱପ୍ନର ଛାଇ' ଏବେ ଏବେ ପ୍ରକାଶିତ ଓ ନିଜର ମୌଳିକତା ଏବଂ ସରଳତାରେ ସେ ପ୍ରେମ ଓ ଜୀବନକୁ ବେଶ୍ ସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ଉଦାର ଭାବେ ପରିସ୍ଫୁଟନ କରିବାରେ ସଫଳ ହେଇଛନ୍ତି, ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ । ନିଜ ଅନୁରାଗ ଓ ଭୋଗିବାପଣକୁ ସେ ବିନା ଶିକୁଳିରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି ଦୌଡ଼ିବାକୁ ସମୟର ଚିତ୍ରିତ ଅଗଣାରେ । କବି ଭାବେ ତାଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ ବେଶ୍ ସାଦାସିଧା ଓ ଆଟୋପହୀନ । ଜୀବନକୁ ସେ ଗୁଡ଼ି କରି ଉଡ଼େଇବା ସହ ସମସାମୟିକତାକୁ ମଧ୍ୟ ମନର ଗହଣା କରି ଉତାରି ଦିଅନ୍ତି କବିତାରେ ।

"କାଳ ଫିଙ୍କିନା ହସି ଦେଲେ / ଜନ୍ମଦିନର ରାତି ପାହେ / ମାଠିଆରୁ ପାଣି ସରେ / ଚଂଚୁରେ ଗୋଡ଼ି ଧରି ଖାଲି ଯାହା / ଅସହାୟ କାଉ / ବେଶୀ ବେଶୀ ମଳିନ ଦିଶେ ।" (କବିତା : ଜନ୍ମଦିନ)

ଏଣୁ ଏତିକି କୁହାଯାଇପାରେ କି ଶୁଭଶ୍ରୀ ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନର ସମାଜ ଭିତରେ ଜୀବନକୁ ଭୋଗିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି କଳଙ୍କ ନଥିବା ଜହ୍ନରାତି ପରି ଓ ଅସହାୟତାର ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଆଶ୍ୱସ୍ତିର ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପରି । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଯେ ସେ କବିତାରେ ଆମ ସାହିତ୍ୟକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିପାରିବେ ସେ ଭରସା କରାଯାଇପାରେ ।

ବିଜୟ କୁମାର ବାରିକ

ନମେଇ ସାହି, ପିରହାଟ ବଜାର, ଭଦ୍ରକ
ଜନ୍ମ:୧୦ ଜୁନ ୧୯୯୨
ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା: ରସାୟନ ବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ନାତକ
ବୃତ୍ତି:ଶିକ୍ଷକତା, ସରସ୍ୱତୀ ଶିଶୁ ମନ୍ଦିର, ବେଲମାଳା, ଚରମ୍ପା
ଫୋନ: ୬୩୭୦୧୨୦୦୯୨

ବିଜୟ କୁମାର ବାରିକ

॥ ବଂଶୀସ୍ୱନର ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ ହିଁ ମୋ କବିତା ॥

କବିତା କେବେ ବୋଇତାଳୁ, ଜହ୍ନି ଅବା କାକୁଡ଼ି ଫୁଲଟିଏ ପରି, / ଯାହା ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଚମକାଇ ଦିଏ ଆଗତ ଭବିଷ୍ୟତ... । / କବିତା କେବେ ମୁଠାଏ ମାଟି ପରି .../ ଯାହା ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଚମକାଇ ଦିଏ ଆଗତ ଭବିଷ୍ୟତ... । / କବିତା କେବେ ମୁଠାଏ ମାଟି ପରି / ଯେଉଁଠି ହଜାରେ ସମ୍ଭାବନାର ଅଙ୍କୁରୋଦ୍‌ଗମ ହୋଇଥାଏ... । / ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ କହିବାକୁ ଗଲେ କବିତା ଜୀଇଁବା ଶିଖାଏ, ଭାବ ଅଭାବ ମଧ୍ୟରେ ନୂଆ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼େ.. । / ବଂଶୀ ରନ୍ଧ୍ରରେ କିପରି ବର୍ଣ୍ଣହୀନ ବର୍ଣ୍ଣବୋଧକୁ / ସତ୍-ରଙ୍ଗୀ କରାଯାଏ ତାହା କେବଳ କବିତା ଶିଖାଏ... ।

ସମକାଳୀନ ତରୁଣ ସ୍ୱରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଜୟ ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ । ଯଦିଓ ସେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଳ୍ପଦିନ ହେବ ସାହିତ୍ୟରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ୍ କରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ଓ ସୃଜନ ସମ୍ପୃକ୍ତି ବେଶ୍ ଉତ୍ସାହଜନକ ଓ ମୁଗ୍ଧକର ନିଶ୍ଚୟ । ପ୍ରତିଟି ସାଧାରଣ ଘଟଣା ଭିତରେ ଏକ ଅସାଧାରଣତ୍ୱକୁ ଖୋଜିପାଇବା ଓ ତା ସହ ନିଜ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀକୁ ଏକ ଆନ୍ତରିକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତାରେ ଯୋଡ଼ିଦେବା ହିଁ ତାଙ୍କ କବିତାର ଅନନ୍ୟ ବିଭବ ।

"ଦେ ଟିକେ ଖଇନି ଦେ / ଆଉ ଏ ଫୁଟା ପକେଟ୍‌ରେ ସଞ୍ଚି ହେବନି / ଖୁଚୁରା ବୟସକୁ / କେତେବେଳେ କୋଉଠି କେମିତି ଗଳି ପଡ଼ିବ / କିଏ କହି ପାରିବ / ଜଲ୍‌ଦି ଜଲ୍‌ଦି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ହେବ / ବୟସ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲେ / ପୁଅ ମଧୁବାବୁ ସହ ଲଢ଼ିବ / ପଖାଳ ବେଲା ଓ ଝିଅ ଶ୍ୱଶୁର ଘର ଫର୍ଚ୍ଚା ଦିଶିବ ।" (କବିତା: ଦେ ଟିକେ ଖଇନି ଦେ)

ସମାଜର ନାନାବିଧ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଝଡ଼ର ଚିତ୍ରମୟ ଅନୁଭବ ଭିତରେ ତାଙ୍କ କବିପ୍ରାଣ ଖୋଜି ବୁଲେ ଏକ ଜୀବନମନସ୍କ ଚେତନାର ଚଇତାଳି । ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁର ସୋରା ସୋରା ବିବିଧତା ଓ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଲୋଡ଼ନ୍ତି ବିଶ୍ୱାସର ହଳେ ହଳେ ସଶକ୍ତ ଡେଣା । ସେ ଅସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଠିକଣା ନଥିବା ସମ୍ପର୍କର ଦୂରତା ।

"ମୋର ଜନ୍ମ / ତୁମ କୃତ୍ରିମ ଆଦିମତାରୁ / ତୁମ ଅଖାଦ୍ୟପଣରୁ / ତୁମ ନିର୍ଲ୍ଲଜ ରମଣ କ୍ରୀଡ଼ାରୁ ।" (କବିତା:ଫୁତ୍କାର) "ହସ, କେବେ ଖିଲ୍‌ଜି ଖାଁର ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ ପରି / କଇଁଛ ଓ ଠେକୁଆ ଗପରେ / ବିଚରା କଇଁଛକୁ ହାରିବାକୁ ପଡ଼େ / ଆଣ୍ଟି କ୍ଲକ୍‌ରେ ଘୁରିବାକୁ ପଡ଼େ / ଭାଗବତ ଗୀତାର ସବୁ ଗୁରୁମନ୍ତ୍ର ।" (କବିତା:ହସ)

ବିଜୟ ଆମ ସମୟର ଜଣେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ କାବ୍ୟ କାରିଗର ହେବାର ସମସ୍ତ କଳାରେ ବିଭୂଷିତ । ତାଙ୍କ ଆବେଗ ଓ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଏକାତ୍ମ ସମ୍ପୃକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରେ ନିଶ୍ଚୟ । ମାପଚୁପ ଶବ୍ଦ ଓ ପ୍ରତିଟି ଶବ୍ଦ ଭିତରେ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ଚେତନା ତଥା ସମୟ ସହ ମୁହାଁମୁହିଁ ତାଙ୍କ କବିତାକୁ ନୂଆ ଦିଗ ଦେବା ସହ ନୂଆ ଗହଣା ବି ପ୍ରଦାନ କରେ ।

"ହସ ଠିକ୍ ଗୋଟେ / ତୀକ୍ଷ୍ଣ ତରବାରୀ ପରି / ଆଖି ପିଛୁଳାକେ / କାଟି ଦି' ଗଡ଼ କରିଦିଏ / ଦେହରୁ ଦହଗଞ୍ଜ / ମନରୁ ମିଛ ମାନଚିତ୍ର ।"(କବିତା:ହସ)

ବେଶ୍ ନିଖୁଣ ଭାବରେ କବିତାକୁ ଭୋଗିବା ସହ ନିଜର ଏକ ନିଆରା ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସ୍ୱର ତିଆରିବାରେ ସେ ଖୁବ୍ ମାହିର୍ । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସେ ଓଡ଼ିଆ କବିତାକୁ କାନ୍ଧରେ ବୋହିବାର ଦାୟରେ ଢେର୍ କିଛି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କବିତାର ସମ୍ଭାର ଭେଟି ଦେବେ ସେ ବିଶ୍ୱାସ ଅନ୍ତତଃପକ୍ଷେ ରଖାଯାଇପାରେ ।

ରୂପେଶ କୁମାର ସାହୁ

ରାଧାକୃଷ୍ଣ ନଗର, ପଦ୍ମପୁର, ଜିଲ୍ଲା-ରାୟଗଡ଼
ଶିକ୍ଷା:ଡି.ଫାର୍ମା, ସ୍ନାତକ-ପ୍ରାଣୀବିଜ୍ଞାନ
ଜନ:୪.୧୨.୧୯୯୭
ବୃତ୍ତି: କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ ପରିଚାଳକ
ଫୋନ:୯୩୩୭୨୨୩୫୪୭

ରୂପେଶ କୁମାର ସାହୁ

॥ କବିତାକୁ ଭୋଗିବାକୁ ହୁଏ, ଭୋଗିଥିବା ଅନୁଭବ ସବୁ ହିଁ ମୋ କବିତା ॥

"ଏଇ ମାଟି ପାଣି ପବନରେ ଭରି ରହିଛି ଭାବ, ଯାହାର ସାମାନ୍ୟ ସ୍ପର୍ଶରେ ଚାରିଦିଗ ହୋଇଉଠେ କବିତାମୟ । ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ବେଳେ ଖିଆଲି ମନରେ ଗୀତ ଗୁଣୁଗୁଣଉଥିବା ବେଳେ ହଠାତ୍ ଲେଖିଥିଲି କେଇଧାଡ଼ି । ତାକୁ କବିତା ତ କୁହା ଯାଇପାରିବନି । କିନ୍ତୁ ସେଇଦିନରୁ ମୋ ଭିତରେ କବିତାର ଭ୍ରୂଣଟିଏ ବିକଶିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ନିଶ୍ଚିତ । ସ୍କୁଲ୍ ପ୍ରାଚୀରପତ୍ର, କଲେଜ୍ ମାଗାଜିନ୍ ପାଇଁ କବିତା ଲେଖିବା ଭିତରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଥିଲା ଏକ ନୂଆ ଦିଗରେ ଯାତ୍ରା, ଯାହା ଏଯାବତ୍ ଚାଲିଛି ଅବିରତ ।

'କାଦମ୍ବିନୀ', 'ସର୍ବସାଧାରଣ', 'ନିର୍ଭୟ', 'ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ', 'ସମ୍ବାଦକଳିକା', 'ଜନବାଦୀ', 'ପଞ୍ଚବଟୀ', 'କାବ୍ୟଲୋକ' ଇତ୍ୟାଦି ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ ଲେଖା ସବୁ ସ୍ଥାନ ପାଇ ଯୋଗାଇଛି ଢେର ପ୍ରେରଣା । ଅଳ୍ପ ଦିନର ଏଇ ଯାତ୍ରା ଭିତରେ 'ଯୁଗଧ୍ୱନି ନବପ୍ରତିଭା ସମ୍ମାନ ୨୦୧୮', 'ଆକାଶବାଣୀ, ଜୟପୁର' ତରଫରୁ ପ୍ରସାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୫ଟି ଜିଲ୍ଲାର ଯୁବସ୍ରଷ୍ଟାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଆୟୋଜିତ କବିତା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବା ଏକ ନିଆରା ଉପଲବ୍ଧି । ସଚ୍ଚି ରାଉତରାୟ, ଗୁରୁପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମନୋଜ ଦାସ, ରମାକାନ୍ତ ରଥ, ଜୟନ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଲେଖା ମୋ ତରୁଣ ମନରେ ଢେର୍ ପ୍ରଭାବ ପକେଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ଆସ୍ଥା ହିଁ କବିତା ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ । ସାମାଜିକ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ରଖି ପ୍ରତ୍ୟେକ କବିତାକୁ ପାଠକ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସମର୍ପି ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟିତ ଥାଏ ମୁଁ ସବୁବେଳେ କବିତାକୁ ଭୋଗିବାକୁ ହୁଏ, ଭୋଗିଥିବା ଅନୁଭବ ସବୁ ଏକାକାର ହୋଇ, ଶବ୍ଦ ହୋଇ ଯେବେ ବହିଯାଏ ତା ହିଁ ମୋର କବିତା । ସେଇ କବିତା ସବୁକୁ ନେଇ କବିତା ସଙ୍କଳନ 'ଏକ ଏକାକାର' ସଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ।" କହନ୍ତି ରୂପେଶ୍ ।

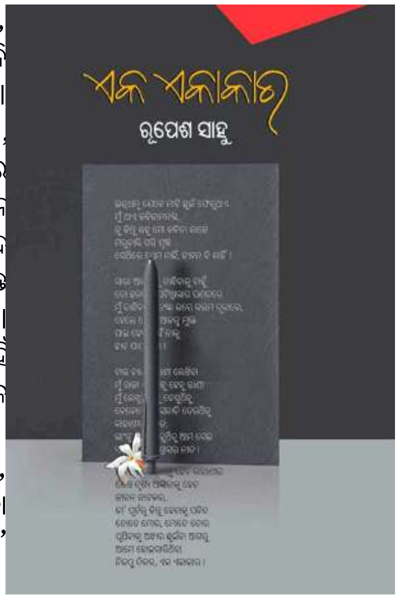

ଏବେଏବେ ରୂପେଶ୍‌ଙ୍କ କବିତା ସଙ୍କଳନ 'ଏକ ଏକାକାର' ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସାଉଁଟିଛି । ଅତି ସହଜ ଓ ସାବଲୀଳ ଶବ୍ଦରାଜିର ସମାହାର ସହ ବିଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରେମ ଓ ମାଟିମଗ୍ନ ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କ କବିତାକୁ ଶାଣିତ ଓ ଆବେଗମୟ କରିପାରିଛି । କେବେ ଦୁଇପାଦ ଦୁଃସାହସର ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ାରେ ବନ୍ଦୀ ହୁଏ ଝଡ଼ର ଯାବତୀୟ ଦୁଷ୍ଟାମି । କେବେ ପାପୁଲିଏ ପ୍ରେମର ତର୍ପଣରେ ଭୁଲ୍ ହେଇଯାଏ ନିଆଁ ଆଉ ପାପ । କବିପ୍ରାଣ ମୁକ୍ତ, ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ଓ ବ୍ୟାପକ ତାଙ୍କ କବିତାର କୁହୁକ ଅଗଣାରେ ।

"ତୁମର ବାରମ୍ବାର ଭୋଗିବାର ମୋହରେ / ଗଙ୍ଗା ପରି ସଭିଙ୍କୁ ଆଦରି / ଅସ୍ତିତ୍ୱର ପାଉଁଶ ଭିତରୁ / ଜଳୁଥିବା ତୁମ ନିଆଁକୁ ଲିଭେଇ / ନିଜ ଭିତରେ ନିଜକୁ ହଜେଇ / ପାପର ମଇଳା ଚାଦର ଘୋଡ଼େଇ ।" (କବିତା: ପାପର ଚାଦର)

ରୂପେଶ୍ କବିତାରେ ଆଉ କିଛି ଚାହାଁନ୍ତୁ କି ନଚାହାଁନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଅତୀତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର ମଝିରେ ଥିବା ସେତୁବନ୍ଧରେ ନିଜ ଶବ୍ଦମାନଙ୍କୁ ପ୍ରହରୀ କରି ଠିଆ କରାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଶବ୍ଦମାନେ ସେଇ ସମୟର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ହେଇ ସତର୍କ କରାନ୍ତି ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ଆଉ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କୁ । ଆସନ୍ତୁ ଭେଟିବା ତାଙ୍କ କବିତାର କିଛି ସମ୍ମୋହନକାରୀ ଧାଡ଼ିଙ୍କୁ ।

"କିନ୍ତୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ସେପାଖରେ / ସିନ୍ଧୁ ନଦୀ ପାର ହେବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଛି / ବିଧ୍ୱଂସୀ ବିଶ୍ୱ ବିଜୟର ଲକ୍ଷ୍ୟଟିଏ / ନିୟତି କିନ୍ତୁ ଖୋଜି ସାରିଛି ଚାଣକ୍ୟଙ୍କୁ / ଅନେକ ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା ନେଇ / ଗଢ଼ା ଚାଲିଛି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ।"

"ଅପେକ୍ଷା ଏତିକି, ଉତ୍ସବ ଶେଷରେ / ନନ୍ଦବଂଶ ପଢ଼ା ହେଉଥିବ / ଇତିହାସ ବହିର ଚଉବନ ପୃଷ୍ଠାରେ ।" (କବିତା:ପୃଥିବୀକୁ ଡାଡି ଛୁଇଁଛି)

ତାଙ୍କର ସଦ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ସଙ୍କଳନ 'ଏକ ଏକାକାର' କବିଙ୍କ ସମୟ ସଚେତନତା ଓ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶବ୍ଦବିଦ୍ରୋହର ହୁଙ୍କାର ଦେବା ସହ ଏକ ନୈସର୍ଗିକ ପ୍ରେମ ଓ ହୁତ୍‌ହୁତ୍ ହୁତାଶନର ଗୁମ୍ଫା ଭିତରୁ ଫିନିକ୍ସ ଚଢ଼େଇ ପରି ଉଡୁରି ଆସୁଥିବା ଜୀବନର ଜୟଗାନ କରେ । ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଓ ସଂଘାତ ଭିତରେ ବି ଜୀବନ ହାରେନି କି ସ୍ୱପ୍ନର ଫୁଲଗଛ ମରେନି ଏକଥା କବିଟିଏ ହିଁ ଦୃପ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଘୋଷଣା କରିପାରେ କେବଳ । ବର୍ତ୍ତମାନର ବାସ୍ନାୟିତ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଜିଇବାର ଦାମ୍ଭିକତା ଅସ୍ୱୀକାର କରେ ଭବିଷ୍ୟତର କୁହୁଳା ଧୂଆଁକୁ । ଅତି ସନ୍ତର୍ପଣରେ ଓ ଦୃଢ଼ତାର ସହ ସେ ତାଙ୍କ କବିତାକୁ ଜୀବନ୍ୟାସ ଦିଅନ୍ତି ଭିନ୍ନ ଏକ ବାଗରେ, ଯାହା ପାଠକକୁ ଆପେ ଆପେ ଛୁଇଁଯାଏ । ଏଇ ଯେମିତି ସେ କହନ୍ତି: "ଆକାଶ ରଙ୍ଗ ବଦଳେଇଲା ପରେ / ମାଟି ଫାଟି ଆଁ କଲା ପରେ / ଜହ୍ନ ମରିଗଲା ପରେ / ତାରା ସବୁ ଲୁଚିଗଲା ପରେ / ତା କବିତା ମିଛ ହୋଇଯାଏ ।" (କବିତା:ଭବିଷ୍ୟତ)

ମୋଟାମୋଟି କହିବାକୁ ଗଲେ ତରୁଣପିଢ଼ିର ଏଇ ସାର୍ଥକ ସାରଥୀ ନିଜ ଭାବ, ଭାଷା ଓ ଅନୁଭବର ଦରଦୀ ଛୁଆଁରେ ପାଠକଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରିବାର କୌଶଳ ଯେ ଆୟତ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଏହା କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ରୂପେଶ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସମ୍ଭାବନାକୁ ନେଇ ନିଜ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା ଓ ଚମତ୍କାରିତା ସାଉଁଟିବାରେ ସଫଳ ହେବେ- ଏକଥା ଜୋର୍ ଦେଇ କୁହାଯାଇପାରେ ।

ସଂଘମିତ୍ରା ଭୁତିଆ

ହାତୀବାରି, ସୁକିନ୍ଦା, ଯାଜପୁର
ଜନ୍ମ : ୧୭.୭.୨୦୦୦
ଶିକ୍ଷା: ସ୍ନାତକ (ଜୀବବିଜ୍ଞାନ, ସମ୍ମାନ)

"କିଛି 'କୁହୁ' ଆଉ 'ଉହୁ'ଙ୍କୁ ସାଇତିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁକରୁ ଦିନେ ସେଇ ଚେଷ୍ଟାର ମାଟି ଉପରେ ବୀଜପତ୍ର ମେଲି ଛିଡ଼ା ହେଲା ଅଦୃଶ୍ୟ ଆଶୀର୍ବାଦଟିଏ ! ମୋତେ କହିଲା, ମୁଁ ଲତାଟିଏ । ମୋ ପାଇଁ ଢିରାଟିଏ ଯୋଗାଡ଼ି ପାରିବୁ ? ମୁଁ ମୋ ଦେହକୁ ଚାହିଁଲି । ସେ ନିଜକୁ ଦେହାନ୍ତର ବୋଲି କହିଲା । ଅଥଚ ମୋରି ଦେହରେ ମାଡ଼ିଲା !

ଆଉ ଦିନ ଆସିଲା ସେଇ ଲତାରେ କଇଁ, କଦମ୍ବ, କମଳ ଓ କାଶତଣ୍ଡୀ ଫୁଟି ଉଠିଲେ । 'ଗୋଟିଏ ଲତାରେ ବି ଅନେକ ଫୁଲ ଫୁଟିପାରେ' ଏଇ କଥାଟିକୁ ବୁଝୁଥିବା ଲୋକେ ସେଇ ଲତାଟିକୁ କବିତା କହିଲେ ! ମତେ ବିଶ୍ୱାସ କର କି ନକର ପିନ୍ଧା ଯାଇପାରୁଥିବା ଆଇନା ହିଁ କବିତା !"

ସଂଘମିତ୍ରା ଭୁତିଆ

କିଛି ଉଲ୍ଲସିତ ଆବେଗର ମଧୁର ମୂର୍ଚ୍ଛନା ନେଇ ଶବ୍ଦଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗାର ହିଁ ବୋଧହୁଏ ସଂଘମିତ୍ରାଙ୍କ କବିତାର ମାୟାବୀ ଆଚ୍ଛନ୍ନତା । ଏତେ କମ୍ ବୟସରୁ ଜୀବନର ଗହନ ଗହୀର ଡାକରା ଭିତରେ ଅନୁଭବକୁ ଖୁଣ୍ଟିଖାଣ୍ଟି ଭୋଗିବା ଓ ତା ଭିତରେ ସ୍ୱପ୍ନଙ୍କୁ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ଛାତିରେ ଟାଙ୍ଗିବାର କଳା କବିଙ୍କୁ ବେଶ୍ ଭଲ ଭାବେ ଜଣା ।

"ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ଛନ୍ଦି ଯେଉଁ ଦିନରେ / ଆମେ ମିଶିକି ଝୁଣ୍ଟିଥିଲେ

ଦେବଗଡ଼ ଆମ ମାଟିର ସ୍ୱର

ମାଟି ରାସ୍ତାରେ / ସେ ତାରିଖ ଆଜି ବି ଗଣ୍ଠି ହୋଇ ଝୁଲୁଛି / ମୋ ବୋଉର କାନିରେ ।" (କବିତା:ନାଁ)

ଆମେ ଦୁହେଁ ଯେବେ ସାମ୍ନାସାମ୍ନି ହେଲୁ / ସେବେ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର୍‌କୁ ଢିରା ଦେଇ / ସିଗ୍ରେଟ୍ ଟାଣୁଥିଲା ରାତି / ଆମେ ଦୁହେଁ ଯେବେ ଆଖି ମିଶେଇଲୁ / ସେବେ, ପବନର ଡେଣା କାଟି / ନାଉକିରେ ପୋତିଦେଲା ମାଟି ।" (କବିତା-ଆମେଦୁହେଁ)

ସଂଘମିତ୍ରା ନିଜ ଚାରିପାଖର ବଦଳି ଯାଉଥିବା ସମୟ ଓ ସମାଜର ରୂପାନ୍ତରିତ ଚେହେରା ପ୍ରତି ବେଶ୍ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଓ ଅସମ୍ଭବ ଭାବେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ । ତାଙ୍କ କବିତାରେ ପ୍ରେମ, ପ୍ରତାରଣା, ସ୍ୱପ୍ନ, ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ଅତି ସଂଭ୍ରମରେ ଓ ସତର୍କତାର ସହ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବେ ଗତି କରନ୍ତି । କେବେ ହଜି ଯାଇଥିବା ଇଚ୍ଛାର ଏନ୍ତୁଡ଼ିଶାଳରେ ସେ ଜୋର୍ କରି ସୃଜିପାରନ୍ତି ଜିଇବାର ଯଜ୍ଞପୁରୁଷ । ସବୁ ହଳାହଳ ଭିତରେ ତାଙ୍କ ଶବ୍ଦ ସବୁ ବିମଳ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ମାଣବସା ଗୀତ ।

"ଗଛକୁ କହିଲି / ତୋ ପାଦ ଥରେ ଦେଖା / ଯା ଦେଇ ତୁ ମଲା ପରେ ଠିଆ / କେଜାଣି କଣ ଥିଲା ତା ଉତ୍ତର / ମତେ ହଳେ କଅଁଳିଆ ପତ୍ର ଦିଶିଲା / ଆଉ ଦିନେ ମାଟିକୁ ପଚାରିଲି / ତୋର ବି କଣ ପାଦ ଅଛି ?/ ବହୁତ ସମୟ ପରେ / ସେ ଖୋଲିଦେଲା ଦେହରୁ ଲୁଗା / ଚିପୁଡ଼ି ଦେଲା ନଦୀ ଓ ସାଗର ।" (କବିତା:ପାଦ)

ଆଖପାଖର ସମସ୍ୟା, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ହାହାକାର କବିଙ୍କୁ ଦିଏ କବିତାର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ । ତାଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ସ୍ଥିରବିନ୍ଦୁରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ନହେଇ ବିବିଧ ବର୍ଣ୍ଣର ବିଭବ ଓ ସମୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଛି । ଅତି ଅଳ୍ପ ବୟସରୁ ଖୁବ୍ ପାଖରେ ଥାଇ ସେ ଜୀବନକୁ ବୁଝିବା ଓ ଜୀବନ ସହ ଥେଇଥେଇ ନାଚିବା ଶିଖି ଯାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସେ ଯେ ଏକ ସଫଳ କବି ହେବେ ଓ କବିତାର କାନ୍‌ଭାସ୍‌ରେ ମାଟିରୁ ଆକାଶ ଯାଏଁ ବଦଳୁଥିବା ପୃଥିବୀର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ କରିବେ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ସ୍ନେହଶିଷ ମହାନ୍ତି

ଗ୍ରାମ: ପଶୁଦାସଖୁଣ୍ଟା, ଖୁଣ୍ଟା, ମୟୂରଭଂଜ
ବୃତ୍ତି: ଅଧ୍ୟୟନ (ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ବିଏଡ୍-ଏମ୍ଏଡ୍)
ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ସଂକଳନ : ଅନେକ ଫୁଲର ବାସ୍ନା, ଆଶାର ଅନ୍ୱେଷଣ

॥ ମୋ ଶରୀରର ଅମ୍ଳଜାନ ହେଉଛି କବିତା ॥

"କବିତା, ଏକ ଏମିତିକା ସମ୍ମୋହନ ଯାହା ଠାରୁ ମୁକୁଳିବା କେବେ ବି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏଇ ଯେମିତି ମୁଁ କେବେ କେମିତି ତା ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲି କେଜାଣି, ଅଜାଣତେ କେବେ ଯେ ତା ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଲି । ଆଜି ତା ବିନା ମୋ ଜୀବନଟା ଜୀବନ୍ତ ମୁର୍ଦାର ପରି ମନେହୁଏ..."

ଆଖିରେ ଆଖିଏ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଓଠରେ ଅନେକ ଅକୁହା କଥାରେ ମିଶ୍ରରାଗ ନେଇ ସାହିତ୍ୟ ସହ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୁଏ ସ୍ନେହାଶିଷଙ୍କର । ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରତୀକ କି ଚିତ୍ରକଳ୍ପ କେବଳ ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ପୁଞ୍ଜିଭୂତ ଦରଦ ନେଇ ସେ ଆଙ୍କନ୍ତି କବିତାର କମନୀୟ ରୂପ । ସୁଖର ଠିକଣାରେ ତାଙ୍କ କବିତା ଫେରେଇପାରେ ଦୁଃଖର ଜୀର୍ଣ୍ଣଶୀର୍ଣ୍ଣ ତାଳପତ୍ର । ଭାଗ୍ୟର ବନ୍ଧନକୁ ବେଖାତିର କରି ତାଙ୍କ କବିତା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ଡାଆଣି ଆଲୁଅ ସହ ଅଘୋଷିତ ସନ୍ଧି ଘୋଷଣା କରିପାରେ । ଆସନ୍ତୁ ଭେଟିବା ତାଙ୍କ ସେଇ କବିତାର କିଛି ସୁନ୍ଦର ଧାଡ଼ିଙ୍କୁ... ।

"ମୁଁ ଚାହେଁ ମୋ ଭ୍ରୁଣକୁ ଧାରଣ କରୁ / ପୃଥିବୀର ଏକ ସୁଖର ଜରାୟୁ / ମୋର ଅଗ୍ରଜ ହୁଅନ୍ତୁ; / ପ୍ରଜାପତି, କିଛି ଫୁଲ / ଓ ଉଡୁଥାନ୍ତୁ କିଛି ପକ୍ଷୀ ମୋ ଜନ୍ମର ଆଗରୁ ।" (କବିତା:ନୂଆ ଏକ ଜନ୍ମର ଆଶାରେ)

"ଇତିହାସର ତ କେବଳ / ଇତିକଥା ଲେଖିବାରେ ବାକିଥିଲା / ଲେଖିଦିଅ, ଅପେକ୍ଷା କରନି ଆଉ / ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ିବାର ।" (କବିତା:ରଫଖାତା)

ସ୍ନେହାଶିଷ ଦୁଃଖକୁ ଫୁଲ କରି ତାର ବାସ୍ନାରେ ଜହ୍ନରାତିକୁ ଶୁଆଇ ଦେବାର ପଣ କରିପାରନ୍ତି । ଯଦିଓ କେତେକ ଜାଗାରେ ଆବେଗରେ ମାତ୍ରା ଅଧିକ ହେଲା ପରି ଲାଗେ, ହେଲେ ତାହା କବିତାର କାରିଗରୀକୁ ଆଘାତ ଦିଏନି ବରଂ ପାଠକକୁ ଏକାତ୍ମ କରାଏ । ସଂଘର୍ଷର ଆଁରୁ ସଫଳତାକୁ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ଆଶାବାଦର ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା କରିବାରେ ସେ ବେଶ୍ ମାହିର୍ ।

"ରାତି ବଢ଼େ ସମ୍ବାଲୁଆ ଗଛଚଢ଼ା ଭଳି / ତାରାସବୁ ସଜା ହୁଅନ୍ତି ସଜନା ଫୁଲରେ / ଗର୍ଭିଣୀ ମାଇପିଟେ ପରି / ଅଣ୍ଟା ଧରି ଚାଲୁଥାଏ ଜହ୍ନ / ମୁଁ ମୋତେ ଦେଖୁଥାଏ ଖଣ୍ଡିତ ଉଲ୍‌କାରେ ।" (କବିତା:ଅଭିଶପ୍ତା)

ସରଳତା ଓ ବହୁବିଧ ଚେତନାର ଚୁନାଚୁନା ଚିତ୍ର ଭିତରେ ମାନବିକତାର ମୋହନବଂଶୀ ବଜାଇବାର ପଣ ତାଙ୍କ କବିତା ଶବ୍ଦମାନଙ୍କୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ କରେ । ସ୍ନେହାଶିଷ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ସାନ୍ତ୍ୱନା । ସେ କବିତାକୁ ମନଭଳି ଭୋଗନ୍ତି ବିନା କୌଣସି ଛଦ୍ମ ଅହଂ କି ନିରର୍ଥକ ବର୍ଣ୍ଣନାର ଆତସବାଜିରେ । ତାଙ୍କ ସୃଜନ ପ୍ରସାରିତ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ନେଇ ଆସନ୍ତାକାଲିର ସାହିତ୍ୟକୁ ସାମ୍ନା କରିବ, ସେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବାରେ ଦ୍ୱିରୁକ୍ତି ନାହିଁ ।

ରୀତାଞ୍ଜଳି ମହାରଣା

ପ୍ଲଟ୍ ନଂ-୬୦୫/୯୦୧/୮୯୮୩
ଭାରତ ଭିଲ୍ଲା, ହଂସପାଳ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଫୋନ:୭୫୦୪୦୮୩୪୨୩
ପ୍ରକାଶିତ କବିତା ସଂକଳନ- ସ୍ୱପ୍ନ ପାଇଁ ନାଁଟିଏ (ଟାଇମ ପାସ ପ୍ରଥମା ପୁରସ୍କାର)
କବିତା ପୁସ୍ତକ: ମୋ ଛାତିତଳ ପାହାଡ଼ି ଝରଣା

॥ କବିତା ମୋ ଛାତିତଳର ଝରଣା ॥

"ମାଟି, ପାଣି, ପବନ, ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ, ଭଅଁର, କଇଁ- ଏସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଁ ଭୋଗେ । ଭେଟେ ମୋ ରାସ୍ତାରେ, ସ୍ୱପ୍ନରେ ବାରମ୍ବାର । ଖୁବ୍ ବିଭୋର ହୁଏ ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରେମରେ । ଜୀବନର ବାସ୍ନା ବାରେ ଏମାନଙ୍କ ସହ ଅନ୍ୟମନସ୍କତାରେ । ଚୁଲ୍‌ବୁଲି ପ୍ରଜାପତି ହୋଇ ଘୁରିବୁଲେ ଏକ ଅଜବ ପ୍ରେମର ମହୁଲି ନିଶାରେ । ତଥାପି ବେଳେବେଳେ ମୋ ଭିତରେ ନୀରବତା କୂଳ ଲଙ୍ଘନ କରେ ଓ ମୋ କଲମରୁ ଉତୁରିଯାଏ ଶବ୍ଦ ହୋଇ ଅନେକ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ସମ୍ମୋହନ । ହୁଏତ ମୋ ଅଜାଣତରେ ସେସବୁ ପାଲଟିଯାନ୍ତି ବୋଧେ କବିତା । ମୁଁ ଚାହିଁକି କବିତା ଲେଖେନି, କବିତା ଚାହିଁଲେ ମୁଁ ଲେଖା ଆରମ୍ଭ କରେ, ଲେଖି ହେଇଯାଏ ହୃଦୟର କିଛି ଅକହାକଥା । କବିତା ମୋ ଛାତିତଳର ପାହାଡ଼ି ଝରଣା ହୋଇ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ବେଫିକର ବହୁଥାଏ ଏବଂ ସେ ଭାବପ୍ରବଣତାର ଶୀତଳତାରେ

ରୀତାଞ୍ଜଳି ମହାରଣା

ମୁଁ ଭିଜୁଥାଏ, ହଜୁଥାଏ ଥରକୁଥର ।”

ରୀତାଞ୍ଜଳି ପେସାରେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ହେଲେ ବି ନିଶା ତାଙ୍କର କବିତା । ପେସା ଓ ନିଶା ଲଢ଼େଇ ଭିତରେ ସେ ସନ୍ତୁଳି ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆହୁରି ବେଶୀ ବେଶୀ ଜୀବନକୁ ଜୀବନ ପରି ଭୋଗିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । ପରମ୍ପରାର ଶଗଡ଼ଗୁଳାରେ ନ ଯାଇ ସେ ବାସ୍ତବତାର ଅଙ୍କାବଙ୍କା ରାସ୍ତା ବେଶୀ ଭଲପାଆନ୍ତି । ସେଇ ରାସ୍ତାରେ ସେ ଫୁଟାନ୍ତି ସୃଜନର ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗୀ ଫୁଲ । ତାଙ୍କ କବିତା ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ମନ୍ତ୍ର ହେଇ ଅଜାଡ଼ି ପାରେ ଅସୀମ ଆଶ୍ୱାସନାର ମୂହୁର୍ମୁହୁ ବର୍ଷାବିନ୍ଦୁ । ଆସନ୍ତୁ ଭେଟିବା ସେଇ ମନୋରମ କବିତାର କିଛି ବିଭୋର୍ ଧାଡ଼ିଙ୍କୁ ।

“ଯାଉ, ସବୁ ଲୁହ ହେଇ ବହିଯାଉ / ହେଲେ ଦାଗଟିଏ ଥାଉ / ମୋ ଧୂଳିଘର, ମଧୁରାତି / ମୋ ଆଖିର ଜହ୍ନଉଠା ବେଳ / ମୋ କେଶର ବିଭୋର ଶ୍ରାବଣ / ମୋ ଓଠର ମଦିରା ଫାଲଗୁନ ।”(କବିତା: ପ୍ରାର୍ଥନା)

ସେ ଥିବା ଓ ନଥିବାର ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ସଜେଇ ରଖନ୍ତି ଥାକଥାକ ସ୍ୱପ୍ନର ଇସାରା । ସେ ଯିବା ଓ ଫେରିବାର ଅସଂଖ୍ୟ ଉନ୍ମାଦନା ଏବଂ କୋହକୁ କୋଳେଇ ଥିବା ମୋହ ପାଇଁ ବନ୍ଦାପନା କରନ୍ତି ଆସକ୍ତି ଓ ଅଭିସାର । ଶୂନ୍ୟତାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ପାରାବାର ଭିତରେ ଭୋଗିବାର ଦୃଢ଼ପଣ ସେ ପୋଷଣ କରନ୍ତି କେବଳ ନିଜ କବିପଣିଆର ଦାୟରେ । ଏଇ ଯେମିତି ସେ ନିଜର ଅନ୍ତଃସ୍ୱରରେ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ଜଳୁଥିବା ଜୀବନର ଅସରନ୍ତି ଆବେଗମୟ ଡାକ ।

“ବାସ୍ ଆଉଥରେ / ପଛରୁ ନଡାକିଲେ ଭଲ / ସେବେ ଠୁ ମୁଁ ନିଜେ ହିଁ ନିଜର / ମୋ ଭିତରେ ମୋ ନିଜର ଅନନ୍ତ ସାଗର ।” (କବିତା:ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ)

“ଏ ଜ୍ୱଳନ ଶୀତଳତାର /ତମେ କେବେ କରିଛ କଳନା / ଅମୃତ ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ / ଲୋଡ଼ା ମୋର ପ୍ରେମରେ / ତିଳତିଳ ମରିବାର ମାନବୀ କଳ୍ପନା ।” (କବିତା:ମାନବୀର ଇଚ୍ଛାପତ୍ର)

ରୀତାଞ୍ଜଳି ଆମ ସମୟର ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଅଙ୍ଗୀକାର । ତାରୁଣ୍ୟର ପଲ୍ଲବିତ ଇଚ୍ଛାରେ ସେ ଫେଣ୍ଟି ପାରନ୍ତି ଯୁଗଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ପ୍ରଗାଢ଼ ପ୍ରେମର ମିଶ୍ରିତ ରାଗିଣୀ । ଆଗାମୀ ସାହିତ୍ୟ ତାଙ୍କ ସୁଲଳିତ ଶବ୍ଦଚୟନ ଓ ମାତାଲପଣର ଆଚ୍ଛନ୍ନ ଆବେଗରେ ଗରିୟାନ ହେବ- ଏହା ଅନୁମାନ କରିବାରେ ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ । ସେ ବାଟ ଖୋଜି ଖୋଜି କବିତାକୁ ଛୁଇଁବାରେ ଆଗ୍ରହ ରଖନ୍ତି ନାହିଁ ବରଂ ତାଙ୍କ କବିତା ନିଜେ ହିଁ ବିଶ୍ୱାସର ବାଟଟେ ହେଇ ଅପେକ୍ଷାରତ ଥାଏ ।

ନାରାୟଣ ସାହୁ

ମାର୍ଫତ: ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ନୂଆସୁଲୁଡ଼ା, ସୁଲୁଡ଼ା, ଯାଜପୁର-୭୫୪୨୯୬
ଫୋନ:୭୬୦୮୦୧୪୦୬୧
ବୃତ୍ତି-ଅଧ୍ୟୟନ(ବିଏଡ଼)

।। କବିତା କବି ପାଇଁ ଫୁଲବଗିଚାଟିଏ ।।

“କବିତାକୁ ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼େନା କବିକୁ । କବିର ଫୁଲବଗିଚାରେ ସେ ସ୍ୱୟଂ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଇଯାଏ । ସେ କେତେବେଳେ ଗୋଲାପ ଫୁଲରେ ଲେଖେ, ମୋହ, ପ୍ରେମ ଓ ବିଭୋରପଣର କବିତା, ତ ପୁଣି କେବେ, ତା କଣ୍ଟାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଅସହାୟତାର କ୍ଷତାକ୍ତ କବିତା ! ଏବଂ ପାଦରେ ବାଜୁଥିବା ଚିରସବୁଜ ଘାସରେ ଆବିଷ୍କାର କରେ କୋମଳତ୍ୱ ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଶିଥିଳ କବିତା । ଫୁଲ ଭଳି କବିତା ବି ବାଛି ନିଏ ତା ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଆୟୁଷ ! କେବେ ଠାକୁରଙ୍କ ମସ୍ତକରେ ଶୋଭା ପାଇ ପୂଜନୀୟ ହୁଏ, ତ କେବେ ଅଧବାଟେ ଖସିଯାଏ କାହା ହାତରୁ !”

ନାରାୟଣ ସାହୁ ଆମ ସମୟର ଜଣେ ବଳିଷ୍ଠ ତରୁଣ ସ୍ୱର, ଏ କଥା କହିବାରେ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ । ପ୍ରଚଣ୍ଡ ସ୍ୱାଭିମାନ, ଶାଣିତ ଚେତନା ଓ ଜୀବନମନସ୍କତା ହିଁ ତାଙ୍କ କବିତାର ବଳିଷ୍ଠ ଦିଗ । ଅନ୍ଧାରକୁ ଆଣି ସୁଖର ପଲଙ୍କରେ ପିଠି ଥାପି ଶୁଆଇବା ଓ ଆଲୁଅକୁ ଆଣି ଦୁଃଖର ଡାଳରେ ଫୁଲ କରି ଫୁଟେଇବା ତାଙ୍କ କବିତାର ପାରିବାପଣିଆ । ଆସନ୍ତୁ ଭେଟିବା କିଛି ପ୍ରଭାବୀ କବିତାର ଧାଡ଼ି ।

ନାରାୟଣ ସାହୁ

“ପରଷିଥିବା ଖାଇବା ଥାଳିରେ / ଟିକେ ଲୁଣ ଆଣି / ତା ନାଁ ରକ୍ତ ଦେଲି / ମୋ ଶିରାରେ ରକ୍ତ ଥିଲା ପୂର୍ବବତ୍ / ରକ୍ତରଙ୍ଗ ଶାନ୍ତି ସ୍ୱୀକାରିଲି ।” (କବିତା:କେହିଜଣେ)

ଜୀବନର ଯାବତୀୟ ତିକ୍ତ ମଧୁର ଦିଗ ପ୍ରତି କବି ହୃଦୟର ସହ ବେଶ୍ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ହେବା ସହ ସେଇ ଅନୁଭବର ତୀବ୍ର ଦହନରେ କବିତାକୁ ବନେଇ ପାରନ୍ତି କାଠହଣା ପକ୍ଷୀ ପରି ଅକ୍ଳାନ୍ତ ଓ ନିର୍ବିକାର ଯୋଦ୍ଧା, ଯିଏ ନିଜ ସୀମିତ ପରିଧିର ନାଳିଆଖିରୁ ବାହାରି ଭିନ୍ନ ଏକ ଦୁନିଆର ସଂଘର୍ଷକୁ ସାମ୍ନା କରିବାର ସତ୍ସାହସ କରିପାରେ । ତାଙ୍କ କବିତା ଆପେକ୍ଷିକ ଇଙ୍ଗିତ ଭିତରେ ଶୋଷକୁ ସମୟ କରି ଠିଆ କରେ ଜୀବନର ଦର୍ପଣ ଆଗରେ ।

“ସେ ସ୍ୱାଧୀନ, ତୁ ପରାଧୀନ / ତୋ ଅକ୍ତିଆରରେ ପବନ / ଆଉ ତୁ ପବନ ଅକ୍ତିଆରରେ !/ କେବଳ ଏତିକି ଫରକ / ଉଡ଼ନ୍ତା ପକ୍ଷୀ ଆଉ ତୋ ଭିତରେ ।” (କବିତା:ଗୁଡ଼ି)

"କେବେକେବେ / ହାତ ପାଆନ୍ତାରୁ ଖସିଯାଏ ଅପହୃତ ଜହ୍ନ / ନୀଳ ନଈର ବନିଶୀରୁ ଦାନା ଖାଇ / ଠକିଦିଏ ଓଜନିଆ ମୀନ / କେ ଜାଣେ ଜହ୍ନର ଠିକଣା / କେ ଜାଣେ ମୀନର ଠିକଣା / କେ ଜାଣେ ! / ଶୂନ୍ୟତାରେ କେହିଜଣେ ଅଛି ବାଟବଣା ।" (କବିତା:ସ୍ୱପ୍ନିଳ ପୃଥିବୀ)

ଜୀବନ ସହ ଯୁଦ୍ଧ ହେଉ କି ଶାନ୍ତି ଅଥବା ଅଲିଖିତ ଚୁକ୍ତି, ନାରାୟଣ ସର୍ତ୍ତରେ ଜିଇବା ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେମିତି । ଫଟାମାଟିର ଛାତିରେ ସେ ଆବାହନ କରିପାରନ୍ତି ଶହ ଶହ ଇଚ୍ଛାଧାରୀ ଅମୃତମୟ ସତ୍ତା । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନର ସାରେଗାମା ହିଁ ସ୍ୱପ୍ନପ୍ରବଣତା ଠୁଁ ଅଧିକ ଜରୁରୀ ଓ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଖାଦ ନଥିବା ଇଚ୍ଛାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ସେ କବିତା ଗଢ଼ନ୍ତି କୋହରେ ଓ ମାଟିର ମୋହରେ । ଆଗାମୀ କବିତା ଯେ ତାଙ୍କ ପରି ସମର୍ଥ କବିର ହାତରେ ସୁରକ୍ଷିତ ରହି ପାରିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପୁଣ୍ୟଦୀପା ଖମାରୀ

ଆଇଟିଆଇ ରୋଡ୍, ବଳରାମନଗର, ଭବାନୀପାଟଣା, କଳାହାଣ୍ଡି
ବୃତ୍ତି- ଅଧ୍ୟୟନ(ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ)
ଫୋନ-୯୦୭୮୨୬୧୬୯୮

।। କବିତା କାଳକାଳ ଏକ ଅଧାଗଢ଼ା ମୂର୍ତ୍ତି ।।

"କବିତା ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟେ ଅଧାଗଢ଼ା ମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ । ମନର ନିବୁଜ କୋଠରୀରେ ଥିବା ପୂଜା ପୂଜା ଭାବନାକୁ ଯେତେ ଶବ୍ଦର ଛାଞ୍ଚ ଦେଇ ସଜେଇଲେ ମଧ୍ୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେନା ।"

ସାହିତ୍ୟ ଜଗତ ପାଇଁ ପୁଣ୍ୟଦୀପା ନୂତନ ସମ୍ଭାବନା ହେଲେ ବି ତାଙ୍କ ମୌଳିକ ଆବେଦନ ଏବଂ ସମର୍ପିତ ଆନ୍ତରିକତା ଆଗାମୀ ଦିନରେ ତାଙ୍କୁ ଆଉ ଟିକେ ପାକଳ କରିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସ୍ୱପ୍ନଭଙ୍ଗ ଭିତରେ ସେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି କେଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ମିଠାପଣ ନେଇ କୁଆଁ କୁଆଁ କରୁଥିବା ସ୍ୱପ୍ନର ବୀଜକୁ । ଅନ୍ଧାର ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ, ସେ କିନ୍ତୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ଆଲୁଅର ଆତ୍ମସମର୍ପଣ ଭିତରେ ହସୁଥିବା ଫୁଲଟିଏ ପରି ସେ ଆସୁ ଜୀବନର ଶୋଇବା ଘରକୁ । ଦୁଃଖଙ୍କର ରଙ୍ଗମୟ ଅଗଣାରେ ସେ କିନ୍ତୁ ଖୋଜି ହୁଅନ୍ତି ସୁଖଙ୍କ ଅଣୁ-ପରମାଣୁ ।

ପୁଣଦୀପା ଖମାରୀ

"ଯାଅ ମୁକୁଳେଇ ଦିଅ / ସବୁ କୁଡ଼ିଆର ଦଦରା କାଂଥେ / ଅଣ୍ଟେଇରେ ବନ୍ଧା ରଖିଥିବା ଇଚ୍ଛା ସବୁକୁ / ଓ ତାକୁ ଠେଲିଦିଅ ଆଲୁଅ ଛାତିରେ / କେତେଗୋଟି ଝୁଲୁଥିବା ଜୀଅନ୍ତା ଇଚ୍ଛାକୁ ।"

"ଦେଖିବ, ତୁମ ପାଦେ ପାଦେ / ପଛପଟୁ ଜିଇ ଉଠୁଥିବ / ମରି ଆସୁଥିବା ମାନବିକତାର / କିଛି କଅଁଳିଆ ଭ୍ରୁଣ ।" (କବିତା:ନିରବ ସହର)

କବି ହଜାରେ ଅନ୍ୟମନସ୍କତାର ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲରେ ନିଜକୁ ହଜେଇବା ଯେତିକି ସତ୍ୟ, ସେଇ ହଜେଇବା ଭିତରୁ ବିଜୟର ଅସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ହାସଲ କରିବାର ସଶକ୍ତ ଆବେଗ ସେତିକି ସତ୍ୟ । ସମାଜର ବଦଳୁଥିବା ଚିତ୍ରଙ୍କ ଭିତରେ ସେ ଅନ୍ୱେଷଣ କରନ୍ତି ଆଖିଏ ଆଶ୍ୱସ୍ତିର ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ । ସେଇ ଲୋଡ଼ିବାପଣ ତାଙ୍କୁ କବିତାମନସ୍କ କରେ । ଭେଟନ୍ତୁ ଏଇ ଧାଡ଼ି ସବୁକୁ ଯାହା ତାଙ୍କ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଚେତନାର ନିଖୁଣ କାରିଗରୀ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଏ ।

"ଏଥର ଶବ୍ଦ ଆଉ ନାହିଁ / ବିକ୍ରି ହେଇସାରିଛି ଶସ୍ତା ଦରରେ / ଏଇନେ କଂସେଇ ହାତରେ / ଟିକିଟିକି କଟା ହୋଇ / ଗଢ଼ା ହେବ ନୂଆ ବାକ୍ୟଟିଏ ।" (କବିତା:ହାଟ)

କବିଙ୍କ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଓ ଜୀବନର ଆହ୍ୱାନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାର ଦୃଢ଼ତା ପାଠକକୁ ଆମୋଦିତ କରିବା ସହ ଆଗାମୀ ସମୟରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପରିପକ୍ୱତାର ମହକ ଦିଏ । ଯେଉଁ ବାଗରେ ବା ଯେଉଁ ଢଙ୍ଗରେ ସେ ନିଜ କାବ୍ୟିକ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଯେ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଯୀଶୁକ୍ରିଷ୍ଟ ଦାସ

ନହଙ୍ଗ, କୁପାରି, ବାଲେଶ୍ୱର
ଫୋନ-୮୦୧୮୬୬୧୬୫୨
ବୃତ୍ତି-ଅଧ୍ୟୟନ, ଦିଲ୍ଲୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅବ୍ୟାହତ

।। କବିତା ମୋ ପାଇଁ ଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଆଉ ତା'ର ଉତ୍ତର ଖୋଜିବାର ପ୍ରୟାସ ।।

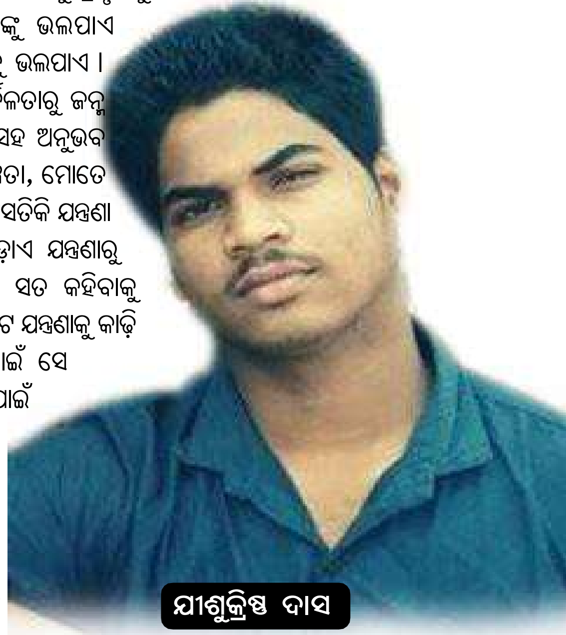
ଯୀଶୁକ୍ରିଷ୍ଟ ଦାସ

"ମୁଁ ଦୁନିଆକୁ ଭଲପାଏ । ମୁଁ ପ୍ରକୃତିକୁ ଭଲପାଏ । ଜଣେ କବିଙ୍କୁ ଭଲପାଏ ଏବଂ ଯୋଡ଼ାଏ କବିତାକୁ ଭଲପାଏ । ବୋଧେ ଏବେ ସବୁ ଦୁର୍ବଳତାରୁ ଜନ୍ମ ମୋ କବିତ୍ୱର । ବୟସ ସହ ଅନୁଭବ ଏବଂ ଅନୁଭବ ସହ ଅଭିଜ୍ଞତା, ମୋତେ ଯେତିକି ଉତ୍ସାହ ଦେଇଛି ସେତିକି ଯନ୍ତ୍ରଣା ବି ଦେଇଛି । ଏମିତି ଗୁଡ଼ାଏ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ଆରମ୍ଭ ଏ କାବ୍ୟଯାତ୍ରା । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ, ମୋ ଭିତରୁ ଗୋଟେ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ କାଢ଼ି ଦେବାର ଥିଲା । କାହାପାଇଁ ସେ ପରକଥା । କବିତା ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟେ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ଅଧିକାରୀ ମୁଁ କେବଳ । କବିତା ପଢ଼ିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ପରେ ମୁଁ ନିଜ ଭିତରେ ଗୋଟେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗତା ପ୍ରାପ୍ତି ଅନୁଭବ କରେ । କବିତାରେ ବଞ୍ଚିବାର ଭିନ୍ନ ଏଇ ଅନୁଭବକୁ ପ୍ରକାଶ କରିପାରନ୍ତି ଭଲା ! ଏ ଯାତ୍ରା କେବେ କେମିତି ଆଉ କେଉଁଠି ପହଞ୍ଚିଲା, ମୁଁ ଅଜ୍ଞ । ମାତ୍ର ଏ ଯାତ୍ରାକୁ ଏବେ କାଳ୍ପନିକ ସ୍ୱ-ଜାତ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ପରିସୀମାର ବାହାରକୁ ଯାଇ ବାସ୍ତବତାର ସାକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । କଳା, ସଂସ୍କୃତି, ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ, ସମାଜ ଓ ସଭ୍ୟତା ଏବଂ ରାଜନୀତି- ଏ ସବୁକୁ ମୋ କବିତା ଭୋଗୁ ବୋଲି ମୁଁ ଚାହେଁ ।

ତଥାପି କିଏ ଜାଣେ ଏ ଯାତ୍ରା କେତେ ଦିନର ? କିଏ ଜାଣେ । ମୁଁ ସେଇ ସବୁକଥା ଲେଖି ପାରିବି କି ଯାହା ଚାହେଁ ଏବଂ ଯାହା ସେମାନେ ଚାହାଁନ୍ତି ? ମୁଁ ଏଯାଏଁ କିଛି ଲେଖି ପାରିଲି କି ଯାହା ଲେଖିବାର ଥିଲା ?

ଏଇସବୁ ପ୍ରଶ୍ନ, ଏ ଯାତ୍ରାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛି ଏବଂ ଏଯାଏଁ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିଛି ।"

ଯୀଶୁ ତରୁଣପିଢ଼ି କବିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଚମତ୍କାର ବାସ୍ନା । ଜୀବନକୁ ଭୋଗିବା ଓ ଜୀବନକୁ ନେଇ ରହସ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ଧାର ସହ ମୁକାବିଲା କରିବାର ଦୃଢ଼ତା ତାଙ୍କ କବିତାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଏ । ଜୀବନର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ସହ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିବା ଏବଂ ସେଇ ରଙ୍ଗରେ ସୁଖ ଓ ଦୁଃଖକୁ ଆଙ୍କିବା ତାଙ୍କ କବିତାର ମାତାଲ୍‌ପଣ । ଆସନ୍ତୁ ଭେଟିବା ତାଙ୍କ କବିତାର କିଛି ଦମ୍ଫିଲା ଧାଡ଼ି ଯାହା ମଣିଷ ଓ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସମାନ୍ତରାଳ ସମ୍ପର୍କ ଭିତରେ ଏକ ନିଖୁଣ ବାସ୍ତବତାର ବାସ୍ନା ଦିଏ ।

"ମା ଦୁଧ ମଲାଦେହ ପାଲଟେ / ମଲାଦେହ ମାଟି ପାଲଟେ / ଆହା ! କେତେ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ସେ ବିସର୍ଜନ !"

(କବିତା: ବିସର୍ଜନ)

ଯୀଶୁକ୍ରିଷ୍ଟ ସମସାମୟିକ ଘଟଣା ଦୁର୍ଘଟଣା ତଥା ବାସ୍ତବତାର ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳେ ଠିଆ ହୋଇ ମାଟିର ମହକରେ ଖୋଜନ୍ତି ଆୟୁଷ୍ମାନ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଭ୍ରୁଣ । ଅବକ୍ଷୟର ଆଁରେ ହଜି ଯାଉଥିବା ବିଶ୍ୱାସମାନଙ୍କୁ ଓଟାରି ଆଣି ଝୁଲେଇ ଦିଅନ୍ତି ସମୟର ଡାଳରେ । ଦେଖନ୍ତୁ ଏଇ କବିତାର କିଛି ଧାଡ଼ିଙ୍କୁ ।

"ଏମିତି ଅନେକ ଥର ମୁଁ ନିଜକୁ ପଞ୍ଜିକରଣ କରାଏ / ହେଲେ କେବେ ବି ଫେରିପାଇନି ପାଉଁଶରୁ ନିଆଁ / ଏମିତି ଅନେକଥର ମୋ ନାଁରେ ସୁପାରିଶ ହୁଏ / ତଥାପି କେହି ବଦଳେଇ ପାରି ନାହାନ୍ତି ଅଙ୍ଗାରକୁ ଦାନା ।"

(କବିତା:ରିଲିଫ ପାଇଁ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ)

"କ୍ରୁଶରେ ମୃତ୍ୟୁ ଭୋଗିବା / ମୋତେ ଈଶ୍ୱର କଲା / ମୋ ପୁନରୁତ୍ଥାନ ସେମାନଙ୍କୁ ସୈତାନ କଲା ।"

(କବିତା:କ୍ରୁଶବିଦ୍ଧ)

ଆମ ସମୟର ହତାଶା, ଦୈନ୍ୟ ଓ ମେଣ୍ଟୁନଥିବା ଶୋଷର ନବରାଜ ନାଚ କବିପ୍ରାଣକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିବା ନୂଆକଥା ନୁହେଁ । ବଡ଼କଥା ହେଉଛି ଆଟୋପବିହୀନ ଶବ୍ଦ ଓ ତେଜୋଦୀପ୍ତ ଆବେଗ ସଦାକାଳ ଯୀଶୁଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ବେତାଳ ଭଳି ବସିଥାଏ । ଭେଟନ୍ତୁ ସେଇ ମୁଗ୍ଧକର ଧାଡ଼ିର ସମ୍ମୋହନ:

"ଫରକ ପଡ଼େନି କାହାକୁ / ବାଲି ଭିତରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଚାଲୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପାଦ / କାହାପାଇଁ ଛାଡ଼ି ଆସନ୍ତି ପାଦଚିହ୍ନ / ବାରମ୍ବାର ସମୁଦ୍ରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଆସୁଥିବା ପାଦହଳକ / ସକାଳେ କେମିତି ପହଞ୍ଚି ଯାଆନ୍ତି ଶୋଇଥିବା ଖଟ ତଳକୁ । **(କବିତା:ଅନ୍ଧାରରେ ପାଦ ହଳେ)**

ଯଦିଓ ଏଯାବତ୍ କବିଙ୍କର ସଂକଳନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇନି କିନ୍ତୁ ନିଜ କବିତା ଗଢ଼ଣ, ଆବେଗ ଓ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ତାଙ୍କୁ ନିଆରା କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିଛି । ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରତିଭାବାନ ଏଇ ନବୀନ କବି ନିଜ ଆଖି ଆଗର ଓ ଆଖି ପଛର ବିବର୍ତ୍ତିତ ସମୟର ଠିକଣା ସହ ଗୋଟିଏ କୋଠରୀରେ ବସି ଜୀବନର ଜୟଗାନ କରି ପାରନ୍ତି । ଆଗାମୀ ଦିନର କବିତାକୁ କାନ୍ଧରେ ବୋହିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଯେ ସେ ଦେଖେଇ ପାରିବେ ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ : ଗଳ୍ପ

୯ ନୂଆମୁହଁ

ସରୋଜ ବଳ

ନୀଳକଣ୍ଠେଶ୍ୱର ମାର୍ଗ, ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୩
ଫୋନ: ୯୯୩୮୫୩୯୩୭୯

ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପକୁ ବୟସ ହେଲାଣି ୧୨୩ ବର୍ଷ । ଶତାବ୍ଦୀ ଅତିକ୍ରମ କରି ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପର ଧାରା ଜାରି ରଖିଛି ତାର ଯାତ୍ରା । ଗଳ୍ପ ତୁଳନାରେ କବିତାର ବାହ୍ୟଗଢ଼ଣ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଓ ଆପାତତଃ ସହଜସାଧ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରତିଟି ସମୟଖଣ୍ଡରେ କବିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । ଅପର ପକ୍ଷରେ, ଗଳ୍ପ ଓ ଗାଳ୍ପିକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସବୁ ସମୟରେ ହାତଗଣତି ରହି ଆସିଛି ଏବଂ ତାହା ହିଁ ସାଧାରଣ ସ୍ୱାଭାବିକତା । ତେବେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌କୁ ଆସିବା ପରେ ଗଳ୍ପରଚନାର ଗତିପଥରେ ନୂଆପିଢ଼ିଙ୍କ ଗହଳିଚହଳି ଲାଗିରହିଥିବା ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛୁ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ନଅ ଜଣ ନୂଆମୁହଁଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ 'ରେବତୀ'ର ଏହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗ ।

ଅପରିପକ୍ୱ ହେଲେ ବି ବୟସ ନିର୍ବିଶେଷରେ ନୂଆପିଢ଼ିର ଅନେକ ସ୍ରଷ୍ଟା ଏବେ ଗଳ୍ପମନସ୍କ । ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଆସନ୍ତାକାଲି କେତେଜଣ ପୋଖତ ହେବେ; ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପର ସୁଦୀର୍ଘ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ସାମିଲ୍ ହେବେ । ସେଇ ସମ୍ଭାବନାମାନଙ୍କ ଭିତରୁ 'ରେବତୀ'ର ନିବେଦନ କ୍ରମେ ମାତ୍ର ନଅଟି ନୂଆ ମୁହଁ ବାଛିବା ନିଶ୍ଚୟ ଏକ ଜଟିଳ ଓ ବିପଜ୍ଜନକ କାମ । ସମସ୍ତେ ଦିଆସିଲି କାଠି ଭଳି ଦିଶୁଥିଲେ ବି କାହା ଅଗରେ ବାରୁଦ ଲାଗିଛି, ଠଉରେଇବା ଯଦିଓ ସହଜ ନୁହେଁ, ତଥାପି ଅନୁମାନ ଲଗେଇଛି ମୁଁ ।

ସଂଜୟ ପଣ୍ଡା, ଜନ୍ମ : ୧୯୯୦

ସଂଜୟ ପଣ୍ଡା

ଆଇଜାକ୍ ବାସେଭିସ୍ ସିଙ୍ଗର୍ କହିଥିଲେ, "ଏ ଷ୍ଟୋରି ଟୁ ମି ମିନ୍ସ୍, ଏ ପ୍ଲଟ୍ ହୋୟାର୍ ଦେୟାର୍ ଇଜ୍ ସମ୍ ସରପ୍ରାଇଜ୍ । ବିକଜ୍ ଦ୍ୟାଟ୍ ଇଜ୍ ହାଓ ଲାଇଫ୍ ଇଜ୍ । ଫୁଲ୍ ଅଫ୍ ସରପ୍ରାଇଜେସ୍ ।" ଅର୍ଥାତ୍, ଗପଟିଏ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପାଠକକୁ ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ କିଛି ଗୋଟେ ସରପ୍ରାଇଜ୍ ଦବା । କାରଣ, ଜୀବନଟା ଏଇଭଳି ସରପ୍ରାଇଜ୍‌ମାନଙ୍କର ଏକ ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ସମାହାର । ତରୁଣ ଗାଳ୍ପିକ ସଂଜୟ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ଗପ ତାହା, ଯେଉଁ ଗପରେ ଭଲ କାହାଣୀଟିଏ ଥାଏ ଏବଂ ସେ କାହାଣୀଟି ହଠାତ୍ ଚମକେଇ ଦେବାର ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାଏ । ସେଇ ଚମକ ବା ସରପ୍ରାଇଜ୍ ଦେବା ପାଇଁ ସଂଜୟ ନିଜ ଗଳ୍ପମାନଙ୍କରେ ପାୟତଃ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତି ।

ସଂଜୟଙ୍କୁ କାହାଣୀ ପାଇଁ ଚରିତ୍ର ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ । କାରଣ ସେ ଜିଉଁଥିବା ଜୀବନର ସ୍ଥିତି ଓ ଦୁଃସ୍ଥିତି ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁସବୁ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କ ସହ ଚିହ୍ନା କରେଇଛି, ସେଇମାନେ ତାଙ୍କ ଗପରେ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ରାଜି । ଛୋଟଛୋଟ ବାକ୍ୟ ଓ ସହଜ ବର୍ଣ୍ଣନା ଭିତରେ ସେ ଆମ ଆଖିକୁ ସାଧାରଣ ଦିଶୁଥିବା ଅନେକ ଘଟଣାକୁ କାହାଣୀରେ ପରିଣତ କରିବାର ଦକ୍ଷତା ରଖନ୍ତି । ଅନ୍ତର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱର ଅନୁଶୀଳନ, ସୂକ୍ଷ୍ମ ମଣିଷପଣିଆ ଓ ସସ୍‌ପେନ୍‌ସ୍ - ଏହି ତିନୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ଥାଏ ସଂଜୟଙ୍କ ଗପରେ, ଯାହା ପାଠକକୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟାଣିନିଏ ।

"କିଛି ଘଟିଯାଇଥିବା ଆଉ କିଛି ଘଟିବାର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିବା ଘଟଣାବଳୀ ଯେତେବେଳେ ଛାତି ଭିତରେ ଧୂଆଁ ଭଳି କୁହୁଳି ଉଠନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେବା ଆଗରୁ ସେ ଏଇଠି ଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଭାବେ ରଖି ନେବାକୁ ଗୋଟେ ସାଦାକାଗଜରେ ରୁଣ୍ଡେଇ ପୁଣ୍ଡେଇ ଥରେ ଥାପିନିଏ । ତାହା ଗପ ହୋଇଯାଏ ।" କହନ୍ତି ସଂଜୟ ।

'କଥା', 'ସମାଜ', 'କ୍ରାନ୍ତିଧାରା', 'ଯୁଗଧ୍ୱନି', 'ପ୍ରାଚୀ' ଆଦି ପତ୍ରପତ୍ରିକା ସହ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ପଚାଶରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଗପ ଲେଖି ସାରିଥିବା ସଂଜୟଙ୍କର ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ କଥାସିରିଜ୍ ହେଉଛି 'ତକିଆ', ଯାହାକୁ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି ଡର୍ଜନାଧିକ ସାମାଜିକ କାହାଣୀ, ଯେଉଁଥିରେ ଆମ ସମୟର କ୍ଷତ ଓ କ୍ଷରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦିଶେ ।

"ସମାଜରେ ଗଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ ଦଣ୍ଡିକିରି ଧରି ଉଡି ଯାଉଥିବା ଗୋଟେ ମାଛରଙ୍କା ଭଳି । ତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ଥଣ୍ଟରେ ଧରିଥିବା ମାଛକୁ ବୋହିନେବ କି ସେଇଠି ଗିଳିଦେବ କି ଖସେଇ ପକେଇବ !" ମତ ଦିଅନ୍ତି ସଂଜୟ ।

ଆକାରରେ ଛୋଟ ଓ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଗଳ୍ପ ଲେଖୁଥିବା ସଂଜୟ, ବିଷୟ ଓ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଅଧିକାଂଶତଃ ସଫଳ ମନେହୁଅନ୍ତି । ତଥାପି ଉପସ୍ଥାପନାରେ ସେ ଆଉ ଟିକେ ମାପଚୁପ ହୋଇ ପାରନ୍ତେ; ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଯେଉଁ 'ଚମକ'ର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥାଆନ୍ତି, ତାହା ଚମକପ୍ରଦ ଭାବେ ପାଠକଙ୍କ ଆଗରେ ଉଭା ହୁଅନ୍ତା । ତେବେ ତାଙ୍କର ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରହିଲେ ସେ ଓଡ଼ିଆ କଥାସାହିତ୍ୟକୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅନେକ ବିସ୍ମୟପ୍ରଦ ଗଳ୍ପ ଭେଟି ଦେଇ ପାରିବେ, ସଂଦେହ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଜ୍ଞା ପାରମିତା ରଥ, ଜନ୍ମ : ୧୯୯୩

ପ୍ରଜ୍ଞା ପାରମିତା ରଥ

ଗଳ୍ପ ଏକ ମେଡ଼ିସିନ୍ ନୁହେଁ, ଯେଉଁଥିରେ ସମାଜ ବା ସଭ୍ୟତା ପାଇଁ ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ରହିବ । ବରଂ ଏହା ସଭ୍ୟତାର ବିରକ୍ତ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଦଲକାଏ ଶୀତଳ ପବନ, ଏଥିରୁ ସୁଡୁକାଏ ଅମ୍ଳଜାନ ସାଉଁଟି ପାରିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ । ଗଳ୍ପ ଜୀବନ ନୁହେଁ, ଜୀବନର ଛୋଟ ଏକ ଛାୟାଛବି । ସେଇ ଛବିମାନଙ୍କୁ ଶବ୍ଦର ଆଲ୍‌ବମ୍‌ରେ ସଜେଇବାରେ ବେଶ୍ ସକ୍ଷମ ଗାଳ୍ପିକା ପ୍ରଜ୍ଞା ।

ନା, କୌଣସି ଉଚ୍ଚାଶା ରଖି ନୁହେଁ, ବରଂ ନିଜ ସ୍ୱଜନଶୀଳତାର ଉଦ୍‌ଗୀରଣକୁ ରୋକି ନପାରି ଗପ ଲେଖନ୍ତି ପ୍ରଜ୍ଞା । ଅଳ୍ପ ଭାବ, ଅଳ୍ପ ଶବ୍ଦ ଓ ନୂଆ ଥିମ୍ - ଏଇ ତିନୋଟି ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପଗଢ଼ଣର ସିକ୍ରେଟ୍ । ଘଷରା ଘଟଣା, ଚମକହୀନ ଚରିତ୍ର ଓ ଥାଲାସେମିଆ ଭୋଗୁଥିବା ଥିମ୍‌କୁ ନେଇ ଫେଣାଫେଣି ଗପସବୁ ଲେଖିବା ପ୍ରଜ୍ଞାଙ୍କର ପସନ୍ଦ ନୁହେଁ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ତାଙ୍କ ଗପକୁ ଆଧୁନିକ କରିବାର ଚେଷ୍ଟାରେ ଥାଆନ୍ତି ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ।

ଗପର ଚରିତ୍ରମାନେ ଯଦି ବହୁତ୍ ଦିନ ଯାଏ ମନରେ ଯା'ଆସ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଗପର ଡ୍ରଇଂରୁମ୍‌କୁ ପ୍ରବେଶିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତି ପ୍ରଜ୍ଞା । ଦିନେ ଅଧେ ଡାକ ଦେଉଥିବା ଚରିତ୍ରଙ୍କୁ ହାଙ୍କି ଗୋଡ଼ାଇ ତଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି । ଅତଏବ କୌଣସି ଆଇଡିଆ ବା ବିଷୟବସ୍ତୁ ପାକଳ ହେବା ଯାଏଁ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତି ସେ; ଯାହା ଜଣେ ଭଲ ଗାଳ୍ପିକର ଲକ୍ଷଣ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ।

ଗଳ୍ପ ଲେଖି ସମାଜ ବଦଳେଇ ଦେଇ ହେବ ବା କିଛି ଗୋଟେ ବଡ଼ କଥା ହବ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ନାହିଁ ପ୍ରଜ୍ଞା ପାରମିତା । "ସମୟର ଜ୍ୱାଳା ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯେତେବେଳେ ରୁନ୍ଧିଦିଏ, ସେତେବେଳେ ମନ ହାଲୁକା କରିବାକୁ ମୁଁ ଗପ ଲେଖି ବସେ" ବୋଲି କହନ୍ତି ସେ ।

ସମକାଳୀନ ଜୀବନର ଯୋଉସବୁ ଦିଗ ଅନାବିଷ୍କୃତ ବା ସବୁ ଜାଣି ବି

ଯୋଉ ବିଷୟ ଆଲୋଚନାକୁ ଅଣାଯାଏନା, ସେସବୁ ବିଷୟରେ ଲେଖାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ପ୍ରଜ୍ଞା ଓ ସେପରି କିଛି ବିଷୟ ବା ଘଟଣା ନଜରକୁ ଆସିଲେ ସେ ଗପ ଲେଖିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହୁଅନ୍ତି । ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଓ ସଂବେଦନଶୀଳ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଆମ ସମୟର ଅନେକ ସଂଗୁପ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟକୁ ଉନ୍ମୋଚିତ କରନ୍ତି ।

ପ୍ରଜ୍ଞାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ଥାଏ ଯଦିଓ ସୁଖପାଠ୍ୟ ଏକ ଶୈଳୀ ଓ ମନଛୁଆଁ ବର୍ଣ୍ଣନା, ତେବେ ଅନେକବେଳେ ସେ ଗଳ୍ପକୁ ସାଙ୍କେତିକ ବା ଆଭାସଧର୍ମୀ କରିବାକୁ ଯାଇ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବେ ରହସ୍ୟମୟ କରିଦିଅନ୍ତି; ଯାହା ସାଧାରଣ ପାଠକକୁ ଟିକେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ ପକାଇ ଦିଏ । ଅବଶ୍ୟ ସେଇ ରହସ୍ୟମୟତା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଏକ କାବ୍ୟିକ ପରିସମାପ୍ତି ଯାଚେ, ତଥାପି ସେ ଦିଗରେ ସେ ଆଉଟିକେ ସଚେତନ ଓ ପ୍ରାଂଜଳ ହେଲେ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର ପାଠକୀୟତା ନେଉଟିଆ ଶାଗ ଭଳି ଛନଛନ ହୋଇ ବଢ଼ନ୍ତା ।

ସଂପ୍ରୀତି ଶତଭିଷା, ଜନ୍ମ : ୧୯୯୪

 କାହାଣୀ ଅପେକ୍ଷା ଆଇଡିଆ ବା କନ୍‌ସେପ୍‌ଟ୍ ହେଉଛି ନୂଆଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ । ଆଇଡିଆର ସୂତ୍ରପାତ ହୁଏ ଘଟଣାରୁ । ଘଟଣା ଦିଶେ, ନିଜକୁ ସଂବେଦନଶୀଳ କରି ରଖିଲେ । ଆଉ ସଂବେଦନା ଆସେ ଚିନ୍ତନର ଖୋଲାପଣରୁ । ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବେ ସବୁକଥାକୁ ସବୁପଟରୁ ଦେଖିବା ହେଉଛି ନୂଆଗପର ଲକ୍ଷଣ । ଏଇ ମର୍ମରେ ଦେଖିଲେ ସଂପ୍ରୀତି ଶତଭିଷାଙ୍କ ଗଳ୍ପସବୁ ତାଙ୍କ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଚେତନାର ପ୍ରତିନିଧି । ଯଦିଓ ପ୍ରେମ ଓ ସଂପର୍କ ହିଁ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଉପଜୀବ୍ୟ, ସମୟକ୍ରମେ ସେ କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ଭିତରୁ ସାଉଁଟିଛନ୍ତି ଗଳ୍ପର ମଂଜି ।

ସଂପ୍ରୀତି ଶତଭିଷା

ଛୋଟବେଳେ ପ୍ରକୃତିକୁ ନେଇ ଲେଖିବାକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା ତାଙ୍କୁ; ହେଲେ ତରୁଣ ବୟସରେ ପହଂଚିଲା ପରେ ପ୍ରକୃତିର ସ୍ଥାନ ନେଇଗଲା ପ୍ରେମ । ସମୟକ୍ରମେ ସବୁଠି ତାଙ୍କୁ ଦିଶିଲା ସାହିତ୍ୟ । ସମସାମୟିକ ଅନ୍ୟ ଲେଖକଙ୍କ କବିତା, ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ ଭିତରେ ନିଜକୁ ଖୋଜି ପାଇଲେ ସେ । ଆଖପାଖ ମଣିଷ, ବସ୍ତୁ, ଘଟଣା ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ ଦେଖିଲେ ନିଜ କଳ୍ପନାର ଆଇନାରେ । କ୍ରମେ ନିଜେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ସେଇସବୁ ଚରିତ୍ରରେ । ହସିଲେ, କାନ୍ଦିଲେ, ଖେଳିଲେ... ପୁଣି ସେଇମାନଙ୍କୁ କଳ୍ପନାରୁ ଧରି ଆଣି ଶବ୍ଦର ଫରୁଆରେ ସାଇତି ରଖିଲେ, କେତେବେଳେ ଗଳ୍ପ କରି ତ କେତେବେଳେ କବିତାରେ ।

୨୦୧୧ରେ 'ପ୍ରେମର ରଙ୍ଗ ଲୋହିତ' ଗଳ୍ପ ପାଇଁ **କଥା ନବପ୍ରତିଭା ପୁରସ୍କାର** ପାଇଥିବା ସଂପ୍ରୀତି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 'କଥା', 'ସୃଜନର ପାହାଚ' ଆଦି ପତ୍ରିକାରେ ବେଶ୍ କେତୋଟି ଗଳ୍ପ ଲେଖି ପାଠକୀୟ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିପାରିଛନ୍ତି । ରହସ୍ୟମୟତା, ଦୃଶ୍ୟମାନ ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଚରିତ୍ରର ନାମକରଣକୁ ସେ ଗଳ୍ପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାନ୍ତି । ସହରୀ ଜୀବନର ଚାକଚକ୍ୟ ପଛପଟେ ଲୁଚି ଯାଉଥିବା ଅନ୍ଧାରୀ ମନର ଆବେଗ ଓ ଆତୁରତାକୁ ସେ ଗଳ୍ପରେ ଉତାରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଥାନ୍ତି । ଦୃଷ୍ଟି ଆଢୁଆଳରେ ରହି ଯାଉଥିବା ଘଟଣା ଓ ପ୍ରତିବାଦକୁ ସେ ଗପର ସହାୟତାରେ ଆଲୋକିତ କରନ୍ତି । ସହଜ ଓ ସାବଲୀଳ ଭାଷାରେ, ଭୋଗିଥିବା ଜୀବନର ବାସ୍ତବତାକୁ ଗଳ୍ପରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କଲାବେଳେ ସେ ପାଲଟି ଯାଆନ୍ତି ସମୟର ଭାଷ୍ୟକାର ।

ପରିଣତିରେ ଚମକ ଥିବା ଗପକୁ ଭଲଗପ ବୋଲି କହନ୍ତି ସଂପ୍ରୀତି । ଅନାବଶ୍ୟକ ବା ଅତିରିକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ତାଙ୍କର ପସନ୍ଦ୍ ନୁହେଁ । ତେବେ ଶୈଳୀ ଓ କାହାଣୀରେ ନୂଆପଣ ସେ ଖୋଜିଥାନ୍ତି ସମକାଳୀନ ଗଳ୍ପରେ ।

ଏଯାବତ୍ ହାତଗଣତି ଗପ ଲେଖିଥିଲେ ବି କଥନଭଙ୍ଗୀର କଳାତ୍ମକତା ଓ କାରିଗରୀ ତାଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଜଣେ ସଫଳ କଥାକାର ରୂପେ ପରିଚିତ କରିବ, ଏ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ତେବେ ଚିନ୍ତନର କାନ୍‌ଭାସ୍ ତାଙ୍କୁ ଆଉଟିକେ ବିସ୍ତାରିତ ଓ ବିସ୍ଫାରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ସମୟର ସ୍ୱରକୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ଶୁଣିବା ପାଇଁ କାନ ଖୋଲା ରଖିବାକୁ ହେବ । କାରଣ ଗାଳ୍ପିକଟିଏ ନିଜ ସମୟର ଚରିତ୍ର ଓ ଚେତନାର ନିର୍ବିକଳ୍ପ ପ୍ରତିନିଧି ।

ରଶ୍ମିରଞ୍ଜନ ସାହୁ, ଜନ୍ମ :୧୯୯୮

"ଛୋଟ ପ୍ରାଣ୍ ଛୋଟ ବ୍ୟଥା, ଛୋଟ ଛୋଟ ଦୁଃଖ କଥା, ନିତାନ୍ତ ଇ ସହଜ୍ ସରଲ୍ । ସହସ୍ର ବିସ୍ମୃତି ରାଶି, ପ୍ରତ୍ୟହ ଯେତେଛେ ଭାସି, ତାର ଦୁଚାରିଟି ଅଶ୍ରୁଜଲ୍ । ନାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣନାର୍ ଛଟା, ଘଟନାର୍ ଘନଘଟା, ନାଇଁ ତତ୍ତ୍ୱ, ନାଇଁ ଉପଦେଶ୍ । ଅନ୍ତରେ ଅତୃପ୍ତି ରବେ, ସାଙ୍ଗ କରି ମନେ ହବେ, ଶେଷ ହୟେ, ହୟେଲନା ଶେଷ୍ ।"

ରଶ୍ମିରଂଜନ ସାହୁ

ବିଶ୍ୱକବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁରଙ୍କ ଏ ସଂଜ୍ଞା ବୋଧହୁଏ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପର ସର୍ବକାଳୀନ ସ୍ୱରୂପ ଆଙ୍କେ । ଏଇ ମର୍ମରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ତରୁଣ ଗାଳ୍ପିକ ରଶ୍ମିରଂଜନ ସାହୁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ଜୀବନର ଅତି ଛୋଟଛୋଟ କଥାକୁ ଗପରେ ସ୍ଥାନ ଦିଅନ୍ତି, ଯାହା ଭିତରେ ଥାଏ ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖକଥା ଓ ବ୍ୟଥା । ଗପର ସେଇସବୁ ଦୁର୍ବଳ ଓ ଦୁଃଖୀ ଚରିତ୍ରଙ୍କ ଅଶ୍ରୁଜଳରେ ଓଦା ହୋଇ ସେ ରଚନ୍ତି ସମକାଳୀନ ଜୀବନର ଦସ୍ତାବିଜ୍ ।

'କଥା', 'ରବିବାର ସମୟ', 'ନିତିଦିନ', 'ସର୍ବସାଧାରଣ', 'ଦୂରଦର୍ଶୀ',

'ଚନ୍ଦନଧାରା', 'ଉଦୟରାଗ', 'କଥାକଳିକା', 'ସମ୍ବାଦ' ଆଦି ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ ନିୟମିତ ଲେଖି ଆସୁଥିବା ରଶ୍ମି ନିଜ ଭିତରର ଏକୁଟିଆପଣ ଏବଂ ଦୁଃଖ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଗପ ଲେଖନ୍ତି ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି । ପ୍ରବହମାନ ଭାଷାରେ ରଚିତ ଗଳ୍ପ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ । ଅତଏବ ସେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଗପରେ ତାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଯତ୍ନବାନ ହୁଅନ୍ତି ।

"ଭଲ ଗପ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜର ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ର ସାଇତି ରଖେ" ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିବା ରଶ୍ମିରଂଜନ ବର୍ତ୍ତମାନସୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର ଚଉଦଟି ଗପ ଲେଖିଥିଲେ ବି ସେସବୁ ତାଙ୍କ ଅଭ୍ୟନ୍ତରର ସାର୍ଥକ ପ୍ରତିବାଦ ଭାବେ ଚିହ୍ନିତ । କେବେ ମୁହଁ ଉଠେଇ କହି ପାରିନଥିବା କଥାକୁ ସେ ଗପ ମାଧ୍ୟମରେ କହିବାର ସାହସ ରଖନ୍ତି ।

"ଗପର ପ୍ରକାରକୁ ନେଇ ସମାଜରେ ତା'ର ଭୂମିକା ସ୍ଥିର ହୁଏ । ଭଲଗପ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ସଜାଡ଼ିଲା ବେଳେ, ଗପରେ ଥିବା ଅଶ୍ଳୀଳତାର ଛାପ ବେଳେବେଳେ ପାଠକର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତା'ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବଦଳେଇ ଦିଏ । ସ୍ୱତଃ ପାଠକ ସାଜିଥିବା ଲୋକ ଗପକୁ ବୁଝନ୍ତି, ସମାଜରେ ତା'ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ବାଧ୍ୟବାଧକତାରେ ଗପବହି ଧରିଥିବା ଲୋକ ଗପକୁ କେବଳ ଥିଓରୀ କ୍ଲାସ୍ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି, ବାସ୍ତବ ଜୀବନରେ ଗପର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନଥିବା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ।" କହନ୍ତି ରଶ୍ମିରଞ୍ଜନ ।

ଅତିରିକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା ନଥାଏ ରଶ୍ମିଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ । ନଥାଏ ମେଲୋଡ୍ରାମା । ସାଦା ଓ ସହଜ ଶବ୍ଦରେ ସେ ବର୍ଣ୍ଣିପାରନ୍ତି ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ । କେବଳ ମଣିଷ ନୁହନ୍ତି, ଅସହାୟ ମାନବେତର ଚରିତ୍ରମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର କାହାଣୀ ପାଲଟି ଯାଆନ୍ତି । ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ମନ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଜୀବନବୋଧରେ ଗଢ଼ା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ପାଠକୀୟ ସୁଖ ଦିଅନ୍ତିନାହିଁ, ବରଂ ଆମ ସାହିତ୍ୟକୁ ଯାଚନ୍ତି ସଚେତନ ସାମାଜିକତାର ସ୍ୱର ।

ତାଙ୍କର ଏପରି ଗଳ୍ପଖୋଜା ଜାରି ରହିଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେ ପାଲଟି ପାରନ୍ତି ଜଣେ ଯଶସ୍ୱୀ କଥାକାର ।

ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଧଳ, ଜନ୍ମ : ୧୯୯୪

ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଧଳ

ଭଲଗପର କୌଣସି ଧରାବନ୍ଧା ସୂତ୍ର ନାହିଁ । ଭଲଗପ ହୁଏତ ଶାଢ଼ିରେ ହୋମ୍‌ଲି ଦିଶିପାରେ, ଜିନ୍‌ସ୍‌ରେ ସ୍ମାର୍ଟ ଲାଗିପାରେ, ଚୁଡିଦାର୍‌ରେ ଚମକ ଖେଳେଇ ପାରେ, ମିନିସ୍କର୍ଟ୍‌ରେ ଉତ୍ତେଜିତ କରିପାରେ । ବାହ୍ୟ ରୂପ ବା ପୋଷାକକୁ ଦେଖି ଭଲଗପ ଚିହ୍ନଟ କଲେ ଜଣେ ଧୋକା ଖାଇଯିବ । ଆଣ୍ଠୁଲୁଚା ଖଦଡ଼୍‌ରେ ଗାନ୍ଧୀ ତ ଜଣେ ମାମୁଲି ମଣିଷ ପରି ଦିଶନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ସେ ଯେ ବିଶ୍ୱବିଦିତ ମହାପୁରୁଷ । ଅତଏବ ଭଲଗପ ଅନେକବେଳେ ଖାଲି ଆଖିରେ ସାଦା ଓ ଶ୍ରୀହୀନ ଲାଗେ; ଅଥଚ ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ପରସ୍ତ ପରସ୍ତ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟରେ ଝଲସି ଯାଏ ଆଖି ।

ନୂଆଗାଳ୍ପିକା ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଧଳଙ୍କ ଗପ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ଏମିତି ମନେହୁଏ, ଯେମିତି ସାଦାସିଧା ପ୍ରେମଜ ଅନୁଭବ ଓ ଆବେଗକୁ ସୌଖୀନ୍ ଶବ୍ଦର ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ସେ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇ ନେଉଛନ୍ତି । ନିରବରେ ଯେମିତି ପୋଲ ପାରି ହେଉଛି ଗୋଟେ ଟ୍ରେନ୍ । ସମୟ ଯେମିତି କେଇପଟ ପାଣିକାଚ ପିନ୍ଧି ଛମ୍‌ଛମ୍ କରି ଧାଇଁଛି ଆଖପାଖର ନଈକୂଳକୁ ।

ଜୀବନର ମୁଖ୍ୟ ଆଧାର ଯଦିଓ ପ୍ରେମ ଓ ପାଠକଙ୍କ ପଥମ ପସନ୍ଦ ଯଦିଓ ପ୍ରେମଗଳ୍ପ, ଆମ ସାହିତ୍ୟରେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରେମଗଳ୍ପକୁ ଦିଆ ଯାଏନି ସେତେଟା ଗୁରୁତ୍ୱ । କାହିଁକି ? କାରଣ, ଆମ ମହାମାନ୍ ସମାଲୋଚକମାନେ ଓ ସମାଜଶାସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଭାବନ୍ତି, କାଳେ ପ୍ରେମଫ୍ରେମ କରି ପାଠକମାନେ ନଷ୍ଟ ହେଇଯିବେ । ଅଥଚ ଟିକେ ନିଘା କଲେ ଜାଣିହୁଏ ଯେ ପ୍ରେମରେ କଟକଣା ବା ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଆମର ସମାଜ କେମିତି ଦିନକୁଦିନ ରୁକ୍ଷ, ହିଂସ୍ର ଓ ଅପରାଧମନସ୍କ ପାଲଟି ଯାଉଛି ।

"ସୃଜନଶୀଳତା ଏକ କୌଶଳ ନୁହେଁ, କଳା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଭିତରେ କିଛିନାକିଛି ସୃଜନଶୀଳତା ଥାଏ । ସେଇଟାକୁ ନିଜେ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।" ଏଭଳି କହୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟାଶା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଉପଲବ୍ଧିର ବୟାନ ରଖନ୍ତି । ଅନ୍ୟମନସ୍କ କରାଉଥିବା କିଛି ଘଟଣା ଓ ଜୀବନାଂଶ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପକୁ ଖୋରାକ ଯୋଗାଏ, ଶବ୍ଦ ଦିଏ, ଶୈଳୀ ଯାଚେ ।

ଭାଷା-ସାହିତ୍ୟର ଛାତ୍ରୀ ଓ ଗବେଷିକା ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଧଳ ଯଦିଓ ଗଳ୍ପ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରବନ୍ଧ ଓ ଆଲୋଚନାରେ ଅଧିକ ସର୍ଜନଶୀଳତା ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି, ତଥାପି ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଯେ ସୂକ୍ଷ୍ମଚେତା, ସଂବେଦନଶୀଳ ଓ ପ୍ରେମମନସ୍କ ଜଣେ ଗାଳ୍ପିକା ଭିଡ଼ିମୋଡ଼ି ହେଉଛି, ତାହା ଏଯାବତ୍ ପ୍ରକାଶିତ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ବେଶ୍ ବୁଝିହୁଏ ।

କାବ୍ୟିକ ଓ ରହସ୍ୟମୟ ଉପସ୍ଥାପନାର ସହାୟତାରେ ନାରୀର ଗୁପ୍ତ ଓ ଗୁମ୍ଫିତ ଅନୁଭବକୁ ଏବେ ମୁଖ୍ୟତଃ ରୂପ ଦେଉଥିବା ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତାଙ୍କ ଚେତନାର ଚୌହଦୀକୁ ପ୍ରଶସ୍ତ କରିବେ ଓ ଜୀବନର ନାନାରଂଗ ତାଙ୍କ କଥାସାହିତ୍ୟରେ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହେବ, ଏଭଳି ଏକ ପ୍ରତ୍ୟାଶା ରଖା ଯାଇପାରେ ।

ପ୍ରତ୍ୟାଶା ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ମହାନ୍ତି

ଜନ୍ମ : ୧୯୯୨

ପ୍ରତ୍ୟାଶା ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ମହାନ୍ତି

ଯୌବନ ସବୁବେଳେ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସମ୍ଭାବନାର କଥା କହେ । ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରବଣତାର ପହଲି ଶୁଣାଏ । ଲେଖେଇ ନିଏ ଛଳଛଳ ଅନୁଭବର ଗପ । ସେଇସବୁ ଗପରେ ଥାଏ ତାଜାପଣ, ଶବ୍ଦରେ ଥାଏ ସମ୍ମୋହନ, ଆବେଗରେ ଥାଏ ଆକର୍ଷଣ । ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଯେମିତି ମଂଜିରୁ ଦୁଇ ବୀଜପତ୍ର ମେଲେ, ଠିକ୍ ସେମିତି ସର୍ଜନା ଅଙ୍କୁରିତ ହୁଏ ପ୍ରେମରୁ । ଯୁବଗାଳ୍ପିକା ପ୍ରତ୍ୟାଶା ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ମହାନ୍ତି ସେଇ କ୍ରମରେ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପଲେଖା । ପରେ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ଓ ସଂବେଦନଶୀଳତା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର କାହାଣୀ ଅକ୍ତିଆର କରେ ।

ପ୍ରତ୍ୟାଶାଙ୍କ ଗପଗୁଡ଼ିକ

ଦୀର୍ଘ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେ ସଚେତନ ଭାବେ ମଧ୍ୟ ଗପକୁ ଲମ୍ୱେଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଳ୍ପ ଶବ୍ଦ ଭିତରେ ଅଧିକ ଆବେଗ, ଭାବାବେଗ ଓ ସଂବେଗ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ସମକାଳୀନ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ସେ ଗପଟିଏ ବାଗାନ୍ତି ଓ କିଛିନାକିଛି ବାର୍ତ୍ତା ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ପରିଣତିକୁ ଏମିତି ଟ୍ୱିଷ୍ଟ କରନ୍ତି, ଯାହା କେଇକ୍ଷଣ ପାଠକକୁ ଭାବିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବ ।

"ଗପଟେ ପଢ଼ିବା ପରେ ଏକପ୍ରକାର ସୁଖଦ ଅନୁଭବ ଆସିବା ଦରକାର; ଯାହା ମୋତେ ଅନେକଙ୍କ ଗପରୁ ମିଳିଛି । ଛୋଟ ପରିସୀମାରେ ବଡ଼ କଥା କହି ପାରୁଥିବା ଗପ ହିଁ ଅଧିକ ଆକୃଷ୍ଟ କରେ ମୋତେ । ବିଷୟବସ୍ତୁ ଯାହା ଥାଉନା କାହିଁକି ।" କହନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାଶା ।

'ଉଦୟରାଗ', 'କଥାକଳିକା', 'କ୍ରାନ୍ତିଧାରା', 'ସମ୍ପାଦକଳିକା', 'ପ୍ରୀତି ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ', 'ଓଳାଗୁଣୀ', 'ସପ୍ତରଙ୍ଗ' ଆଦି ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ ଗଳ୍ପ ଲେଖି ପାଠକୀୟ ଆଦୃତି ପାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟାଶା କହିବା ଅପେକ୍ଷା ଲେଖିବାକୁ ଅଧିକ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । କିଛି କହିବାକୁ ବା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ ପାଟି ଥଙ୍ଗେଇ ଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଥରେ ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଫ୍ଲୋ ଆସିଯାଏ, କଲମ ଗଡ଼ି ଚାଲେ ତାଙ୍କର । ନିତିଦିନିଆ ଜୀବନରେ ସେ ଭେଟୁଥିବା ଅନେକ ଘଟଣାକୁ ଗପର ରୂପ ଦିଅନ୍ତି ସେ ।

ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି, "ଜଣେ ଗାଳ୍ପିକ ବା ଲେଖକ ଚାହିଁଲେ ନିଜର ଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଜକୁ କିଛି ନୂଆ ବାର୍ତ୍ତା ଦେବା ସହ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବି ଆଣି ପାରିବ । ମୁଁ ଗପ ଲେଖିବା ଆଗରୁ ଗୋଟେ ଘଟଣାରେ ଘାରି ହୁଏ । ସେଇ ମନ୍ଥନରୁ ଜାତ ହୁଏ କଥାମୃତ ।"

ଘାରିହେବା ହିଁ ସର୍ଜନାର ମୂଳ ମନ୍ତ୍ର । ତାହା ହିଁ ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ବାଟ କଢ଼େଇନିଏ କାଗଜ ଉପରକୁ । ବୃତ୍ତିରେ ସାମ୍ବାଦିକ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଶାଙ୍କ ପାଇଁ ଘଟଣା ବା କାହାଣୀର ଅଭାବ ନଥାଏ । ତେବେ ଘଟଣାକୁ କାହାଣୀର ରୂପ ଦେବାବେଳେ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ଅନେକ ସାବଧାନତା । କାରଣ ଫିକ୍ସନ୍ ଯଦି ଫ୍ୟାକ୍ଟ୍ ହୋଇଯାଏ, ପାଠକୀୟତା ହୁଏ ବ୍ୟାହତ । ସତକୁ ସତ ପରି ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ସହଜ; ହେଲେ ତାକୁ କଳ୍ପନାର ପୁଟ ଦେଇ କାହାଣୀ ବନେଇବା ଏକ କଳା । ପ୍ରତ୍ୟାଶାଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ସେଇ ଗଳ୍ପକଳା ଆଗକୁ ଆହୁରି ଯେ ସୁସଂଜତ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ହେବ, ଏଥିରେ ଆଦୌ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ନାୟକ, ଜନ୍ମ : ୧୯୯୨

ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ନାୟକ

ନିସର୍ଗରେ ପ୍ରେମରେ ପକେଇ ପାରୁଥିବା ଗପ ବୋଧହୁଏ ଭଲଗପ । ଭଲଗପଟିଏ ଖାଇଦେଲେ ଦିନଦିନର ଭୋକ ମରିଯାଏ । ଭଲଗପଟିଏ ପିଇଦେଲେ ବର୍ଷବର୍ଷର ଶୋଷ ମେଣ୍ଟିଯାଏ । ଭଲଗପ ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଚାଟି ପକାଏ, ହୃଦୟକୁ ରାମ୍ପୁଡ଼ି ପକାଏ, ମନକୁ ମଚାଳିଦିଏ । ଭଲଗପ ଗୋଟେ ଲାଲ୍‌ପତାକା ହେଇ ଚେତନାର ଦଧିନଉତିରେ ଫର୍ଫର ଉଡ଼େ । ଭଲଗପ ଗୋଟେ ଚିରସ୍ରୋତା ନଈ ପରି ଆତ୍ମାର ପିଠିପାଖ ଦେଇ ବହିଯାଏ, ବହୁଥାଏ । ଭଲଗପ ମିଛକୁ ଜୀବନ୍ୟାସ ଦେଇପାରେ; ସତକୁ ଗପରେ ପରିଣତ କରିପାରେ; ଜୀବନକୁ ଇତିହାସରେ ବଦଳେଇ ଦେଇପାରେ ।

ତରୁଣ ଗାଳ୍ପିକ ଶାନ୍ତନୁ କୁମାର ନାୟକଙ୍କ ଗଳ୍ପ ପଢ଼ିଲା ବେଳେ ମନେହୁଏ ସେ ଯେମିତି ସତକୁ ଗପରେ ପରିଣତ କରି ଦେଉଛନ୍ତି । ଜୀବନର ଆଖିଦେଖା ହାଲ୍‌କୁ ଚରିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ବେଶ୍ ସଚେତନ ଭାବେ କୁହାଇ ନେଉଛନ୍ତି ।

ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଗପରେ ଅଛି ଗୋଟେ ନିରୀହପଣର ଗାଉଁଲି ଉଚ୍ଚାରଣ । ଭୋଗିଥିବା, ଭେଟିଥିବା, ଭାବିଥିବା ଓ ଭୁଲିଯାଇଥିବା ସମୟର ରଂଗକୁ ସେ ଝାଡ଼ିଫୁଙ୍କି ପୁଣିଥରେ ଗପର କାନ୍‌ଭାସରେ ବୋଳନ୍ତି । ସଂପର୍କ ଓ ସଂପର୍କହୀନତାର ଆବେଗରେ ବତୁରି ଉଠୁଥିବା ଜୀବନର କଥା କହନ୍ତି ।

ଛୋଟବେଳୁ ଜହ୍ନମାମୁ, ବେତାଳକଥା, ପଞ୍ଚତନ୍ତ୍ରର କାହାଣୀ ପଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ପାଉଥିବା ଶାନ୍ତନୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ କାହାଣୀ ପ୍ରେମରେ । ପରେପରେ ପଢ଼ିଲେ ଆଧୁନିକ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ । ସେଇସବୁ ଗଳ୍ପ ଭିତରେ ସେ ଖୋଜି ପାଇଲେ ନିଜକୁ, ତାଙ୍କ ସମୟକୁ । ଭେଟିଲେ ସାରା ସଂସାରକୁ । ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମନଭିତରେ ଉଙ୍କି ମାରୁଥିବା ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଖୋଜୁଖୋଜୁ ସେ କିଛି କିଛି ଲେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାହା ଗଳ୍ପରୂପ ନେଲା ।

କଥା ନବପ୍ରତିଭା ପୁରସ୍କାର, କାଦମ୍ବିନୀ ଗଳ୍ପ ଉନ୍ମେଷ ପୁରସ୍କାର ଆଦି ପାଇଥିବା ଶାନ୍ତନୁଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ଆମେ ଏକ ଗତିଶୀଳ ବର୍ଣ୍ଣନାଶୈଳୀକୁ ଭେଟୁ, ଯାହା ପାଠକକୁ ଗଳ୍ପର ଶେଷଯାଏଁ ଯିବାକୁ ଏକରକମ ଉତ୍ସାହିତ କରେ । କଥାସାହିତ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ଏହି କଥନଚାତୁରୀ ଆଗକୁ ଆହୁରି ସମୃଦ୍ଧ ଓ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହେବ, ଏଭଳି ଅପେକ୍ଷା ରଖା ଯାଇପାରେ ।

ଝୁନିଲତା ବହିରା

ଜନ୍ମ : ୧୯୮୮

ଆମେ ଜାଣୁ, ଆମର ଗପସବୁ ଆବେଗସର୍ବସ୍ୱ, ତଥାପି ସେଇ ଆବେଗମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆମେ ଆବେଗରେ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହୀ ନୋହୁଁ । ଆମ ଆବେଗମାନଙ୍କୁ ଗପର ଜିମା ଦେଇ ଆମେ ଫେରି ଆସୁ ଘଟଣାର ଲଢ଼େଇ ପାଖକୁ । ତାହା ଆମ ସମୟର ଗପର ଦୁର୍ବଳତା ନୁହେଁ; ବରଂ ବିଶେଷତ୍ୱ । ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ମାତ୍ର ସାତଟି ରଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଆମ ପୂର୍ବଜମାନେ ହୁଏତ ଗପ ଲେଖୁଥିଲେ; ଆମେ କିନ୍ତୁ କଂପ୍ୟୁଟରୀକୃତ ଦୁଇଶ' ଛପନ ରଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଗପର କାନ୍‌ଭାସ୍ ଲମ୍ୱାଉ । ଜୀବନକୁ

ଝୁନିଲତା ବହିରା

ଭାଗଭାଗ, ସେକେଣ୍ଡକୁ ଖଣ୍ଡଖଣ୍ଡ କରି ଆମେ ଜିଉ ଓ ଆମ ଗପକୁ ଜିଆଉ । ଛଟପଟ ହେଉଥିବା ସଂପର୍କକୁ ଆମେ କେଉଡ଼େ ବାଗରେ ସାଇତି ରଖୁ ଶୋ-କେଶ୍‌ରେ ।

ଏହାର ପ୍ରମାଣ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଯୁବଗାଳ୍ପିକା ଝୁନିଲତା ବହିରାଙ୍କ ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ । ଶବ୍ଦରେ ଜାଲ ବୁଣି ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଭାବାବେଗ ଭିତରେ ଗଳ୍ପର ଶେଷ ଯାଏଁ ଛନ୍ଦିରଖିବା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ବିଷୟ ଗତାନୁଗତିକ ହେଉପଛେ, ତାକୁ ସୁନ୍ଦର, ସାବଲୀଳ ଓ ଛଳଛଳ ଢଙ୍ଗରେ ପାଠକ ପାଇଁ ଉପଭୋଗ୍ୟ କରେଇବା ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର ଲକ୍ଷଣ ।

ଝୁନିଲତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ଆଧାର ହେଉଛି ପ୍ରେମ । ଜୀବନର ଜଉମୁଦ ଖୋଲି ସେ ସଂପର୍କର ସାରାଂଶକୁ ପାଠକମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପରଶି ଦିଅନ୍ତି ବେଶ୍ ଆନ୍ତରିକ ଆବେଗରେ । ଅନୁଭବର ଗଭୀରତା ଓ ଆତୁରତା ଭିତରେ ଗଳ୍ପସବୁ ନଦୀ ପରି ପ୍ରବହମାନ ସତେ ଯେମିତି ।

"ଅନନ୍ୟ କଥାବସ୍ତୁ ଓ ରୋମାଞ୍ଚ ଥିଲେ ମୁଁ ନିରୁତା ପାଠକ ସାଜେ ସେଇ ଗଳ୍ପର ।" କହନ୍ତି ଝୁନିଲତା । ଭୋଗିଥିବା ଓ ଭୋଗୁଥିବା ସମୟର ପୀଡ଼ାକୁ ସନ୍ତୁଳିତ କରିବାର ମୋହରେ ସେ ଗପଟିଏ ଲେଖନ୍ତି ଓ ତାରି ଭିତରେ ସେ ବାର୍ତ୍ତାଟିଏ ଯାଚନ୍ତି ସମାଜକୁ । ସାନ୍ତ୍ୱନାର ଆଭାସ ଦିଅନ୍ତି । ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ଗୋଟେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଗପ ସମାଜକୁ ବଦଳେଇବାରେ ଦୃଢ଼ ଭୂମିକା ରଖେ ।

ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଗଳ୍ପପୁସ୍ତକ 'ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରେମିକା'ରେ ସେ ବାସ୍ତବତାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଘର ଭିତର ଓ ବାହାରର ଅନେକ ଚରିତ୍ରଙ୍କୁ ଏକାଠି କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱପ୍ନରଂଗ ଓ ସ୍ୱପ୍ନଭଂଗରେ କଟେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି ଜୀବନର ଅସଂଖ୍ୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ।

ଝୁନିଲତାଙ୍କ ହାତ ଆହୁରି ପାକଳ ହେବ ଓ ସେ ତଥାକଥିତ ପାରଂପରିକତାର ଲକ୍ଷ୍ମଣଗାର ଡେଇଁ ଜୀବନର ମୌଳିକ ଦିଶା ଓ ଦର୍ଶନରେ ଓଡ଼ିଆ କଥାସାହିତ୍ୟକୁ ଋଦ୍ଧିମନ୍ତ କରିବେ, ଏଭଳି ଆଶା ରଖାଯାଉ ।

ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟା ରାଉତ

ଜନ୍ମ : ୧୯୯୯

ଗପର ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପାଠକକୁ ଶେଷଯାଏଁ ପଢ଼ିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଇବା । ଅର୍ଥାତ୍ ଗପଟି ପଠନୀୟ ହୋଇଥିବା ଦର୍କାର । ସେଥିରେ କ'ଣ ଅଛି, କ'ଣ ନାହିଁ- ତାହା ଦ୍ୱିତୀୟ କଥା । ଯଦି ବହୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ଥିମ୍, ମୋଟିଫ୍, ଆଇଡିଆ ଓ ଇଜମ୍ ଥାଇ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଗପର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ଫ୍ଲୋ ନରହେ, ତେବେ ତ ସରିଲା । ପାଠକ ଯଦି ନପଢ଼ିଲା, ସବୁ ଭିଟାମିନ୍ ପାଣିରେ ପଡ଼ିଲା ନା ? ଅତଏବ ଗଳ୍ପରେ କାହାଣୀ ଥାଉ କି ନଥାଉ, କହିବାର କଳାଟି କିନ୍ତୁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।

ନୂଆପିଢ଼ିର ଲେଖିକା ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟା ରାଉତଙ୍କ ଗଳ୍ପରେ ଏହି କଳା-ଦିଗଟି ସ୍ପଷ୍ଟ । କୌଣସି ଘଟଣା ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଦୋହଲାଇ ଦିଏ, ଗପଟିଏ କହି ବସନ୍ତି ସେ । ଭଲ ଗପ ସଂପର୍କରେ ସେ ନିଜେ ହିଁ କହନ୍ତି, "ଯେଉଁ ଗପରେ ନିଜକୁ ଖୋଜି ହେଉଥିବା ଗୋଟେ ଘଟଣା, ମୁଁ ଦେଖୁଥିବା କି ଦେଖି ପାରିନଥିବା ପୃଥିବୀରୁ ଖଣ୍ଡେ, ନିଆରା ପରଷିବାର ଢଙ୍ଗ, ମୋ ଚାରିପାଖର ଚରିତ୍ରକୁ ହିଁ ଭେଟେ- ସେ ଗପ ମୋତେ ଛୁଏଁ । ପଢ଼ିବା ପରେ ଯେଉଁଠି ପ୍ରଶ୍ନ ନଥାଏ, ଥାଏ କେବଳ ହିଁ ପରିତୃପ୍ତି ।"

ଉଭୟ କବିତା ଓ ଗଳ୍ପରେ ଲେଖନୀ ଚାଳନା କରୁଥିବା ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟା କହନ୍ତି, "ଜୀବନରେ ସାହିତ୍ୟ ପାଇଁ କାରଣଟେ ନଥାଏ, ସାହିତ୍ୟ ହିଁ ଜିଇଁବାର କାରଣ ହୁଏ ବୋଲି ମୁଁ ମନେ କରେ ।" ସାହିତ୍ୟର ଛାତ୍ରୀ ଭାବେ କେବଳ ନୁହେଁ; ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ସମର୍ପିତା ଜଣେ ପ୍ରେମିକା ଭାବେ ସେ ସର୍ଜନାମଗ୍ନା । ଛୋଟ ବେଳୁ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୀତ ଲେଖିବା, ଭଜନ ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । କିଛି ଲେଖିଲେ ବାପା ତାର ଶୀର୍ଷକ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତି, ଖୁସି ମିଳେ । ବାପାଙ୍କ ପୁରୁଣା ପତ୍ରିକା, ଡାଏରୀ, ଭାଇର ସାହିତ୍ୟଖାତା ତାଙ୍କୁ ଟାଣେ । କ୍ରମେ ସାହିତ୍ୟର ହାତ ଧରି ସେ ବାହାରି ଆସନ୍ତି ସମୟର ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ।

ସାଧାରଣରେ ଦିଶୁ ନଥିବା ସମାଜର ଅସାଧାରଣ ଦିଗ ସାହିତ୍ୟ ହିଁ ଦେଖାଏ ବୋଲି ସେ ମନେ କରନ୍ତି । "ଦୃଷ୍ଟି ଅନ୍ତରାଳରେ ଥିବା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ସମ୍ଭାବନା, କାରଣ, ନିରାକରଣ ବିଷୟରେ ହିଁ ତ ସାହିତ୍ୟ ଗପେ । ଆମକୁ ସଜାଡେ । ଗପ ମଧ୍ୟ ସେଇମିତି କିଛି ।"

ଜୀବନ ପ୍ରତି ସଚେତନ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଓ ସମୟ ପ୍ରତି ସଂବେଦନଶୀଳତା ହିଁ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ଗଳ୍ପର ମୁଖ୍ୟ ବିଭବ । ବିଚଳିତ କରିଦେଉଥିବା କଥା, ଅକଥା ଓ ଉପକଥାକୁ ସେ ତାଙ୍କ କଳ୍ପନାର କଳାପଟାରେ କାହାଣୀର ଚକ୍‌ଖଡି ଘଷି ଲେଖି ଚାଲନ୍ତି । ଗପ ଆଉ କଣ କି ? ଜୀବନର ଛାୟାଛବି ତ ! ସେଇ ଛବି ଆଙ୍କିବାରେ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ହାତ ପୋଖତ ହେବ ଓ ସେ ଆହୁରି କଳାତ୍ମକତାର ସହ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର କାନ୍‌ଭାସ୍‌କୁ ସଜାଡ଼ି ନେବେ, ଏ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ।

ଶେଷରେ, ଭଲ ଗପର କିଛି ସ୍ୱୟଂସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ସାର୍ବଜନୀନ ସଂଜ୍ଞା ନାହିଁ । ମୋତେ ଯାହା ଭଲ ଲାଗୁଛି, ଅନ୍ୟକୁ ତାହା ଭଲ ଲାଗି ନପାରେ । ଏପରିକି ଆଜି ଯାହା ଭଲ ଲାଗୁଛି କିଛି ଦିନ ପରେ ତାହା ଲାଗି ନପାରେ । ତେବେ 'ଭଲ' ହେଉ କି ନହେଉ, ପ୍ରତିଟି ଗପକୁ ପ୍ରଥମେ 'ଗପ' ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆଉ ଗପ ହେବା ପାଇଁ ଗପରେ ଗପି ହେଇଯିବାର ଗୁଣ ରହିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ । କାରଣ, ଗପ ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ନୁହେଁ, ଏକ କଳାଦୃଷ୍ଟି । କଳା ନଥାଇ ଖାଲି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଘଟଣା ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ବଖାଣି ବସିଲେ ତାହା ପ୍ରବନ୍ଧ, ନିବନ୍ଧ, ଦର୍ଶନ ବା ଆଲେଖରେ ପରିଣତ ହେବ ସିନା, ଗପ ହେବ ନାହିଁ ।

କୁହାଯାଏ, ସମୟଖଣ୍ଡକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ପାରୁଥିବା ଗପ ହିଁ ଭଲ ଗପ । ତେବେ ସମୟ ଠୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଠିବା ପାଇଁ ହେଲେ ଆଗେ ସମୟକୁ ଧରି ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନିଜ ସମୟକୁ ସାଥିରେ ନନେଇ କୌଣସି ଗପ ସମୟର ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଠି ପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ ସମକାଳୀନତା ହେଉଛି ଗୋଟେ ଆଧୁନିକ ଗଳ୍ପର 'ମୁହଁ' ଭଳି । ମୁହଁ ନଥାଇ ପରିଚୟ କାହିଁ ?

ମୋର ବିଶ୍ୱାସ, କେବଳ ଏଇ ନଅ ଜଣ ନୁହଁନ୍ତି, ନୂଆପିଢ଼ିର ପ୍ରତିଟି ଗାଳ୍ପିକ ନିଜ ଗଳ୍ପରେ ମୌଳିକତା ଓ ସମକାଳୀନତାର 'ମୁହଁ'ଟିଏ ବନେଇବେ ଏବଂ କଥାସାହିତ୍ୟରେ ଆପଣାର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଜାହିର୍ କରିବେ ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ : ଚିତ୍ରକଳା

୯ ନୂଆମୁହଁ

ମାନମୟୀ ରଥ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷା: ସେଣ୍ଟ୍ ଜାଭିଅର୍ କିଡ୍ସ୍, ବାଲିପୁଟ, ପୁରୀ
ଫୋନ: ୯୪୩୯୮୦୪୯୦୪

ଆବେଗ ଓ କଳ୍ପନାକୁ ରେଖାରେ ଧାରଣ କରିବା, ବାଲି କିମ୍ବା ମାଟିରେ ରୂପ ଦେବା, ପୁଣି ତହିଁରେ ରଙ୍ଗ ଭରିବା, ଶିଳ୍ପୀ ମାନସର ଚରମ ସ୍ୱପ୍ନ । ଜଣେ ଶିଳ୍ପର ବ୍ୟାକରଣ ଜାଣୁ ବା ନଜାଣୁ ଯଦି ତା ଭିତରେ କଳା ଅଛି ତେବେ ତାହା ରୂପ ପାଇବାକୁ ବାଟ ଖୋଜେ । 'ରେବତୀ'ର ଏହି ସଂଖ୍ୟାର ଏହି ଭାଗରେ ଆମେ ସ୍ଥାନିତ କରୁଛୁ ନଅ ଜଣ ନୂଆ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀଙ୍କୁ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ଚିତ୍ରକର, କିଏ ଭାସ୍କର, କିଏ ବା ସ୍ଥପତି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ କିନ୍ତୁ ନୂତନତାର ଉତ୍ସାହ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଅୟୁତ ଅୟୁତ ସ୍ୱପ୍ନ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ କିଏ ଅବା ନୁହେଁ, ହେଲେ ନିଜର ସର୍ଜନାକୁ ନେଇ ସେମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଓ ଅନନ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକେ ରାଜ୍ୟ ତଥା ଜାତୀୟସ୍ତରର ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଭାଗ ନେଇ ନିଜ ନିଜର କୃତିତ୍ୱ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିସାରିଛନ୍ତି । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଏମାନଙ୍କ ପରି ଅଗଣିତ ତରୁଣ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ରହିଛନ୍ତି । ଏ ସମସ୍ତେ ସମ୍ଭାବନାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ହେଲେ ଏମାନଙ୍କ ପଛରେ ଅଛି କି ଯଥେଷ୍ଟ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ? ଶିଳ୍ପକଳା ଯଦି ଏମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତି ଓ ପ୍ରବୃତ୍ତି ହୋଇପାରନ୍ତା, ତେବେ ଏମାନେ କଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୁଏତ ନୂଆ ଉନ୍ମାଦନା ଆଣି ପାରନ୍ତେ । ହେଲେ ଆମ ରାଜ୍ୟ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବୋଧହୁଏ ଏତେ ଅନୁକୂଳ ନୁହେଁ । ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକେ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ । ସେମାନଙ୍କ ଅନୁରାଗ ସେମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତି ହୋଇ ପାରିଲେ ହୁଏତ ଆମ ରାଜ୍ୟ ନୂଆ କିଛି କଳାର ନିଦର୍ଶନ ଦେଖିପାରନ୍ତା ।

ଲେଖିକା ମାନମୟୀ ରଥ

ସୁଚିସ୍ମିତା ପ୍ରଧାନ

ସୁଚିସ୍ମିତା ପ୍ରଧାନ

ଏଗାର ଜାନୁଆରୀ ୧୯୯୬ରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାର ବଡ଼ତା ଗ୍ରାମରେ ଜନ୍ମ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ସୁଚିସ୍ମିତା ପ୍ରଧାନଙ୍କର । ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଶିକ୍ଷା ସପାପ୍ତ ପରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ୍ କ୍ରାଫ୍ଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାୟୋଗିକ କଳା ବିଭାଗରେ ଭାରତୀୟ ଏବଂ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ନନ୍ଦନ ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ସ୍ନାତକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରନ୍ତି । ସେଠାରୁ ସଫଳତାର ସହ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ପରେ ରବୀନ୍ଦ୍ରଭାରତୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ମ୍ୟୁଜୋଲୋଜିରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷା ସମାପନ କରନ୍ତି । ସଂରକ୍ଷଣ, ପୁନଃସଂସ୍ଥାପନ ତଥା ପ୍ରାୟୋଗିକ କଳାରେ ସେ ପେସାଦାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ କୁଶଳୀ । ରବୀନ୍ଦ୍ରଭାରତୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ତଥା ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀର ଜେଡି ସେଣ୍ଟର୍ ଅଫ୍ ଆର୍ଟରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଇଣ୍ଟର୍ନସିପ୍ କରିଛନ୍ତି । ସଂପ୍ରତି ସେ ଦିଲ୍ଲୀ ପବ୍ଲିକ୍ ସ୍କୁଲ୍ ଗୋସିଆନ୍ ଖେରାଜିନ୍ଦ୍‌ରେ ଶିକ୍ଷାଦାନରତ । ମ୍ୟୁଜୋଲୋଜିକୁ ନେଇ ସେ ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ନୌ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ପଦ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜାତୀୟ ଗବେଷଣା ପରୀକ୍ଷାଗାରରେ ସେ ପ୍ରାୟୋଗିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନେଇଛନ୍ତି । କଲିକତାର ରାଜ୍ୟ ପୂରାତତ୍ତ୍ୱର ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ବିଭିନ୍ନ କର୍ମଶାଳାରେ ସେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ତୈଳଚିତ୍ରର ସଂରକ୍ଷଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଏକ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ସମାପନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରତିଭାମୟୀ ଶିଳ୍ପୀ ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଠାରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବାର୍ଷିକ ଚିତ୍ରକଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ପୁଣି ୨୦୧୭ ମସିହାରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଆର୍ଟ ଫର୍ ଫୁବେଲ୍ (Art for Fovel)ର ଗ୍ରୁପ ଶୋରେ ଭାଗ ନେଇଛନ୍ତି । ଝିଅମାନଙ୍କ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା, ସମୟ ସହ ସେମାନଙ୍କ ଗତିଶୀଳତାକୁ ପ୍ରକୃତି ସହିତ ସମନ୍ୱୟ କରି ସୁଚିସ୍ମିତା ଆଙ୍କନ୍ତି ଜଳରଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ର । 'ଆଗାମୀ କାଲି ପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ କଣ'ର ଉତ୍ତରରେ ସୁଚିସ୍ମିତା ସୁନ୍ଦର ହସଟେ ହସି କୁହନ୍ତି, ଯଦି ତାଙ୍କ ଚିତ୍ର କାହା ଜୀବନଶୈଳୀକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରି ସକରାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ପାରିଲା, ତେବେ ସେ ଖୁସି ହେବେ । ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଜୀବନୋନ୍ମୁଖୀ କିଭଳି ତାଙ୍କ ଚିତ୍ର ହୋଇପାରିବ, ସେ ସେଥିପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଚଳେଇଛନ୍ତି ।

ଦଶରଥ ମହନ୍ତ

ଦଶରଥ ମହନ୍ତ

୧୯୯୭ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ଦୁଇ ତାରିଖରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ବାଉଁଶଡିହ ଠାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଦଶରଥ ମହନ୍ତ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ଚିତ୍ରକଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନୂତନ ଚମକ । ସେ ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ ବିକେ କଲେଜ୍ ଅଫ୍ ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ୍ କ୍ରାଫ୍ଟସ୍‌ରୁ ଭିଜୁଆଲ୍ ଆର୍ଟରେ ସ୍ନାତକ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ସଂପ୍ରତି ଦଶରଥ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ବିଦ୍ୟାଳୟର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବାଲୁକା କଳା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ତଥା ଦେଶରେ ବାଲୁକା କଳାର ବିକାଶ ଲାଗି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ଅନେକ ସଂଗଠନ ସହ ସେ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଜଡିତ । ତାଙ୍କର ଆଗ୍ରହର କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡିକ ହେଲା ବାଲୁକା କଳା, ବାଲୁକା ସ୍ଥାପତ୍ୟ, ଚିତ୍ରକଳା ଓ ସ୍ଥାପତ୍ୟ । ସେ ୨୦୧୪, ୨୦୧୫ ତଥା ୨୦୧୬ ମସିହାରେ କୋଣାର୍କ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବାଲୁକାକଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ନିଜର ବାଲୁକା କଳା ପାଇଁ ସେ ୨୦୧୪-୧୫ ମସିହାରେ ପୁରୀ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଚମ୍ପିୟାନ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏତଦ୍‌ଭିନ୍ନ ବଲାଙ୍ଗୀର ମହୋତ୍ସବ, ସୀମାନ୍ତ ମହୋତ୍ସବ, ଖିଚିଂ ମହୋତ୍ସବ, ଭୀମକୁଣ୍ଡ ମହୋତ୍ସବ ପ୍ରଭୃତି ଉତ୍ସବରେ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସୁଦର୍ଶନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସହ କଳାକାର ହିସାବରେ ଲିମ୍‌କା ବୁକ୍ ଅଫ୍ ରେକର୍ଡସ୍ ତଥା ଗିନିଜ୍ ୱାଲ୍ର୍ଡ ରେକର୍ଡ଼ରେ ସ୍ଥାନିତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ନିଜର କଳାକୃତି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ତଥା ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଅନେକ ସମ୍ମାନ ଓ ସ୍ୱୀକୃତି ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ସାମାଜିକ ସଚେତନତାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତି ଦଶରଥ ଆପଣା ଚିତ୍ରକଳାରେ । ବିଶେଷ ଭାବରେ ଶିଶୁ ଅଧିକାର ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନର ଅଭାବବୋଧକୁ ଆଙ୍କିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ସେ । "କଳା ମାଧ୍ୟମରେ ସାମାଜିକ ସଚେତନତା ହିଁ ମୋ ସୃଷ୍ଟିର ମୁଖ୍ୟ ବିଶେଷତ୍ୱ", କୁହନ୍ତି ଦଶରଥ । କଳାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଅଧିକ ଗବେଷଣା କରି ଆଗାମୀ ଦିନରେ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ତାଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ । ବିଶ୍ୱର ସର୍ବ ବୃହତ୍ ବାଲୁକା କଳା କରି ଉକ୍ତ କଳା ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତକୁ ଗରିମାମଣ୍ଡିତ କରିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖନ୍ତି ଦଶରଥ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ପାଣିଗ୍ରାହୀ

୧୯୮୭ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ୍ ୨୩ ତାରିଖରେ ଜନ୍ମିତ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଓଡିଶା ସଂସ୍କୃତି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ୨୦୧୫ ମସିହାରେ ଭିଜୁଆଲ୍ ଆର୍ଟସ୍‌ରେ (ଚିତ୍ରକଳା) ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ତା ପୂର୍ବରୁ ୨୦୧୩ ମସିହାରେ ସେ ବାଲେଶ୍ୱର ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ୍ କ୍ରାଫ୍ଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ବିଷୟରେ ସ୍ନାତକ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଜାତୀୟସ୍ତରର ଅନେକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ନିଜ କଳାର ଉତ୍କର୍ଷ ତଥା ନୈପୁଣ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ଦିଲ୍ଲୀର ବିକାନୀର୍ ହାଉସ୍ ଠାରେ ହୋଇଥିବା ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ସମାନ ବର୍ଷ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ଇଣ୍ଡିଆ ଆର୍ଟ ଫେଆର୍ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ୨୦୧୯ ମସିହାରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ତାଜ୍ ପ୍ୟାଲେସ୍‌ରେ ଆୟୋଜିତ ଟାଇମସ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଡିଜାଇନ୍ ଫେଷ୍ଟିଭାଲ, ୨୦୧୮ରେ ଗୋଆ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଗୋଆ ଆଫୋଡେବଲ୍ ଆର୍ଟ ଫେଷ୍ଟିଭାଲ୍, ସମାନ ବର୍ଷ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ପାର୍ୱାଲା ଆଣ୍ଡ

ପାରତତ୍ୱ ନାମକ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ଇଣ୍ଡୋ କୋରିଆନ ଯୁବଶିଳ୍ପୀଙ୍କୁ ନେଇ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ୨୦୧୬ରେ ବିର୍ଲା ଏକାଡେମୀର ପଚାଶତମ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷେ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ୨୦୧୩, ୨୦୧୪ ରେ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ AIFACS (କଳାଶ୍ରୀ ୨) ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ୨୦୧୧, ୧୨,୧୩ରେ ଓଡିଶା ଲଳିତ କଳା ଏକାଡେମୀ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ୨୦୧୨ରେ କଲିକତା ଠାରେ ଆୟୋଜିତ କ୍ୟାମ୍ଲିନ୍ କଳା ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ୨୦୧୨,୧୩ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ବସୁଧା ଫିଲ୍ମ ଫେଷ୍ଟିଭାଲ୍ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ୨୦୧୦ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ମଡ଼ର୍ଣ୍ଣ ଆର୍ଟ ଗ୍ୟାଲେରୀରେ ଆୟୋଜିତ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଆଦି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏତଦଭିନ୍ନ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ପଣ୍ଡିଚେରୀ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ଅନେକ କଳା କର୍ମଶାଳାରେ କୁଶଳତାର ସହ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କଳାକୃତି ପାଇଁ ସେ ମୁମ୍ବାଇର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଆର୍ଟ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ତରଫରୁ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପୁରସ୍କାର, ଦୁଷ୍ୟନ୍ତ ଆର୍ଟ ଗ୍ୟାଲେରୀ ତରଫରୁ ଏମର୍ଜିଙ୍ଗ ଆର୍ଟିଷ୍ଟ ପୁରସ୍କାର, AIFACSର ୯୧ତମ ପୁରସ୍କାର ତଥା ସର୍ବଭାରତୀୟ କ୍ୟାମେଲିନ କଳା ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ନିଜ କଳାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସମ୍ପର୍କରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁହନ୍ତି ପ୍ରକୃତି ଭିତରେ ନିଜକୁ ଖୋଜି ଏବଂ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଯୋଡ଼ିହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ସେ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଚିତ୍ରରେ ସବୁଜିମା ଉଭୟ ଆଖି ଏବଂ ଆତ୍ମାକୁ ଛୁଇଁଯାଏ । ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା କିଭଳି ପୋଷଣ କରନ୍ତିର ଉତ୍ତରରେ ସେ କୁହନ୍ତି ଯେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ବଂଚିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ କାମ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ।

ପବିତ୍ର କୁମାର ଦତ୍ତ

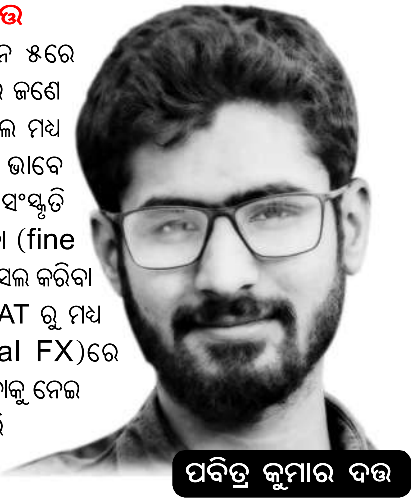
ପବିତ୍ର କୁମାର ଦତ୍ତ

୧୯୯୪ ମସିହା ଜୁନ ୫ରେ ଜନ୍ମିତ ପବିତ୍ର କୁମାର ଦତ୍ତ ଜଣେ ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ନାତକ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତମ ଭାବେ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ । ସେ ଉତ୍କଳ ସଂସ୍କୃତି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଚାରୁକଳା (fine art)ରେ ସ୍ନାତକ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିବା ସହିତ ବାଙ୍ଗାଲୋରର ICAT ରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କଳା (visual FX)ରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । କଳାକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ସେ ବିପୁଳ ଅଭିଜ୍ଞତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପାଇଁ ସେଟ୍ ଡିଜାଇନ୍ ଉପଲକ୍ଷେ ସେ ମୁମ୍ବାଇରେ ଲେ-ଆଉଟ୍ ଓ ରେଖାଙ୍କନ, ମୁମ୍ବାଇର ବଲିଉଡ କ୍ୟାମେରା ରୋବଟିକ୍ସ ଆସୋସିଏସନ୍‌ରେ ମ୍ୟାନେଜିଂ ଟ୍ରେନି ହିସାବରେ ଇଣ୍ଟର୍ନସିପ୍, ମୁମ୍ବାଇର ପିଏନ୍‌ପି ଇକ୍ୟୁପ୍‌ମେଂଟସ୍‌ରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସହାୟତା, ବାଲେଶ୍ୱର ସେଣ୍ଟ୍ ଜାଭିୟର୍ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ କଳା ଶିକ୍ଷକତା ଇତ୍ୟାଦି ତାଙ୍କ ଅଭିଜ୍ଞତାର ବିଶେଷ ଉଦାହରଣ ।

ଜଣେ ଶିଳ୍ପୀ ହିସାବରେ ପବିତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଲଳିତ କଳା ଏକାଡେମୀର କଳା ଶିବିର, ସାମାଜିକ ଦୂରତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କଳା ଶିବିର, ଲାଷ୍ଟ୍ ଫ୍ଲାୱାର୍‌ର ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ କଳା ଶିବିର, ମୁମ୍ବାଇ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ଓ ହଠଯୋଗ ଶିବିର, ଓଡିଶା ସଂଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ତରଫରୁ ଆୟୋଜିତ ଥିଏଟର କର୍ମଶାଳା, ଉତ୍କଳ ଭାରତୀ ଚିତ୍ରକଳା ତରଫରୁ ଆୟୋଜିତ ଚିତ୍ର ଓ ବାଲୁକା କଳା ଶିବିର, ଉତ୍କଳ ଶିଳ୍ପଗ୍ରାମ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ପଟ୍ଟଚିତ୍ର କର୍ମଶାଳା, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଜାତୀୟ କଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ତଥା ଆହୁରି ଅନେକ ରାଜ୍ୟ ତଥା ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ଶିବିରରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ନିଜର କଳା ଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ପବିତ୍ରଙ୍କୁ ମିଳିଛି ଅନେକ ସ୍ୱୀକୃତି,ସମ୍ମାନ ଓ ପୁରସ୍କାର । ମାତୃ ଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ ଅଙ୍କନ ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର, ଚିତ୍ର କଳା ପାଇଁ ଜ୍ଞାନଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଭା ସମ୍ମାନ, ଅଭିନୟ ତଥା ଏକକ ଅଭିନୟ ପାଇଁ ପୁରସ୍କାର ପୁଣି ନିଜର ସାହିତ୍ୟିକ ଦକ୍ଷତା ଲାଗି ଲାଭ କରିଥିବା ସମ୍ମାନ ତାଙ୍କ ବିଶେଷତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରେ । ନିଜ ଚିତ୍ରକଳାର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଓ ବିଶେଷତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ପବିତ୍ର କୁହନ୍ତି, “ବିଭିନ୍ନ କାହାଣୀକୁ ନେଇ ଯେହେତୁ ଜୀବନ ଗଢ଼ା ତେଣୁ ମୋର ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ମୁଁ ସେଇ କାହାଣୀକୁ ଉକୁଟେଇଥାଏ । ସେ ଆହୁରି କୁହନ୍ତି, “ମୋର ଚିତ୍ରକଳା ମାଧ୍ୟମରେ ‘କାହାଣୀ’ର ଭୂତ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଭାରତୀୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ।” ଚିତ୍ରକଳାକୁ ନେଇ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ କିଭଳି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖନ୍ତିର ଉତ୍ତରରେ ସେ କୁହନ୍ତି, “ଚିତ୍ରକଳା ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତରେ ସମାଜର ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ ହେଉ, ମାନବତାରେ ସୁଧାର ଆସୁ ଏବଂ ମାନସିକତାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉ ବୋଲି ମୁଁ ଆଶା କରିବି ।”

ବିଶ୍ୱଜିତ ଗିରି

ବିଶ୍ୱଜିତ୍ ଗିରି

ଶିଳ୍ପୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ଗିରିଙ୍କ ଜନ୍ମ ଭୋଗରାଇ ବ୍ଲକ୍‌ର ଖଡ଼ିକବାଡି ଗ୍ରାମରେ ୧୨, ଫେବୃଆରୀ ୧୯୯୬ରେ । ତାଙ୍କର କଳାର କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡିକ ହେଲା ଚିତ୍ର, କାରିଗରୀ, ହସ୍ତଶିଳ୍ପ, ସ୍ଥାପତ୍ୟ ଓ ମଞ୍ଚସଜ୍ଜା । ବାଣିଜ୍ୟରେ ସ୍ନାତକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ ପରେ ନିଜ ଭିତରର କଳାକାରଟିକୁ ଉଜ୍ଜୀବିତ କରିବା ପାଇଁ ସେ ବିକେ କଲେଜ୍ ଅଫ୍ ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ୍ କ୍ରାଫ୍ଟରେ ନାଁ ଲେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ସେଠାରୁ କୃତିତ୍ୱର ସହ ବିଏଫ୍‌ଏ ଡିଗ୍ରୀ ଲାଭ କରିଥିଲେ । କଳାକାର ଭାବରେ ସେ ୨୦୧୮ ଏବଂ ୧୯ ମସିହାରେ ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳା, ଜଳରଙ୍ଗ ଓ ଅଙ୍କନ କର୍ମଶାଳା, ଚିତ୍ରାଞ୍ଜଳିର ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳା ତଥା ସଂଯୋଗ ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ୨୦୧୭ ମସିହାରେ ବିକେ କଲେଜ୍ ଅଫ୍ ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ କ୍ରାଫ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଅମୂର୍ତ୍ତ ଚିତ୍ର କର୍ମଶାଳା ଓ ସର୍ଜନାତ୍ମକ ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ୨୦୧୯ ମସିହାରେ ଦିଲ୍ଲୀର କଳାମେଳା ଶିବିରରେ ଯୋଗଦାନ ତାଙ୍କର ଏକ ବିଶେଷ କୃତିତ୍ୱ । ଏତଦ୍‌ଭିନ୍ନ ସେ ବିନ୍ଦୁ ଗ୍ରୁପ୍ ସୋ ତଥା ମଡର୍ଣ୍ଣ ଆର୍ଟ ଗ୍ୟାଲେରୀ ଠାରେ ଆୟୋଜିତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ମଧ୍ୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବର୍ଷ ବିକେ କଲେଜ୍ ଅଫ୍ ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ୍ କ୍ରାଫ୍ଟର ବାର୍ଷିକ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ସେ ପୁରସ୍କୃତ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ନିଜ କଳାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶ୍ୱଜିତ କୁହନ୍ତି, “ମୋ ଗାଁର ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚାଷ ମୋତେ ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଅହେତୁକ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରି ଆସିଛି । ଆର୍ଟ କଲେଜରେ ପଢିବା ପରେ ଅବଚେତନ ମନରେ ବସା ବାନ୍ଧି ହୋଇଥିବା ସେଇସବୁ ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେଉଁ ଚିତ୍ର ମୁଁ ଆଙ୍କେ ତହିଁରେ ଚିଙ୍ଗୁଡିମାନେ ହିଁ ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର

ଥାଆନ୍ତି ।” ଭବିଷ୍ୟତର ସ୍ୱପ୍ନରେ ନିଜ ଜନ୍ମମାଟି ତଥା ଓଡିଶାର ନାମକୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ କରିବାର ଚେଷ୍ଟାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତି ବିଶ୍ୱଜିତ ।

ଦେବାଶିଷ ସିଂହ

କାର୍ଟୁନିଷ୍ଟ୍ ଦେବାଶିଷ ସିଂହ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ଇଂଜିନିୟରିଂରେ ବିଟେକ୍ ଡିଗ୍ରୀଧାରୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜର କଳା ଅନୁରାଗକୁ ସବୁବେଳେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଅନ୍ତି । ସେ ୨୦୧୭ ମସିହାରୁ ଦୈନିକ ଓଡ଼ିଆ ଖବର କାଗଜ ‘ସମ୍ବାଦ’ର ସମ୍ପାଦକୀୟ କାର୍ଟୁନ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଦେବାଶିଷ ବାଙ୍ଗାଲୋର ସ୍ଥିତ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ କାର୍ଟୁନିଷ୍ଟ୍ ତରଫରୁ ଭାରତର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଡିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଟୁନିଷ୍ଟ୍ ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରତିଭାଧର ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଅନେକ ଜାତୀୟ ତଥା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କାର୍ଟୁନ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ନିଜ ଚିତ୍ରକଳାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ବିଷୟରେ ଦେବାଶିଷ କୁହନ୍ତି, “ସାଂପ୍ରତିକ ଘଟଣାବଳୀ ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ପ୍ରେକ୍ଷାପଟରୁ ମୁଁ ଚରିତ୍ର ଖୋଜି ଆଙ୍କିଥାଏ । କେତେ ବେଶି ଆମୋଦଦାୟକ ହେବ ଚିତ୍ର ଏବଂ ଲୋକେ ସେସବୁକୁ ଦେବାଶିଷ ସିଂହଙ୍କର ଚିତ୍ର ବୋଲି କିଭଳି ଆଗ୍ରହ ଦେଖେଇବେ, ସେଥିପ୍ରତି ମୁଁ ଅବିରତ ଚେଷ୍ଟାରେ ଥାଏ ।” ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଦାସୀନ ଭାବ ପୋଷଣ କରୁଥିବା ଦେବାଶିଷ କୁହନ୍ତି ଚିତ୍ରକଳାକୁ ପେସା କରିବା ଯଦିଓ କଷ୍ଟ କିନ୍ତୁ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଲୋକରୁଚିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମନରେ ଆଶା ସଞ୍ଚାର କରେଦେବାଶିଷଙ୍କ ।

ଦେବାଶିଷ ସିଂହ

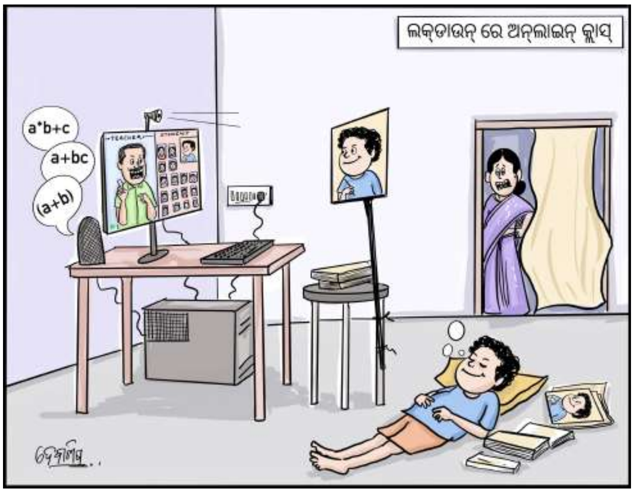

ଶୁଭଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡା

ଚାରି ଅକ୍ଟୋବର ଉଣେଇଶ ଅନେଶତରେ ଜନ୍ମ ପ୍ରତିଭାଶାଳୀ ଶୁଭଶ୍ରୀଙ୍କର କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ବସ୍ତପଡା ଗ୍ରାମରେ । ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମାନରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଏହି ଚିତ୍ର ଶିଳ୍ପୀଙ୍କର ଛବି ସବୁ କଥାକୁହା । ଚିତ୍ର କଳା ଏକ ବିଭୁଦତ୍ତ ପ୍ରତିଭା ଯାହା ଆପଣା ଛାଏଁ ଛୁଏଁ ଏବଂ ଅଙ୍କେଇ ନିଏ । ଚିତ୍ରର ବ୍ୟାକରଣ ଶିଖିଲେ ଯେ ଜଣେ ଚିତ୍ରକର ତା ନୁହେଁ, ବିଜ୍ଞାନ ପଢୁଥିବା ହାତ ବି ଆଙ୍କିପାରେ ଜୀବନ୍ତ ଚିତ୍ର ମନଛୁଆଁ ରଙ୍ଗର ସମ୍ଭାରରେ । ପ୍ରକୃତିକୁ ନିଜର ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ କହୁଥିବା ଶୁଭଶ୍ରୀ ଆଙ୍କିପାରନ୍ତି ନାନାଦି ସାଂପ୍ରତିକ ଘଟଣାକୁ ସୁନ୍ଦର ରୂପଦେଇ । ନୂତନ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି ମନର ଭାବକୁ ଚିତ୍ର କଳାର ମାଧ୍ୟମରେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜୟ ବିଶ୍ୱାଳ,ବିଖ୍ୟାତ ଚିତ୍ର ଓ ମୂର୍ତ୍ତି କଳାଶିଳ୍ପୀ ରବିନାରାୟଣ ରଥ ଏବଂ ଚିନ୍ତାମଣି ବିଶ୍ୱାଳ ର ଛବି ତାଙ୍କ ମନକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରେ ବୋଲି ସେ କୁହନ୍ତି । ଚିତ୍ର କଳା କୁ ନେଇ ଭବିଷ୍ୟତର ସ୍ୱପ୍ନ ବୁଣା ପ୍ରଶ୍ନ ର ଉତ୍ତର ରେ ଶୁଭଶ୍ରୀ କୁହନ୍ତି ଛବି ତାଙ୍କ ଜୀବନ, ତାଙ୍କ ସ୍ପନ୍ଦନ । ସେ ଛବି ଆଙ୍କୁ ଥିବେ ପୃଥିବୀରେ ଥାଇ ଶେଷନିଃଶ୍ୱାସ ଯାଏ । ତେବେ ଚିତ୍ର କଳାର ଉନ୍ନତି ଦିଗରେ ସେ ଚେଷ୍ଟିତ ରହି ନିଜର ଏକ ଆର୍ଟ ଗ୍ୟାଲେରୀ ଓ ଆର୍ଟ ସ୍କୁଲ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ରଖିଛନ୍ତି ଶୁଭଶ୍ରୀ । ସମୟ ଏବଂ ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ଚିତ୍ରକଳାକୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ଶିକ୍ଷା କରିବାର ଆଗ୍ରହ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ତାଙ୍କର ।

ଶୁଭଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡା

ଶଶିଭୂଷଣ ଜେନା

ଶଷିଭୂଷଣ

କୋଡିଏ ମାର୍ଚ୍ଚ ସତାନବେରେ ମାଆ ନୟନା ଜେନା ଓ ଗୁରୁଚରଣ ଜେନାଙ୍କ କୋଳ ମଣ୍ଡନ କରି ପ୍ରତିଭାବାନ ଶଶିଭୂଷଣ ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତି ଓଡିଶାର କେନ୍ଦ୍ରାପଡାର ଜମାଧର ଗାଁରେ । ମେଧାବୀ ଶଶୀଭୂଷଣ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିବା ସହ ନେଟ୍ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି । ଚିତ୍ରକଳା ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହୀ ଶଶୀଭୂଷଣଙ୍କ ତୂଳୀ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଏ ଆଙ୍କିବାକୁ ପୋଟ୍ରେଟ୍ । ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବର୍ତ୍ତମାନର ଖ୍ୟାତନାମା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, ନେତା, ମନ୍ତ୍ରୀ, ଚଳଚିତ୍ର ଅଭିନେତା, ସାହିତ୍ୟିକ, କବି, ଲେଖକଙ୍କର ମୁହଁ ଟି ମାନ ହସି ପାରନ୍ତି ତାଙ୍କ କାନଭାସ୍‌ରେ । ଆଗକୁ ଚିତ୍ରକଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କ ଯୋଜନା ସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନରେ ସେ କୁହନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ରକୁ ଜୀବନ୍ତ ଓ ଅନନ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେ ସର୍ବଦା ପ୍ରୟାସ କରିଥାନ୍ତି । ନିଜର ସ୍ୱପ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ସଫଳ ଅଧ୍ୟାପକ ହେବା ସହ ଜଣେ ଲୋକପ୍ରିୟ ଚିତ୍ରକର ହେବାର କଥା କୁହନ୍ତି । ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ନିଜ ଚିତ୍ରକଳାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖନ୍ତି । ସେଇ ପିଲାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଯେଉଁ ପିଲା ଅର୍ଥ ଅଭାବରୁ ନିଜ ପ୍ରତିଭାକୁ ଅଣଦେଖା କରିବାକୁ ବାଧ ହୁଏ । ଲିଓନାର୍ଡୋ ଦା ଭିନ୍ସି, ରବି ବର୍ମା, ପିକାଶୋ, ଏମ୍ ଏଫ୍ ହୁସେନ, ସାଲଭଡ଼ାର ଡାଲି, ସଞ୍ଜୟ ରାଉଳଙ୍କ ଅଙ୍କନ ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବିତ ଶଶୀଭୂଷଣ ନିଜର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶୈଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତା ଉପରେ କାମ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ।

ସମରେନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ଶିଳ୍ପୀ ସମରେନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କ ଜନ୍ମ ୧୯୯୫ ମସିହା ଫେବୃଆରୀ ଏଗାର ତାରିଖରେ ମୟୂରଭଂଜ ଜିଲ୍ଲା ଅଗଡ଼ା ଠାରେ । ସେ ସମ୍ପ୍ରତି ସେ ମୁରଲୀଧର ସ୍ୱାଇଁ ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ କ୍ରାଫ୍ଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରିଣ୍ଟ୍ ମେକିଙ୍ଗ୍‌ରେ ଅଧ୍ୟାପନାରତ । ସେ ଉତ୍କଳ ସଂସ୍କୃତି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଭିଜୁଆଲ୍ ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ ପ୍ରିଣ୍ଟ୍ ମେକିଙ୍ଗ୍‌ରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ସମରେନ୍ଦ୍ର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମୟରେ କଳାକ୍ଷେତ୍ର କଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ , ପଂଜାବର ଅମୃତସରଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଇଣ୍ଡିଆନ ଏକାଡେମୀ ଅଫ ଫାଇନ ଆର୍ଟ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ଆୟୋଜିତ ରୟାଲ ଏକାଡେମୀ କଳାପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ବିଶ୍ୱ କଳାକାର ଦିବସ ଜାତୀୟ କଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ରୁର୍କେଲାରେ ଆୟୋଜିତ ଜାତୀୟ କଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ଗୋରଖପୁର ଅମୃତକଳା ବିଥିକାଠାରେ ଆୟୋଜିତ ପଥରକଟା କର୍ମଶାଳା ପ୍ରଭୃତିରେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ମଧ ଜାମ୍ମୁ କାଶ୍ମୀର, ଗୋରଖପୁର ଓ ଅମୃତସରରେ ଆୟୋଜିତ ବିଭିନ୍ନ ଗୋଷୀଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଭାଗ ନେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କଳା ପ୍ରତି ଅଂଗୀକରବଦ୍ଧତା ପାଇଁ ସେ ଶିଳ୍ପୀ ଦିବସ ଜାତୀୟ କଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ତରଫରୁ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ନିଜ ଚିତ୍ରକଳାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସମ୍ପର୍କରେ ପଚାରିଲେ ସେ କୁହନ୍ତି ।

ସମରେନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ଛୋଟ ଛୋଟ କାହାଣୀ ବା ଘଟଣାକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ଚିତ୍ର ଆଧାରିତ । ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଲଣ୍ଡନକୁ କେତେବେଳେ ବିଷୟ ତ କେତେବେଳେ ବସ୍ତୁ ରୂପେ ନେଇଥାଏ । ଲଣ୍ଡନରେ କିଛି ଭାବନା, ଅନୁକରଣ, କିଛି ଅନୁଭୂତିକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ସେ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଚିତ୍ରରେ ଉଡ଼କଟିଂ ଏବଂ ଏଚିଂର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବେଶୀ । ଭବିଷ୍ୟତର ସ୍ୱପ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ମୁଦ୍ରଣକଳାକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ନୂଆ ରୂପରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରି ଆହୁରି ଆଗକୁ ନେଇ ଯିବା ପାଇଁ ଚାହାଁନ୍ତି ।

ଚିତ୍ରକଳାର ଏହି ୯ ନୂଆମୁହଁ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ନିଜ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆହୁରି ପ୍ରଖର ହେବେ, ନିଜର ସମସାମୟିକଙ୍କୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଆ କଳାଜଗତକୁ ଋଦ୍ଧିମନ୍ତ କରିବେ, ଏଇ କାମନା କରେ **'ରେବତୀ'** ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ-୨

ମୋର ପ୍ରିୟ ନୂଆମୁହଁ

ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ନୂଆମୁହଁ : ଗଳ୍ପ, କବିତା, ଚିତ୍ରକଳା, ସାମ୍ବାଦିକତା ଓ ସଂପାଦନାରେ । ସେଇ ନୂଆମୁହଁ ଭିତରୁ ନିଜ ନିଜର ପ୍ରିୟ ଓ ପସନ୍ଦର ନୂଆମୁହଁଙ୍କ ବିଷୟରେ ସେଇ ସେଇ କ୍ଷେତ୍ରର ବିଜ୍ଞ ଓ ବରିଷ୍ଠ ପବିତ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ବିରଜା ବଳ, ରମାକାନ୍ତ ସାମନ୍ତରାୟ, ସୁଜିତ ପଣ୍ଡା ଓ ପାର୍ଥସାରଥୀ ରାଉତ ରଖିଛନ୍ତି ଆକଳନ ।

ସମକାଳିକ କବିତା

ଓଡ଼ିଆ ନୂଆ କବିତାର ପାଦଶବ୍ଦ ଯୀଶୁକ୍ରିଷ୍ଟ ଦାସ

ବିରଜା ବଳ

ଚିତ୍ରକଳ୍ପ, ବାଲତଗଣ୍ଡ-କୁଆଁରପୁର, ରାମବାଗ, ଯାଜପୁର-୧୪
ଫୋନ: ୭୭୯୦୦୦୩୪୪୨

ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଓଡ଼ିଆ ନୂଆ କବିତାର ଆଉ ଏକ ନେତ୍ର ଖୋଲି ଯାଇଛି । ଯେଉଁ ନେତ୍ରଟି ଖୋଲିଛି ତାହା ଜୀବନ ଓ ଜଗତକୁ ନୂଆକରି ଦେଖିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ଅନ୍ୟ ନେତ୍ରଟି ଖୋଲିଯିବା ଫଳରେ ଓଡ଼ିଆ ନୂଆ କବିତା ଅଧିକ ପ୍ରାଣବନ୍ତ ହବା ସହିତ ଅଧିକ ଚର୍ଚ୍ଚାକୁ ବି ଆସିଛି । ଓଡ଼ିଆ ନୂଆ କବିତା ଆରୋହଣର ଏମିତି ଏକ ସୂତ୍ରଖୋଜି ପାଇଛି ଯେଉଁଠି ଅବରୋହଣର କୌଣସି କୌଶଳର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ବୋଲି ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହେଉଛି ।

ସମକାଳିକ ଓଡ଼ିଆ ନୂଆ କବିତାରେ ଖୁବ୍ ଧୀର ଓ ଗମ୍ଭୀର ପାଦଶବ୍ଦ ଶୁଭୁଛି । ଯେଉଁ କେତେଜଣ ନବ ତରୁଣ / ତରୁଣୀ ନୂତନ ଅସ୍ତ୍ରଟିଏ ପାଇଲା ପରି ନୂତନ ନେତ୍ରଟିଏ ପାଇ ଏ ବିଶାଳ ଜଗତରେ, ଓଡ଼ିଆ କବିତାର ଭୂମିରେ ପାଦ ଥାପିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ **ଯୀଶୁକ୍ରିଷ୍ଟ ଦାସ**ଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ଓଡ଼ିଆ କବିତାରେ ଏକ ନୂଆ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଦିଶାର ଗଭୀର ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିଛି । ବିକାଶଶୀଳ ଓଡ଼ିଆ କବିତାର ପ୍ରାଣଭୂମିରେ ଆଧୁନିକତାର ଆଭିଜାତ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ପୁଣି ଜଣେ ନୂଆ ସରକାରଙ୍କୁ ପାଇଛି । ଯୀଶୁଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ କବିତା ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସୁଛି ତ ଏ ଧାରଣା ଆହୁରି ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ହେଉଛି । ହୋଇ ଚାଲିଛି ।

ଯୀଶୁ ମାତ୍ର ବାଇଶ୍ ବର୍ଷର ଜଣେ ନବତରୁଣ । ଦୁଇ ହଜାର ଉଣେଇଶ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସରୁ ହିଁ ତାଙ୍କର କାବ୍ୟଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ । ଆଜିକୁ ମାତ୍ର ଏକ ବର୍ଷ ଏକ ମାସ ହେଲା କବିତାର ଯାତ୍ରା । ଫେଚକାମୀ ବୟସରେ କଡ଼ ଧରୁ ଧରୁ ମଂଜିଷ୍ଠା ହୋଇଯାଇଛି ଅନୁଭବ ଓ ଅନୁଭୂତି । ଏ ବୟସରେ ବସ୍ତୁଗତ ଯୁବ ସୁଲଭତାକୁ ଫିଙ୍ଗି ହରେକ ରକମର ରଙ୍ଗୀନ ବସ୍ତୁ ଓ ସାମଗ୍ରୀର ପୁଣ୍ୟଶାଳାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଆଜିର ମୂଲ୍ୟବୋଧହୀନ ଜଗତରେ ଭାଷା ଓ ଭାବର କାରିଗର ହବା ଓଡ଼ିଆ କବିତା ଜଗତ ପାଇଁ ଏକ ବରଦାନ ନିଶ୍ଚୟ ।

ସେଇ ମୂଲ୍ୟବୋଧହୀନ ଜଗତ ଉପରେ ଯୀଶୁଙ୍କ କବିତାର ଜୀବନ୍ତ ସତ୍ତା ଉଭା ହୋଇଛି । ଯେମିତି କବିତା ଜୀବନ୍ତ ଓ ଚେତନଶୀଳ । ସେମିତି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟର ଭୂଖଣ୍ଡ ଉପରେ ଗୋଟେ କାଠପଟାର କ୍ରସ୍‌ଚିହ୍ନ ଓ ତିନୋଟି ଲୁହାର ମୁନିଆ କଣ୍ଟା ଆଜି ବି ଜୀବନ୍ତ ଚେତନଶୀଳ । ସେଇ କ୍ରସ୍ ଚିହ୍ନ

ଉପରେ ଯେଉଁ ରକ୍ତାକ୍ତ ସତ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ସେଇ ସତ୍ୟ ଆଜି ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଝଙ୍କୃତ ହେଉଛି । ସେଇ ଦୁଇଧାର ରକ୍ତ ଗୋଟିଏ କଥା କହୁଛି ଯେ ସତ୍ୟ ଓ ପ୍ରେମର ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ ଜଗତରେ । ସହନଶୀଳତା ଓ କ୍ଷମତାଯାଚନା ଠାରୁ ନୈସର୍ଗିକ ଆନନ୍ଦ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ଜଗତରେ ।

ଜଗତରେ ଯେଯାଏଁ କବିତା ସର୍ଜନା ଚାଲିଛି; ଯେଯାଏଁ ଯୀଶୁଙ୍କ ପରି କବିଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଚାଲିଛି ଏ ପୃଥିବୀରେ; ସେଯାଏଁ ପ୍ରେମ, ସତ୍ୟ ଓ ସହନଶୀଳତାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ କେହି ବି ସାମାନ୍ୟ ଟିକେ ଉଖାରି ପାରିବେ ନାହିଁ । କାରଣ ସତ୍ କବିଟିଏ କି ସତ୍ ସନ୍ଥଟିଏ ସଦାକାଳେ ପ୍ରେମାଶ୍ରୟୀ, ସତ୍ୟାଶ୍ରୟୀ ଓ ସହନଶ୍ରୟୀ । ଏହା ହିଁ କବିଟିର ଶକ୍ତିର ଉତ୍ସ । ଏଇ ଉତ୍ସରୁ ସ୍ଥାପନା ହୁଏ କବିତା ଓ ଧୀରେ ଧୀରେ ଜୀବନ୍ନ୍ୟାସ ପାଏ ।

ଯୀଶୁଙ୍କ କବିତାର ପ୍ରବେଶ ପଥରେ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ କବିତାକୁ ଭେଟିଲି କବିତାଟି ମତେ ତଟସ୍ଥ କରିଦେଲା । କବିତାଟି ଗତ ଡିସେମ୍ବର ପଚିଶ ତାରିଖ କବି ଯୀଶୁଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ (ବଡ଼ଦିନ)ରେ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । କବିତାର ଶୀର୍ଷକ ଥିଲା 'କ୍ରୁଶବିଦ୍ଧ' । କବିଙ୍କ ନାଁ ଯୀଶୁକ୍ରୀଷ୍ଟ । ପୁଣି ଆଧୁନିକ ଜୀବନ୍ତ ଈଶ୍ୱର ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ପୁଣ୍ୟ ଜନ୍ମତିଥିରେ ।

କବିତାଟି ମତେ ଯେତିକି ମୁଗ୍ଧ କଲା, ସେତିକି ଚକିତ କଲା । ଚାରିପାଖରେ ସତ୍ୟର ବୀଜ ଫାଟିବାର ଏକ ଅପୂର୍ବ ନାଦ ମତେ ଶୁଣାଇଲା । କବିତା ବୀଜର ଏକ ମହାସ୍ଫୁରଣ ଘଟିଲା କି ଆଉ ଓଡ଼ିଶା ଭୂମିରେ ! କେଡ଼େ କଷ୍ଟକର ସତ୍ୟଟି କେଡ଼େ ସହଜରେ ଅବତରଣ କରିଆସିଲା ଧରାକୁ !

"ଅନନ୍ତ କାଳ ବ୍ୟାପି
ମୁଁ ରଚିଲି ସଂସାର ।
ନିଜକୁ ଆଦମ୍ କଲି, ଇଭ୍ କଲି
ଆତ ହେଲି, ଆହାର ବି ହେଲି
ପ୍ରଜାପତିର ସୂକ୍ଷ୍ମ କୋଷ ହେଲି,
ପ୍ରଜନନ ବି ପାଳିଲି ।
ଜନ୍ମ ହେଲି, ଜରା ହେଲି, ମୁକ୍ତି ହେଲି
ସତ୍ୟ ଓ ଶାଶ୍ୱତ ପାଳଟିଲି ।" (କବିତା 'କ୍ରୁଶବିଦ୍ଧ')

ମାତ୍ର ଆଠଟି ଧାଡ଼ିରେ ପୃଥିବୀ ଓ ସଂସାର ଏକତ୍ର ସର୍ଜନା ହୋଇଗଲା । ଜଡ଼ପିଣ୍ଡର ପୃଥିବୀରେ ଜୀବନର ସୃଷ୍ଟି ଘଟିଲା । ଜନ୍ମ ସହିତ ଜରା ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଆସିଲା । ମୃତ୍ୟୁର ଭିନ୍ନ ରୂପ ନେଇ ମୁକ୍ତି ଆସିଲା । ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଜୀବନର ଉନ୍ମେଷ ଘଟିବା ଚାରି ହଜାର ନିୟୁତ ବର୍ଷ ପୂର୍ବର କଥା । ଅଢ଼େଇ ନିୟୁତ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ପ୍ରକୃତି-ପୃଷ୍ଠରେ ବିଚରଣ କଲା ଆଦିମାନବ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଜୈବିକ ବିବର୍ତ୍ତନ ଧାରାରେ ଜନ୍ମନେଲା ପ୍ରକୃତିର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଚୈତନ୍ୟଧାରୀ ମାନବ । ମାନବର ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଦର୍ଶନେନ୍ଦ୍ରିୟ ବାରମ୍ବାର ବଦଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । କ୍ରମଶଃ ପ୍ରକୃତିର ମହା-ବିସ୍ମୟକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଯେଉଁଠି ଚର୍ମଚକ୍ଷୁ ପହଞ୍ଚି ପାରେନାହିଁ, ସେଇଠି ଯେତେ ସୁଦୂର ହେଉ ଜ୍ଞାନଚକ୍ଷୁ ପହଁଚି ଯାଏ ଓ ସବୁ ରହସ୍ୟକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଦିଏ । ଏ କବିତାର କେତୋଟି ଧାଡ଼ି ନିୟୁତ ନିୟୁତ ବର୍ଷ ତଳୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜୀବଜଗତର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାର ଶକ୍ତି ରଖେ ବୋଲି ମୋର ଧାରଣା । ଆଉ ବା କ'ଣ ଗଭୀରତର ବଡ଼ କଥାଟିଏ କୁହାଯାଇପାରେ ମାତ୍ର ଆଠଟି ଧାଡ଼ିରେ ?

କବିତା ଆଉ କ'ଣ କି ? କବିତା ତ ସଜୀବଜଗତର ପ୍ରତିନିଧି । ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ବିବର୍ତ୍ତନର ସୋପାନଙ୍କୁ ଅତିକ୍ରମ କରି କବିତାର ଭିତର ଓ ବାହାରର ଆଲୋକମାଳାକୁ ଦେଖେଇବା ପାଇଁ ଦର୍ଶନେନ୍ଦ୍ରିୟକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିବା ଛଡ଼ା କବି ଆଉ କରେ କ'ଣ କି ?

ଯୀଶୁଙ୍କୁ ଖୋଜି ଖୋଜି ତାଙ୍କ କବିତାର ସଂଧାନ କରିଥିଲି ଠିକ୍ ମହାଜାଗତିକ ରଶ୍ମିକୁ କଣିକାର ସନ୍ଧାନ ପାଇଲା ପରି । ହଁ, ଭଲ କବିତାର ସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ କାରଣ ଭଲ କବିତା ନିଜକୁ ଲୁଚାଇ ରଖେ । ଖୋଜାଲୋଡ଼ା ଭିତରେ ଭଲ କବିତାକୁ ପାଇବା ଓ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଲାଗୁଥିବା କବିର ଅସାଧାରଣ କବିସତ୍ତାକୁ ଠାବ କରିବା ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଭଲ କବିତା ମଧ୍ୟ ଦେଇ କବିସତ୍ତା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ଯେତିକି ସହଜ, ମନ୍ଦ କବିତା ମଧ୍ୟ ଦେଇ କବିସତ୍ତା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବା ସେତିକି ଅସମ୍ଭବ । କାରଣ ମନ୍ଦ କବିତା ଓ ମନ୍ଦ କବି କାଳ କାଳ ଧରି ସତ୍ତାହୀନ । ଦୁଃଖର କଥା ଆଜି ସତ୍ତାହୀନ କବି ଓ କବିତାର ଆଦର ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଚାଲିଛି । ଏଇ ଧାରା ଜାରି ରହିଲେ ଭଲ କବିତା ଖୁବ୍ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହବ ।

ଲାଗୁଛି ବେକନ୍‌ଙ୍କ (୧୫୬୧-୧୬୨୬) ବିଜ୍ଞାନ ତତ୍ତ୍ୱ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ କବିତା ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଛି । ବେକନ୍‌ଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନୈତିକ ଦୃଷ୍ଟି, ଚିନ୍ତା, ବିଚାର, ଅନୁଭବ, ଅନୁଭୂତି ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧର କିଛି ଅର୍ଥ ନାହିଁ । କାରଣ ଏହାର ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ମାନଦଣ୍ଡ କିଛି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏହାର ସତ୍ୟାନୁସନ୍ଧାନ ନିରର୍ଥକ । ଏହା ଭିତରେ ସାଢ଼େ ଚାରିଶହ ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି । ଯେତେଯେତେ ଦିନ ବିତୁଛି ଏଇ ଧାରଣା ଆହୁରି ଦୃଷ୍ଟିଭୂତ ହୋଇ ଚାଲିଛି ସାରା ସଂସାରରେ । ଆଜିର ଓଡ଼ିଆ କବି ବେକନ୍‌ଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ନେଇ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ମାପକାଠି ଖୋଜୁଛି । କବିତାରେ ସତ୍ୟାନୁସନ୍ଧାନ ବା ସତ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ ଅପେକ୍ଷା ଏକ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ମାପକ ଯନ୍ତ୍ରର ଉଦ୍ଭାବନ କରିଛି । ଯେଉଁଥିରେ ମନ୍ଦ କବିତାମାନ ମପା ହେଉଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରାମାଣିକ ଭାବେ ଭଲ କବିତାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପାଉଛନ୍ତି । ଏଇ ସୂତ୍ରରେ ମନ୍ଦ କବିତା ଉପରେ ଗଭୀର ଆସ୍ଥା ଓ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନା ହବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଏଇ ଯୋଜନାରେ ମନ୍ଦ କବିମାନେ ବଂଚି ରହିବେ । ଯଦିଓ ସେଇଠାରେ, ସେଇମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟବୋଧହୀନ ଜଗତରେ । ଏ କଥାକୁ କେହି ଗ୍ରହଣ କରୁ କି ନକରୁ ଏ କଥା ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ ଅଟେ ।

ଜଣେ ନବତରୁଣ କବିଙ୍କ ସଂପର୍କରେ କିଛି କହିବାକୁ ଯାଇ ଏକଥା କହିବା କାହା କାହାକୁ ଠିକ୍ ଲାଗି ନପାରେ । ହେଲେ ଏହା ହିଁ ଆଜିର ବାସ୍ତବତା । ଏଇ ବାସ୍ତବତା ପ୍ରତି ସତର୍କ ରହି ତରୁଣ କବିଟି କବିତାର ବୃହତ୍ ସଂସାର ରଚନା କରିବ ।

ପରକୁପର ଯୀଶୁଙ୍କର ଆଉ କେତୋଟି କବିତା ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛି । କବିତାଗୁଡ଼ିକ ହେଲା 'ଯୁଦ୍ଧ', 'ମୋ ଭିତରୁ କେହି ଜଣେ', 'ଗଡ୍ ଇଜ୍ ଡେଡ୍', 'ଅନ୍ଧାରରେ ପାଦ ହଳେ' ଇତ୍ୟାଦି । ଏସବୁ କବିତା ଏକ ଦୀର୍ଘ ଆଲୋଚନାର ଅପେକ୍ଷା ରଖେ । ମାତ୍ର ମୋର ଶାରୀରିକ ଅସୁସ୍ଥତା, ମାନସିକ ଉଦ୍‌ବେଳନ ଓ ସମୟର ସ୍ୱଳ୍ପତା ବାଧକ ରୂପେ ଖୁବ୍ ଶକ୍ତଭାବେ ମୋ ଆଗରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ହେଲେ ମୋ'ର ଆବେଗ ଓ ପ୍ରବଣତାକୁ ଖୁବ୍ ଛଳଛଳ କରି ଦେଇଛି ଏ କବିତା । ମୋ' ଭାବଜଗତ ଓ ଚେତନା ଜଗତର ଦହିମନ୍ଥନ କରି ଦେଇଛି । ସେଥିରୁ ଯେଉଁ ସାରାଂଶ ନିଗିଡ଼ି ଆସିଛି ତା'ର ଚିତ୍ରରୂପ ମୋ' ପକ୍ଷେ ଆପାତତଃ ସଂଭବ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ ମୋର ଠକାମି ବୋଲି ଯଦି କେହି କହନ୍ତି ମୁଁ ମାନିନେବି ।

ଶେଷରେ ଏତିକି କହିବି ଏ କବି ପ୍ରଚୁର ଉତ୍ତାପ ଓ ପ୍ରଚୁର ସଂଭାବନା ନେଇ ଓଡ଼ିଆ କବିତା ଜଗତରେ ପାଦ ଥାପିଛନ୍ତି । ଯାହାଙ୍କର କିଛି କବିତା ପ୍ରଗତିଶୀଳ ହୋଇ ବି କ୍ଲାସିକାଲ୍ । ସ୍ଥିତି ସଂଘର୍ଷକୁ ରୋମାଣ୍ଟିକ୍ ଆବେଗ ଦ୍ୱାରା କ୍ରିୟାଶୀଳ କରାଇବା ଏ କବିଙ୍କର ଏକ ବିଶେଷ ବିଶେଷତା । ପ୍ରକୃତି ଓ ମଣିଷର ଡେଣାଭଙ୍ଗା ଅସ୍ତିତ୍ୱ ତୁମ ଆଗରେ ଆହ୍ୱାନ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଛି କବି ! ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ।

ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଓଡ଼ିଆ କବିତାରେ ତମେ ଏକ ଉଚ୍ଚ ଆସନ ଅଳଙ୍କୃତ କରିବ ! ତମର ସେ ତେଜସ୍ୱୀ ରୂପକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ହୁଏତ ମୁଁ ଏ ଜଗତରେ ନଥିବି ! ମୁଁ ଥାଏକି ନଥାଏ ତମର ସେଇ ନୂଆ ନେତ୍ରଟି କେବେ ବି କାହାକୁ ଅବଜ୍ଞା କରିବନି । କଥା ରହିଲା । ମନେ ରଖିବ କଥାଟି ।

ପତ୍ରପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦନା

ସମ୍ପାଦନାର ନୂଆ ସମ୍ଭାବନା ପବିତ୍ର ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ର ନାୟକ

ପବିତ୍ର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଇତିହାସ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ, ବି.ଏନ୍.ଏମ୍.ଏ କଲେଜ,
ପାଳିଆବିନ୍ଧା, ଭଦ୍ରକ
ଫୋନ: ୯୩୩୭୨୬୮୬୯୨

ତିନି ଚାରି ଦଶନ୍ଧି ତଳେ ଅଧ୍ୟୟନ ସମୟରୁ ହିଁ କିଛି ସାରସ୍ୱତ ସାଙ୍ଗଠନିକ ଦକ୍ଷତା ବାରି ହୋଇ ପଡୁଥିଲା । ଯେମିତି ଭଦ୍ରକ କଲେଜ୍‌ରେ ପଢୁଥିଲା ବେଳେ ସରୋଜ ବଳ ହାତଲେଖା ପତ୍ରିକା 'ସିନ୍ଦୂରା' ବା ବାଲେଶ୍ୱର ବଳରାମଗଡ଼ିରୁ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି 'ଶବ୍ଦ' ପ୍ରକାଶ କରି ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂତନ ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ । ଯାହା ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ବଜାୟ ରଖିଛନ୍ତି ଏଯାଏଁ । ଏବେ ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ବେଳେ ମୋତେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛନ୍ତି 'ସାହିତ୍ୟ ଫର୍ଦ୍ଦ'ର ତରୁଣ ସମ୍ପାଦକ ପବିତ୍ର ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ର ନାୟକ । ତାଙ୍କ ସମ୍ପାଦନାର ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ, ନୂଆ ଫିଚର୍‌ର ପରିକଳ୍ପନା, ଚିତ୍ର ସଂଯୋଜନା ଓ ଲେ-ଆଉଟ୍, ସମ୍ପାଦକୀୟ ନିଷ୍ଠା ଓ ଅଙ୍ଗୀକାରବଦ୍ଧତା ଖୁବ୍ ସ୍ପର୍ଶ କରିଛି ।

୧୯୯୬ରେ ରାଜନଗର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ ଜନ୍ମିତ ପବିତ୍ର ବ୍ରହ୍ମପୁତ୍ରଙ୍କ ନାଁଟି ମୂଳରୁ ଆକର୍ଷିଥିଲା ମୋତେ । ପରେ ଜାଣିଥିଲି ରାଜନଗର ସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ କଳାରେ ସ୍ନାତକ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ ପରେ ଭାରତୀୟ ଜନସଂଚାର ସଂସ୍ଥାନ, ଢେଙ୍କାନାଳରୁ ସାମ୍ବାଦିକତାରେ ଡିପ୍ଲୋମା ପାସ୍ କରି ସାହିତ୍ୟକୁ ନିଜର ବୃତ୍ତି-ପ୍ରବୃତ୍ତି ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ସେ । ଟାଇମ୍‌ପାସ୍ ପ୍ରଥମା ପୁରସ୍କାର, ରୁକ୍‌ପେବଲ୍ସ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଶିଳ୍ପୀ ସମ୍ମାନ, ସବୁଜ କବିତା ସମ୍ମାନ ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ୱୀକୃତି ତାଙ୍କ ସୃଜନ ନିଷ୍ଠାର ସ୍ୱାକ୍ଷର ବହନ କରେ ।

ଏକ ସାରସ୍ୱତ ପରିବେଶରେ ବିତିଥିଲା ତାଙ୍କ ପିଲାଦିନ । ତାଙ୍କ ଚାରିପଟେ ଥିଲା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବହି ଓ ପତ୍ରପତ୍ରିକା । ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଚିହ୍ନିଥିଲେ ଖବରକାଗଜ । 'ଜହ୍ନମାମୁଁ' ଓ 'ମୀନାବଜାର' ପତ୍ରିକା ପଢ଼ି ଶିଖିବା ଆଗରୁ ସେଥିରେ ଥିବା ଛବି ଦେଖି ଖୁସି ହୋଇଥିଲେ । ଏସବୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା ଲେଖକ ପିତା ରତ୍ନାକର ନାୟକଙ୍କ ଯୋଗୁଁ । କୈଶୋରରେ ବାପା ଗଢ଼ିଥିବା ବନଫୁଲ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦର ମାସିକ ଲେଖା ପାଠୋତ୍ସବରେ ଯୋଗଦେଇ ସୃଜନ ସ୍ରଷ୍ଟାମାନଙ୍କ ସାନିଧ୍ୟ ପାଇଲା ପରେ ତାଙ୍କର ଲେଖାଲେଖି ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ କବିତା ୨୦୧୦ରେ 'ସମାରୋହ' ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ପରେ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ସାହିତ୍ୟପୃଷ୍ଠାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଲା । ତାପରେ ସେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରତି ।

'ବନଫୁଲ' ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀରେ ସହଯୋଗୀ ସମ୍ପାଦକ ଭାବେ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ ୨୦୧୩ରେ । ତାପରେ ଆଉ ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁନାହାନ୍ତି ସେ । ଫେସ୍‌ବୁକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ବହୁ ପ୍ରବୀଣ ଓ ତରୁଣ ଲେଖକଙ୍କ ଲେଖା ମଗାଇ ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । କ୍ରମଶଃ ତାଙ୍କର ଝୁଙ୍କ୍ ବଢ଼ିଲା ସମ୍ପାଦନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂଆ କିଛି କରିବା ପାଇଁ । ଏବେ ସେ 'ବନଫୁଲ' ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଓ ଚିତ୍ର ସଂଯୋଜନା କରୁଛନ୍ତି ଆକର୍ଷଣୀୟ ଢଙ୍ଗରେ । ମହାମାରୀ କରୋନାର ଆତଙ୍କ ଚାରିଆଡ଼େ ଛାଇ ଯାଇଥିଲା ବେଳେ ୨୦୨୦ ଜୁଲାଇ ମାସରୁ 'ସାହିତ୍ୟ ଫର୍ଦ୍ଦ' ନାମକ ଟାବ୍‌ଲଏଡ୍ ପତ୍ରିକାଟିଏ ପ୍ରକାଶ କରି ସମ୍ପାଦନାରେ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି ବହୁବର୍ଣ୍ଣୀ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା । ଏହା ତାଙ୍କର କମ୍ ଦୁଃସାହସ ନୁହେଁ । ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକାଟିର ଲେ-ଆଉଟ୍ ଠୁ କଭର୍ ଯାଏଁ ସବୁକିଛି ସେ କରୁଛନ୍ତି ଏକା ଏକା, ଯାହା ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ପାଠକ ମହଲରେ । ସାହିତ୍ୟ ସ୍ରଷ୍ଟାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ନୂଆ ନୂଆ ଫିଚର୍‌ର ପରିକଳ୍ପନା ଖୁବ୍ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା ଦିଗନ୍ତରେ ନୂତନ ଆଲୋକର ଉଦ୍‌ଭାସ ଆଣିବାକୁ ରହିଛି ତାଙ୍କର ଅସରନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନ ।

ବର୍ଷଟିଏ ସେ ଚାକିରି କରିଥିଲେ 'ନିତିଦିନ' ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ । ପ୍ରତି ରବିବାରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବା ଟାବ୍‌ଲଏଡ୍ 'ନଜର'ର ସହ-ସମ୍ପାଦକ ଭାବେ ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ 'ସ୍ମରଣୀୟ ପିଲାଦିନ', 'ତେରେଛା ନଜର', 'କବି ପାଞ୍ଚଜଣ, ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରଶ୍ନ' ପାଠକ ମହଲରେ ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଏବେ ସେ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥାଟିଏ କରି ପ୍ରକାଶ କରି ସାରିଲେଣି ସୁନ୍ଦର ଗେଟ୍‌ଅପ୍‌ର ଶତାଧିକ ପୁସ୍ତକ । ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ବି ବନଫୁଲ ସହଯୋଗ ସିମିତ, ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଗରିବ ଓ ଯୋଗ୍ୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ମେଧାବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହ ଦୁଃସ୍ଥ ଲୋକଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ସେ ପ୍ରଦାନ କରି ଆସୁଛନ୍ତି ।

ତେଣୁ ପବିତ୍ର ଏକାଧାରରେ ଜଣେ ସମ୍ପାଦକ, ପ୍ରକାଶକ, ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ, କବି, ତଥା ସମାଜସେବୀ ଓ ଏବେଏବେ ଅଭିନେତା ବି । ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଭୂମିକାକୁ ସେ ନିଷ୍ଠାର ସହ ତୁଲାଇବାକୁ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିଥିବା ଉଦ୍ୟମକୁ ଯେତେ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ବି କମ୍ ହେବ । ସମ୍ପାଦନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ନୂଆ ନୂଆ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦନା କରିବାର ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛନ୍ତି ତାହା ସଫଳ ହେବ ନିଶ୍ଚୟ । କାରଣ ସେଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ଅଛି ତାଙ୍କର । ନିଜ ନାମର ସାର୍ଥକତା ଯେ ସେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବେ, ଆଶା ରଖିବା ଆମେ ।

ସାମ୍ବାଦିକତା

ସାମ୍ବାଦିକତାର ନୂଆ ଆକାଶ
ମୌସୁମୀ ମହାନ୍ତି
ପ୍ରତ୍ୟାଶା ପିୟମ୍ବଦା ମହାନ୍ତି

ଯଦି ସମାଜକୁ ବଦଳାଇ ଦେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ତମେ ରଖିଛ, ତାହେଲେ ସାମ୍ବାଦିକତା ହିଁ ସବୁଠୁ ତୁରନ୍ତ ଓ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ମାଧ୍ୟମ । ଟମ୍ ଷ୍ଟାପର୍ଡଙ୍କ ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ସାମ୍ବାଦିକତାରେ ଥିବା ସମସ୍ତେ ଅଳ୍ପ ବହୁତ ଜାଣନ୍ତି । ଆଉ ଏକଥା ବି ସତ, ସାମ୍ବାଦିକତାରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ଜଣ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ନିଜର ଛାପ ଛାଡିବାକୁ ତୁରନ୍ତ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତି । ସାମ୍ବାଦିକତାର ପ୍ରତିଟି ବିଟ୍‌ରେ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା କରନ୍ତି, ରିସ୍କ ନିଅନ୍ତି ଆଉ ଭିଡ ଭିତରେ ବାରି ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଉଭୟ ପ୍ରିଣ୍ଟ୍ ଓ ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରୋନିକ୍‌ରେ ଦୀର୍ଘ ଅନୁଭୂତିରୁ ମୁଁ ତ କହିବି, ଜର୍ଣ୍ଣାଲିଜିମ୍ କୋର୍ସ କରିଦେଲେ ଜଣେ ସଫଳ ସାମ୍ବାଦିକଟିଏ ହୋଇ ଯାଏନି । ଲୋକସଂପର୍କ (ନେଟ୍‌ୱର୍କ), ଖବରର ଗନ୍ଧ ବାରିବାର ଦକ୍ଷତା, ତାକୁ ଉପସ୍ଥାପନାର କୌଶଳ ସହିତ ସୃଜନଶୀଳତା ଓ କିଛି ନୂଆ କରିବାର ପଣ ମିଶିଲେ ଯାଇ ସଫଳ ସାମ୍ବାଦିକଟିଏ ବନିହୁଏ । ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ମୌସୁମୀ ମହାନ୍ତି ଓ ମୁଦ୍ରିତ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟାଶା ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ମହାନ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଁ ସେ ଝଲକ ଦେଖିଛି । ଖବରର ଭୋକ ଓ ପରିବେଷଣ ପରର ତୃପ୍ତି ଏହି ଉଭୟ ଉଦୀୟମାନ ସାମ୍ବାଦିକାଙ୍କ ପାଖରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି । ପଦାର୍ପଣ ମ୍ୟାଚ୍‌ରେ ଶତକ ପରି ଏହି ଦୁଇଜଣ କ୍ୟାରିଅର୍ ଆରମ୍ଭରୁ ପ୍ରତିଭାର ପରିଚୟ ଦେଇ ଲମ୍ବାପଥ ଦୌଡିବାର ସବୁ ପ୍ରକାର ହକ୍ ରଖିଛନ୍ତି ।

ପାର୍ଥସାରଥୀ ରାଉତ

ଭିଆଇଏମ୍-୮୪୦, ଶୈଳଶ୍ରୀ ବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୧
ଫୋନ: ୯୪୩୮୨୯୦୪୯୧

ମୌସୁମୀ ମହାନ୍ତି

ମାତ୍ର ସାଢେ ତିନିବର୍ଷ ତଳେ ସେ ସାମ୍ବାଦିକତାକୁ ଓହ୍ଲାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏବେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ କେହି କହିବେନି ସେ ନବାଗତା ବୋଲି । ଏହି ସମୟସୀମା ଭିତରେ ସେ ରାଜ୍ୟ ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରୋନିକ୍ ମିଡିଆରେ ଖୁବ୍ ପରିଚିତ ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ମୁହଁ ପାଲଟି ସାରିଛନ୍ତି । ଖବର ଖୋଜିବା, ଷ୍ଟୋରୀମେକିଂ, ରିପୋର୍ଟିଂ, ବୁଲେଟିନ୍, ଲାଇଭ୍, ଡେଫର୍ଡ ଆଦି ସବୁ ସେଗ୍‌ମେଣ୍ଟ୍‌ରେ ଦେଖାଇଛନ୍ତି ନିଜ ଟାଲେଣ୍ଟ୍ । କ୍ରାଇମ, ଏଣ୍ଟରଟେନ୍‌ମେଣ୍ଟ୍, ବିଜିନେସ୍, ସ୍ପୋର୍ଟସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ବିଟ୍‌ରେ ନିଜକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପରେ ଏବେ ସେ କନକ ଟିଭିର ପଲିଟିକାଲ୍ କରେସ୍‌ପଣ୍ଡେଣ୍ଟ୍ । ରାଜ୍ୟ ରାଜନୀତିର ଜଟିଳ ଗଣିତ ଓ ଅମଲାତନ୍ତ୍ରର ଅଭେଦ୍ୟ ସମୀକରଣ ଭିତରେ ଯୋଗସୂତ୍ର ରଖି ସେ ନିଜର ନିଆରା ଛାପ ଛାଡିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ।

ଓଡିଆ ଟେଲିଭିଜନ ଜଗତର ବଦଳୁଥିବା ପରିଭାଷାକୁ ମୁଁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାବେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରେ । ମୁଁ ଦେଖିଛି, ଟିଭି ରିପୋର୍ଟିଂରେ ଟ୍ରେଣ୍ଡ୍ ସେଟ୍ କରିବାକୁ ଯେଉଁ ରିସ୍କ ଥାଏ, ମୌସୁମୀ ସେ ରିସ୍କ ନେଇଛନ୍ତି । ସେହି କାରଣରୁ କାମ କରିବାର ବର୍ଷକ ଭିତରେ ଅନେକଙ୍କ ଭିତରୁ ଚର୍ଚ୍ଚା ଘେରକୁ ଆସିଥିଲେ ସେ । ଦିଲ୍ଲୀରେ ନିର୍ଭୟା ଘଟଣାକୁ ନେଇ ଯେବେ ସାରା ଦେଶ ଉଠୁଥିଲା ପଡୁଥିଲା, ସେବେଠୁ ମୁଣ୍ଡରେ ପ୍ଲଟ୍ ତିଆରି କରିଥିଲେ । ୨୦୧୬ରେ ଆଇଆଇଏମ୍‌ସି (ଢେଙ୍କାନାଳ)ରୁ ସାମ୍ବାଦିକତା ଡିଗ୍ରୀ ପରେ ୨୦୧୭ରେ ସେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ କନକ ଟିଭିରେ । ନିଜ ଚ୍ୟାନେଲ୍‌ରେ ସୁଯୋଗ ପାଇବା ମାତ୍ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ପ୍ଲଟ୍ । ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଥିଲା- 'ମୁଁ ମୌସୁମୀ କହୁଛି' । ରାଜଧାନୀର ରାଜରାସ୍ତାରେ ରିଆଲିଟି ଚେକ୍ କରି ସେ ବନାଇଥିଲେ ଏପିସୋଡ୍ ପରେ ଏପିସୋଡ୍ । ରାତିରେ ଝିଅମାନେ କେତେ ନିରାପଦ, ତାହା ସେ ଦେଖାଇଥିଲେ ନିଜ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍‌ରେ । ଲେଟ୍ ନାଇଟ୍‌ରେ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ଅସାମାଜିକମାନେ ଜାଣୁ ନଥିଲେ ଝିଅଟା ସହିତ ନେପଥ୍ୟରେ କ୍ୟାମେରା ରହିଛି ବୋଲି । ତେଣୁ ଏ ପ୍ରକାର ରିପୋର୍ଟିଂ ଭରପୂର ରିସ୍କ ଥିଲା । ତଥାପି ଟୁଇନ୍ ସିଟିରେ ବିଳମ୍ବିତ ରାତିରେ ସେ ପିଟିସି ଦେଇ ଏକ୍‌ସ୍‌କ୍ଲୁସିଭ୍ ନ୍ୟୁଜ୍ କରିବାକୁ ପଛାଇ ନଥିଲେ ।

ମୌସୁମୀଙ୍କର ଆଉ ଏକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଥିଲା- 'ସ୍କୁଟି ରିପୋର୍ଟର୍' । ଗତ ନିର୍ବାଚନରେ ସ୍କୁଟି ଧରି ସେ ବୁଲିଥିଲେ ସମଗ୍ର ଓଡିଶା । ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲା ସଦର ମହକୁମା ଏପରିକି ଅନେକ ବ୍ଲକ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚି ପଢିଥିଲେ ଭୋଟରଙ୍କ ମୁଡ୍ । ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ କଣ ରହିଛି ସମସ୍ୟା, ଲୋକେ କଣ ଆଶା କରୁଛନ୍ତି, ସରକାର ଦେଇଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି କେତେ ପୂରଣ କରିଛନ୍ତି ନିଜ ବୁମ୍‌ରେ ପରଖିଥିଲେ । ଲୋକଙ୍କ ସହ ମିଶିଥିଲେ, ନେତାଙ୍କ ସହ ବୁଲିଥିଲେ । ଅବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କରିଥିଲେ ନିଶାନା । ଖିଆପିଆର ଠିକଣା ରହୁ ନଥିଲା । ଲାପ୍‌ଟପ୍‌ରେ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ୍ ପଠାଇ ସାରି ପୁଣି ସ୍କୁଟି ଧରି ବାହାରୁଥିଲେ ଆଉ ଗୋଟେ ସହରକୁ ।

ଗତ ତିନିବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ଯେତେକ ବଡବଡ ବାତ୍ୟା ସାମ୍ନା କରିଛି, ମୌସୁମୀ ସବୁର ସ୍ପଟ୍ କଭରେଜ୍ କରିଛନ୍ତି । ଡିଏସ୍‌ଏନ୍‌ଜି ଭ୍ୟାନ୍ ସହ ବାହାରି ଯାଆନ୍ତି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ । ଅଖିଆ ଅପିଆ ରହି ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଲାଇଭ୍ ଦିଅନ୍ତି । ଭୟଙ୍କର ପବନ ଓ ବର୍ଷାକୁ ବେଖାତିର କରି ଲ୍ୟାଣ୍ଡ୍‌ଫଲ୍‌ର ଲାଇଭ୍ କରିଛନ୍ତି । ତେଲେଙ୍ଗାନା ଇଲେକ୍‌ସନ୍ ବେଳେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଯାଇ ସେଠାରେ ପାଖାପାଖି ସପ୍ତାହେ ରହି ରିପୋର୍ଟିଂ କରିବା ତାଙ୍କ କ୍ୟାରିଅର୍‌ର ଆଉ ଏକ ମାଇଲ୍‌ଖୁଣ୍ଟ । ସେହିପରି ସୁପରହିଟ୍ ହିନ୍ଦୀ ଫିଲ୍ମ 'ବାହୁବଳୀ'ର ସୁଟିଂ ସେଟ୍ ଯେବେ ପ୍ରଥମେ ଓପନ୍ ହେଲା ମୌସୁମୀ ରାମୋଜୀ ରାଓ ଫିଲ୍ମସିଟି ଯାଇ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଏକ୍‌ସ୍‌କ୍ଲୁସିଭ୍ କଭରେଜ୍ । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଏ ରିପୋର୍ଟ୍ ଚର୍ଚ୍ଚାର ଖୋରାକ୍ ଯୋଗାଇଥିଲା । କରୋନା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଫିଲ୍‌ଡ୍ ୱାର୍କ ବେଶ୍ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଥିଲା ।

ନୂଆପିଢିକୁ ମୁଁ ଯେତିକି ପଢିଛି, ମୌସୁମୀଙ୍କ ଭିତରେ ଖବର ଦୁନିଆର ନିଶା ଓ ଝୁଙ୍କ୍ ରହିଛି । ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି, ବୃତ୍ତିଗତ ଭାବେ ସେ ନିଜ କାମ ପାଇଁ ଯେତିକି ପ୍ରତିବଦ୍ଧ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସେ ସେମିତି ଭାବପ୍ରବଣ । ମୌସୁମୀଙ୍କ ସୋସିଆଲ୍ ମିଡିଆ ଆକାଉଣ୍ଟ୍‌ରୁ ମୁଁ ଏହା ପରଖିଛି । ପ୍ରବହମାନ ଖବର ଉପରେ ଫ୍ରିକ୍ୱେଣ୍ଟ୍ ଟୁଇଟ୍ କରିବା ଓ ଟୁଇଷ୍ଟ୍ କରିବା ତାଙ୍କ ସାମ୍ବାଦିକା ଜୀବନକୁ ଆହୁରି ସମୃଦ୍ଧ କରିଛି । ମୌସୁମୀଙ୍କ ଭିତରେ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟୟ ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରହବ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ।

ପ୍ରତ୍ୟାଶା ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ମହାନ୍ତି

ପ୍ରତ୍ୟାଶା ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ମହାନ୍ତି ମୁଦ୍ରିତ ସାମ୍ବାଦିକତାରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ନୂଆମୁହଁ । ମାତ୍ର ୩ ବର୍ଷ ହେଲା ସେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଦ ଥାପିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏଇ ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ସେ ନିଜ ଭିତରେ ଥିବା ପ୍ରଚୁର ସମ୍ଭାବନା ଓ ସୃଜନୀର ଝଲକ ଦେଖାଇ ସାରିଛନ୍ତି । କ୍ୟାରିଅର୍ ଆରମ୍ଭରୁ ପ୍ରିଣ୍ଟ୍ ମିଡିଆର ସବୁ ବିଭାଗରେ ନିଜକୁ ବିନିଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଫିଚର୍, ସହସଂପାଦନା (ସବ୍‌ଏଡିଟିଂ), ରିପୋର୍ଟିଂ ଆଦିରେ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା କରି ସଫଳତା ପାଇଛନ୍ତି । ମୁଦ୍ରିତ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ କାମ କରୁଥିଲେ ହେଁ ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଖୁବ୍ ଟେକ୍ନୋସେଭି ଓ ଡିଜିଟାଲ୍ ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍‌ଲି । ତେଣୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ମୌଳିକ ସମସ୍ୟାସବୁକୁ ସୋସିଆଲ୍ ମିଡିଆରେ ଲାଇଭ୍ କରିବା ଓ ଟୁଇଟର୍‌ରେ ପ୍ରସାର କରିବା ତାଙ୍କୁ ଆହୁରି କ୍ରିୟାଶୀଳ କରାଇଛି ।

ପ୍ରତ୍ୟାଶାଙ୍କ ରିପୋର୍ଟିଂକୁ ମୁଁ ନିକଟରୁ ଦେଖିଛି । ମୁଦ୍ରିତ ଗଣମାଧ୍ୟମର ସୂକ୍ଷ୍ମତାକୁ ସେ ବୁଝିଛନ୍ତି ଓ ଏଥିରେ ସ୍ୱକୀୟ ଢଙ୍ଗରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ (ନୂତନତା) ଆଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଭିତରେ ରିପୋର୍ଟିଂ କରିବାର ନିଶା, ଝୁଙ୍କ୍ ରହିଛି । ପାରମ୍ପରିକତାକୁ ସେ ସମ୍ମାନ ଦେଲେ ବି ଅମଡା ମାଡିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । କିଛି ନୂଆ କରିବାର ଉନ୍ମାଦନା କାରଣରୁ ସେ ଧାରା ଭାଙ୍ଗନ୍ତି । ଏହି କାରଣରୁ ନିଜ ଅଫ୍ ଡେ'ରେ କ୍ୟାମେରାମ୍ୟାନ୍‌ଙ୍କୁ ନନେଇ ନିଜ ଆଗ୍ରହରେ ଫିଲ୍ଡ୍ ସର୍ଭେ କରନ୍ତି, ସାମ୍ବାଦିକା ବୋଲି ପରିଚୟ ନଦେଇ କୁହୁଳୁଥିବା ସମସ୍ୟାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବୁଝନ୍ତି, ଖବରର ଉପାଦାନ ସାଉଣ୍ଟନ୍ତି ଓ ପରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି । କ୍ରାଇମ୍, ପଲିଟିକ୍ସ, ମନୋରଂଜନ, କ୍ରୀଡା ଆଦି ବିଟ୍‌ରେ ଖବର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ ବି ସାଧାରଣ ଲୋକଟିର ସମସ୍ୟା ଭିତରେ ହଜିବାକୁ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲପାଆନ୍ତି । ନିଜ ପରିବେଷିତ ଖବର ପ୍ରଭାବରେ ଯେବେ ସେହି ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ହୁଏ, ଅର୍ଥାତ ପୀଡିତ ବା ହନ୍ତସନ୍ତ ହେଉଥିବା ଲୋକଟି ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟେ, ସେ ଖୁସି ପାଆନ୍ତି । ଆଉ ଏ ଖୁସି ଟିକକ ହିଁ ଜର୍ଣ୍ଣାଲିଜିମ୍‌ର ପ୍ଲେଜର୍ ବୋଲି ସେ ଧରି ନିଅନ୍ତି ।

ସମ୍ବାଦ ମିଡିଆ ଆଣ୍ଡ୍ କଲ୍‌ଚର୍ (ସୋମାକ୍)ରୁ ସାମ୍ବାଦିକତା ଶିକ୍ଷା ସାରି ପ୍ରଥମେ ଫିଚର୍‌ରୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ କ୍ୟାରିଅର । 'ରବିବାର ସମ୍ବାଦ' ପାଇଁ ସୁନ୍ଦର ଫିଚର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସୃଜନୀ ଦୁନିଆର ନୂଆମୁହଁ ଭାବେ ଉଭା ହୋଇଥିଲେ । କ୍ରୋଡପତ୍ର ବା ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟ୍ 'ରବିବାର ସମ୍ବାଦ'ରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଶାଙ୍କ କଲମର ନିଆରାପଣ ବାରି ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରେ ସେ ସାମ୍ବାଦିକତାର ମୁଖ୍ୟସ୍ରୋତକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ମନ ବଳାଇଥିଲେ । ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଫିଲ୍ଡ୍ ରିପୋର୍ଟିଂ । 'ସମ୍ବାଦ'ର ଭୁବନେଶ୍ୱର ସଂସ୍କରଣରେ ବର୍ଷଟିଏ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ସଂସ୍କରଣରେ ଦୁଇବର୍ଷ କାମ କରିବା ପରେ ଏବେ ସେ ନୂତନ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିଥିବା 'ସକାଳ' ଖବରକାଗଜରେ ବାଲେଶ୍ୱର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅନେକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୁଁ ଦେଖିଛି ଯେଉଁମାନେ ଡେସ୍କରେ କାମ କରନ୍ତି, ଫିଲ୍ଡ୍‌ରେ ଅସହଜ ମନେ କରନ୍ତି । ଅନୁରୂପ ଭାବେ ଫିଲ୍ଡ୍ ସାମ୍ବାଦିକଟିଏ ମଧ୍ୟ ଡେସ୍କରେ ଖାପ ଖୁଆଇ ପାରେନି । ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଉଭୟ ଡେସ୍କ ଓ ଫିଲ୍ଡ୍‌ର ସମନ୍ୱୟ ରଖି କାମ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । 'ସମ୍ବାଦ'ରୁ ଯେବେ ପ୍ରତ୍ୟାଶା 'ସକାଳ'ରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଥିଲି ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ ବଦଳାଇବାର କାରଣ : " 'ସକାଳ' ନୂଆ ଖବରକାଗଜ । ଏହା ଜାଣି ବି ସେ କାହିଁକି ମନ ବଳାଇଲ !" ତାଙ୍କ ଉତ୍ତର ଥିଲା ସ୍ୱଷ୍ଟ : " 'ସକାଳ'ରେ କାମ କଲେ ବହୁତ ସୁଯୋଗ ମିଳିବ । ପୁରୁଣା କାଗଜସବୁ ବିଜ୍ଞାପନରେ ଭର୍ତ୍ତିଥିବାରୁ ଚାହିଁବା ଅନୁଯାୟୀ ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ କରି ହେଉନି । ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା ତଥ୍ୟସବୁକୁ ନ୍ୟାୟ ଦେଇ ହେଉନି, ଅନେକ କିଛି ଅସଂପୂର୍ଣ ରହି ଯାଉଛି । ଅନେକ ଅବସୋସ ରହି ଯାଉଛି । ନୂଆ ଖବରକାଗଜରେ କାମ କଲେ ରିସ୍କ ଥିଲେ ବି ନିଜ ପରିଚୟ ତିଆରି କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ରହିଛି ।"

ସାମ୍ବାଦିକତା ସହ ସାହିତ୍ୟ ସାଧନା ରହିଲେ ସୃଜନୀ ଆହୁରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟାଶା ବି ଏହି ଦୁଇ ଧାରର ମଣିଷ । ଅର୍ଥାତ ସାମ୍ବାଦିକତା ସହ ସାହିତ୍ୟରେ ସେ ବେଶ୍ ନିପୁଣା । ରାଜ୍ୟରେ ଯେଉଁ କେତେଜଣ ହାତଗଣତି ସାମ୍ବାଦିକଙ୍କ ସାହିତ୍ୟସାଧନା ସ୍ଫଟିକ ପରି ସ୍ୱଷ୍ଟ ସେମାନଙ୍କ ନୂତନ ସୂତ୍ରଧର ତାଲିକାରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରିଛନ୍ତି । ଦିନରେ ରିପୋର୍ଟିଂ କରି ରାତିରେ ସାହିତ୍ୟ ପୃଥିବୀକୁ ଫେରନ୍ତି । ଅନେକ ସମୟରେ ଖବର ପରିବେଷଣ ବେଳେ ସାମ୍ନା କରିଥିବା କେସ୍ ଷ୍ଟଡି ଓ ଚରିତ୍ର ସବୁକୁ ଗପର ରୂପ ଦେଇ ଆହୁରି ଜୀବନ୍ତ କରିଥାଆନ୍ତି ସେ । ବିଭିନ୍ନ ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ ତାଙ୍କ ଗପ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ବେଶ୍ ଆଦୃତ ହୋଇଛି । ପ୍ରଭାବୀ ଲେଖା ପାଇଁ ସେ ଟାଇମ୍‌ପାସ୍ ପ୍ରକାଶନୀର ବହୁଚର୍ଚ୍ଚିତ 'ଉଦୟରାଗ' ସମ୍ମାନ ପାଇ ଚର୍ଚ୍ଚାର ପରିସରକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଗପ ଲେଖିବା ତାଙ୍କ ସଉକ । ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ତାଙ୍କର ଏକାଧିକ ଗପ ନୂଆପିଢି ଭିତରେ ଖୋରାକ ଯୋଗାଇଛି । ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଗଳ୍ପ ସଂକଳନ 'ସେ' ଏବେ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ । ଏହା ପୂର୍ବରୁ ସାମ୍ବାଦିକତା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକୃତି ମିଳିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି। 'ବାଲେଶ୍ୱର ପରୀ' ଓ ଭଦ୍ରକ ସିଭିଲ ସୋସାଇଟି ତରଫରୁ 'ଆଦର୍ଶ ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ମାନ' ମିଳିଛି । ପ୍ରତ୍ୟାଶାଙ୍କ ଭିତରେ ଖବରର ଏହି ଭୋକ ଓ ପେସାଗତ ନିଶା ରହିଲେ ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଗକୁ ଯିବେ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ।

ସମକାଳିକ ଚିତ୍ରକଳା

ଚିତ୍ରକଳାରେ ଚିଲିକାର ଅଦୃଶ୍ୟ ମଣିଷମାନଙ୍କ ରୂପକାର

ଗିରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ରମାକାନ୍ତ ସାମନ୍ତରାୟ

ଏମ୍‌ଆଇଜି-୨, ଫ୍ଲାଟ୍ ନଂ- ୨୦୨, ଏସ୍‌ବିଆଇ କଲୋନୀ,
କେଶୋରୀ, ମୁବନେଶ୍ୱର-୨
ଫୋନ: ୯୮୬୧୧୨୪୧୭୧

▶ଲେଖକ ରମାକାନ୍ତ ସାମନ୍ତରାୟ

ଗିରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ଗିରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ବେହେରାଙ୍କର ଜନ୍ମ ୫ ଏପ୍ରିଲ୍, ୧୯୮୮ମସିହାରେ, ଚିଲିକା ପାଖ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ପଥରା ଗାଁରେ ହୋଇଥିଲା । ପରିବାରର କୁଳ ବେଉସା ହେଲା ଚିଲିକାରୁ ମାଛ ମାରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରିବା । ଗିରିଶଙ୍କ ବଡ଼ଭାଇ ଦିଲ୍ଲୀପ, ନିଜ ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ଏକଦା କଳାକୌଶଳ ଶିଖିଥିବା ଡଙ୍ଗା ତିଆରିର ଜଣେ କୁଶଳୀ କାରୀଗର ।

ଗିରିଶଙ୍କର ପିଲାଦିନରୁ ଚିତ୍ରକଳା ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେ ଆଦୌ ଭଲ ଛବି ଆଙ୍କି ପାରୁନଥିଲେ । ଝୁଙ୍କ୍ ଓ ଜିଦ୍‌ରେ ଗଣିତ କଷିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚକ୍ ସରୁଥିଲା ଛବି ଅଙ୍କାରେ । ଗାଁର ଜଣେ ଦି'ଜଣ ପିଲା ସେତେବେଳେ ଖଲ୍ଲିକୋଟ କଳା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ ପଢୁଥାନ୍ତି । କେବେ କେବେ ଗାଁକୁ ସେମାନେ ଆସୁଥାନ୍ତି ଜଳରଙ୍ଗରେ ଭୂ-ଦୃଶ୍ୟ ଆଙ୍କିବାକୁ । ଗିରିଶଙ୍କର ବଡ଼ ଇଚ୍ଛା ସେ ବି ସେମିତିକା ଛବି କରନ୍ତେ । ବଡ଼ ହେଲା ପରେ ସେ ଖଲ୍ଲିକୋଟ ସରକାରୀ କଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ।

ଗିରିଶଙ୍କ ସହ ମୋର ଭେଟ ୨୦୦୮ ମସିହାରେ । ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଗୁଜୁରାଟର ବରୋଦାରେ ରହୁଥାଏ । ସେତିକିବେଳେ ଗିରିଶ ବରୋଦା ଆସି କିଛିଦିନ ଆମ ଷ୍ଟୁଡିଓ କମ୍ ବସାରେ ରହିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲି ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟେ କଳା ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସଦ୍ୟ କଳାଶିକ୍ଷା କରିସାରିଥିବା ଜଣେ ନାଇଭ୍ କଳା ସନ୍ଧିତ୍ସୁ ଭାବରେ । ଯିଏକି ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳିତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ଧାରାର ଜଳରଙ୍ଗର ଛବି ଭଲରେ ଆଙ୍କି ପାରୁଥିଲେ । ତା'ପରେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ଆମର ଯୋଗାଯୋଗ ନଥିଲା । ବେଶ୍ କିଛି ବର୍ଷ ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ପୁଣିଥରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଆମର ଭେଟ ହେଲା । ସେତେବେଳକୁ ସେ ପୁରା ବଦଳି ସାରିଥିଲେ । ଆଧୁନିକ ଓ ସମସାମୟିକ ଚିତ୍ରକଳା ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା କରି ସାରିଥିଲେ । ହାଇଦ୍ରାବାଦ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରି ସାରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଓ ପରେ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସହ ଜେ.ଏନ୍.ୟୁ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ର ପରିବେଶ ଅନେକ କିଛି ଓଲଟ ପାଲଟ କରିଥିଲେ ଗିରିଶଙ୍କ ମନସ୍ଥିତିକୁ । ହାଇଦ୍ରାବାଦ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ସେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଭେଟିଥିଲେ ବିଶ୍ୱ କଳା ଇତିହାସକୁ । ଶିକ୍ଷକ ଆଲେକ୍ସ ମାଥ୍ୟୁଙ୍କ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନର ମଧ୍ୟ ଭୂମିକା ରହିଥିଲା । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରୁ ହିଁ ପ୍ରଥମ କରି ସେ ସଚେତନ ହୋଇଥିଲେ ଦଳିତ ଅସ୍ମିତା ସମ୍ପର୍କରେ । ଦଳିତ ଆନ୍ଦୋଳନ ସହ ସିଧାସଳଖ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼ିଥିଲେ । ଭୁବନେଶ୍ୱରେ ଆମର ଭେଟ ହେଲାବେଳକୁ ସେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଲଳିତକଳା ଏକାଡେମୀର ଆଞ୍ଚଳିକ କେନ୍ଦ୍ରରେ ସ୍କଲାର୍‌ସିପ୍ ପାଇ କାମ କରୁଥିଲେ । ଯେ ୨୦୧୫ ମସିହାର କଥା ।

ଗିରିଶ ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ୫୭ତମ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଲଳିତକଳା ଏକାଡମୀର ବାର୍ଷିକ କଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ

ପୁରସ୍କାର ପାଇଲେ । ଜଣେ ଯୁବ ଓଡ଼ିଆ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ପାଇଁ ଏଇଟି ଖୁବ୍ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ନିଶ୍ଚୟ । ଆଗରୁ କହିଛି ଗିରିଶଙ୍କ ଘର ଚିଲିକା କୂଳରେ । ତାଙ୍କ ଛବିରେ ଚିଲିକା ଓ ଚିଲିକା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବଞ୍ଚୁଥିବା ମତ୍ସ୍ୟଜୀବି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅନେକ ଅକୁହା କାହାଣୀର ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଚିଲିକା ସାଙ୍ଗରେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଗୋଟିଏ ଭାବଗତ ସମ୍ପର୍କ ବେଶ୍ ପୁରୁଣା । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଚିଲିକାକୁ ନେଇ କାବ୍ୟ କବିତା ଲେଖା ଯାଇଛି । ରାଧାନାଥ ରାୟଙ୍କ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚିଲିକା କାବ୍ୟର 'ଉତ୍କଳ-କମଳ-ବିଳାସ-ଦୀର୍ଘିକା, ମରାଳ-ମାଳିନୀ-ନୀଳାମ୍ବୁ-ଚିଲିକା' ହେଉ କି ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କର 'ରହରହ ବାରେ ବାଷ୍ପୀୟ ଶକଟ, ଦେଖିବି ଚିଲିକା ଚାରୁ ଚିତ୍ରପଟ' ହେଉ କିମ୍ବା ଗୋଦାବରୀଶଙ୍କ ବିଖ୍ୟାତ 'କାଳିଜାଈ' କବିତା ହେଉ ସବୁଠି ଚିଲିକା ତା' ଅପରୂପ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ଲାବଣ୍ୟ ପସରା ଧରି ଠିଆ ହୋଇଛି ।

ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ଅନତି ଦୂରରେ ଖଲ୍ଲିକୋଟ ଠାରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ କଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକ ଓ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଚିଲିକାର ଭୂଦୃଶ୍ୟ ଚିତ୍ର ସୃଷ୍ଟିର ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ଆସିଛି । ସେଇଠି କଳାଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ରବିନାରାୟଣ ନାୟକ ତ ଚିଲିକା ବିଷୟକୁ ନେଇ ୱାସ୍ ପେଣ୍ଟିଂ କୌଶଳରେ ରାଶି ରାଶି ଛବି ଆଙ୍କିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବରେ ଆମ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଛବିରେ ଚିଲିକାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ନେଇ ଯେତିକି ମୁଖରତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଠିକ୍ ସେତିକି ଉପେକ୍ଷା ଓ ନୀରବତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଚିଲିକାର ଆଖପାଖରେ ଚିଲିକାକୁ ନେଇ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିବା ମଣିଷ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ । ପ୍ରକୃତିର ମହାନତା ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ବିଶାଳତା ଆଗରେ ମଣିଷ ଗୌଣ ହୋଇଯାଇଛି କିଛି ମଣିଷଙ୍କ ଆଖିରେ । ତେବେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଭାବରେ ଏକଦା ଖଲ୍ଲିକୋଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକ ଥିବା ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଅନନ୍ତ ପଣ୍ଡା ଧୀବରଙ୍କୁ ନେଇ କେତୋଟି ତୈଳଚିତ୍ର ଅବଶ୍ୟ ଆଙ୍କିଛନ୍ତି । ତେବେ ଆମ ଲୋକଧାରଣାରେ ନାଉରିଆ ଓ ମାଛଧରା ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଗୋଟେ ରୋମାଣ୍ଟିକ୍ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇଛି । ଯେମିତି ନଦୀ କି ସମୁଦ୍ରରେ ଡଙ୍ଗା ଚଳାଉଥିବା ମଣିଷମାନେ ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ସୁଖୀ ମଣିଷ ।

ଆମ ଛବିରେ ମାଟିର ମଣିଷକୁ ଖୋଜିଲା ବେଳେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋ ମନ ଭିତରେ ଆଗରୁ ଅନେକ ଥର ଉଠିଛି । ମୁଁ ଏସବୁର ଉତ୍ତର ଏବେ ଗିରିଶଙ୍କ ଛବି ମାନଙ୍କରେ କିଛିଟା ପାଉଛି । ମୁଖ୍ୟତଃ କାଗଜ ଉପରେ ଜଳରଙ୍ଗ, ପେପର୍ ପଲ୍ପ ଓ ଫଟୋ ପ୍ରିଣ୍ଟ୍‌କୁ ମାଧ୍ୟମ କରି ଫଟୋଗ୍ରାଫିର ପାନାରୋମିକ୍ ଭ୍ୟୁ ପରି ଆକାରକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଗିରିଶ ମୁଖ୍ୟତଃ କାଗଜ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଛବି କରନ୍ତି । ଗିରିଶ ତାଙ୍କ ଛବିରେ ମୋତେ ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭାବନାମୟ ଲାଗିଛନ୍ତି, ସେଇଟି ହେଲା ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ଭାରତୀୟ ଚିତ୍ରକଳାକୁ ଯେଉଁ ଫଟୋରିଆଲିଜିମ୍‌ର ଭୂତ ଲାଗିଛି ସେଥିରୁ ସେ ନିଜକୁ ମୁକୁଳେଇ ରଖିଛନ୍ତି ଓ କେବଳ ତଥାକଥିତ ବରାଦିଆ ସୁନ୍ଦରିଆ ଯାହାବି ଆଙ୍କି ପକାଇବାକୁ ହିଁ କେବଳ ଛବି କହିବାର ନାନ୍ଦନିକ ହ୍ୟାଙ୍ଗଓଭୋର୍‌ରୁ ମୁକ୍ତ ଅଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ଆଗରୁ ବାରବାର କହିଛି, ଓଡ଼ିଶାର ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀମାନେ କେବେ ବି ଜନପକ୍ଷରେ ଠିଆହୁଅନ୍ତିନି । ଭାବବସ୍ତୁର ସଂରଚନା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀମାନଙ୍କର ଛବି ପ୍ରବଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟବାଦୀ । ସେଠି ସାଧାରଣ ମଣିଷ ଓ ଦଳିତ ସ୍ୱର କ୍ଷୀଣ ମାତ୍ରାରେ ଅବା ନାମକୁ ମାତ୍ର ଅଛି । ଯାହାକି କେବେ ବି କାହାର ଶ୍ରୁତିଗୋଚର ହୁଏନି । ଆମ ସାହିତ୍ୟରେ ଦଳିତ ସ୍ୱର ତଥାପି କିଛିଟା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଆସୁଥିବା ବେଳେ ଦଳିତ ସ୍ୱରର ଛବି କିନ୍ତୁ ନୀରବ । ସେଇଠି ଗିରିଶଙ୍କର ଛବି ସବୁ ମୋତେ ଆଶାର ଆଲୋକ ଦେଖାଇଛି । ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ନିକଟରେ ବାସ କରୁଥିବା ଧୀବର ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଜନ୍ମିତ ଗିରିଶ ତାଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର କଥାକୁ ହିଁ ତାଙ୍କ ଛବିରେ ବଖାଣୁଛନ୍ତି । ସାତ ଶହ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ପରିମିତ ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ଆଖପାଖରେ ୧୫୦ ଗାଁରେ ପାଖାପାଖି ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷ ଧୀବର ପରିବାର ବସବାସ କରନ୍ତି । ଚିଲିକା ଓ ତା'ର ଆଖପାଖର ପରିସର, ହ୍ରଦର ଲୁଣିଆ ନୀଳ-ସବୁଜିଆ ପାଣି, ଆଇଁଶିଆ ପବନ, ସଫା ଆକାଶ ଓ ଦୂରନ୍ତ ଦିଗ୍‌ବଳୟ, ମାଛ ଗନ୍ଧ, ନୀରବତାକୁ ବାର ବାର ଭାଙ୍ଗି ପକାଉଥିବା ମାଛଧରା ମଟର ବୋଟ୍‌ର ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ, ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ଚାଲିଚଳଣି, ଆଚାର ବ୍ୟବହାର, ସେମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ-ସୁଖ ଓ ଭଲ-ମନ୍ଦ ଆଦି ଗିରୀଶଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ବାଗରେ ବିଭିନ୍ନ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛନ୍ତି ଆପଣା ଚିତ୍ର ଦର୍ଶନ ଗଢ଼ିବାରେ ।

ଚିଲିକା ଯେ କେବଳ ନିରୋଳା ପର୍ଯ୍ୟଟନର ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳୀ ନୁହେଁ, ଠିକ୍‌ରେ ଦେଖି ପାରିଲେ ତା'ଠାରୁ ଢେର୍ କିଛି ଅଧିକା, ଏ କଥା କେହି କେବେ ଆମକୁ କହି ନାହାଁନ୍ତି । କିଛି ବିକଳ୍ପ ସମ୍ବାଦ ସରବରାହ ସଂସ୍ଥାର ଖବର ଓ କିଛି ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର ତଥ୍ୟଗତ ଅନୁଶୀଳନକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ଆମକୁ କେହି କେବେ କହିନାହାନ୍ତି । ବିଦେଶରେ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ିର ଚାହିଦା ପୂରଣ କରିବାକୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାଫିଆମାନେ ଚିଲିକାକୁ କେମିତି କବଳିତ କରି ନେଇଛନ୍ତି, କେମିତି ମାଛଧରା ଟ୍ରଲର୍‌ମାନେ ଆବଶ୍ୟକତା ଠୁ ଅଧିକା ମାଛ ମାରି ସାନ ସାନ ମତ୍ସ୍ୟଜୀବିମାନଙ୍କର କୁଳବେଉସା ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି, କେମିତି ମତ୍ସ୍ୟଜୀବିମାନେ ପାରସ୍ପରିକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସଂଘର୍ଷ ଓ ରାଜନୀତିର ପଶାପାଲି ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିବାଦର ଲାଭଖୋରୀ ବିଷଚକ୍ରରେ ପେଷି ହୋଇ ଆପଣା କୌଳିକ ବୃତ୍ତି ହରାଇ ଭିନ୍ନ ବୃତ୍ତିକୁ କ୍ରମେ ଆଦରି ନେଉଛନ୍ତି ।

ଗିରିଶ ତାଙ୍କ ଛବିରେ କେବଳ ତାଙ୍କ ସମୁଦାୟର ମୋଟାମୋଟି ଏଇସବୁ ଜୀବନ, ସମସ୍ୟା, ସଂଘାତ ଓ ଅସହାୟତା କଥା କହି ନାହାଁନ୍ତି, ତା' ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କ ସମୁଦାୟର ମହିଳାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ଭିତରେ ଓ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ସାମ୍ନା କରୁଥିବା ହିଂସା କଥା ମଧ ଉଠାଇଛନ୍ତି । ମହିଳାମାନେ ମତ୍ସ୍ୟଜୀବିର କୌଳିକ ବୃତ୍ତିରେ କେମିତି ଏବେ ବି ଅଣସ୍ୱୀକୃତ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଭାବରେ ଯାବତୀୟ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ପରିବେଶରେ ନିରନ୍ତର କାମ କରୁଛନ୍ତି ସେ ନେଇ ତାଙ୍କ ଛବିରେ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଗିରିଶ ପ୍ରାୟତଃ ଦିଲ୍ଲୀରେ କଳା ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ରହୁଥିଲେ ବି ବାରବାର ଗାଁ କୁ ଫେରିଆସନ୍ତି । ନିଜ ଅଂଚଳର ମାଟିର ଅନେକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଓ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଦୃଶ୍ୟ, ସଂଗୁପ୍ତ ଘଟଣା, ଦୁର୍ଘଟଣା ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ଡ୍ରଇଂ କରନ୍ତି, ୱାଟର୍ କଲର୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଛବି କରନ୍ତି, ଛୋଟଛୋଟ ଫିଲ୍ମ କରନ୍ତି, ସାଇଟ୍ ସ୍ପେସିଫିକ୍ ପର୍‌ଫର୍‌ମାନ୍ସ କରନ୍ତି, ଗପ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତି, ଲେଖନ୍ତି ଓ ଫଟୋ ବି ଉଠାନ୍ତି ।

ବାସ୍ତବତାକୁ ଅନୁଭବ କରି ଓ ସେଥିରୁ ଅନୁଭୂତିକୁ ସାଉଁଟି, ତାକୁ ଗୋଟାପଣ ସିଧାସଳଖ ଛବିରେ ଅଜାଡ଼ି ଦେବାରେ କଳାସୃଷ୍ଟିର ସାର୍ଥକତା ନଥାଏ । ଜଣେ ଭୁକ୍ତଭୋଗୀ ଭାବରେ ଗିରିଶ ଆପଣା ମଣିଷ, ଆପଣା ସ୍ଥାନ ଓ ଆପଣା ସମୟକୁ ଯେଉଁ ସତେଜ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖି ଅନ୍ୟକୁ ଦେଖାଇ ପାରିଛନ୍ତି, ସେଇ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀଟି ମୋତେ ନୂଆ ଲାଗିଛି । ନୂଆ ଏକ ସମ୍ଭାବନାର ବାଟ ଖୋଲୁଛି ।

ଜୈବ ବିବିଧତାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିଲିକା । ଜୈବ ମଣ୍ଡଳର ସନ୍ତୁଳନ ହିଁ ବଡ଼ କଥା । ସାଇବେରିଆ ଆଦି ଦୂର ଜାଗାରୁ ଶୀତଦିନେ ହଜାର ହଜାର ମାଇଲ୍ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଆସି ନଳବଣ ପକ୍ଷୀ ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚୁଥିବା ଚଢ଼େଇ ଓ ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ଚିଲିକା ପାଣିରେ ନାଆ ଚଳେଇ ମାଛ ମାରି ପେଟ ପୋଷୁଥିବା ଧୀବର, ଆଠଶହ ପ୍ରଜାତିର ଜଳଜ ପ୍ରାଣୀ, ସାତଶହ ଛବିଶ ପ୍ରକାରର ଉଦ୍ଭିଦ, ଦୁଇଶହ ଏକଷଠି ପ୍ରକାରର ମାଛ, ଅଠେଇଶ ପ୍ରକାରର ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଓ ଚଉତିରିଶ ପ୍ରକାରର କଙ୍କଡ଼ା ସମସ୍ତଙ୍କର ସନ୍ତୁଳିତ ସହାବସ୍ଥାନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ସହାବସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ସହ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହୋଇ ଗିରିଶ ତାଙ୍କ ଛବିରେ ଯେଉଁ ବକ୍ତବ୍ୟ ରଖୁଛନ୍ତି, ତାହା କ୍ରମେ ଚିଲିକା ଉପକୂଳରୁ ବାହାରି ପୃଥିବୀର ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନର ମାଟି, ପାଣି, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଜୀବନ ଏବଂ ଜୀବିକାକୁ ନେଇ ଚାଲିଥିବା ସତତ ସଙ୍ଘର୍ଷର ଇସ୍ତାହାର ଭାବରେ ଉଭା ହେଉଛି । ଯେଉଁଠି ମଣିଷ ଓ ପରିବେଶ ଦୁଇ ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ର ଭାବରେ ଆମ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଯାଉଛନ୍ତି ।

ଗଳ୍ପକଳାର ନୂଆସ୍ୱର

ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପର ନୂଆଦିଶା ଡିଲେଶ୍ୱର ରଣା

ସୁଜିତ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଗଦାଧରପୁର, ପୋ: ମାଧପୁର,
ଭାୟା: ଆଠମଲ୍ଲିକ, ଅନୁଗୁଳ-୭୫୯୧୨୫
ଫୋନ: ୯୩୩୭୨୮୯୮୩୫

▲ ଲେଖକ ସୁଜିତ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଡିଲେଶ୍ୱର ରଣା

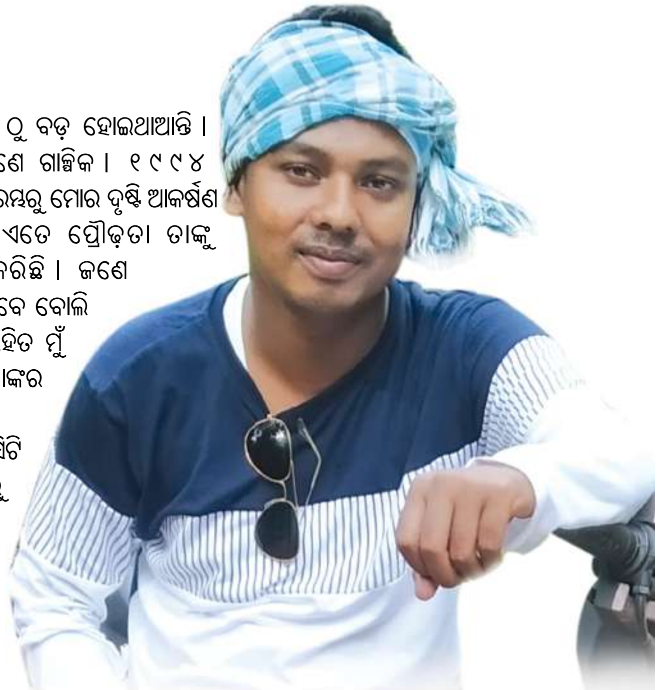

କିଛି ଲୋକ ତାଙ୍କ ବୟସ ଠୁ ବଡ଼ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ଡିଲେଶ୍ୱର ରଣା ସେମିତି ଜଣେ ଗାଳ୍ପିକ । ୧୯୯୪ ମସିହାରେ ଜନ୍ମିତ ଡିଲେଶ୍ୱର ଆରମ୍ଭରୁ ମୋର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ତାରୁଣ୍ୟରେ ବି ଏତେ ପ୍ରୌଢ଼ତା ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅଲଗା କରିଛି । ଜଣେ ଦାୟିତ୍ୱବାନ ଗାଳ୍ପିକ ହୋଇପାରିବେ ବୋଲି ଆଶା ଜାଗିଛି । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ସହିତ ମୁଁ ଅନେକ ସମୟର କଥା ହୁଏ ତାଙ୍କର ଗଳ୍ପ-ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟରେ ।

ବୃତ୍ତିରେ ଶିକ୍ଷକ ଡିଲେଶ୍ୱର ସିଟି ଟ୍ରେନିଂ କରିବା ସମୟରୁ ଲେଖାଲେଖି ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ପ୍ରଥମରୁ କବିତା ଲେଖିଲେ, ତା'ପରେ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଲେ ଓ ଗପ ଲେଖିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରେମରେ ସୀମିତ ରହି ନାହାନ୍ତି କି ପ୍ରେମକୁ ଛାଡ଼ି ନାହାନ୍ତି । ସେ ତ ପ୍ରେମ ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିନା ଜୀବନ ଅଧୁରା ବୋଲି ଭାବନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ପ୍ରେମରେ ଅଛନ୍ତି, ଜୀବନରେ ଅଛନ୍ତି, କାହାଣୀରେ ଅଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଗପ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ ୨୦୧୬ ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ 'ସମ୍ବାଦ କଳିକା'ର ସାହିତ୍ୟ ପୃଷ୍ଠାରେ । 'ମୁଁ ଓବିସି ସେ ଜେନେରାଲ୍' । ଏଇଟା ଗୋଟେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରେମ ଗପ ଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ଜଣେ ପାଠକଙ୍କ ଫୋନ୍ କଲ୍ ପାଇବା ପରେ ତାଙ୍କର ସାହସ ବଢ଼ିଲା ଯେ ସାହିତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ସେ କିଛି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇ ପାରୁଛନ୍ତି ସମାଜ ସାମ୍ନାରେ ।

'ସଦାଙ୍ଗ କାତ୍ରାକାର ଠିକଣା' ଗପ ପାଇଁ ୨୦୧୮ରେ କଥା ନବପ୍ରତିଭା ପୁରସ୍କାର ଓ 'ବକ୍‌ସାଇଟ୍ ଗର୍ଭିଥିବା ଗୋଟେ ମା'ର କାହାଣୀ' ଗପ ପାଇଁ କାଦମ୍ବିନୀ ଗଳ୍ପ ଉନ୍ମେଷ ପୁରସ୍କାର-୨୦୧୯ ପାଇବା ଆଦୌ ସଂଯୋଗ ନୁହେଁ ବରଂ ମୁଁ କହିବି ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପ ପ୍ରତିଭାର ସମୟୋଚିତ ଆକଳନ ।

ସାହିତ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ ହୋଇ ଆସିନାହିଁ । ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବେ ସାହିତ୍ୟକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ସଂଭବତଃ ସେ ଭୋଗୁଥିବା ସମୟର ବିଫଳତା ତାଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ କରିଛି । ଗପରେ ସେ ନିଜକୁ ସହଜ ମଣନ୍ତି । ତେବେ ଯେବେ ଗଳ୍ପ ଲେଖି ପାରନ୍ତିନି କବିତା ଓ ଫିଚର୍ ବି ଲେଖନ୍ତି ।

ଦୁଃସ୍ଥ ଅବହେଳିତ, ନିମ୍ନବର୍ଗ ଓ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ କଥାରେ ତାଙ୍କ ଗପ ମୁଖର । ଯଦିଓ ତାଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ଦେଇପାରିବା ପାଇଁ ସେ ସକ୍ଷମ ନୁହନ୍ତି ବୋଲି ଜାଣନ୍ତି, ତେବେ ଗୋଟେ ଦିଶା ଦେଖାଇବାର ପ୍ରୟାସ କରନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଗଳ୍ପରେ ତାଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱର: ପ୍ରମ ଓ ସଂଘର୍ଷ ।

ଗପରେ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ସେ ନିଜେ ଥାଆନ୍ତି କେବେ କେବେ ହୁଏତ ଦର୍ଶକ ରୂପରେ । ସେ ସେଇମାନଙ୍କ କଥା ଲେଖନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ସେ ଆସି ଥାଆନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଭବ ତାଙ୍କ ଗଳ୍ପର ମୂଳ ପୁଞ୍ଜି । ବିଷୟବସ୍ତୁ ଚୟନକୁ ସେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଅନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଭାବ ଭାଷା ବା ଶୈଳୀକୁ ବି ସେ ନଜରଅନ୍ଦାଜ୍ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଆଞ୍ଚଳିକତା ବା ସ୍ଥାନୀୟତା ତାଙ୍କ ଗପର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ବିଭବ । ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ବି ସେଇଠୁ ଆସେ ଓ ଭାଷା ବି । ସେ କିନ୍ତୁ ଟିକେ ସଚେତନ । ତାଙ୍କ ଗପ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବିଭବକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରାଏ । ସାଧାରଣ ଓଡ଼ିଆ ପାଠକଟିଏ ବି ସେ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାକୁ ବୁଝିବା ସକ୍ଷମ ହେବେ ।

ଲେଖକର ସାମାଜିକ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତାକୁ ସେ ଅସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଉ ବା ପରୋକ୍ଷ, ସଚେତନ ହେଉ ବା ଅବଚେତନ ଭାବରେ, ଲେଖାରେ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ।

ଲେଖକୀୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ତାଙ୍କର ସବୁବେଳେ ସମାନ ନୁହେଁ । ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ବଦଳୁଥାଏ । ତେବେ ସେ ପ୍ରଥମେ ଗଳ୍ପର ପରିଣତି ବା କ୍ଲାଇମାକ୍ସ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିନିଅନ୍ତି ଓ ତା'ପରେ ଗପଟି ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ଡିଲେଶ୍ୱର ଜଣେ ଅଭିନେତା । ନାଟକର ପ୍ରଚୁର ପ୍ରଭାବ ତାଙ୍କ ଗପରେ । ତାପରେ ସ୍କ୍ରିନ୍ ପ୍ଲେ ବା ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ, ସଂଳାପ, ନାଟକୀୟ ମୋଡ଼ (ଟ୍ୱିଷ୍ଟ), ଭାବ ତଥା ପାତ୍ରୋପଯୋଗୀ

ଭାଷା ପ୍ରୟାଗ କରିବା ସେ ନାଟକରୁ ଶିଖିଛନ୍ତି ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଯେଉଁ ଗଳ୍ପରେ ଗାଳ୍ପିକ ପାଠକଙ୍କୁ ଠକି ନଥାଏ ବା ମିଛ କହି ନଥାଏ, ଯେଉଁ ଗପ ପଢ଼ିଲେ ଜମାରୁ ମିଛ ପରି ଲାଗେ ନାହିଁ, ଯେଉଁ ଗପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅନୁଭବର ବାସ୍ନା ବାରି ହୋଇପଡ଼େ, ତାହା ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଗଳ୍ପ ପରି ଲାଗେ । ବାସ୍ତବ ଘଟଣାକୁ ନେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ଗପ ଲେଖା ହେଉଥିବାରୁ ପାଠକ ଭାବରେ ସେ ଖୁସି ।

ସେ ପ୍ରଚୁର ପଢ଼ନ୍ତି । କ୍ଲାସିକ୍ ଓ କନ୍‌ଟେମ୍ପରାରି । କାହାକୁ ଆଦର୍ଶ ମାନି ନାହାନ୍ତି । ତେବେ ତାଙ୍କର ପସନ୍ଦର କଥାକାର ମାନେ ହେଲେ ଗୌରହରି ଦାସ, ଆଦିତ୍ୟେଶ୍ୱର ମିଶ, ହିରଣ୍ମୟୀ ମିଶ୍ର, ସୁକାନ୍ତ ସାହୁ, ସୁଧୀର କୁମାର ଧାଂପଡ଼ା ମାଝି । (ଡିଲେଶ୍ୱର ଆଉ ଜଣେ ଗାଳ୍ପିକ୍ଙ୍କ ନାଁବି ନେଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଲୋକଟା ମୋର ଜମ୍ମା ପସନ୍ଦ ନଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ନାଁ ନେଲି ନାହିଁ)

ଡିଲେଶ୍ୱର କହନ୍ତି ପୂର୍ବେ ପତ୍ରିକା ସମ୍ପାଦକ ମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଳ୍ପ ପଠେଇ ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ମୂହୂର୍ତ୍ତକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ସମ୍ପାଦକମାନେ ଭଲ ଲେଖା ବାଛି ଛାପୁଥିଲେ । ଏବେ ସୋସିଆଲ ମିଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶନର ଏକ ସହଜ ମାଧ୍ୟମ । ଏଥିରେ ସମସ୍ତେ ନିଜ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଉଛନ୍ତି । ଏଇଟା ଭଲ ବି ମନ୍ଦ ବି । ଅନେକ ଭଲ ଲେଖା ବି ଆସୁଛି । କେହି ସମ୍ପାଦକ ନଥିବାରୁ ମାର୍ଜିତ ସାହିତ୍ୟର ବି ଅଭାବ ରହୁଛି ।

ସୋସିଆଲ ମିଡ଼ିଆ ଏବେ ରଫ୍‌ଖାତା ହୋଇ ସାରିଲାଣି । ତଥାପି ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଛି । ଏବଂ ଅସଲରେ ସୋସିଆଲ ମିଡ଼ିଆ ଏବେ ବହି ଓ ପତ୍ରପତ୍ରିକାର ସ୍ଥାନ ନେଇ ସାରିଲାଣି ।

ଯେତେଦିନ ଜୀଇଁଥିବେ, ଗପର ହାତ ଧରି ବାଟ ଚାଲିବେ ଏମିତି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିବା ଡିଲେଶ୍ୱରଙ୍କର ଗଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ, ଏଯାଏଁ ବହି ଆକାରରେ ସଂକଳିତ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ୨୦୨୧ ସେ ସୁଯୋଗ ଦେବ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି ।

ସଂକ୍ଷେପରେ ଡିଲେଶ୍ୱରଙ୍କ ଗପର ସାରକଥା :୧. ଆଦିବାସୀ ଓ ଅଞ୍ଚଳବାସୀଙ୍କ ଜୀବନ, ୨. ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା କିନ୍ତୁ ଅବୁଝା ନୁହେଁ, ୩. ଆଦିବାସୀ ଓ ଦଳିତଙ୍କର ଅଧିକାର, ୪. ଶୋଷକର ପ୍ରତିପକ୍ଷ, ରଇତର ପକ୍ଷଧର, ୫.ଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ୬. ଆଜିର କାହାଣୀ (ସମସାମୟିକତା), ୭. ପ୍ରକୃତି , ୮. ସାଂଗୀତିକତା, ୯. ନାଟୁଆପଣ, ୧୦.ସୁନ୍ଦର ପରିବେଷଣ ଶୈଳୀ ।

ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପର ଏକ ମହାନ ପରମ୍ପରା ଅଛି । ଏଇ ନିରନ୍ତର ଯାତ୍ରାରେ ଡିଲେଶ୍ୱର ଆମମାନଙ୍କ ମନରେ ଏକ ଆଶା ଓ ଆସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ଅଦ୍ୟାବଧି । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆମକ ସତ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାର ଦାୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ତାଙ୍କର ।

ଚିକିତ୍ସାସେବା

ଚିକିତ୍ସାକ୍ଷେତ୍ରର ନବସ୍ଫୁରଣ ଡାକ୍ତର ପ୍ରିୟଙ୍କା ମହାନ୍ତି

ଡାକ୍ତର ଦୀନବନ୍ଧୁ ସାହୁ
ଭେଷଜ ବିଶେଷଜ୍ଞ,ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ,
ଭବାନୀପାଟଣା, ଫୋନ: ୯୪୩୭୨୧୯୧୪୭

କୁହାଯାଏ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପା ନଥିଲେ ମାନବ ସେବା କରିବାର ଅବକାଶ ମିଳେନାହିଁ, ମିଳେନାହିଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଭଳି ଏକ ମହତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୀବନ ଜିଇଁବାର ଅନନ୍ୟ ସୁଯୋଗ । ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ଧୀ-ଶୀର୍ଷ ମଣିଷର ସ୍ଥାନ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ଏହି ମଣିଷ ସମାଜର ସେବାପ୍ରଯତ୍ନ, ଜୀବନର ଜଗାରଖା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ବୃତ୍ତିଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯେଉଁ ମଣିଷ, ସମାଜରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ଅସୁମାରୀ ଆଶିଷ ଓ ଅଭିଜ୍ଞତାର ମଣିମୁକ୍ତା ବୈଦୁର୍ଯ୍ୟ ସାଉଁଟି ସାଂପ୍ରତିକ ସମୟ ଯାଏଁ ମଣିଷ ଜୀବନର ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ଏତେ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ବିମଣ୍ଡିତ, ଏତେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ, ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁଶୋଭିତ, ପ୍ରତିଦାନରେ ସେହି ମଣିଷ, ସମାଜର ସୁରକ୍ଷା ଓ ଯତ୍ନ ଡାକ୍ତର ମଣିଷଟିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁଯାୟୀ ସଂଘଟିତ ହେଲେ ହେଁ ବେଳେବେଳେ 'ବୈଦ୍ୟ ନାରାୟଣ' ଉକ୍ତିଟି କାହିଁକି ଯଥାର୍ଥ ମନେହୁଏ, ଏକ ମୁମୂର୍ଷୁ ରୋଗୀଟିକୁ ମରଣ ମୁଖରୁ ବଂଚାଇ ଆଣିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲାବେଳେ ଯେତେବେଳେ ରୋଗୀଟିର ଚାହାଣୀରେ ଫୁଟି ଉଠେ କୃତଜ୍ଞତାର ଝଲକ, ଶୁଖିଲା ଓଠରେ ଉଙ୍କି ମାରେ ଧାରେ ହସ, ତୃପ୍ତି ଓ ଭରସାର ତଡ଼ିତ୍ ତରଙ୍ଗରେ ମୁଖମଣ୍ଡଳଟି କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ଉଜ୍ଜଳି ଉଠେ ଶାନ୍ତି ଆଉ ସନ୍ତୋଷର ଯମୁନା ସାଜି । କେତେବେଳେ କଠିନ ତ କେତେବେଳେ ଆନନ୍ଦଦାୟୀ, କେବେ ସଂଘର୍ଷ ତ କେବେ ଆତ୍ମ ଉପଲବ୍ଧି, କେବେ ଜିତାପଟ ତ କେବେ ହାରିଯିବାର ସ୍ୱାଦ ସହ ପରିଚିତ କରାଉଥିବା ଏ ବୃତ୍ତି ଅଧିକ ନିନ୍ଦା ଠୁ ପ୍ରଶଂସାର ହକ୍‌ଦାର । ପ୍ରାପ୍ତି ଠୁ ଅଧିକ ତ୍ୟାଗ ଓ ଉତ୍ସର୍ଗର ଦରବାର । ଜଣେ କର୍ମରତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରମ ଆଉ ସେବାର ହାତଗୁଣ୍ଠା ସତରଞ୍ଜୀରେ ଜୀବନକୁ ଅଜାଡ଼ି ଦେବାର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଠାରୁ ମଧୁର ଆନନ୍ଦର ପ୍ରାପ୍ତି ବେଶ୍ ରୋମାଞ୍ଚକ । ବୃତ୍ତି ଦାୟରେ ହେଉ ନହେଉ ମାନବିକତାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜନ୍ମ, ମୃତ୍ୟୁ, ରୋଗ ଶୋକର ସାରଣୀରେ ସମର୍ପିତ ତା'ର ଏ ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ।

"ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆରତ ଦୁଃଖ ଅପ୍ରମିତ ଦେଖୁ ଦେଖୁ କେବା ସହୁ / ମୋ ଜୀବନ ପଛେ ନର୍କେ ପଡ଼ିଥାଉ ଜଗତ ଉଦ୍ଧାର ହେଉ ।"

ସନ୍ଥକବି ଭୀମଭୋଇଙ୍କ ଏ ଯୁଗଜୀଣା ଲେଖା ଦୁଇପଦ ପ୍ରକୃତ ସେବକ ଜୀବନର ଆଦର୍ଶ ଓ ମୂଳମନ୍ତ୍ର । 'ମାନବ ସେବା ଯେ ମାଧବ ସେବା' ଏହା ଯଥାର୍ଥରେ ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ହିଁ ପରଖି ହୁଏ । ଚଲାପଥର ଯାବତୀୟ କ୍ଲେଶ, ପୀଡ଼ା, ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ କ୍ଳାନ୍ତିକୁ ଗୌଣ କରି ମାନବ ସେବାପରି

ଜେଜେମାଙ୍କ ସହ ନାତୁଣୀ ପ୍ରିୟଙ୍କା

ଏକ ପବିତ୍ର ପରିସରରେ କ୍ରିୟାଶୀଳ ରହିବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ତଥା ମାନସିକତା ଆବଶ୍ୟକତା କରିଥାଏ । କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଡାକ୍ତରୀଶାସ୍ତ୍ରର ଅଧ୍ୟୟନ ପରେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଛାତ୍ରଜୀବନ ପରେ ପରେ ବାସ୍ତବ ବୃତ୍ତିଗତ ଜୀବନର ହୁଏ ଅୟମାରମ୍ଭ । ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ଓ ସୁଯୋଗ ହିଁ ପରୀକ୍ଷା ନେବା ସହ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥାଏ ଡାକ୍ତରୀ ଭଳି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଅନୁରକ୍ତି, ଦକ୍ଷତା, ସମର୍ପଣ ତଥା ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ମନୋଭାବର ସାନ୍ଦ୍ରତା । ଉଭୟ ସମୟ ଓ ସମାଜ, କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଓ ଚିକିତ୍ସା ନୈପୁଣ୍ୟତା ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥାନ୍ତି ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ସଫଳତା ଅବା ବିଫଳତାର ଆସନ । ସମୟୋଚିତ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ଉପଯୋଗୀ ନିରନ୍ତର ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ ଏବଂ ତା'ର ସଠିକ୍ ପ୍ରୟୋଗ ଚିକିତ୍ସା କର୍ମ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ, ନିଷ୍ଠା ଓ ଅଧ୍ୟବସାୟ ହିଁ ସଫଳ ଡାକ୍ତରୀ ଜୀବନର ପ୍ରମୁଖ ଉପାଦାନ । ବହୁପ୍ରଶସ୍ତ ଚିକିତ୍ସାବିଜ୍ଞାନର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ପ୍ରତି ଜିଜ୍ଞାସା ଓ ଅନୁସନ୍ଧିତ୍ସାର ଯେତିକି ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ସେବା ମନୋଭାବ ତଥା ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ ପ୍ରତି ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ମନୋଭାବରେ ସମର୍ପିତ ଓ ଯତ୍ନଶୀଳ ହେବା ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଜରୁରୀ । ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ରୋଗୀର ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା ଏକ ନମ୍ର, କୋମଳ ବ୍ୟବହାର ଓ ସୁମିଷ୍ଟ ଉପଚାର ସଫଳ ଡାକ୍ତରୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଏକ ଲକ୍ଷଣୀୟ ଦିଗ । ଆହରିତ ଜ୍ଞାନ ଓ ଆତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟ ହିଁ ଆଚରଣ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣର ମାପକାଠି ଯାହା ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ରୋଗୀ ପ୍ରତି ବ୍ୟବହାରକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥାଏ, ରୋଗୀ ଏବଂ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଓ ସମନ୍ୱିତ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ରୋଗ ଓ ଚିକିତ୍ସାର ବିସ୍ତୃତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୋଗୀ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଇଁ ଜଣେ ଜଣେ ଜୀବନ୍ତ ଗୁରୁ । ପୋଥିଗତ ଚିକିତ୍ସାଜ୍ଞାନ ବ୍ୟତିରେକ ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରୋଗୀଟିଏ ହିଁ ଚଳନ୍ତି ଚିକିତ୍ସାଶାସ୍ତ୍ର । ଚିକିତ୍ସିତ ହେଉଥିବା ରୋଗୀଟି ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ, ଚିକିତ୍ସା ସଫଳତା ଅବା ବିଫଳତାର ଚାକ୍ଷୁସ ପ୍ରମାଣ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ଡାକ୍ତରୀ ସେବାକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅନେକେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ବେଳେ ଅନେକେ ନୂଆ ସ୍ୱପ୍ନ ସଂକଳ୍ପରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହୋଇ ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ । ଅଜଣା ଅପରିଚିତ ନୂଆ ନୂଆ ମୁହଁଙ୍କୁ ସଶ୍ରଦ୍ଧ ଆପଣେଇ ନେଲା ବେଳେ ଅନେକ ବର୍ଷିୟାନ ଅଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅପସରି ଯାଉଥିବା ମୁହଁ ଅପାଶୋରା ହୋଇ ରହିଯାଏ ସ୍ମୃତିକକ୍ଷରେ, ଅଭୁଲା ମାନସପଟରେ ଖାସ୍ ସେମାନଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ଗୁଣାବଳୀ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଯୋଗୁଁ ।

ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଦ୍ୟ ପାଦ ଥାପିଥିବା ଏଭଳି ଏକ ନୂଆମୁହଁ **ଡାକ୍ତର ପ୍ରିୟଙ୍କା ମହାନ୍ତି** । ଦୃପ୍ତ ଅଥଚ ସଂଯତ । ତାରୁଣ୍ୟର ତରଙ୍ଗାୟିତ ବେଳାଭୂମି ଉପରେ ଉପବିଷ୍ଟା ଏହି ଚିକିତ୍ସିକାଙ୍କ ଆଖିରେ ବେଶ୍ ପଢ଼ିହୁଏ ସ୍ୱପ୍ନ, ସଂଭାବନା ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସର ସ୍ୱାକ୍ଷର । ଚିକିତ୍ସାକ୍ଷେତ୍ରରେ ନବାଗତା ଡାକ୍ତର ପ୍ରିୟଙ୍କା ସୁଲେଖିକା ଡକ୍ଟର ପଲ୍ଲିଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ସୁଦକ୍ଷ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଡକ୍ଟର ହୃଷିକେଶ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସୁପୁତ୍ରୀ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ଥିତ ହାଇଟେକ୍ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜ୍‌ରୁ ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷାରେ କୃତିତ୍ୱର ସହ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହବା ପରେ ସଂପ୍ରତି ଅନ୍ତଃ ଚିକିତ୍ସିକା ଭାବେ ଅବସ୍ଥାପିତା । ଡାକ୍ତରୀ ପାଠ ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ, ସଂଗୀତ, କ୍ରୀଡ଼ା, ସମାଜସେବା ଆଦି ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରୁଚି ରଖୁଥିବା ଏହି ଚଳଚଞ୍ଚଳ ନବାଗତ ଚିକିତ୍ସିକା ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ରକ୍ତଦାନ ଓ ସଂଗ୍ରହ ଶିବିର ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଉଭୟ ସାହିତ୍ୟ ଓ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଅନୁରାଗ ରଖୁଥିବା ପ୍ରିୟଙ୍କା ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଦ୍ୟ ଉପବିଷ୍ଟା । ପ୍ରିୟଙ୍କାଙ୍କ ପାଇଁ ଆହୁରି ଲମ୍ବା ରାସ୍ତା ବାକି । ସଫଳତା ଦିନକରେ ଆସେ ନାହିଁ । ଛାତ୍ର ଜୀବନରେ ନିର୍ମଳ ମାନସ ପଟରେ ଉଂକି ମାରିଥିବା ଅନାବିଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଜଣେ ସୁଦକ୍ଷା ଡାକ୍ତର ହେବାର ସ୍ୱପ୍ନ, ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା, ବିମଳ ସେବା ମନୋଭାବର ତୀବ୍ରତା ଆହୁରି ସିଦ୍ଧ, ସାକାର ଓ ପ୍ରଗାଢ଼ ହେବାକୁ ଆହୁରି ନିଷ୍ଠା, ଆଗ୍ରହ ଓ ସାଧନାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ପ୍ରିୟଙ୍କାଙ୍କୁ ଈଶ୍ୱର ତାହା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ, ପ୍ରିୟଙ୍କାଙ୍କର ଚଲାପଥ ସିଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରାପ୍ତିର ସୁମନରେ ସଦା କୁସୁମିତ ହେଉ । ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ ସମାଜସେବାରେ ବ୍ରତୀ ହେବା ସହ ଯଶସ୍ୱୀ ହୁଅନ୍ତୁ, ଏତିକି ଆମର ଆଶା ।

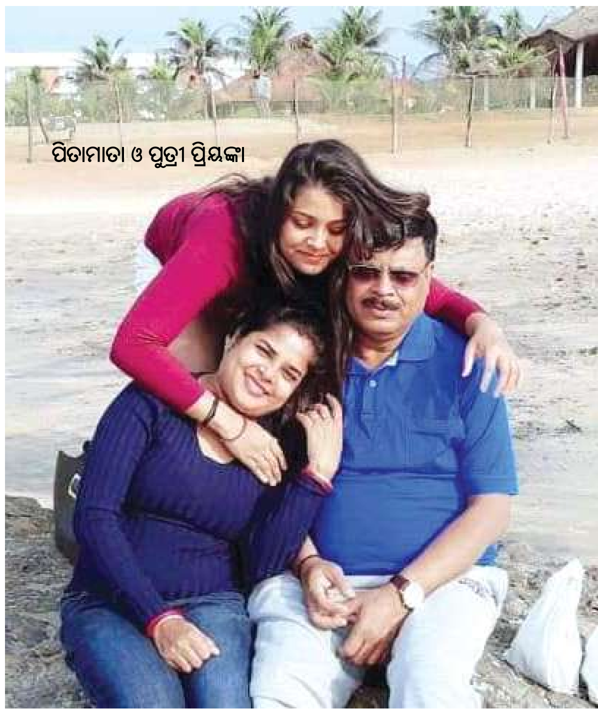

ପିତାମାତା ଓ ପୁତ୍ରୀ ପ୍ରିୟଙ୍କା

ରାଜନୀତିର ରେଖାଚିତ୍ର

ଓଡ଼ିଶାକୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଆ ? ନା ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଶା ? କାହାର ଓଡ଼ିଶା ? କେବେଠୁ ଓଡ଼ିଶା ? ଝର୍କା ଖୋଲି ପଛକୁ ଚାହିଁଲେ ଆଖି ପାଏନି । କାଇଁ କେତେ ହଜାର ବର୍ଷ ତଳର ଇତିହାସ । ଆମେ ଆମ ଗୌରବଜ୍ଜ୍ୱଳ ଇତିହାସକୁ ନେଇ ଗର୍ବ କରୁଛୁ, ଛାତି ଫୁଲଉଛୁ, ଇତିହାସ ଉପରେ ଆଉଜି ଦମ୍ଭର ସହ ଠିଆ ହଉଛୁ; ଅଥଚ କେବେ ଆମେ ନିରେଖି ଦେଖିଛୁ କି ଆମ ଅତୀତକୁ, ଓଲଟେଇଛୁ କି ତା'ର ଅନାଲୋଚିତ ଅଧ୍ୟାୟମାନଙ୍କୁ । ଇତିହାସ, ଯାହା କେବଳ ରାଜା-ରାଜୁଡ଼ାଙ୍କ କୀର୍ତ୍ତିକଳାପ ନୁହେଁ କି, ବିଜୟ-ପରାଜୟର ଦସ୍ତାବିଜ୍ ନୁହେଁ । ଇତିହାସ ଯାହା ଲୋକମାନଙ୍କର, ଲୋକମାନଙ୍କୁ ନେଇ; ନିଜର ପରିଚୟ ଓ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ପାଇଁ ମାଟି-ମଣିଷମାନଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସଂଘର୍ଷର କାହାଣୀ । ସମୟ ଆସିଛି ପଛକୁ ଫେରି ଚାହିଁବାର । ସାଉଁଟିବାକୁ ସେଇ ଅପାସୋରା ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନେ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ଆମ ଜାତିକୁ, କାନ୍ଧରେ ବୋହିଛନ୍ତି ତା'ର ପରିଚୟକୁ । କଥାକାର ଓ ସ୍ତମ୍ଭକାର ନେତାଜୀ ଅଭିନନ୍ଦନଙ୍କ 'ରାଜନୀତିର ଓଡ଼ିଶା' ଏକ ଅଭିନବ ପ୍ରୟାସ ଲୋକଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରରେ ରଖି ଅତୀତ ଓଡ଼ିଶାର ସମାଜ-ସଂସ୍କୃତି-ରାଜନୀତିର ଗତିପଥ ନିର୍ଣ୍ଣିତ କରିବା ଦିଗରେ । ସୁଦୀର୍ଘ ଇତିହାସର ଯାତ୍ରାପଥରେ ଅନନ୍ତ କାଳଧରି ବାଟ ଚାଲୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଓ ଓଡ଼ିଶାକୁ ନେଇ ଏ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଲୋକ-ଗାଥା ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ପରଷି ଦେଉଛୁ ।

॥ ଭାଗ-୧୬ ॥

ନେତାଜୀ ଅଭିନନ୍ଦନ

ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ପ୍ରଫେସର, ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ,
ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ-୭୫୧୦୦୩
ଫୋନ୍ : ୯୦୪୦୦୦୩୧୨୩

ଫଟୋ ସୌଜନ୍ୟ : ଗୁଗୁଲ୍

ମନ୍ଦିର ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଏଁଇଲେ ମୋଗଲ

ନୀଳଚକ୍ର ଉପରେ ପତିତପାବନ ବାନା ଉଡୁଥିଲା ଫରଫର ।

ସକାଳ ସଂଜରେ ଦୀପ ବି ଜଳୁଥିଲା ବରାବର ।

ହେଲେ, ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଶିରୀ ସତେ ଅବା ଉଭେଇ ଯାଇଥିଲା ।

ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ।

କୋଟି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପ୍ରାଣର ଦେବତା ଯାଇ ପଡ଼ିଥିଲେ କେଉଁ ଅଗନା ଅଗନି ବନସ୍ତରରେ ।

ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଖାଁ ଖାଁ ଗୋଡ଼ଉଥିଲା ।

ନିଶୁନ୍ ମନ୍ଦିରର ଚାରିପାଖ ।

ଜଣେ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଭକ୍ତଙ୍କର ଦେଖା ନଥିଲା ।

ମହାପ୍ରଭୁ ନଥିଲେ, ଭକ୍ତ କାହିଁକି ବା ମନ୍ଦିର ଦୁଆର ମାଡ଼ିବ ?

ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ବିନା ମନ୍ଦିର ତ ମନ୍ଦିର ନୁହେଁ, ଖାଲି ଯାହା ପଥର ଦେଉଳ ।

ପ୍ରାଣହୀନ ।

ପ୍ରାଣଶୂନ୍ୟ । ଶୂନ୍ୟ ମନ୍ଦିର, ଶୂନ୍ୟ ରତ୍ନସିଂହାସନ । ଶୂନ୍ୟ, ଶୂନ୍ୟ, ମହାଶୂନ୍ୟ ।

ଭଗବାନଙ୍କ ବିନା ଭକ୍ତର ଅସ୍ତିତ୍ୱ କ'ଣ, ଯେମିତି ଭକ୍ତଙ୍କ ବିନା ଭଗବାନ ବି କି ଭଗବାନ, କାହାର ଭଗବାନ !

ଏଣେ ଭକ୍ତ ବ୍ୟାକୁଳ, ତେଣେ ମହାପ୍ରଭୁ ନିର୍ବାସନରେ ।

ଅପେକ୍ଷାର ଅନ୍ତ ନାହିଁ କି ଅସହାୟତାରୁ ମୁକ୍ତି ନାହିଁ ।

ଭକ୍ତ ନଥିବାରୁ ସେବାୟତଙ୍କ ଉପାର୍ଜନ ବନ୍ଦ, ପଣ୍ଡା ପୁରୋହିତଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣା ବି ବନ୍ଦ । ଯେଉଁ ସୁଆର-ସେବାୟତ-ପୁରୋହିତଙ୍କର ଜମିବାଡ଼ି ଥିଲା, ସେମାନେ କୌଣସି ମତେ ଚଳି ଯାଉଥିଲେ । ହେଲେ ଯେଉଁମାନେ ଗୁଜୁରାଣ ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ମନ୍ଦିର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ଏଣିକି ଦିନକୁ ଦୁଇ ଓଳି ଚୁଲି ଜଳିବା ବି କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା । ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡୁଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ସଂସାର ।

ମନ୍ଦିର ଏକ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।

କହିବାକୁ ଗଲେ ଏକ ପ୍ରକାରେ ବଜାର ବା ହାଟ ।

ଭକ୍ତଙ୍କର ଭିଡ଼ ଜମିଲେ ସୁଆର-ସେବାୟତ-ପୁରୋହିତଙ୍କ ଅଣ୍ଟିରୁ ଦି'ପଇସା ଝରେ । ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ଚଳେ । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରି ଭକ୍ତଙ୍କର ବି ମନ ପୁରେ । ତୁଳସୀ ଦୟଣା, ଅବଢ଼ା ବାସ୍ନାରେ ଚାରିଆଡ଼ ମହମହ ବାସେ । ଭକ୍ତର ମନ ପରି ମନ୍ଦିର ବି ପୁରିଉଠେ ।

ହେଲେ, ମହାପ୍ରଭୁ ଉଭାନ୍ ହେବା ଦିନୁ ମନ୍ଦିର ଅର୍ଥନୀତି ପୁରାପୁରି ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲା । ନା ଯାତ୍ରୀ ଥିଲେ, ନା ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଠୁ କର ଆଦାୟ ହେଉଥିଲା । ମୋଗଲ ରାଜକୋଷ ଅଧା ବି ଭରୁ ନଥିଲା । ନାଏବ ନାଜିମ ତକି ଖାଁର ଚିନ୍ତା ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାରେ ଲଗିଥିଲା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ପୁଅ ବୀରକିଶୋର ଦେବଙ୍କୁ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜଗାଦିରେ ବସେଇ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂରତିଙ୍କ ନବକଳେବର କରେଇବାର ମସୁଧା ଚଳେଇଥିଲା ତକି ଖାଁ ।

ବାରବର୍ଷରେ ଥରେ ନବକଳେବର ହୁଏ ।

ଶରୀର ବଦଳେ ବା କଳେବର ବଦଳେ ।

ଆତ୍ମା ପୁରୁଣା ଦେହ ଛାଡ଼ି ନୂଆ କାୟାରେ ପ୍ରବେଶ କରେ ।

ଦେହ କ୍ଷଣଭଂଗୁର, ମାଟିରେ ମିଶିଯାଏ ।

ଆତ୍ମା ଅମର, ଅନନ୍ତ, ଅବିନାଶୀ, ଯାହାର ଜନ୍ମ ନାହିଁ କି ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ ।

ପ୍ରତିଟି ଆତ୍ମା ଅମର, ଆତ୍ମାର ଅମରତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବାକୁ ମହାପ୍ରଭୁ ବି ମରଣ ଭୋଗନ୍ତି ଓ ପୁରୁଣା ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କରି ନୂଆ ଶରୀର ଧାରଣ କରନ୍ତି ।

ସଂସାରରର ଲୀଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜନ୍ମ-ମୃତ୍ୟୁର ବନ୍ଧନୀରେ ମହାପ୍ରଭୁ ବି ବନ୍ଦୀ ।

ସେ ଆମ ଠୁ ଅଲଗା ନୁହଁନ୍ତି, ଆମେ ବି ତାଙ୍କ ଠୁ ଅଲଗା ନୋହୁଁ ।

ସେ ସେଇକଥା ବାରମ୍ୱାର ଆମକୁ ଚେତେଇ ଦିଅନ୍ତି- ଦାସିଆ ବାଉରୀ ଠୁ ନଡ଼ିଆ ନେଇ, ସାଲବେଗ ପାଇଁ ରଥ ଅଟକେଇ ।

ଅଥଚ ଆମେ ପରମାତ୍ମା ଓ ଆମ ଭିତରେ ବାଡ଼-ହିଡ଼ ବାନ୍ଧିବାରେ ସବୁବେଳେ ବ୍ୟସ୍ତ । ତାଙ୍କୁ ରତ୍ନ ସିଂହାସନରେ ବସେଇ, ଛାଠିଏ ପଉଟି ମଣୋହି କରେଇ ଆମେ ଆମର ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପାଦନ କରୁ । ହୃଦୟର ଦୁଆର ବନ୍ଦ କରି ଆମେ ତାଙ୍କୁ ସିଂହାସନରେ ଖୋଜୁ ।

ତେଣୁ ପ୍ରତି ବାରବର୍ଷରେ ଥରେ ନବକଳେବର ଆସେ ଆମକୁ ମନେ ପକେଇଦବାକୁ ଆମ ଅମରତ୍ୱ ବିଷୟରେ । ଲୋକେ ଉତ୍ସାହରେ ଉତ୍ସବ ଭଳି ପାଳନ୍ତି ଘଟାନ୍ତରର ଏ ଅନନ୍ୟ ଓ ଅପୂର୍ବ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ।

ଏଥର କିନ୍ତୁ ବିଗ୍ରହ ହିଁ ନଥିଲେ ଯେହେତୁ, ନବକଳେବର ହେବ ବା କେମିତି ? ଆଶଙ୍କା ଓ ଉଦ୍‌ବେଗରେ ଉଦ୍‌ବେଳିତ ହେଉଥିଲେ କୋଟି କୋଟି ଓଡ଼ିଆ । କିନ୍ତୁ ଏହି ସମୟରେ ଚମତ୍କାର ଘଟିତ ହେଲା । ମୋଗଲମାନଙ୍କ ସକଳ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର, ଚକ୍ରାନ୍ତକୁ ପଣ୍ଡ କରି ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂରତିଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ସହ ସ୍ୱୟଂ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଆସି ଆବିର୍ଭାବ ହେଲେ ପୁରୀରେ । ହୁଳହୁଳି, ଶଂଖ, ତୁରୀ ଧ୍ୱନୀରେ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହେଲା ପୁରୀର ଆକାଶ ।

ଏଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ହିଁ ସତେ ଅବା ଯୁଗ ଯୁଗରୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରବାସୀ ।

ତର ସହୁନଥିଲା ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସଂଖୋଳି କୋଳେଇ ନେବା ପାଇଁ ।

ଇଏ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତ, ଯେତେବେଳେ ମଣିଷର ସକଳ ଦର୍ପ, ଅଭିମାନ ଓ ଅହଂକାର ଭାଂଗି ଚୁର୍‌ମାର୍ ହୋଇଯାଏ । ମଣିଷ ଭାବେ, ସେ ହିଁ ସବୁକିଛି କରୁଛି । ସେ ଭାଂଗୁଛି, ସେ ହିଁ ଗଢୁଛି । ସେ ହିଁ

ସଂସାର ଚଳଉଛି । ଏହି କର୍ତ୍ତା ଭାବରୁ ହିଁ ଅହଙ୍କାର ଜନ୍ମ ନିଏ, ବସା ବାନ୍ଧେ । ମଣିଷତ୍ୱର ପତନର କାରଣ ସାଜେ । କିନ୍ତୁ ଏଭଳି କ୍ଷଣଟିଏ ଆସେ, ଯେତେବେଳେ ସବୁକିଛି ମଣିଷ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯାଏ । ଖାଲି ଦ୍ରଷ୍ଟା ସାଜି ଦେଖିବା ବ୍ୟତୀତ ତା'ର ଆଉ କିଛି ଯୁ' ନଥାଏ । ନିଜର ସୀମିତତା ସଂପର୍କରେ ତାକୁ ସଚେତନ କରେଇ ଦିଏ ଏଭଳି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କ୍ଷଣ । କେହି ଜଣେ ବିଶ୍ୱନିୟନ୍ତା ଯେ ଅଛି, ଯାହା ହାତରେ ଜୀବନ ଓ ଜଗତର ଚାବିକାଠି ରହିଛି । ଏହି ଭାବ ସଂଚରି ଯାଏ ମଣିଷ ଭିତରେ ।

ପୁରୀର ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ହଠାତ୍ ଆବିର୍ଭାବ ଥିଲା ଏଭଳି ଏକ ଅଭାବିତ କ୍ଷଣ ।

ସକଳ ଶୂନ୍ୟତା ଭିତରେ ପୂର୍ଣ୍ଣମୟ ବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ।

ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ ଯେଉଁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଯାବତୀୟ ଲାଂଛନା, ଅପମାନର ଶରବ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ଖଳନାୟକ ଭାବରେ ନିନ୍ଦିତ ହୋଇ ଆଢୁଆଳରେ ରହି ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ ଝିଂଗାସୁଥିଲେ, ଏବେ ଲୋକଦୃଷ୍ଟିରେ ସେଇ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ପାଲଟି ଗଲେ ମହାନାୟକ !!

ପାଖାପାଖି ଅଢ଼େଇ ବର୍ଷର ଲମ୍ବା ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ମହାକାନ୍ତାରରୁ ମହାପୁରୁ ତାଙ୍କ ଲୀଳାକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଫେରିବାରେ ସତେ ଅବା ପୁରା ଉତ୍କଳ ଭୂଇଁ ଦୁଲୁକି ଉଠିଲା ।

ଲୋକେ ଗହଳିରେ ଥାଟ ପଟାଳି ଭାଂଗୁଥିଲା ପୁରୀ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ।

ସତେ ଅବା ସଂସାରଟା ଯାକର ଲୋକ ଆସି ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ।

କି ଆକୁଳତା, କି ବିଭୋରତା !

ସଭିଙ୍କ ଆଖିରେ ଲୁହର ଲହଡ଼ି ।

ତକି ଖାଁ ଏଣିକି ଆଉ ବାଟ ଓଗାଳିଲାନି ।

ଯାତ୍ରୀ ଭିଡ଼ି ବଢ଼ିବା ସାଙ୍ଗକୁ ରାଜକୋଷ ଭରିବା ବି ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ମହାସମାରୋହରେ ନବକଳେବର ପର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସହ ମହାପ୍ରଭୁ ରତ୍ନ ସିଂହାସନରେ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ ।

ଧର୍ମ, ପରମ୍ପରା, ଭାବାବେଗ ଆଗରେ ରାଜନୀତି ହାର୍ ମାନିଲା ।

ମୋଗଲ ରାଜଶକ୍ତି ମନ୍ଦିର କଥାରେ ଆଉ ଅଯଥା ମୁଣ୍ଡ ପୁରେଇଲାନି ।

ମନ୍ଦିର, ମହାପୁରୁ ଓ ସର୍ବୋପରି ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ପ୍ରତିରୋଧ ଆଗରେ ଶେଷରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଏଁଇଲେ ମହାପରାକ୍ରମୀ ଅମିତ ବଳଶାଳୀ ମୋଗଲ ସମ୍ରାଟ ।

୧୭୩୫ରେ ତକି ଖାଁର ମୃତ୍ୟୁ ସାଂଗକୁ ତା' ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରୀ ଶାସନରେ ଯବନିକା ପଡ଼ିଲା ।

ସୁଜାଉଦ୍ଦିନ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ଜାମାତ ମୁର୍ସିଦ୍ କୁଲି ଖାଁଙ୍କୁ ନାଏବ୍ ନିଜାମ୍ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ମିଳିଲା । ମୁର୍ସିଦ୍ କୁଲି ଖାଁଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଅନୁଗତ ଥିଲେ ମୀର ହବିବ୍ । ଯାହଙ୍କ ହାତରେ ଶାସନର ମୁଖ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ ନାଏବ ନାଜିମ୍‌ଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଦାତା ।

ଶାସନ ହୋରି ହାତକୁ ଆସିବା ପରେ ମୁର୍ସିଦ୍ କୁଲିଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ବି ସେଇ ନିଶା ସବାର ହେଲା, ଯାହା ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ଶାସକମାନଙ୍କୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିଥିଲା । ଇତିହାସରେ ପୂର୍ବ ଭୁଲରୁ କେହି ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ନିଜକୁ ସୁଧାରିବାର କୌଣସି ନଜିର ନାହିଁ । ଭୁଲ୍ ମାନେ ନିଜକୁ ଦୋହରେଇ ଚାଲନ୍ତି ।

ମୁର୍ସିଦ୍‌ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ମୀର୍ ହବିବ୍ ପୁଣିଥରେ ଲୁଣ୍ଠନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ଏଥର ମଧ୍ୟ ବିପଦ ଘନେଇବା ପୂର୍ବରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂରତିଙ୍କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରି କେଉଁ ଅଜଣା ସ୍ଥାନରେ ନେଇ ରଖିଲେ ।

ପୁଣି ଖାଁ ଖାଁ ଗୋଡ଼େଇଲା ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ । ମନ୍ଦିର ବନ୍ଦ ରହିଲା ଏବଂ ରାଜକୋଷର ନିଅଣ୍ଟ ବଢ଼ିଲା ।

ନୂଆ ଶାସନ ନଜ ପୂର୍ବସୁରୀଙ୍କ ପନ୍ଥା ଆପଣେଇ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସସମ୍ମାନେ ଫେରେଇ ଆଣିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ଓ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ମନ୍ଦିର ବ୍ୟାପାରରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନ କରିବା ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପ ନେଲେ ।

ମନ୍ଦିର ଆଗରେ ମୋଗଲ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଲେ, ଆଉ ମୁଣ୍ଡ ନ ଖେଳେଇବା ପାଇଁ ।

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସିନା ସୁରକ୍ଷିତ ରହିଲା, ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟ କେତେ କେତେ ମନ୍ଦିର ଓ କୀର୍ତ୍ତିରାଜି ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଗଲେ ମୋଗଲ ଆକ୍ରମଣରେ । ଲୁଣ୍ଠିତ ହେଲେ, ପରାଭୂତ ହେଲେ । ରାଜକୋଷ ଭରିବା ଥିଲା ମୋଗଲଙ୍କ ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଲୋକମାନଙ୍କ ଭାବାବେଗ ଓ ଧର୍ମୀୟ ଧାରଣା ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଟିକେ ହେଲେ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନଥିଲା ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଆଉ ଶାସନ ଗାଦିକୁ ଫେରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ୧୯୩୬ରେ ପଦ୍ମନାଭ ଦେବଙ୍କୁ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜା ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

ସବୁଥିରୁ ବଂଚିତ ହୋଇ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ନରସିଂହପୁରରେ ଯାଇ ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ । ନରସିଂହପୁର ରାଜା ଥିଲେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ବିପଦ ଆପଦର ବନ୍ଧୁ । ପରମ ମିତ୍ର ଓ ପରାମର୍ଶ ଦାତା ।

ନରସିଂହପୁରରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଶେଷ ଜୀବନ ବିତିଲା । ୧୭୩୭ ଅଗଷ୍ଟରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଶେଷ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ଶେଷ ସମୟରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଖରେ କେହି ବି ନଥିଲେ – ନା ପରିବାରର କେହି, ନା କୌଣସି ରାଜକର୍ମଚାରୀ, ନା କେହି ପଣ୍ଡା-ପୁରୋହିତ, ନା ସେବାୟତ, ନା କେହି ପାଇକ ଗଡ଼ନାୟକ । କେହି ବି ତ ନଥିଲେ । ସିଂହାସନ, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ, କ୍ଷମତା, ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ, ପ୍ରେମ, ଏପରିକି ଧର୍ମ ତ୍ୟାଗକରି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଶେଷରେ ପାଇଲେ କ'ଣ । ଥାଳ ଶୂନ୍ୟ ରହିଲା ।

ଶୂନ୍ୟ ରହିଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ ।

ନିଜକୁ ନିଃଶ୍ୱ କରିଦେଲେ ହିଁ ଥାଳ ଭରିଯାଏ ।

ମୃତ୍ୟୁ ବେଳକୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ନିଃସ୍ୱ ଥିଲେ ।

ହେଲେ, ସେ ଯାହା ପାଇଥିଲେ, ବୋଧହୁଏ ଆଉ କୌଣସି ଗଜପତିଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ସେତକ ଜୁଟିବନି ।

ଯେଉଁ ମହାପ୍ରଭୁ ସାରା ଜଗତର ନିୟନ୍ତା । ରୂପରେ ଖ୍ୟାତ, ସେ ନିଜେ ହିଁ ବାଛିଥିଲେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ତ୍ରାଣକର୍ତ୍ତା ରୂପରେ ।

କ୍ୱଚିତ୍ ଏଭଳି ସୌଭାଗ୍ୟ ଜୁଟେ ।

ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗଜପତି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଥିଲେ ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ।

ଆମ ମାଟିର ସ୍ୱର
ମଡେଲ୍ : ପ୍ରଣିତା ମହାନ୍ତି
ଫଟୋଗ୍ରାଫି: ସୌରଭ ମିଶ୍ର
ଉଚ୍ଚତା : ୫ ଫୁଟ ୫ ଇଞ୍ଚ୍
ଶିକ୍ଷା : ସିଭିଲ୍ ଇଂଜିନିୟର୍
ବୃତ୍ତି : ୱେଲ୍‌ନେସ୍ କନ୍‌ସଲ୍‌ଟାଣ୍ଟ୍
କଷ୍ଟ୍ୟୁମ୍ : ସୌରଭ ମିଶ୍ର
ମେକ୍‌ଅପ୍ : ଇପ୍‌ସିତା
କ୍ୟାମେରା :ନିକନ୍ ଡି୭୨୦୦
ସ୍ଥାନ : ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଲେଣ୍ଡର

ଜାନୁଆରୀ-୨୦୨୧

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
୩୧					୧	୨
୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯
୧୦	୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬
୧୭	୧୮	୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩
୨୪	୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦

ଉତ୍ସବ

୦୧/୦୧/୨୦୨୧ : ଇଂରାଜି ନୂଆବର୍ଷ
୧୪/୦୧/୨୦୨୧ : ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି
୨୩/୦୧/୨୦୨୧ : ନେତାଜୀ ଓ ବୀରସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ଜୟନ୍ତୀ
୨୬/୦୧/୨୦୨୧ : ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ

ଜାନୁଆରୀ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
୩୧					୧	୨
୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯
୧୦	୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬
୧୭	୧୮	୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩
୨୪	୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦

ଫେବୃଆରୀ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
	୧	୨	୩	୪	୫	୬
୭	୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨	୧୩
୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮	୧୯	୨୦
୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬	୨୭
୨୮						

ମାର୍ଚ୍ଚ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
୧	୧	୨	୩	୪	୫	୬
୭	୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨	୧୩
୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮	୧୯	୨୦
୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬	୨୭
୨୮	୨୯	୩୦	୩୧			

ଅପ୍ରେଲ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
				୧	୨	୩
୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭
୧୮	୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪
୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦	

ମଇ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
						୧
୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮
୯	୧୦	୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫
୧୬	୧୭	୧୮	୧୯	୨୦	୨୧	୨୨
୨୩	୨୪	୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯
୩୦	୩୧					

ଜୁନ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
		୧	୨	୩	୪	୫
୬	୭	୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨
୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮	୧୯
୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬
୨୭	୨୮	୨୯	୩୦			

ଜୁଲାଇ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
				୧	୨	୩
୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭
୧୮	୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪
୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦	୩୧

ଅଗଷ୍ଟ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭
୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨	୧୩	୧୪
୧୫	୧୬	୧୭	୧୮	୧୯	୨୦	୨୧
୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬	୨୭	୨୮
୨୯	୩୦	୩୧				

ସେପ୍ଟେମ୍ବର

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
			୧	୨	୩	୪
୫	୬	୭	୮	୯	୧୦	୧୧
୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮
୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫
୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦		

ଅକ୍ଟୋବର

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
୩୧					୧	୨
୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯
୧୦	୧୧	୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬
୧୭	୧୮	୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩
୨୪	୨୫	୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦

ନଭେମ୍ବର

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
	୧	୨	୩	୪	୫	୬
୭	୮	୯	୧୦	୧୧	୧୨	୧୩
୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮	୧୯	୨୦
୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫	୨୬	୨୭
୨୮	୨୯	୩୦				

ଡିସେମ୍ବର

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
			୧	୨	୩	୪
୫	୬	୭	୮	୯	୧୦	୧୧
୧୨	୧୩	୧୪	୧୫	୧୬	୧୭	୧୮
୧୯	୨୦	୨୧	୨୨	୨୩	୨୪	୨୫
୨୬	୨୭	୨୮	୨୯	୩୦	୩୧	

କଳିଙ୍ଗ

ଅମରେନ୍ଦ୍ର ମାଧବ ଦାଶ

ପାଟଳିପୁତ୍ରରୁ କଳିଙ୍ଗ କେତେ ଦୂର ?
କେତେ ମାଇଲ ?
କେତେ ଯୋଜନ ?
କେତେ ସହସ୍ର କୋଶ ?
ଜାଣିବା ଜରୁରୀ କି ନା ଜାଣେନା !

ଜାଣେ ତ ଜାଣେ
ଜଣେ ଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ
ଜଣେ ଥିଲେ ବିନ୍ଦୁସାର
ଜଣେ ଥିଲେ ଅଶୋକ...

ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ରାଜାଧିରାଜ ମୌର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ରାଟ
ଯାହାଙ୍କର ଶୟନେ, ସପନେ, ଜାଗରଣେ
ଥିଲା କଳିଙ୍ଗ ଆଉ କଳିଙ୍ଗ,
ଯଦିଓ ଶେଷ ଯାଏଁ କଳିଙ୍ଗ
ରହି ଯାଇଥିଲା କେବଳ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱପ୍ନ ହେଇ...

ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଥିଲେ ଚକ୍ରବର୍ତୀ ସମ୍ରାଟ ବିନ୍ଦୁସାର
କଳ, ବଳ, କୌଶଳରେ
ଚଳାଇଥିଲେ ଗୋଟି
ବିଛାଇଥିଲେ ଜାଲ
ତଥାପି କଳିଙ୍ଗ ଠୁ ରହି ଯାଇଥିଲେ ଅପହଂଚ ॥

ବର୍ଷ ବର୍ଷର ସ୍ୱପ୍ନକୁ
ଆଗେଇ ନେବାକୁ ପୂର୍ବଜ
ଅଶୋକଙ୍କ ଆଖିରେ ଲଗାଇଥିଲେ ଅଂଜନ
ସମୃଦ୍ଧିର ଦୃଢ଼ନିଅଁ ଉପରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ
ହସୁଥିବା କଳିଙ୍ଗକୁ କବ୍‌ଜା ପାଇଁ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ ରଣନୀତି
ଚୋରାଇ ନେବାକୁ ଅସ୍ତିତ୍ୱ...

କ୍ରୁର ଶାସକର ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି
ଅବଦମିତ ଇଚ୍ଛା,
ଭଳିକି ଭଳି ଚକ୍ରାନ୍ତରେ
ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ ନଥିବା ମୁଁ
କେତେ କାଳ ଆଉ ତିଷ୍ଠିଥାନ୍ତି ?
ଜଗିଥାନ୍ତି ଗଡ଼ ?

ଯୁଦ୍ଧ, ଘନଘଟା
ମୃତ୍ୟୁର ବିଭୀଷିକା ପରେ
ପାଟଳିପୁତ୍ରରୁ ଆସିଥିବା ଯୋଦ୍ଧା
ଆଉ କଳିଙ୍ଗରୁ ଫେରୁଥିବା ଯୋଦ୍ଧା
ଦିଶୁଥିଲେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ସମାନ...

ଏବେ ମନରେ
ଅନେକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ
ଅନେକ ସଂଶୟ
ଅନେକ ସଂଘାତ
ଉବୁକେଇ ଉଠୁଛି ବି ହଜାରେ ପ୍ରଶ୍ନ
ହାରି ଜିତିଯିବା ଓ
ଜିତି ହାରିଯିବା ପରେ
ଜୀବନରେ ଆଉ ଥାଏ କ'ଣ ?

ପ୍ଲଟ୍ ନଂ ୧୩୦୨/ଏ (ପ୍ରା),
ୟୁନିଟ୍-୪, ଶାସ୍ତ୍ରୀନଗର,
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୧,
ଫୋନ: ୯୪୩୭୩୫୯୯୪୫

ଚାରିକାନ୍ଥର ପୃଥିବୀ

ରାମକୃଷ୍ଣ ସାହୁ

ଚାରିକାନ୍ଥ ବାହାରର ପୃଥିବୀ
ଅଲଗା ଅଲଗା ସବୁଠି
କେଉଁଠି କଳା କେଉଁଠି ଧଳା
କେଉଁଠି ମରୁଭୂମି କେଉଁଠି ଅରଣ୍ୟ
ଧୂଆଁ, ଧୂଳି, କୋଳାହଳ କେଉଁଠି
କେଉଁଠି ପୁଣି ନୀଳ ନିର୍ଜନତା
ଆଦରି ନେବାକୁ ହୁଏ ଗୋଟେ ଖୋପ
ଯାହା ମିଳିଲା ଭାଗ୍ୟରେ

ଚାରି କାନ୍ଥ ବାହାରର ପୃଥିବୀ
କେବଳ ତମର ନୁହେଁ
ସେଠି ସମସ୍ତଙ୍କ ଭାଗ, ଭିଡ଼, ପ୍ରତିଯୋଗିତା
କହୁଣି ପଶେଇ ପାରିଲେ ପୁଳେ
ନଚେତ୍ ଅନାହୂତ ଅପରିଚିତ ଅତିଥି

ଚାରିକାନ୍ଥ ଭିତରର ପୃଥିବୀ କିନ୍ତୁ
ଖାସ୍ ତମର
ଆଲୁଅ ହେଉ ବା ଅନ୍ଧାର
ଗାଆଁ ହେଉ ବା ସହର
ଦେଶ ହେଉ ବା ବିଦେଶ
ସମୁଦ୍ରକୂଳ ବା ପର୍ବତ ଶିଖର
ଛୋଟ ହେଲେ ବି ନିଜର
ନିଜ ହାତବୁଣା ସ୍ୱପ୍ନର

ଅନ୍ଧ ଆଖିକୁ ବାହାରୁ ଜେଲ୍ ପରି ଦିଶୁଥିବା
ତମ ଚାରିକାନ୍ଥ ଭିତରର ପୃଥିବୀ
ଅଗଣିତ ପୃଷ୍ଠାର ଗୋଟେ କବିତା ଖାତା
ଯେଉଁଠି ତମେ ନିଜକୁ କରିପାର
ଗୋଟେ ଚିରସ୍ରୋତା ନଦୀ
ଅସରନ୍ତି ସମୟର ଛାତିରେ,
ଚାରିକାନ୍ଥ ଭିତରର ପୃଥିବୀ
ଅନନ୍ତ ଆକାଶ ପରି ଗୋଟେ କାନ୍ଭାସ୍
ଯେଉଁଠି ମନମୁତାବକ ଆଙ୍କିପାର
ତମର ପାଦଚିହ୍ନ ଛାୟାପଥରେ

ତମର ଦୁଇହାତ ଓ ଦୁଇଆଖିର ଅକ୍ତିଆରରେ
ଏହି ଚାରିକାନ୍ଥର ପୃଥିବୀ
ଆଜ୍ଞାବହ ଭୃତ୍ୟ ପରି
ଯେଉଁ ଦିଗକୁ ଇସାରା କଲେ
କାନ୍ଥମାନେ ଘୁଂଚିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଏତିକି ଭିତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଜାଗା ଅଛି
ସାଇତି ରଖିବାକୁ ଅତୀତ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଓ ଭବିଷ୍ୟତ

ତମେ ପୂର୍ବ କାନ୍ଥରେ ଆଙ୍କିପାର
ଗୋଟେ ସମୁଦ୍ର ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ
ପଶ୍ଚିମ କାନ୍ଥରେ ନଦୀ, ପାହାଡ଼ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ
ଉତ୍ତର କାନ୍ଥରେ ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ବରଫଶୃଙ୍ଗ
ଦକ୍ଷିଣ କାନ୍ଥରେ ଚିରହରିତ୍ ଅରଣ୍ୟ
ଆଉ ମଝିରେ ତମେ ପବନରେ ଲହରିତ ଗୋଟେ ଶାଗୁଆ ଧାନଖେତ

ଚାରିକାନ୍ଥକୁ ତମେ ବ୍ୟବହାର କରିପାର
ଚାରୋଟି ବ୍ଲାକ୍‌ବୋର୍ଡ଼ ପରି
ତା ଉପରେ କଷି ସମାଧାନ କରିପାର
ଜୀବନର ଯାବତୀୟ କଠିଣ ଗଣିତ
ଯେଉଁ କାନ୍ଥରେ ଯେଉଁ ଦିଗରେ
ଯେତେବେଳେ ଯେତେ ଚାହିଁଲେ
ତମେ ଆଙ୍କିପାର ଝରକା କବାଟ
ଯେତେବେଳେ ଯାହାକୁ ଚାହିଁଲେ
ତମେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଇପାର
ଖରା ବର୍ଷା ଶୀତ ମେଘ ପବନ ପକ୍ଷୀ
ଆଲୁଅ ଅନ୍ଧାର ଜହ୍ନ ତାରା
ଏପରିକି ପୁରା ଆକାଶକୁ,
ତମର ଚାରିକାନ୍ଥର ପୃଥିବୀରେ
ଆତିଥ୍ୟର ସୁଖ ପାଇଁ ସଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ
ସାରା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ

ଚାରିକାନ୍ଥର ପୃଥିବୀ
ମାଆର ଅଭୟ ଗର୍ଭ
ପତ୍ନୀର ସୁଖଦ ଆଲିଂଗନ
ଶୈଶବର କୋମଳ ଗାନ୍ଧାରରେ
ସୁରକ୍ଷିତ ନିଜ ହାତବୁଣା ସ୍ୱପ୍ନ ।

♥ ଫ୍ଲାଟ୍-୩୦୨, ୪ର୍ଥ ମହଲା, ଶ୍ରୀ ଭେଙ୍କେଟେଶ୍ୱର ଏନ୍‌କ୍ଲେଭ୍,
ପ୍ରଥମ ମୁଖ୍ୟ, ମୈତ୍ରୀ ଲେଆଉଟ୍, ହୋପ୍‌ଫାର୍ମ ସର୍କଲ,
ହ୍ୱାଇଟ୍ ଫିଲ୍ଡ, ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ-୫୬୦୦୬୬,
ଫୋନ-୭୯୭୮୦୫୫୬୩୪

▶ ଉପସ୍ଥାପନ : ମୌସୁମୀ ମାଝି

▶ ଫଟୋ ରାମକୃଷ୍ଣ ସାହୁ

ପତ୍ରଝରାର ଶୋକ

ଦୀପ୍ତି ଦାସ

ତୁମେ କହିଥିଲ
ମାଗୁଛି ମେଲାଣି
ଉଛୁର ହେଲାଣି
ଜୀବନ ଯୁଦ୍ଧ ଭେରୀ ବାଜିଲାଣି
ବିଦାୟ ଦିଅ ଗୋ ସଜନୀ ।

ତୁମେ କହିଥିଲ
ଆସିବି ମୁଁ ଫେରି
ଶେଷ ପଉଷର
ଫୁଲ ଗଲେ ଝରି
ପାହିଗଲେ ଅମା ରଜନୀ ।

ତୁମେ କହିଥିଲ
ଝରାଇବ ନାହିଁ
ଜମା ଲୁହ ବୁନ୍ଦା
ତୁମରି ଆରତ ନୟନୁ

ଦିନ ଗଣୁ ଗଣୁ
ମାସ ସରିବନି
ତାରାଗଣୁ ଗଣୁ
ଆଖି ଥକିବନି
ଆସିବି ମୁଁ ତମ ଅତନୁ ।

ଉପସ୍ଥାପନ : ଶାଶ୍ୱତୀ ପଣ୍ଡା

କରୋନାର କାଳ ବୁଡାଇ ଦେଲା ତ
ଦରିଆ ମଝିରେ ଜୀବନ ତରୀ
ଏ ପୃଥିବୀ ଆଜି ପ୍ରାଣ ବନ୍ଦୀଶାଳା
ନିୟତ ଶୁଭୁଛି ଯୁଦ୍ଧ ଭେରୀ ।

ତାରା ଗଣୁଗଣୁ ରାତି ପାହିଲାନି
ଦିନ ଗଣୁ ଗଣୁ ଦିନ ସରିଲାଣି
କେମିତି ଜିଇଛି ତୁମ ବିନା ଆଜି
ଜଳୁଛି ଜୀବନ
ଖରାର ଖପରାକାତି
ତୁମ ବିନା ଆଜି
ଘନ ତିମିରିତ
ସବୁ ରାତି ସବୁ ତିଥି... ।

ଜିଇବା ମରିବା
ଜିତିବା ହାରିବା
ଝରିଝରି ଦିନେ ସାଗରେ ମିଶିବା
ନଦୀର ନିୟତି ଲେଖା
ତଥାପି କେଜାଣି
ଏ ନଈ ଉଜାଣି
ପାଇବାକୁ ତୁମ ଦେଖା... ।

ପଉଷ ସରିଲା
ଆୟୁଷ ସରିଲା
ଆଖି ଲିଭିଗଲା
ତାରାର ତାତିରେ
ସପନ ଜଳିଲା
ଶିରାଳ ହାତରେ ନିତି ଶଙ୍ଖ ବାଜେ
ସାକ୍ଷୀ ରହିଛି ମୋ
ଶଙ୍ଖା ଚୁଡ଼ିରୁ ମୁଠେ
ତୋଳି ତୋଳି ଫୁଲ
ବାସି ହୋଇଗଲା
ପାଇନି ଦେଉଳ ଗୋଟେ ।

ତୁମ ଦିଆକଥା
କାନିରେ ଗଣ୍ଠିଲି
ଅଣ୍ଟିରେ ଗୁଞ୍ଜିଲି
ଦମ୍ଭ ବାନ୍ଧିଲା ଦେହେ
ରକ୍ତକୁ ମୋର ରଡ଼ନିଆଁ କରି
ଜଳାଇ ଦେଇଛି
ଆଶାବାଡ଼ି ମୋର
ନିଗିଡ଼ା ନିଃଶ୍ୱାସ
ଗଡ଼ିଗଡ଼ି ଯାଏ
ଯେଉଁଠି ପବନ ବହେ ।

ଏ ଆଖି ଶ୍ରାବଣ ଝରିବାକୁ ମନା
ଭରା ଶ୍ରାବଣର କୋହ
ଫେରିଯାଏ ଏଣୁ ଶ୍ରାବଣ ତ ଆଜି
ଅରୁନ୍ଧତି ରାତି ଅନ୍ଧ ମହଲ
ନଥିବ ଫେରିବା ମୋହ
ଆଜି ଝରାପତ୍ରର
ଶେଷ ପତ୍ରରେ
ଲେଖିଦେଲା କିଏ
ବ୍ୟଥିତ ବାରତା ବିଦାୟ
ଅଗୁରୁ ଅତୀତ
ଗନ୍ଧ ବୋହି ଆଣେ
ତୁମରି ଅତନୁ ମଳୟ
ପରଜନ୍ମର ପୁଣ୍ୟ ପୁଲକେ
ପୁଲକିତ ଆଜି
ବିରହିତ ମୋର
ସଞ୍ଜଶବରୀ ଆଳୟ ।

ଅରଡ଼ବଜାର, ବାଲେଶ୍ୱର-୧
ଫୋନ-୯୮୬୧୪୬୬୪୫୩

ଛବି ଦୀପ୍ତି ଦାସ

ପ୍ରତିବିମ୍ବ

ରାଜୀବ ପାଣି

ପ୍ରତିଦିନ ରାତି ଅଧରେ
ଟିଭି ପରଦାରୁ ବାହାରି ଆସେ
ମୋ ବୃଦ୍ଧ ବୟସର
ଏକ ଛବି ।

ସେ ମୋତେ ଦେଖେ
ଆଉ ଚିହ୍ନିକି ଉଠେ
ମୋ ଗତିବିଧିର ଲକ୍ଷଣ
ମୋ ଚାଲିଚଳନର ସ୍ୱଭାବ
ପ୍ରସାଧିତ ଶରୀର
ଛଦ୍ମ ଆବରଣ
ସଚରାଚର ମୋର ବ୍ୟାପ୍ତି
ମୋ ଶିଶୁସୁଲଭ
ଚପଳତାକୁ ଦେଖି
ବିଷାଦିତ ଶକୁନି ମୁହଁର
କପଟ ହସ ଭଳି କିଛି ହସେ ।

ସେ ଦେଖେ
ମୋ ଘରର ଚିତ୍ରିତ
ସୁସଜ୍ଜିତ ଆସବାବପତ୍ରକୁ
ସୁଖରେ ଉଡୁଥିବା
ମୋ ଘରର ପ୍ରଜାପତିକୁ
ସ୍ୱପ୍ନ ଶାବକମାନଙ୍କୁ
ଆଉଁସି ଦିଏ
ଅତି ସ୍ନେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବେଗରେ ।

ସେ ଅପେକ୍ଷା କରେ
ମୋ ସହ କିଛି କଥା ହେବାକୁ

▲କବି ରାଜୀବ ପାଣି

ମୁଁ ଧୀରେ ଧୀରେ
ତା ନିକଟକୁ ଯାଏ
ଏକ ଅଜଣା ଆତଙ୍କରେ
ପୁନଶ୍ଚ ଫେରିଆସେ
ମୋତେ ଲାଗେ ତା ପାଖକୁ
ଯେତେଯେତେ ନିକଟଉଥାଏ
ମୁଁ ଅଣନିଃଶ୍ୱାସୀ ହୁଏ ଏବଂ
ଅନୁଭବ କରେ, ସତେ ଯେମିତି
ହଜାଇ ଦେଇଛି
ଦୀର୍ଘଦିନରୁ ମୋ ସଞ୍ଚିତ
ସୁଖର ଭଣ୍ଡାରରୁ କିଛି ।

ମୋ ବାଡ଼ିରେ ଫୁଟୁଥିବା
ନାନା ଜାତିର ଫୁଲମାନଙ୍କୁ
ସେ ଛିଣ୍ଡାଇ ଦିଏ
ମୋ ଭିତରେ ଅଙ୍କୁରିତ
ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ସୁଖର ସ୍ୱପ୍ନକୁ
ଜାଳିଦିଏ ତା' ନିଶ୍ୱାସର
ଉଷ୍ଣତାରେ ।

ତା'ର ସେହି ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ
ମୋତେ ଯେମିତି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଏ
ଲୁଚି ରହିଛି
ଏକ ଅନନ୍ତ କାଳର ଅରଣ୍ୟ
ବହି ଯାଉଛି ଅଣଚାଷ ପବନ ଭଳି

କାଳ କାଳର ସାମୁଦ୍ରିକ ଝଡ଼
ଗଭୀର ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ
ଯେମିତି ମୋ ପାଖକୁ
ମାଡ଼ି ଆସୁଛି
ତାଥେଇ ତାଥେଇ
ଉଦ୍ଦଣ୍ଡ ନୃତ୍ୟ କରି
ଏକ ଉଦ୍ଧତ ଦାନବ ।

ଭୀତତ୍ରସ୍ତ ମୋ ନିରୀହ
ଆଖି ଦୁଇଟି
ଟିଭିର ପରଦା ଉପରକୁ
ଆତଙ୍କରେ ଦେଖୁଥାଏ
ମୋ ଦେହ ଶୀତେଇ ଯାଏ
ଅନୁଭବ କରେ
ଇଏ କଣ ସେଇ ପ୍ରତିଛବି ମୋର
ଯିଏ ଅନନ୍ତ ଦିଗ୍‌ବଳୟରେ
ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ ହେଉଛି
ଏକ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ଛାୟାରୂପ ।

♥ ଏଚ୍‌ଆଇଜି- ବି/ଡି - ୨୧
ଛେଣ୍ଡ୍ କଲୋନୀ, ତୃତୀୟ ପାବଚ୍ଛ
ରାଉରକେଲା- ୧୫,
ଫୋନ: ୬୩୭୨୮୪୪୯୦୧

▼ରୂପାୟନ : ଶୁଭଙ୍କରୀ ଦେବୀ

କୁଆଁତାରା

ସୁଚିତ୍ରା ପାଣିଗ୍ରାହୀ

କେମିତି ବାଣ୍ଟିବି !

କାହା ସହ ଭାଗ ମୁଁ ବସିବି
ଛାତି ଭରା କୋହ
ଅସହଣୀ ଦୁଃଖର
ଏଇ ଅକାଳ ଭାର,
କାହାକୁ ତୁଟେଇ ଦେଇ
ସମୟର ଏଇ ଦୁଃସହ ବୋଝ
ମୁଁ ଫେରି ଯାଇ ପାରନ୍ତି
ମୋ ଏକୁଟିଆ ସଂସାରକୁ
ଏକା ଏକା ତଳମୁହାଁ ହୋଇ ।

ଯେ ଯାହାର ଦୁଃଖସୁଖ ନେଇ
ଆପଣା ଭାଗରେ ମିଳିଥିବା
ସାର-ଅସାର, ରୋଗ-ଶୋକ ଭୋଗୁଛନ୍ତି
ଯେଝା ମତେ
କିଏ କାହିଁ ହାତପାତି
ନେବ ମାଗି ଆଉ କା' ଭାଗରୁ
କେହି ଅନେଇ ନାହାନ୍ତି
କାହାରି ଥାଳକୁ
କାହାର କେତେ ଅଛି
କେହି ପଚାରି ବୁଝେ ନାହିଁ
କୁହ, କା'ସହ ମୋ ଭାଗ୍ୟ ମୁଁ ବାଣ୍ଟିବି
କହିଦିଅ, ଥରେ ମୋତେ ଚାହିଁ

ପଥ ତ ସରୁନି

ଯେତିକି ମୁଁ ଚାଲିଲିଣି
ତଥାପି ସେତିକି ବାକି
ଆଖି ପାଉ ନାହିଁ,
ଅସରନ୍ତି ଅନ୍ଧାର ମାଡ଼ି ଆସେ
ଆଖି ଆଗେ
ଲହଡ଼ିର ଉଜାଣି ଆଘାତେ
ମୁଁ ପୁଣି ଲେଉଟି ଚାହିଁଲେ
ଚାରିପାଖେ ଅନ୍ଧାର ରାତି ଛଡ଼ା
ଆଉ କିଛି ଦିଶୁ ନାହିଁ ।

ରାତି ବି କୁହ କେମିତି
ପ୍ରହର ପ୍ରହର ବିତୁଛି
ହେଲେ ରାତି ସରୁ ନାହିଁ,
ସାରା ଆକାଶରେ ଖାଲି ତାରା ଆଉ ତାରା
ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଆଖି ପଥର ହଲାଣି
ଏବେ ବି ଭୋର୍ ଆକାଶର କୁଆଁତାରା
ଦିଶୁନାହିଁ,
କିଛି ଦିଶୁନାହିଁ
ରାତି ସରୁନାହିଁ ।

♥ ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା: ମନସ୍ତତ୍ୱ ବିଭାଗ,
ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭଦ୍ରକ

▼କବି ସୁଚିତ୍ରା ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ତମର, କେବଳ ତମର

ନୀଳମାଧବ କର

▼କବି ନୀଳମାଧବ କର

ଏଣିକି ମୋର ଆଉ
ମୋର ହେଇ କିଛି ନାହିଁ ତମ ଛଡ଼ା

ତମ ଆସିବା ଦିନ ଠୁ
ତମକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ଦିନ ଠୁ
ମୁଁ ଲଙ୍ଗଳା ହେଇଯାଇଛି ଯେମିତି
ଦୃଶ୍ୟ, ଅଦୃଶ୍ୟ
ଚଳ, ଅଚଳ
ଦେହ, ଦେହାତୀତ
ମନ, ଆଉ ଏପରିକି
ମନପର କଳପନା ବାହାର ରାଇଜ
ସବୁଥିରେ ତମେ ବ୍ୟାପ୍ତ
ପ୍ରତି କଣିକାରେ,
ପ୍ରତି ଲତା, ବିଲିତା, କ୍ଷଣରେ
ତମେ ବ୍ୟାପ୍ତ ମୋ ପୃଥିବୀରେ
ଅନନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପରି

ଏଣିକି ମୋର ଆଉ ମୋର ହେଇ କିଛି ନାହିଁ
ତମ ଉପଲବ୍ଧି ପରେ
ମୁଁ ମୋ ନିଜର ନୁହେଁ
ତମର କେବଳ ତମର ।

♥ ଓଲଭରହାମ୍ପଟନ୍, ୟୁକେ

▼ରୂପାୟନ : ରୋନାଲିସା ପଣ୍ଡା

ଦେହ

ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ପହି

କେତେ ଅପବାଦ ! ମାନ ଅପମାନ !
କେତେ ହାତର ସେ ଚିବୁକ ପ୍ରହାର !
କେତେ କେତେ ପୁଣି ଡାହାଳ ଚିତ୍କାର !
ଦେହକୁ କରିଛି ପଥର ସମାନ...

ଶୁଣି ଶୁଣି କେତେ ଦହନ ଗଞ୍ଜଣା
ସହି ସହି କେତେ କଷ୍ଟ କଷଣ
ନିର୍ବସ୍ତ୍ର ନିରସ୍ତ୍ର କରିଛି ସମାଜ
ଆଖି ଫାଡ଼ି ପୁଣି ଦେଖେ
ଦେହକୁ ବିଦାରି ଚାଖେ...

ହଁ ! ଚାଖଣ୍ଡେ ପେଟ ପାଇଁ
ଦେହ ସାରା ପଡ଼ିଛି କେତେ ଆଙ୍ଗୁଳିର ଚିହ୍ନ
ଖଣ୍ଡିଏ କପଡ଼ା ପାଇଁ
ଦେହରୁ ଉତାରିଛି କେତେ ଖଣ୍ଡ ବସ୍ତ୍ର !
ଘରଟିଏ ପାଇଁ
ବାର ଲୋକ ଘରେ ମୋର କଟିଯାଏ ରାତ୍ର !

ଦୁନିଆ ଦେଖୁଛି !
ସବୁ ଜାଣିଶୁଣି ଚୁପ୍ ବି ରହିଛି !
ବୋଧହୁଏ ରକ୍ତ ମାଂସ ନୁହେଁ
ଏ ଦେହ ପଥରେ ଆଙ୍କିଛି ସେ କାରିଗର !

କିଏ ସେ ବୁଝିବ ଏ ଦେହ ଯନ୍ତ୍ରଣା
ଝୁଣି ଝୁଣି ଖାଉଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦୟୀ ଶାଗୁଣା !
ଆହୁରି ଆହୁରି ଝୁଣେ...ଆହୁରି ଆହୁରି ଭିଣେ...

ହଁ ! ପେଟକୁ ମୁଠାଏ ଦାନା ପାଇଁ
କାରିଗର ନିହାଣ ମୁନରେ କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ !
ଏ ଦେହକୁ ବଜାରେ ବିକିବା ପାଇଁ
ପିନ୍ଧାଇ ଦେଉଛି ରଙ୍ଗୀନ ରଙ୍ଗୀନ ବସ୍ତ୍ର !
ଏ ଦେହ ପିପାସୁ ପାଇଁ
ଡାକି ଦେଇଛି ଚମଡ଼ାର ଢାଲ ଆଉ ଅସ୍ତ୍ର !

ଦୁନିଆ ଜାଣିଛି !
ଦେଖିଦାଖି ଚୁପ୍ ବି ରହିଛି !
କାରଣ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ
ମୁଁ କରୁଛି ଦେହ ବ୍ୟବସାୟ !

♥ ଅତିଥି ଅଧ୍ୟାପକ(ହିନ୍ଦୀ), ଭଦ୍ରକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ
ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,ଭଦ୍ରକ, ଫୋନ-୭୩୭୭୬୨୪୨୫୨

ବିରାମ୍

ଲିପିକା ଦାସ

ଦିନେ ଆଖି ସବୁ ପଥର ପାଲଟି ଯିବେ
ଦିନେ ବଦଳିଯିବ ରକ୍ତର ରଙ୍ଗ
ଜହ୍ନ ବୋଲି ଜାଣିବ ଭୟଙ୍କର ମେଞ୍ଚେ ଅନ୍ଧାର
ପୃଥିବୀ ଖସି ପଡ଼ିଥିବ ଆଟ୍‌ଲାସ୍‌ଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ
ଏବେଠୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହ...
କୋଉ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ସଂରକ୍ଷିତ କରିହେବ
ଭବିଷ୍ୟତର ଜନ୍ମକାତକ ।

କମା ନଥାଇ
ଢେର୍ ବେଳ ଯାଏଁ ନିଆଁରେ ପହଁରିଲେଣି
ରାତି, ଜ୍ୱାଳା ଓ ଲୁହଧାର
ମୁଠେ ଭାତ ଲାଗି ବର୍ବାଦ୍
ସାରା ଆକାଶର ନୀଳରଙ୍ଗ
ଜାତି, ଧର୍ମ, ଘୃଣା ମହଜୁଦ ତମ୍ବା ଫଳକରେ
ଝଲସୁଥାଏ କିଛି ଦେଶ
ନାଇଁରେ ଭାଇ
ଦେଶ ବୋଲି କୁହନିରେ
ହୁଏତ ସେମାନେ ପ୍ରେମର ମୁଖବନ୍ଧ ଲେଖି
ଭିତରେ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ର ।

ରାତି ଅଘୋରୀ ହେଲେ
ମୁଁ ଇଚ୍ଛାମତୀ ପାଲଟେ
ହେଲେ କାହାନ୍ତି ସେ ବୁଦ୍ଧ
ଯାହାଙ୍କୁ ପଚାରି ପାରନ୍ତି
ମୋର ଉଦ୍‌ବେଳନ
ଅତନ୍ଦ୍ର ଅନ୍ୱେଷଣର ପ୍ରଶ୍ନ !

ପଚାରନ୍ତି, କ'ଣ ହେଇପାରେ
ଈଶ୍ୱର ଓ ମନ୍ଦିର ପାହାଚରେ ବସିଥିବା
ଛିଣ୍ଡା କୋତରା ଦୁଃଖମାନଙ୍କ ସଂପର୍କ ?
ନଈମାନେ ମରିଯାଆନ୍ତି କେମିତି...
କାହିଁକି ଉଠେ ସମୁଦ୍ରରେ ଉତ୍ତାଳ ଝଡ଼ ?
କାହା ଆଶୀର୍ବାଦ ବଳେ ଛଦ୍ମରୂପେ ସୁରକ୍ଷିତ
ଶ୍ୱାନ, ଶାଗୁଣା, ଶୃଗାଳ ଦଳ ?
ଫୁଲମାନଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଆଜିକାଲି
ଲେଖୁଛି କିଏ ଅଗ୍ନିଦାହର ଯୋଗ ?

ସବୁକଥାରେ ତ ବିରାମ ଥାଏ...
ଦିନେ ସବୁ ଅବଶୋଷର
ଅଗ୍ନିକଣିକାରେ ହିଁ ଜଳିଯିବ
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ସମୟର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଓ ଲୋଭ
ଛାଡି ସବୁ ପିନ୍ଧିଥିବେ ସାଦା ଛାତି
ସେଦିନ ମୁଁ
ପୃଥିବୀର ନାଁ ରଖିବି ପୃଥିବୀ ।

♥ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ନଗର, ୱାର୍ଡ଼ ନଂ-୧୨
ବାରିପଦା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ
ଫୋନ : ୮୮୯୫୦୭୪୫୪୫

ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର ପୃଥିବୀ

ମନୋଜ କୁମାର ମେହେର

ଫଟୋ ମନୋଜ କୁମାର ମେହେର

ନିଃସର୍ତ୍ତ ଓ ଅନାସକ୍ତ ଭାବେ କାହାକୁ ବି କରିଚାଲିଛି ପ୍ରେମ । ତେବେ କାହିଁକି କେଜାଣି ପ୍ରେମ ବ୍ୟାପାରରେ ମୁଁ ଚାଲେ ଦ୍ୱିତୀୟା ଜହ୍ନକୁ ଭରସା କରି । ଲୁହଲହୁର ବିନ୍ଦୁ ଓ ରେଖାକୁ ନେଇ ଆଙ୍କେନା ଚିତ୍ର । ପ୍ରେମ ପାଠଶାଳାରେ ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ପରମ୍ପରାର କଥା ଉଠାଇବି କାହିଁକି ? ସଫଳତା-ବିଫଳତା ମୋ ପାଇଁ ପାସ୍‌ଫେଲ୍‌ର ପରିମାପ ବି ନୁହେଁ । ଜଣେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଭାବେ ଅବଶ୍ୟ ସବୁ ପ୍ରକାର ପରୀକ୍ଷାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ ସଦାପ୍ରସ୍ତୁତ କରିରଖିଛି ନିଜକୁ ।

ତମେ ଯେତେସବୁ ମୋ ନିକଟକୁ ଆସିଛ ପତଙ୍ଗ ପରି, ତମକୁ କିନ୍ତୁ ଜଳିବାକୁ ଦେଇନାହିଁ ଶାଗୁଆ ନିଆଁରେ । ପକ୍ଷୀ ପରି ପାଳିଛି ଏବଂ ଉଡ଼ାଇଦେଇଛି ଆକାଶ ବାହାରର ଆକାଶରେ । ଏବେ ଯେଉଁଠି ନୀଡ଼ ରଚିଥାଅନା କାହିଁକି, ତମର ପ୍ରେମସତ୍ତା ଚାରା ବାନ୍ଧି ସ୍ୱାଭାବିକ ବଢୁଛି ମୋର ଶବ୍ଦ ସାତତାଳ ଫରୁଆରେ ।

ଶୂନ୍ୟତାର ଭିଆଣରେ ଆଜି ମୁଁ ଯେଉଁଠି ବି ଅଛି । ମନକୁ ବୌଦ୍ଧଭିକ୍ଷୁ ପରି କରିବା ସ୍ୱପ୍ନରେ ସାଧୁଛି ନିଜକୁ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ଧୂଳିକଣାଟିଏର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ କଳିବା ପାଇଁ । ତମକୁ ପୂରା ବୁଝିଯିବି ଏ ଭାବନା ରଖିବି କେଉଁ ସାହସରେ ! ତେବେ କେଉଁଠି ମୁଁ ପଦ୍ମପତ୍ରରେ ଶିଶିରବିନ୍ଦୁ ପରି ରହିଯାଇ ସମ୍ପର୍କର ଖିଅକୁ ଯୋଡ଼େ, ଭାଙ୍ଗେ । ଦେହବିଦେହ ବାହାରେ ଖୋଜେ ସୁନ୍ଦରକୁ । ମୁଁ ଚାହେଁ ପ୍ରେମ ରସାୟନରେ ପୂର୍ବ ଓ ଉତ୍ତର ମୀମାଂସାକୁ ଯୋଡ଼ିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବିନ୍ଦୁରେ । ମୋର ପ୍ରେମିକତା କେତେ ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ, କେତେ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ, ତା'କୁ ନେଇ ଅବଶ୍ୟ ମୋତେ ଛିଡ଼ା କରାଇପାରିବ କୌଣସି କାଠଗଡ଼ାରେ ।

କୁମ୍ଭୀର ସାଲୁବାଲୁ ଭରାନଈର ପ୍ରତିକୂଳ ସ୍ରୋତରେ ପହଁରି ଆରପାରି ମନ୍ଦିର ଚୂଡ଼ାରେ ନେତ ବାନ୍ଧିବା ମୋର ଅବଧାରିତ ଭାଗ୍ୟ । ନିଜକୁ କ୍ଷତାକ୍ତ, ରକ୍ତାକ୍ତ ଏପରିକି ତିଳତିଳ କରି ହତ୍ୟା ଓ ପୂନର୍ଜନ୍ମ ଦେବାରେ ମୋତେ ମିଳେ ଅପାର ଆନନ୍ଦ । ବିବେକର ଚାରିଦଉଡ଼ି କଟା ଚଢ଼େଇ ମୋତେ ଦେଖାଏ ମାର୍ଗ ଉନ୍ମୁଖତାର ଏବଂ ଇଙ୍ଗିତ ଦିଏ ନିର୍ବସ୍ତ୍ରତା କେମିତି ତା'ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭୂଷଣ, ଶୂନ୍ୟତା କେମିତି ତା'ର ସକଳ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ଆଧାର । ନିମିଷକେ ବନିଯାଏ ମୁଁ ଉପାସକ ଧୋବ ଫରଫର ଅନ୍ଧାରରେ ଝଟକୁ ଥିବା ସତ୍ୟର । ଅସମୟର କୌଣସି ବାଲି ରଗଡ଼ାରେ ନିଜକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆବିଷ୍କାର କରେ କାହାର କ୍ରନ୍ଦନରୋଳରେ ।

ଏବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି କୌଣସି ସଦ୍ୟଜାତ ଅନାଥର ନିରାଭରଣତାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରି କିପରି ଚଲୁ କରିବି ତମର ଯେତେସବୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟତାବୋଧ ଓ କ୍ରୂରତାକୁ । ତମେ ଯଦି ମୃତ୍ୟୁକୁ କରିଦେଇ ପାରିବ ଆଲୋକିତ, ଜୀବନସାରା ମୁଁ ଅର୍ଜିଛି ଯେତକ ଲୁହ ସବୁ ଢାଳିଦେବି ତମର ପଦଧୌତରେ । ମୋ ଭିତରେ ଯେତେଦିନ ଲଙ୍ଗଳା କାନ୍ଦକାନ୍ଦ ଶିଶୁଟିଏ ରାଜତ୍ୱ କରୁଛି ମୋତେ କାହାକୁ ଡର ନାହିଁ । ପ୍ରେମର ଅଧୀଶ୍ୱର ହୋଇ ରହିଛି ଓ ରହିଥିବି ।

'ସମାଜ' ଅଫିସ, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଭବନ, ବକ୍ସିବଜାର, କଟକ-୧
ଫୋନ: ୯୪୩୮୭୦୫୨୫୬

ହେଲାନି ତ କିଛି ସାଇତି

ସୁଶୀଲ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ରଙ୍ଗଛଡ଼ା ବାକ୍ସଟିରେ ଗଡୁଛି
ଖାଲି ଗନ୍ଧକର୍ପୂର ଯୋଡ଼ିଏ
କୋଉ ଗୋଟେ ହସଖୁସି ବେଳର ଘିଅ
ରହଣିଆ ରହଣିଆ ଗନ୍ଧଉଛି ଏବେ ।

ଡବାମାନଙ୍କରେ ପୂରି ରହିଛି
କେବଳ ଭୋକ ଓ କାନ୍ଦକାନ୍ଦ ସ୍ୱର
ସାତସିଆଁ ଜୀବନ ଏମିତି ହେଲାଣି ଯେ
ଆଲୁଅର ହସକୁ ଲାଗୁଛି ଡର ।

ଫଟାକପାଳିଆଙ୍କ ମାଟି ଗୁଣ୍ଡେ କଣ ଥାଏ ?
ମେଘଙ୍କ ଠିକଣା ନେଇ କଣ କରିବି
ଯେଉଁ ବୀଜ ବି ଅଙ୍କୁରିବ ତ
ସାଆନ୍ତଙ୍କ ନାଁ ଧରିବ ।

ବୃନ୍ଦାଏ ଝାଳରେ କୋଉଠି ଲେଖାଥାଏ
ଭଲଦିନ ଆଗମନର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଯେ
ଛାତିରେ ଗାର ପକାଇ ସାଇତିଥିବି
କପାଳର ଅନ୍ଧାରୁଆ ଗାରରେ ବି

ଫଟୋ ସୁଶୀଲ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଆଲୁଅର ବୀଜ ଫାଟିବା ଶବ୍ଦର
ଅପେକ୍ଷାରେ ମୁଁ ନାହିଁ ।

ଆଉ ଟିକେ ସୁଆଦ ପାଇଁ
ତେଲଲୁଣ କେତେ ରଖିଛି ଯେ
ଜୀବନକୁ ଯାଚିବି
ଜାର୍‌କିନ୍‌ରେ କିରୋସିନୀ କେତେ ଯେ
ଅନ୍ଧାର ଅଗଣା ସାରା
ଆଲୁଅର ଝୋଟି ପକାଇବି ।

କଣ ବା ସାଇତିବା ଲାଗି ଅଛି ?
ଓଳିଏର ସାଇତା ହସ ତ
ଝାଉଁଳି ପଡ଼େ ସଂଜରେ
ଖାଲିହାତ ପେଣ୍ଡୁଲମ୍ ପରି ଝୁଲୁଥାଏ
ନିଜର ଖରାପ ସମୟ ଭିତରେ ।

ନାଚାର୍ ଜୀବନରେ ସାଇତା
ଖାଲି ଅଲୋଡ଼ା ବିକଳ ପଣ
ତାକୁ ହିଁ ଲୋଡ଼େ
ତାକୁ ନେଇ ହୃଦୟର ପାଖ ଏକ ଦୁଆରରେ
ଛିଡ଼ା ହୁଏ
ଋଣୀ ଜୀବନକୁ କରେ ଋଣୀ
ଆଉ ପାପୁଲିଏ ।
ଏତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସକୁ କରିବି କ'ଣ ?
ତାକୁ ଶେଯ କରି ଶୋଇବା ବେଳକୁ
ମନେପଡ଼େ –
ଆରେ ! ଭୁଲିଗଲି ଯେ ସାଉଁଟିବା ଲାଗି
ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ଛୁଆଙ୍କ ଓଠରେ
ଲାଗିଥିବା ହସ ଦି'ବୁନ୍ଦା
ଆଜି ରାତିକ ନିଦ ପାଇଁ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ମୁହଁକୁ ଦେଖେ ତ
କଂସାଏ ଦୁଃଖକୁ ଲୁଚାଇ ଦେଇ ସାରିଥାଏ
ତା ହୃଦୟର କୋଉ ଏକ କୋଣରେ ସିନା
ଜଳୁଥାଏ ଶୀତଳ ପାଉଁଶ ଭିତରେ
ରଡ଼ନିଆଁ ପରି ।

♥ ଧୁଚୁରାପଡ଼ା, ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି-୨ ସାମ୍ନା,
ସମ୍ବଲପୁର-୭୬୮୦୦୧,
ଫୋନ-୮୧୪୪୨୨୮୨୦୨

ଫଟୋ ଶିଶିର ନାୟକ

ଅଯଥା ସମାରୋହରେ

ଶିଶିର ନାୟକ

ଲିମ୍ବଫୁଲର ଆଲୁଅ ପଡ଼ିଛି
ଆଜି ତୁମ ଭୋର୍ ଭୋର୍ ମୁହଁରେ
ମୁଁ ଯଦି ନଦେଖିବି ତାକୁ
ଦେଖିବ ବା କିଏ ?

ଯାହା ଟିକିଏ ବି ଦେଖା ଯାଏନା
ଏବେ ତାରି ସାଙ୍ଗରେ ଖାଲି ବୁଝାମଣା
ସ୍ଥିର ହେଇ ରହିଥାଏ ଯେମିତି
ସେଇସବୁ ଅସ୍ଥିରତା ।

ଜୀବନରେ ବୟସ ନୁହେଁ
ବରଂ ବୟସରେ ଜୀବନକଥା କହୁଥିଲ ସବୁବେଳେ
ଢେର୍ କିଛି ଯେମିତି ପଥର ନହୁଏ ।

ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପରି ସମୟ ବୁଲେ
ଏ ଗଳି ଓ ସେ ଗଳିରେ
ହସିହସି କହିଥିଲ ଥରେ
ବୋକା ହେଲେ ଅସୁବିଧା ଠୁଁ
ଲାଭ ହୁଏ ସୁବିଧାରେ
ସବୁକିଛି ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଦିଶେ
ଖାଲି ଯାହା ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଏକା ହେଇ
ଚିରକାଳ ଝରି ପଡୁଥାଏ ।

ଦୂରର ଦୂରତା ବେଶି ଲାଗେନି
ବରଂ ପାଖର ଦୂରତା
ଅନେକ ଦୂର ଲାଗେ
ବିଶ୍ୱାସ ନହେଲା ପରି
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଖେଳେ ଦି'ବର୍ଷ ପରେ
ଟିକିଏ ବି ଜାଣି ପାରନ୍ତିନି ଆମେ
ଆମ ଅଯଥା ସମାରୋହରେ ।

♥ ରାଉରକେଲା, ଫୋନ:୯୯୩୭୪୯୦୬୪୭

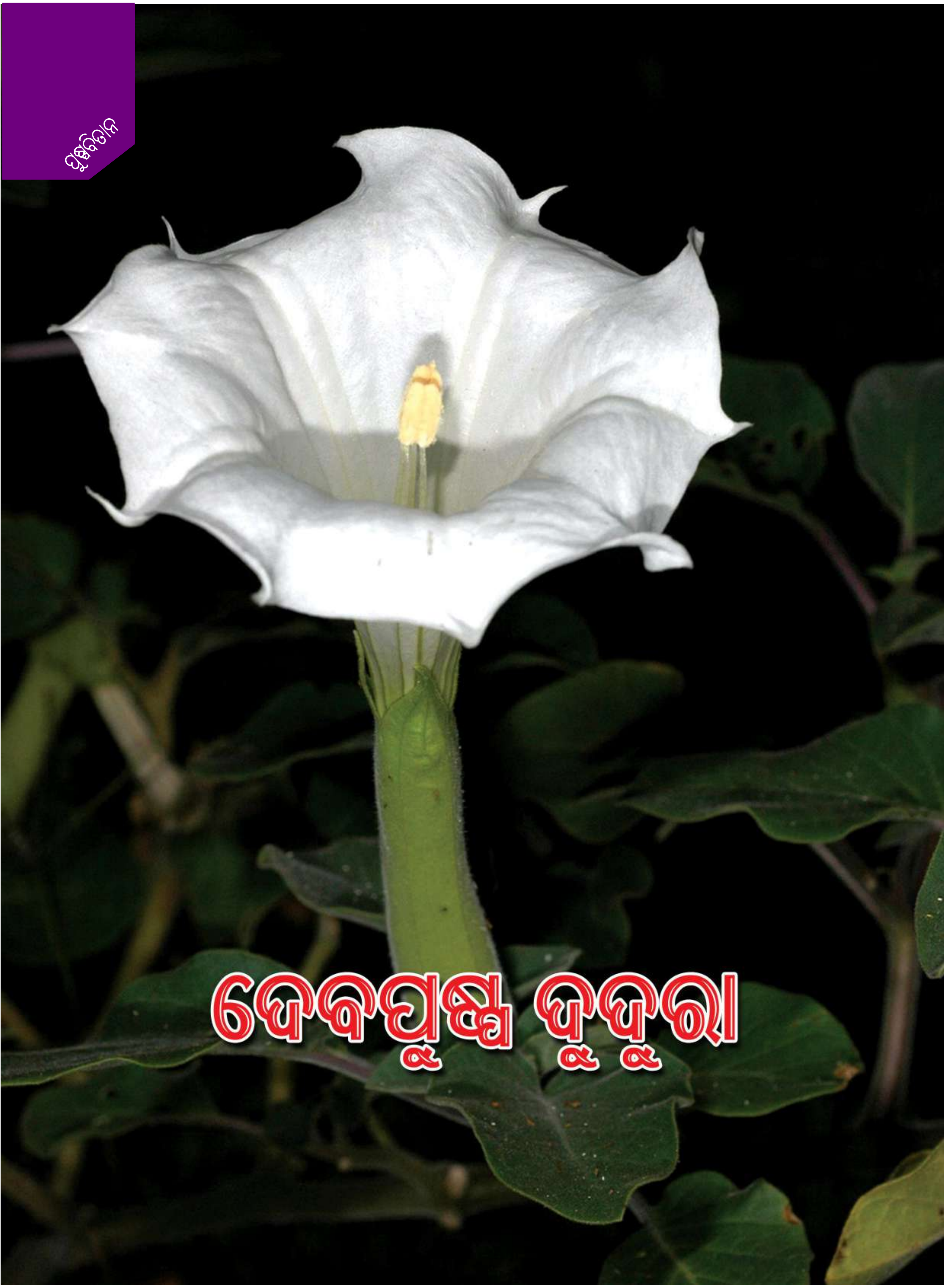

ଦେବପୁଷ୍ପ ଦୁଦୁରା

ଶିବପ୍ରିୟା ଦୁଦୁରା

ଶ୍ୱେତା ରାଉତ
ରାଉତ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, କଟକ ରୋଡ୍,
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୬
ଫୋନ:୯୪୩୯୭୨୬୦୬୦

ଫଟୋ ସୌଜନ୍ୟ : ଲେଖିକା ଓ ଗୁଗୁଲ୍

▲ ଲେଖିକା ଶ୍ୱେତା ରାଉତ

ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଗାଢ଼ ଭକ୍ତି ଓ ପୂଜା ହେଉଛି ପ୍ରେମର ପ୍ରଗାଢତା । ପ୍ରେମ ଓ ଭକ୍ତିରେ ଯେତେବେଳେ ସମର୍ପଣର ଭାବନା ଯୋଡ଼ିଯାଏ ସେତେବେଳେ ତାହା ଶକ୍ତିରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ପ୍ରେମ ହେଉଛି ଜୀବନ ପାଇଁ ସଞ୍ଜିବନୀ ସଦୃଶ । ମଣିଷକୁ ପରମାତ୍ମା ଅନେକପ୍ରକାର ବିଶିଷ୍ଟତା ସହିତ ଯୋଡ଼ି ରଖିଛନ୍ତି । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମଭାବ, ଭକ୍ତିଭାବ, ସମର୍ପଣ ଭାବ, ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାବ ହେଉଛି ଏକ ଅଲୌକିକ ସମ୍ପର୍କ ଆତ୍ମା ଓ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଏକାକାର ହେବାର । ମନୁଷ୍ୟ ଏହି ସମର୍ପଣ ଭାବକୁ ଜ୍ଞାପନ କଲାବେଳେ ପୂଜା, ନିବେଦନ ମାଧ୍ୟମ ପାଳିଟିଥାଏ ଏବଂ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେମ, ସମର୍ପଣ, ଶ୍ରଦ୍ଧାର ପ୍ରତୀକ ଫୁଲଟିଏ ଆମେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦର ଆକାଂକ୍ଷା ରଖିଥାନ୍ତି । ଆମର ବିଶ୍ୱାସର ପ୍ରଗାଢ଼ତା ସ୍ୱରୂପ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତିମା ଉପରେ ସଜ୍ଜିତ ଫୁଲଟିଏ ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିଲେ ଆମେ ତାକୁ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ସ୍ୱରୂପ ଖୁବ୍ ଆନନ୍ଦରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଆମେ ଯେତେ ରୂପରେ ବା ପ୍ରତିମାରେ ବିଶ୍ୱାସର ସହିତ ପୂଜା କରନ୍ତି, ଠିକ୍ ସେମିତି ପ୍ରତି ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଫୁଲ ଆମେ ପୂଜାରେ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାର ଲାଳସା ରଖନ୍ତି । ଯେମିତିକି ଆଦିଦେବ ଶିବଶଙ୍କରଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରିୟ ଫୁଲ 'ଦୁଦୁରା' । ଏ କଥା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣା ମହାଦେବ ଦୁଦୁରା ଫୁଲରେ ପୂଜା ପାଇଲେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି । ତେଣୁ ମହାଶିବରାତ୍ରିରେ ମହାଦେବଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ମାତ୍ରାରେ ଭକ୍ତମାନେ ଦୁଦୁରା ଫୁଲ ଓ ଫଳରେ ସଜାଇଥାନ୍ତି । ଭକ୍ତ ସୁରଦାସଙ୍କ ଅମୃତାବଳୀ କବିତା 'ସୂରସାଗର'ରେ ପଙ୍କ୍ତିଟିଏ ମନେପଡ଼େ । ସେଥିରେ ସୁରଦାସ ଲେଖିଛନ୍ତି : "ସୁରଦାସ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ହାରୀ କୃପା ବିନୁ, କୋ ମୋ ଦୁଃଖ ବିସରାୟ / ପ୍ରଭୁ ଦରଶନ୍ କାରନ୍ ମାନହୁଁ ଫିରତ୍ ଧତୁରା (ଦୁଦୁରା) ଖାଏ ।"

ଦୁଦୁରା ଯଦିଓ ଏକ ବିଷାକ୍ତ ପୁଷ୍ପ, ଦେବତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହାଦେବଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପରେ ଏହା ଯେ ଏକ ଅଲୌକିକ ପୁଷ୍ପ ତାହା ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ସାରିଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ମହାଦେବଙ୍କ ପ୍ରିୟ କାହିଁକି ଏହି ଦୁଦୁରା ଫୁଲ ।

ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନ

କୁହାଯାଏ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଡାକୁଥିବା ସମସ୍ତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣିଥାନ୍ତି ମହାଦେବ ଶିବଶଙ୍କର ଏବଂ ମନୋସ୍କାମନା ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ତ ପୁରାଣ କହେ ଭଗବାନ ଶିବ ସୃଷ୍ଟିକୁ ବିନାଶକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନ ସମୟରେ ନିଜେ ହଳାହଳ ବିଷ ପାନ କରିଥିଲେ । ବିଷର ଜ୍ୱାଳାରେ କଣ୍ଠରେ ଅଟକାଇ ରଖିଥିବା ବିଷ ପ୍ରଭାବରେ କଣ୍ଠ ନୀଳ ପଡ଼ି ଯାଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ନୀଳକଣ୍ଠ କୁହାଯାଏ । ବେକରେ ନାଗସାପ, ମୁଣ୍ଡରେ ଚନ୍ଦ୍ର, ମଥାରେ ଭସ୍ମ, ବିଷାକ୍ତ ଗୁଣଧାରୀ ଚମ୍ପା, ଦୁଦୁରା ଫୁଲ ଓ ଫଳ ଶିବଶଙ୍କର ନିଜର ଶୃଙ୍ଗାର ଭାବେ ଧାରଣ କରି ମାନବଜାତିକୁ ଏକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଯେ, ସମାଜ ଯାହାକୁ ତିରସ୍କାର କରିଥାଏ, ଭଗବାନ ଶିବ ତାହାକୁ ଆପଣେଇଥାନ୍ତି ।

ଦେବୀ ପୁରାଣ ଅନୁଯାୟୀ ଭଗବାନ ଶିବ ଯେତେବେଳେ ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନରୁ ବାହାରିଥିବା ବିଷ ପାନ କରିଥିଲେ, ବିଷର ଜ୍ୱାଳା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ଉଠି ଯାଇଥିଲା ଓ ସେ ବ୍ୟାକୁଳ ପ୍ରାୟ ହେଉଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଆଦିଶକ୍ତି ପ୍ରକଟ ହୋଇ ଜଡ଼ିବୁଟି ଦ୍ୱାରା ଶିବଙ୍କର ଉପଚାର କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ । ଆଦିଶକ୍ତିଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ଦେବତାମାନେ 'ଦୁଦୁରା ଫୁଲ', ଫଳରେ ଭାଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଶିବଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କରେ ରଖି ଜଳ ଅଭିଷେକ କରିବାରୁ ଶିବଙ୍କର ମସ୍ତିଷ୍କରୁ ବିଷର ଜ୍ୱାଳା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେଇ ଦିନ ଠୁ 'ଦୁଦୁରା ଫୁଲ' ଶିବଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଫୁଲ ଭାବେ ପୂଜାରେ ଲାଗି ହୋଇ ଆସୁଛି ।

ଦୁଦୁରା ଫୁଲ

ଦୁଦୁରା ଏକ ଗୁଳ୍ମ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ । ଏହା ପ୍ରାୟତଃ ୧ ମିଟର ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଗଛ, ନାଡ଼, ପତ୍ର, ଡେମ୍ଫ ଓ ଫୁଲର ରଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଶୁକ୍ଳ ଓ କୃଷ୍ଣ ଭେଦରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ଜାତିର ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଖୁବ୍ କମ୍ ସ୍ଥାନରେ ଏହାର ହଳଦିଆ ବା ଗୋଲାପୀ ରଙ୍ଗର ଦୁଦୁରା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । କୃଷ୍ଣ ବା କଳା ଦୁଦୁରାର ବି ଆଉ ଏକ ଶ୍ରେଣୀ ରହିଛି ତାକୁ 'ତ୍ରିପୁରା କଳା ଦୁଦୁରା' କୁହାଯାଏ । ଏ ଜାତିଟି ଦୁଦୁରାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ବିଷ ଅଟେ । ଏହାଛଡ଼ା 'କନକ ଧୁତୁରୀ' ବୋଲି ଏକ ବିରଳ ଜାତିର ଦୁଦୁରା ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସବୁଯାକ ଦୁଦୁରା ଗୁଣରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ ହୋଇଥାଏ । ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଚରକ ମୁନି ଦୁଦୁରାକୁ 'କାନକା', 'ସୁଶ୍ରୁତ' ଓ 'ଉନ୍ମତ୍ତ' ନାମରେ ନାମକରଣ କରିଛନ୍ତି । ୧ ମିଟର ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ଗଛର ପତ୍ର ସାତରୁ ଆଠ ଅଙ୍ଗୁଳି ଚଉଡ଼ା ଏବଂ ଉନ୍ମୁକ୍ତ । ଦୁଦୁରା ଫୁଲ ଦେଖିବାକୁ ତୂରୀ ବା କାହାଳୀ ଭଳି ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଆକାରରେ ବଡ଼, ଆକର୍ଷଣୀୟ, ଧଳା

ଓ କୃଷ୍ଣ ରଙ୍ଗର ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ଫଳ ଅଣ୍ଡା ଭଳି ଗୋଲାକାର ଓ ଚିକ୍କଣ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଉପରେ କଣ୍ଟା ଥାଏ । ଫଳ ଭିତରେ ମଞ୍ଜି ଭରିହୋଇ ରହିଥାଏ । ଏହି ମଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ବିଷାକ୍ତ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ମଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ ବା ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଯାଏ ସେତେବେଳେ ଫଳ ଫାଟିଯାଏ ଏବଂ ମଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକ ତଳେ ପଡ଼ି ସେଠି ପୁଣି ନୂଆଗଛ ଉଠିଥାଏ । ଦୁଦୁରା ଗଛ ଏଥିପାଇଁ ବୁଦାଭଳି ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ମଞ୍ଜି କାଶ୍ମିର, କାବୁଲ୍ ଏବଂ ଫାରସରୁ ଭାରତକୁ ଆସିଥାଏ । ଫାରସରୁ ମଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକ ଗୁନ୍ଥା ହୋଇ ମାଳା ଆକାରରେ ଆସିଥାଏ ଏବଂ ବମ୍ବେରେ 'ବାରମୁଲି' ନାମରେ ବିକ୍ରି ହୁଏ । ଦୁଦୁରା ଚୀନ୍‌ର ମୂଳ ନିବାସୀ ଥିଲା ବୋଲି ଜଣାଯାଏ । ଭାରତ ଓ ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଏସିଆର ଦୁଦୁରା 'ମେଟେଲିକ୍' ଓ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ଦୁଦୁରା 'ଲିଚର୍ଡର୍ଥି' ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆମେରିକାରେ ଏହି ପ୍ରଜାତିର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପରିଚୟ ଦେଖା ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଦେଶ ଅନୁସାରେ ଦୁଦୁରା ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଥାଏ । ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶର ଦୁଦୁରା ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡର ଦୁଦୁରା ଠାରୁ ଦେଖିବାକୁ ସାମାନ୍ୟ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ରାଜସ୍ଥାନରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ରାଜସ୍ଥାନ ଷ୍ଟେଟ୍ ମେଡିସିନାଲ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ୍ ବୋର୍ଡ' Rajasthan State Medicinal Plants Board) ଜୟପୁର ଦୁଦୁରାକୁ ଫର୍ମାସିୟୁଟିକାଲ୍ ଉଦ୍ୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ମଞ୍ଜିକୁ ପ୍ରଚୁର ମାତ୍ରାରେ ଔଷଧ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି ।

ଦୁଦୁରାର ପ୍ରଜାତି

ଦୁଦୁରା 'ମ୍ୟାଗ୍ନୋଲିଓଫିଟା' ସମୁଦାୟର 'ଧତୁରା' ବଂଶର 'ସୋଲାନାସିଆ' ପରିବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଦୁଦୁରା, ସୋଲାନାସିଆ ପରିବାରର ନଅ ପ୍ରଜାତିର ବିଷାକ୍ତ ଭେସ୍‌ପଟାଇନ୍ ଫୁଲଗଛର ଏକ ବଂଶ ଅଟେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣତଃ କଣ୍ଟାଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ଜିମ୍‌ସନ୍ ୱିଡ୍ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା । କେହି କେହି ଏହାକୁ 'ତୂରୀ' ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି । ଏହାର ମୂଳ ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥଳ ଆମେରିକା ବୋଲି କେହି କେହି କହୁଥିବା ବେଳେ କେହି ଚୀନ୍ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କହିଥାନ୍ତି । ଏହାର ଅନେକ ପ୍ରଜାତି ଅଛି, ଯଥା: ଧତୁରା ଆଫାଇନିସ୍, ଧତୁରା ଆଲବା, ଅତୁରା ଆଲବିଡୋଫ୍ଲୋବା, ଆରବୋରିଆ, ଆଭରିଆ, ବେନ୍‌ହରଡ଼ି, ବୋଜେରି, କାପେନ୍‌ସିସ୍, କାରଥାଜିନେନ୍‌ସିସ୍, କ୍ଲୋରନ୍ଥା, କୋରନିଗେରା, କେରାଟୋକଲା, କୋରନ୍‌କୋପିଆ, କ୍ୟୁବେନ୍‌ସିସ୍, ଡିସ୍‌କଲର, ଡଲିଚୋକରପା, ଦୁବାଇଆ, ଫେରକ୍ସ (Desert thrown apple) ଜତୁରା ଫ୍ରଟିକୋଷା, ଗାର୍ଡନେରୀ, ଜିଗାଣ୍ଟିଆ, ହ୍ୟୁମିଲିସ୍, ଗ୍ୟୁୟୁକୁଲାନର୍ସସ, ଏନେରେମିସ୍, ଆଇନେକ୍ସିଆ (Indian apple, Toloche) ରମାଇନିସ୍, କାୟାମାଟୋକାରପା, ଜତୁରା ରିବ୍ୟୁରା, ୱ୍ରିହିଟି (Sacread dature) ଇତ୍ୟାଦି ।

ଦୁଦୁରାର ନାମକରଣ କେଉଁଠି କେମିତି

ଦୁଦୁରାର ଅନେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟବାଚୀ ନାମ ରହିଛି, ଯଥା- ମାତୁଳପୁତ୍ରକ, ଚନ୍ଦ୍ରଫୁଲ, ସୈତାନର ତୃଣକ, ନର୍କର ଘଣ୍ଟି, ଉନ୍ମତ, କିତବ, ଧୂର୍ତ୍ତ, କନକ, ଅତୁର, କନକଦ୍ୱୟ, ଶିବପ୍ରିୟ, ମାତୁଳ, ମଦନ, ଶାଠ, ଶ୍ୟାମ୍, ଶିବଶେଖର, ଗର୍ଜୁଘ୍ନ, କାହାଲାପୁଷ୍ପ, ଲଲ୍, କଣ୍ଟାଫଳ, ମୋହନ, କୃଲଭ, ଶୈବ, ଦେବିକା, ତୁରୀ, ମହାମୋହ ଓ ଦୁଦୁରା । ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର ଲୋକମାନେ ଦୁଦୁରାକୁ ଅନେକ ନାମରେ ଜାଣିଥାନ୍ତି । ଯଥା- ସଂସ୍କୃତରେ ମହାମେହୀ, ଉପରମଳ, ଦେବିକା, ତୁରା, ଧତୁର, ମଦନ, ଉନ୍ମତ୍ତ ଓ ମାତୁଳ । ହିନ୍ଦୀରେ ଧତୁରା, ବଙ୍ଗଳାରେ ଧୁତୁରା, ଧନ୍ତୁର, ମରାଠୀରେ ଧୋତ୍ରା, ଧୋଧରା, ଗୁଜୁରାଟିରେ ଧନ୍ଦର୍ରା, ଇଂରାଜୀରେ ଥୋର୍ନ ଆପୁଲ୍, ଷ୍ଟ୍ରାମୋନିୟମ୍, ତେଲୁଗୁରେ ଉନ୍ମେତ୍ତା ଚେଟ୍ଟୁ, ମେକ୍ସିକୋରେ ଟୋଲୋଚେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆରେ ଧାତୁରା ବା ଦୁଦୁରା ବୋଲି କୁହାଯାଏ ।

ରୋପଣ ବିଧି

ବସନ୍ତ ଋତୁରେ ଦୁଦୁରା ଗଛ ରୋପଣ କରିବା ଖୁବ୍ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ଦୁଦୁରା ଯେକୌଣସି ମାଟିରେ ଏବଂ ଜଳବାୟୁରେ ଭଲ ବଢ଼ିପାରେ । ଚିକ୍କଣ ମାଟିରେ ଏହା ଅଧିକ ଉର୍ବର ହୋଇଥାଏ । ଦୁଦୁରା ଏମିତି ସ୍ଥାନରେ ଲଗା ଯାଇଥାଏ ଯେଉଁଠି ଭଲ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ ହେଉଥିବ ଏବଂ ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ପାଉଥିବ । ଫସଲ ପାଇଁ ହାଲୁକା ପତଳା ଜମି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଖୋଲାସ୍ଥାନର ଦୁଦୁରା ଚାଷ ପାଇଁ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ମାଟିକୁ ହାଲ୍‌କା ଭାବେ କୋଡ଼ିବା ପରେ ବା ବଖର ଚଳାଇ ଟିକେ ପଲିସ୍ ହେବାଭଳି କରି ଏଥିରେ ଗୋବର ବା ଖତ ମିଶା ଯାଇଥାଏ । ଏକର ପିଛା ୨୫ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ନାଇଟ୍ରୋଜେନ୍, ୧୫କି.ଗ୍ରା ସ୍ଫୁର, ୧୦ କି.ଗ୍ରା ପୋଟାସ୍ ମିଶାଇ ମାଟିରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥାଏ । ଦୁଦୁରା ଖରିଫ୍ ଏବଂ ରବି ଦୁଇଟି ଋତୁରେ ରୋପଣ କରା ଯାଇପାରେ । ଫସଲ ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ମାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ସ୍ଥାନରେ ୨.୫ ରୁ ୩ କି.ଗ୍ରା ମଞ୍ଜି ବୁଣିବା ଉଚିତ୍ । ବିହନକୁ ରାତିସାରା ପାଣିରେ ଭିଜାଇ ପରଦିନ ମଞ୍ଜି ବୁଣିବା ସମୟରେ ୨-୩ ସେ.ମି. ଗଭୀରତାରେ ବୁଣାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଖରିଫ୍ ଫସଲ ପାଇଁ ମେ ମାସ ଓ ରବି ଫସଲ ପାଇଁ ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ଦୁଦୁରା ଫସଲ ପାଇଁ ଭଲ ହୋଇଥାଏ । ୧୫ଦିନରେ ମଞ୍ଜି ଅଙ୍କୁରିତ ହେବା ପରେ ୩୦-୪୫ ଦିନ ଭିତରେ ୧୨-୧୫ ସେମି ଉଚ୍ଚତାର ୪-୫ଟି ପତ୍ର ଥିବା ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକ ଆପଣ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି ଲଗାଇପାରିବେ । ଏକ ହେକ୍ଟରରେ ଦୁଦୁରା ଫସଲରୁ ୧୨୦୦ - ୧୭୦୦ କିଗ୍ରା ଶୁଖିଲା ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ଏଲ୍‌କାଲାଇଡ୍‌ର ମାତ୍ରା ୦.୨ - ୦.୪ ପ୍ରତିଶତ ରହିଥାଏ । ଉନ୍ନତମାନର ନୀଳଲୋହିତ ବା ବାଇଗଣି ଦୁଦୁରାରେ ଏଲକଲାଏଡର ମାତ୍ରା ୦.୨୪ - ୦.୩୬ ପ୍ରତିଶତ ମଞ୍ଜିରେ ଓ ୦.୧୨ - ୦.୧୯ ପ୍ରତିଶତ ପତ୍ରରେ ରହିଥାଏ ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପାଇଁ ଦୁଦୁରା

ଯଦିଓ ଦୁଦୁରା ଏକ ବିଷାକ୍ତ ବୃକ୍ଷ, ତଥାପି ଏହା ଅନେକ ପ୍ରକାର ଔଷଧୀୟ ଗୁଣରେ ଭରପୂର । ଦୁଦୁରା ଅନେକ ପ୍ରକାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ସମସ୍ୟାର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ ।

ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା

ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ଏକ ଘରୋଇ ବା ପାରମ୍ପାରିକ ଉପଚାର ଭାବେ ଦୁଦୁରା ବିଖ୍ୟାତ । ଆଡମାଟିକ୍ ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ବିକଳ୍ପ ଔଷଧ । ଏଥିରେ ଥିବା ଆଣ୍ଟି ଇନ୍‌ଫ୍ଲାମେଟୋରି ଏକ୍ସପେକ୍ଟାଣ୍ଟ ଏବଂ ଆଣ୍ଟି ସ୍ପାସ୍ମୋଡିକ ଗୁଣ ଯୋଗୁଁ ଏହା କାଶ, ଥଣ୍ଡା, ଫ୍ଲୁ, ଆଜମା, ବ୍ରୋଙ୍କାଇଟସ୍ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ରୋଗର ଏକ ପ୍ରତିଶେଧକ ଭାବେ କାମ କରେ । ଉପଯୁକ୍ତ ମାତ୍ରାରେ ଦୁଦୁରା ରସ ସେବନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ଗତିଶୀଳ ହୋଇଥାଏ ।

ହୃଦୟରୋଗ ପାଇଁ

ଦୁଦୁରା ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବେ ଆଣ୍ଟି-ଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ଏବଂ କାର୍ଡିଓ-ପ୍ରୋଟେକ୍ଟିଭ୍ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଅନେକ ହୃଦ୍‌ଘାତର ଚିକିତ୍ସାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ମନକୁ ଶାନ୍ତ ରଖିଥାଏ । ଦୁଦୁରା 'ଆରିଥାର୍ମିଆ' ଏବଂ 'ପାଲ୍ପିଟେସନ୍ତେ' ପୀଡିତ ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲାଭଦାୟକ ଅଟେ । ଏହା ହୃଦୟର ମାଂସପେଶୀକୁ ମଜବୁତ୍ କରିବା, ରକ୍ତରେ କୋଲେଷ୍ଟରଲ୍ ସ୍ତରକୁ ହ୍ରାସ କରିବା, ଲିପିଡ୍ ନିର୍ମାଣ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ହୃଦ୍‌ଘାତ, ରକ୍ତ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିବା ଇତ୍ୟାଦି ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରିଥାଏ ।

ମନକୁ ଆରମ ଦିଏ

ଦୁଦୁରା ମାନସିକ ବିକାର ଦୂର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏଥିରେ ଥିବା ଆଡାପ୍ଟୋଜେନିକ, ହାଇପୋଟିକ୍ ଏବଂ ସେଡିଟିଭ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥିତି କେବଳ ମନୋବଳକୁ ଉନ୍ନତ କରେ ନାହିଁ ବରଂ ଚାପରୁ ମଧ୍ୟ ମୁକ୍ତି ଦେଇଥାଏ । ଶରୀରରୁ ବାତ ପିତ୍ତ ଦୋଷକୁ ଦୂର କରିବା ସହିତ ହରମୋନ ଅର୍ଥାତ୍ ସେରୋଟୋନିନ୍ ହରମୋନ୍ ସ୍ତରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରଖେ । ଏହା ମାନସିକ ଚିନ୍ତାର ବିଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ । ଯେମିତିକି ଅସ୍ଥିରତା, ଉଦାସୀନତା, ଡିମେନ୍ସିଆ ଇତ୍ୟାଦି ଦୂର କରିବାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ପ୍ରଜନନ ହରମୋନ ବୃଦ୍ଧି

ଦୁଦୁରା ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ଉଭୟଙ୍କର ପ୍ରଜନନ ହରମୋନ୍ ବୃଦ୍ଧି କରାଇଥାଏ । ଏଥିରେ ଥିବା 'ଆପ୍ରୋଡାଇସିଆକ୍' ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ମାନସିକ ଚାପ ବା ଚିନ୍ତା ଦୂର କରେ ନାହିଁ ବରଂ ଲିବିଡୋ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରଜନନ ହରମୋନ୍‌କୁ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରାଇଥାଏ । ଟେଷ୍ଟୋଷ୍ଟେରନ୍ ଏବଂ ଲ୍ୟୁଟିନାଇଜିଂ ହରମୋନ ପରି ପୁରୁଷ ହରମୋନ୍ ଉତ୍ପାଦନରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥାଏ । ନାରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା କେବଳ ପ୍ରୋଜେଷ୍ଟେରନ୍ ଉତ୍ପାଦନକୁ ସନ୍ତୁଳିତ କରି ଉର୍ବରତାକୁ ଉନ୍ନତ କରେନାହିଁ ବରଂ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ପ୍ରସବ ପରେ ଗର୍ଭାଶୟର ମାଂସପେଶୀକୁ ଆରାମ ଦେଇ ଶରୀରକୁ ଶାନ୍ତ କରିଥାଏ ।

ବୋଲ୍ଷର୍ସ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ

ଦୁଦୁରାରେ ଥିବା ଆଣ୍ଟି ଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ଏବଂ ଆସ୍କରବିକ୍ ଏସିଡ୍ ପ୍ରଚୁର ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା, ମାଇକ୍ରୋବସ୍ ଲିଫ୍ଟିଂ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସଂକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ଦୁଦୁରା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଆଣ୍ଟି ଭାଇରାଲ, ଆଣ୍ଟି-ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ ଏବଂ ଆଣ୍ଟି ଫଙ୍ଗାଲ୍ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ସକ୍ରିୟ କରିଥାଏ ଯାହା କେବଳ ଶରୀରରୁ ଜୀବାଣୁ ବାହାର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେନାହିଁ ବରଂ କ୍ଷତକୁ ଭଲ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହା ଶ୍ୱେତ ରକ୍ତକଣିକାର ଉନ୍ନତି ଓ ଶରୀରରେ ମୁକ୍ତ-ଅମ୍ଳଜାନ ରେଡିକାଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ନିରପେକ୍ଷ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ବାୟୋକେମିକାଲ୍ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ଦୁର୍ବଳତା ଏବଂ ଥକ୍କାପଣକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ଏବଂ ଶରୀରର ସତେଜତା ବୃଦ୍ଧିକରେ ।

ହଜମ ଶକ୍ତି ବଢ଼ାଏ

ଦୁଦୁରାରେ ଥିବା କାର୍ମେନାଟିଭ୍ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ହଜମ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହାର ଆଣ୍ଟି-ଫ୍ଲାଟୁଲେଣ୍ଟ୍ ଗୁଣ ଯୋଗୁଁ ଏହା ଆଲାଇମେଣ୍ଟାରୀ କେନାଲ୍‌ରେ ଗ୍ୟାସ ଗଠନକୁ ହ୍ୟାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଫ୍ଲାଟୁଲେନ୍ସ, ଅନ୍ତଫୁଲିବା, କୋଷ୍ଠକାଠିନ୍ୟ, ପେଟ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଉପଚାର ହୋଇତାଏ । ଏହା ପେଟ ଭିତରେ ଏସିଡ୍ ଉତ୍ପନ୍ନ କରୁଥିବା ସ୍ତରକୁ କମ୍ କରାଇଥାଏ ଏବଂ ହଜମ ଶକ୍ତି ବଢ଼ାଇବା ସହିତ ପୋଷକତତ୍ତ୍ୱ ଗୁଡ଼ିକ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିଥାଏ ।

ଆୟୁର୍ବେଦରେ ଦୁଦୁରା

ଆୟୁର୍ବେଦର ସାମଗ୍ରିକ ବିଜ୍ଞାନ ଦୁଦୁରାକୁ 'ଉପବିଶ ବର୍ଗ'ରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରେ ଯାହା ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଷାକ୍ତ ଉଦ୍ଭିଦ ଅଟେ । ଉପବିଶ ବର୍ଗ ସାଧାରଣତଃ ବିଷାକ୍ତ କିମ୍ବା ବିଷାକ୍ତ ଉଦ୍ଭିଦର ଏକ ବର୍ଗ । ଆୟୁର୍ବେଦ ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେଉଁଥିରେ ଉପବିଶବର୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସେହି ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକ ଡୋଜ୍‌ରେ ଔଷଧୀୟ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ରହିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏହାକୁ ସୋଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ଶୁଦ୍ଧନ କରାଯାଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ନିଆଯାଏ ତେବେ ସାଙ୍ଘାତିକ ହୋଇପାରେ । ଏହି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଔଷଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଶାସ୍ତ୍ର 'ଚରକ ସଂହିତା'ରେ ଏବଂ ରାଜା ନିଗୁଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରାଚୀନ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ଯଥା ପେଟଜଳା କମାଇବା, ବାନ୍ତି ରୋକିବା, ରସାୟନୀ ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ଶରୀରରୁ ସଂକ୍ରମଣ

ଦୁଦୁରା ଫୁଲ : କିଛି ଅଭିମତ

ଦୁଦୁରା ମୋର ପ୍ରିୟ ଫୁଲ । ପିଲାଦିନରୁ ମୁଁ ଗାଁରେ ଦେଖି ଆସିଛି ପ୍ରାୟ ସ୍ଥାନରେ ଦୁଦୁରା ଗଛ ବୁଦା ବୁଦା ହୋଇ ଫୁଟିଥାଏ ଏବଂ ଏହାର ରଙ୍ଗ ଧଳା କିମ୍ବା କୃଷ୍ଣକଳା ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଭ୍ରମଣ କରିବା ଭିତରେ ମୁଁ ଦୁଦୁରାର ଅନ୍ୟ ରଙ୍ଗର ଫୁଲ ବି ଦେଖିଛି ଯେମିତିକି ଦାର୍ଜିଲିଂରେ ହଳଦିଆ ଦୁଦୁରା ଓ ଅମରକଣ୍ଟକରେ ଲାଲ୍ ବା ଗୋଲାପି ଦୁଦୁରା । ଅମରକଣ୍ଟକରେ ମହାଦେବଙ୍କ ପାଖରେ ଏହି ଦିବ୍ୟ ଫୁଲ ଗୋଲାପି ଦୁଦୁରା ପୂଜାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଏହି ଦୁଦୁରାରେ ଫଳ ଧରେନାହିଁ । ମୁଁ ଏହି ଗଛ ସେଠାରୁ ଆଣି ଆମ ବଗିଚାରେ ଲଗାଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଗଛ ଆଦୌ ବଢ଼ିଲା ନାହିଁ । କ୍ରମଶଃ ଗଛଟି ଝାଉଁଳି ପଡ଼ିଲା । ମୋର ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହେଲା ବୋଧହୁଏ ଅମରକଣ୍ଟକ ସ୍ଥାନରେ କିଛି ଶିବଙ୍କ ମହିମା ବା ଗରିମା ଅଛି ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଗୋଲାପି ଦୁଦୁରା ଏକ ଦିବ୍ୟ ଫୁଲ ଭାବେ କେବଳ ସେଠାରେ ହିଁ ଫୁଟିଥାଏ ।

ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ସାମଲ, ରାୟପୁର, ଛତିଶଗଡ଼

ଦୁଦୁରା ଶିବଙ୍କର ଏକ ପ୍ରିୟଫୁଲ । କାରଣ ଦୁଦୁରା ଫଳକୁ ମହାଦେବ ନିଶା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ବନାରସରେ ଆଜି ବି ଏ ପରମ୍ପରା ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି କି ଶିବ ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ ମହାଦେବଙ୍କ ସମେତ ବରଯାତ୍ରୀ ଭାବେ ଯୋଗଦାନ କରୁଥିବା ଶ୍ରଦ୍ଧାଳୁମାନେ ମଧ୍ୟ ଦୁଦୁରାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଭାଙ୍ଗ କରନ୍ତି । କାରଣ କାଳିଦାସଙ୍କ ମହାକାବ୍ୟରେ କୁମାର ସମ୍ଭବ ଉପାଖ୍ୟାନରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ତାଡ଼କାସୁର ପ୍ରଭାବରେ ତ୍ରିଲୋକ ଥରହର ହେଉଥିଲା ଏବଂ ତାଡ଼କାସୁରକୁ କେହି ମାରି ପାରିବେ ନାହିଁ କେବଳ ଶିବଙ୍କ ପୁତ୍ର ଦ୍ୱାରା ନିହତ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ବରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମହାଦେବ ନିଜ ଧ୍ୟାନରୁ ଉଠୁନଥିଲେ । ତେଣୁ ଦେବତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିବଙ୍କ ବିବାହ ଓ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନର ଆଗମନ ନେଇ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ଥିଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ସମେତ ଦେବତାମାନେ ଶିବଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ଭଙ୍ଗ ପାଇଁ କାମଦେବଙ୍କ ରଚନା କଲେ ଓ ଶିବଙ୍କୁ କାମାବଶ କରି ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସହିତ ବିବାହ କରାଇବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ନିଜର ତପସ୍ୟା ଖଣ୍ଡିତ ହେବା କାରଣରୁ ମହାଦେବଙ୍କ ପ୍ରକୋପ ଭୟଙ୍କର ଥିଲା । ନିଜ କ୍ରୋଧରେ ସେ କାମଦେବଙ୍କୁ ଭସ୍ମ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଦେବତାମାନେ ମହାଦେବଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ଦୁଦୁରାର ଭାଙ୍ଗ ପିଆଇଥିଲେ । ମହାଦେବ କ୍ରମଶଃ ଶାନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଶିବଙ୍କ ବିବାହ ଦିନ ଶିବଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତ ବରଯାତ୍ରୀ ଦେବତାମାନେ ଦୁଦୁରା ସୁରାପାନ କରିଥିବାରୁ ଏଯାବତ୍ ଶିବବିବାହ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କଲାବେଳେ ବନାରସରେ ମହାଦେବଙ୍କୁ ଦୁଦୁରା ଭାଙ୍ଗ ଅଭିଷେକ କରାଯାଏ ଓ ଭକ୍ତମାନେ ସମସ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଦୁଦୁରା ପାନ କରି ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରନ୍ତି ।

ମୁମ୍ବାଇରେ ଆମେ ତାକୁ 'ଧତୁରା' କହୁ । ଧତୁରାକୁ ନେଇ ଶିବ ପୁରାଣରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ ଓ ଫୁଲ ଉପରେ ଲେଖିବାର ଆଗ୍ରହ ପାଇଁ ଶ୍ୱେତାଙ୍କୁ ଓ ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ।

ପ୍ରଫେସର ଡକ୍ଟର ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର, ମୁମ୍ବାଇ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର

ଦୂର କରିବା, ମଧୁମେହ ଦୂର କରିବା, ହୃଦ୍‌ଘାତର ଚିକିତ୍ସା, କଫ, କାଶ, ଅଣ୍ଡାର ଉପଚାର, ଶ୍ୱାସରୋଗ କମାଇବା ଏମିତି ଅନେକ ରୋଗରୁ ଉପଶମ ପାଇବାର ବିଧି ଓ ବ୍ୟବହାର ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ।

କଳା ବା କୃଷ୍ଣ ଦୁଦୁରାର ଆୟୁର୍ବେଦ ଉପଚାର

ଆୟୁର୍ବେଦରେ କଳା ଦୁଦୁରାକୁ ଅନେକ ରୋଗର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । କଳାଦୁଦୁରାର ମଞ୍ଜି, ପତ୍ର, ଚେରମୂଳର ଉପଯୋଗ ପାଗଳପଣ, ଜ୍ୱର, ଦସ୍ତ, ମସ୍ତିଷ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରୋଗ, ତ୍ୱଚା ରୋଗର ଉପଚାରରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ପତ୍ର ଓ ମଞ୍ଜିର ରସକୁ ତେଲରେ ମିଶାଇ ଲଗାଇଲେ ଆଣ୍ଠୁଦରଜ ଓ ଗଣ୍ଠିଫୁଲିବା ଦୂର ହୁଏ । ଦୁଦୁରା ପତ୍ରକୁ ଜାଳି ତା'ର ଧୂଆଁକୁ ଆଘ୍ରାଣ କଲେ କଫ ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ମୂଳକୁ ଦାନ୍ତ ଦରଜ ଓ ଦାନ୍ତ ସଫା ରଖିବାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । କଳା ଦୁଦୁରାକୁ କ୍ଷୀରରେ ଫୁଟାଇ ଲହୁଣୀ ସହିତ ସେବନ କଲେ ପାଗଳପଣ ଦୂର ହୁଏ । ଦୁଦୁରା ପତ୍ରକୁ ଗୋଲମରିଚ ଓ ରସୁଣ ସହିତ ବାଟି ଦିନକୁ ୨ ଥର ୪ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଳି ଆକାରରେ ଖାଇଲେ ଜ୍ୱର କମ୍ ହୋଇଥାଏ । ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗଳାର ଲୋକମାନେ ଦୁଦୁରା ମଞ୍ଜିର ରସକୁ ଶୋରିଷ ତେଲରେ ମିଶାଇ କୁଷ୍ଠରୋଗର ଉପଚାର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶରେ ଦୁଦୁରା ପତ୍ରକୁ ଚୁନ୍ ସହିତ ମିଶାଇ ପେଷ୍ଟ ବନେଇ କୁଣ୍ଡିଆ ରୋଗର ଉପଚାର ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । 'ପତଞ୍ଜଳି' ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ଦୁଦୁରାରୁ ଅନେକ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ ଏବେ ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ ।

ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ / ହୋମିଓପାଥିରେ ଦୁଦୁରା

ଦୁଦୁରାରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହାଲୁସିନୋଜେନିକ୍‌ର ଅଦ୍ଭୁତଗୁଣ ସହିତ ଆଣ୍ଟିଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ଫ୍ଲାଭୋନାଏଡ୍, ଆଲ୍‌କାଲଏଡ୍, ଜୈବିକ ଓ ଖଣିଜପଦାର୍ଥର ଉପାଦାନ ଗୁଡ଼ିକ ଭରପୂର ରହିଥିବାର ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ମତ ଦିଅନ୍ତି । ଦୁଦୁରାରେ ଥିବା ଏହି ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକରେ ଡାଟୁରିନ୍, ଡଟୁରାଡିୟଲ୍, ହାଇଓସ୍କାଇନ୍, ଫାଷ୍ଟୁଡାଇନ୍, ଆଲାଣ୍ଟୋଏନ୍, ହାଇଗୋସିଏମାଇନ୍, ଯେରହୋମିୟାମିନ୍, ଟ୍ରପେନ୍, ମେଟାଲୋଡାଇନ୍, ଆଲବମେନ୍, ଭିଟାମିନ୍-ସି, ନିୟାସିନ୍ ଏବଂ ମଲିକ ଏସିଡ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଦୁଦୁରା ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ, ଯଥା: ଚନ୍ଦାପଣ, ଦେହଦରଜ, ବବାସିର, ଆଣ୍ଠୁଦରଜ, ଜ୍ୱର ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ଦୁଦୁରା ରସକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ମସାଜ କଲେ ଚନ୍ଦାପଣ ଦୂରହୁଏ । ଦୁଦୁରା ରସକୁ ଡିଳ ତେଲ ସହିତ ମିଶାଇ ଗରମ କରି ଦରଜ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଲଗାଇ ମାଲିସ୍ କଲେ ଉପଶମ ମିଳେ । ଡିଳ ତେଲ ସହିତ ଦୁଦୁରା ରସ ମିଶାଇ ଆଣ୍ଠୁଗଣ୍ଠି ଦରଜ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଜ୍ୱର କିମ୍ବା କଫ ହୋଇଥିଲେ ୧୨୫-୨୫୦ ମିଲିଗ୍ରାମ୍ ଦୁଦୁରା ମଞ୍ଜିକୁ ଜଳାଇ ତା'ର ପାଉଁଶକୁ ରୋଗୀକୁ ସେବନ କରାଇଲେ କଫ, ଜ୍ୱର ଭଲ ହୋଇଥାଏ ।

ହୋମିଓପାଥି ଚିକିତ୍ସାରେ ଏକ ବହୁ ଫଳପ୍ରଦ ଔଷଧ ଅଛି 'ଷ୍ଟ୍ରାମୋନିୟମ୍-୩୦ ସିଏଚ୍' ଯାହାକି ଚିଡ଼ିଚିଡାପଣ, ବିଚଳନ, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା ଓ ମାନସିକ ରୋଗ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ମାନସିକ ବିଚଳନ ଦେଇ ଗତି କରେ, ମନେ ମନେ ହସୁଥାଏ, ଗପୁଥାଏ, ଅସ୍ୱାଭାବିକ ବ୍ୟବହାର କରୁଥାଏ ଏଭଳି ରୋଗୀକୁ 'ଷ୍ଟ୍ରମୋନିୟମ -୩୦ସି.ଏଚ୍.' ଦିଆ ଯାଇଥାଏ । ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ମାଇଗ୍ରେନ୍, ଅନ୍ଧାରିଆ ଦେଖାଯିବା, ଆଖିରୁ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି କମିଯିବା, ମୁହଁ ଶୁଖିଲା ଦିଶିବା, ମୁହଁ ଫୁଲିବା, ବାରମ୍ବାର ଶୋଷ ହେବା, ଭୋକ କମିଯିବା, ପିତବାନ୍ତି ହେବା- ଏମିତି ଅନେକ ରୋଗର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ 'ଷ୍ଟ୍ରାମୋନିୟମ - ୩୦ ସି.ଏଚ୍.' ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଔଷଧ ଯେକୌଣସି ଔଷଧ ଦୋକାନରେ ଉପଲବ୍ଧ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ମାତ୍ରା କେଉଁ ରୋଗ ପାଇଁ କେତେ ଓ କେମିତି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନେବା

ଜରୁରୀ । କାରଣ ଦୁଦୁରାରେ ଉପବିଶ ରହୁଥିବାରୁ ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଔଷଧ 'ଷ୍ଟ୍ରାମୋନିୟମ୍ ୩୦ ସି.ଏଚ୍'ର ପରିମାଣ ଅଧିକ ହେଲେ ଶରୀର ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ ହୋଇପାରେ ।

ଦୁଦୁରା ମଞ୍ଜିରୁ ତେଲ

ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଦୁଦୁରା ମଞ୍ଜିରୁ ତେଲ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ପାତାଳଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ପାତାଳଯନ୍ତ୍ରର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ହାତେ ମାପର ଗଭୀର ଓ ଚଉଡ଼ା ଗାତ ଖୋଳା ଯାଏ । ଏହି ଗାତ ଭିତରେ ଆଉ ଏକ ଛୋଟ ଗାତ ଖୋଳା ଯାଇଥାଏ । ଏବେ ଦୁଦୁରାର ମଞ୍ଜିକୁ ଏକ ହାଣ୍ଡିରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଏହାର ମୁହଁକୁ ଏକ ଲୁହାଜାଲିରେ ବାନ୍ଧି ଦିଆଯାଏ । ଜାଲି ଏମିତି ହେବା ଦରକାର କି ହାଣ୍ଡିକୁ ଓଲଟାଇଲେ ବି ଯେମିତି ଦୁଦୁରା ମଞ୍ଜିତଳକୁ ଖସି ନପଡ଼େ । ଏହା ଉପରେ ଏକ ଛିଦ୍ର ଥିବା ଢାଙ୍କୁଣୀ ରଖି ଚିକ୍କଣ ମାଟିଦ୍ୱାରା ହାଣ୍ଡିର ମୁହଁ ସହିତ ଭଲ ଭାବେ ସିଲ୍ କରି ଦିଆଯାଏ । ଏହିପାତ୍ରକୁ ଛୋଟ ପାତ୍ର ଭିତରେ ରଖି ହାଣ୍ଡିକୁ ଓଲଟାଇ ରଖାଯାଏ । ଗାତ ଭିତରେ ଗୁଣ୍ଡ ଭର୍ତ୍ତିକରି ନିଆଁ ଜଳାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତ କଣ୍ଡେନ୍ସ ବା ଗୁଣ୍ଡ ପୋଡ଼ିଯାଏ ଏବଂ ନିଆଁ ଥଣ୍ଡା ହୋଇଯାଏ ସାବଧାନତାର ସହିତ ହାଣ୍ଡିକୁ ଉଠାଇ ତଳେ ଥିବା ପାତ୍ରକୁ ବାହାର କରି ଦିଆଯାଏ । ଏହି ପାତ୍ରରେ ଦୁଦୁରାର ତେଲ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥାଏ ।

ବାସ୍ତୁରେ ଦୁଦୁରାର ବ୍ୟବହାର

କଳା ଦୁଦୁରାର ମୂଳକୁ ରବିବାର, ମଙ୍ଗଳବାର ଅଥବା ଶୁଭ ନକ୍ଷେତ୍ରରେ ଘରକୁ ଆଣି ରଖିଲେ ଘରେ ନକରାତ୍ମକ ଶକ୍ତିର ପ୍ରଭାବ କମ୍ ହୋଇ ଯୁକ୍ତାତ୍ମକ ଉର୍ଜା ବଢ଼ିଥାଏ, ଧନ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ରବିବାର ଦିନ ଧଳାସୂତାରେ କଳା ଦୁଦୁରାକୁ ଗୁଡାଇ ଭୂତପ୍ରେତ ପ୍ରଭାବିତ ପୀଡିତଙ୍କ ଡାହାଣ ହାତରେ ବାନ୍ଧିଲେ ଭୂତପ୍ରେତର କୁପ୍ରଭାବ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । କୌଣସି ଯାଦୁର ପ୍ରଭାବରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ହେଲେ ଧଳା ମନ୍ଦାର ଓ କଳା ଦୁଦୁରାର ମୂଳକୁ ମିଶାଇ ମାଳକରି ପିନ୍ଧା ଯାଇଥାଏ । ଶରୀରରେ କୌଣସି ପ୍ରେତାତ୍ମାର ପ୍ରଭାବ ଥିଲେ ଶନିବାର ଦିନ କଳାସୂତାରେ କଳା ଦୁଦୁରାର ଚେରକୁ ମିଶାଇ ଡାହାଣ ହାତରେ ବାନ୍ଧିଲେ ପ୍ରେତାତ୍ମାର ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳେ ।

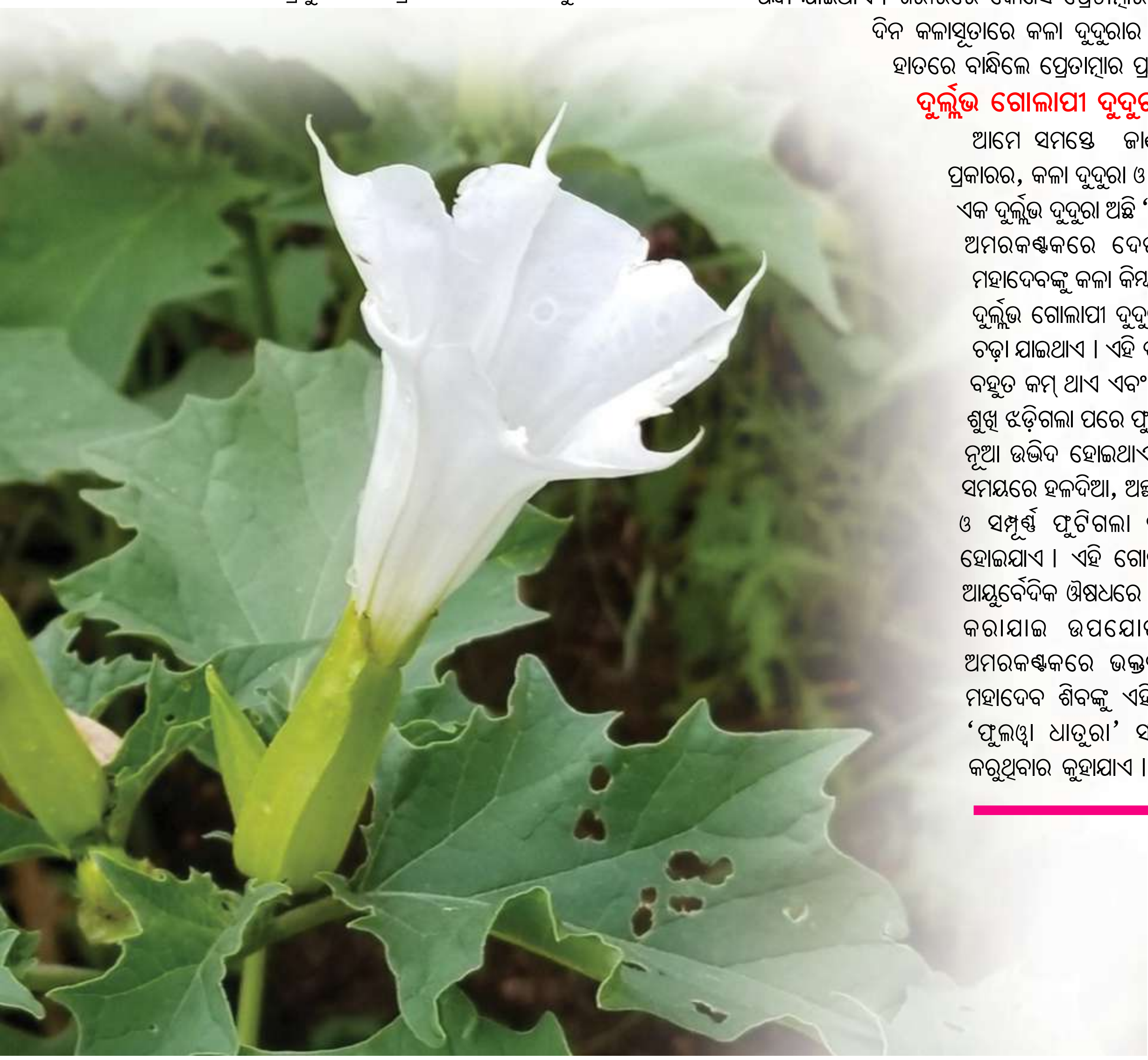

ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଗୋଲାପୀ ଦୁଦୁରା

ଆମେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଦୁଦୁରା ଫୁଲ ଦୁଇ ପ୍ରକାରର, କଳା ଦୁଦୁରା ଓ ଧଳା ଧୁଦୁରା । କିନ୍ତୁ ଆଉ ଏକ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦୁଦୁରା ଅଛି 'ଗୋଲାପୀ ଦୁଦୁରା', ଯାହା ଅମରକଣ୍ଟକରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସେଠି ମହାଦେବଙ୍କୁ କଳା କିମ୍ବା ଧଳା ଦୁଦୁରା ନୁହେଁ ଏହି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଗୋଲାପୀ ଦୁଦୁରା ବା 'ଫୁଲୱା ଧାତୁରା' ଚଢ଼ା ଯାଇଥାଏ । ଏହି ଦୁଦୁରାରେ ବିଷର ପରିମାଣ ବହୁତ କମ୍ ଥାଏ ଏବଂ ଫଳ ଧରେ ନାହିଁ । ଫୁଲ ଶୁଖି ଝଡ଼ିଗଲା ପରେ ଫୁଲର କେଶର ବା ପରାଗରୁ ନୂଆ ଉଦ୍ଭିଦ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଫୁଲ କଢ଼ ଥିବା ସମୟରେ ହଳଦିଆ, ଅଳ୍ପ ଫୁଟି ଆସିଲେ ଧଳାରଙ୍ଗ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଫୁଟିଗଲା ପରେ ଗୋଲାପୀ ରଙ୍ଗ ହୋଇଯାଏ । ଏହି ଗୋଲାପୀ ଦୁଦୁରାକୁ ଅନେକ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧରେ ଗୋମୂତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଶୋଧନ କରାଯାଇ ଉପଯୋଗ କରା ଯାଇଥାଏ । ଅମରକଣ୍ଟକରେ ଭକ୍ତମାନେ ସିଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ମହାଦେବ ଶିବଙ୍କୁ ଏହି ଗୋଲାପୀ ଦୁଦୁରା ବା 'ଫୁଲୱା ଧାତୁରା' ସମର୍ପଣ କରି ସିଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ କରୁଥିବାର କୁହାଯାଏ ।

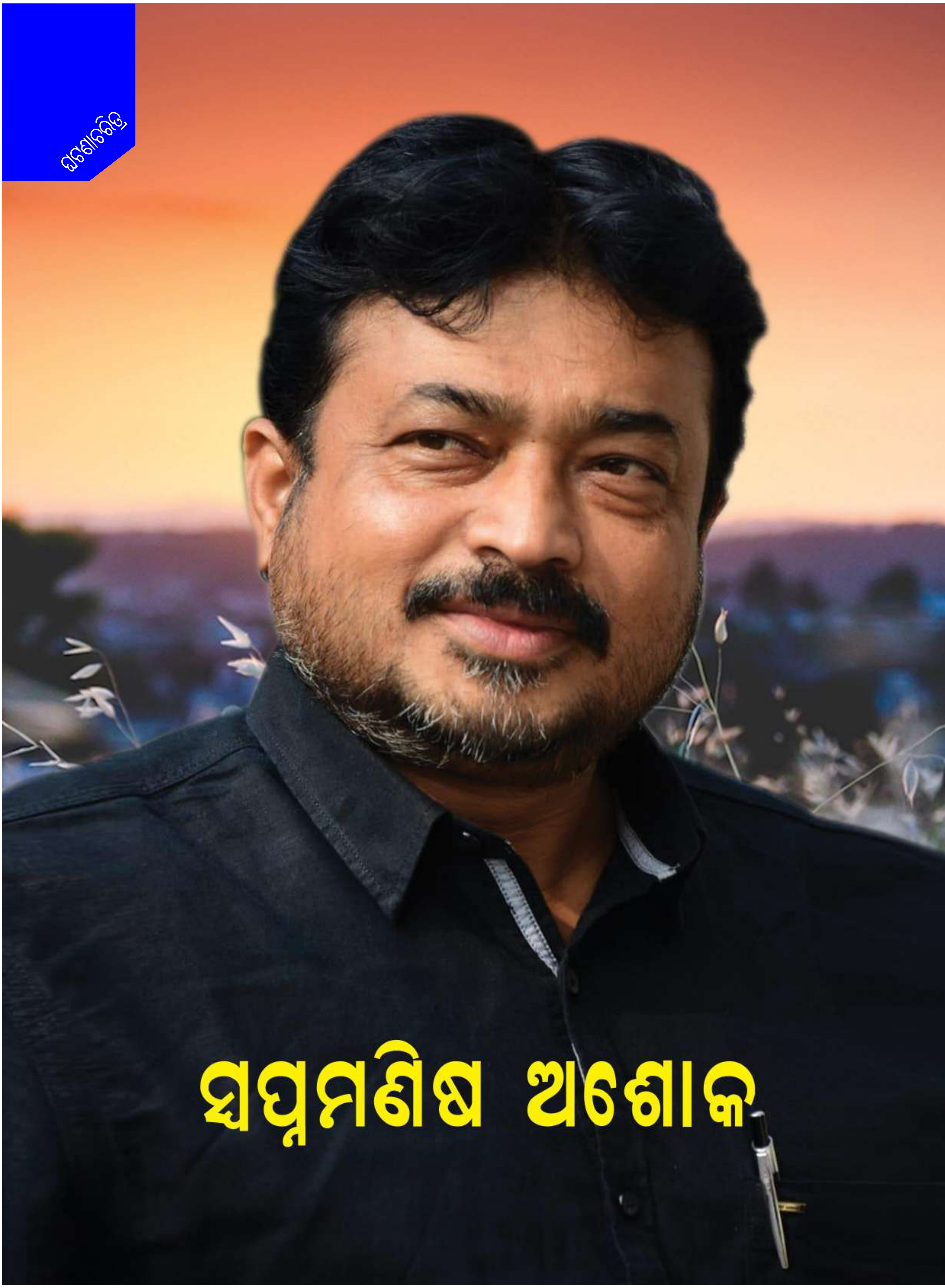
ସ୍ୱପ୍ନମଣିଷ ଅଶୋକ

ଲକ୍ଷେ ଜହ୍ନରାତିର ମହାଜନ
କବି ଅଶୋକ ପୁହାଣ

ଅଜୟ ସ୍ୱାଇଁ
ଜୟପୁର, ଇଟିପୁର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୨
ଫୋନ : ୮୨୪୯୩୧୮୦୮୮

ଫଟୋ ସୌଜନ୍ୟ : ଲେଖକ ଓ ଅଶୋକ ପୁହାଣ

ଦୁଇ 'ଅ' : ଅଜୟ ଓ ଅଶୋକ

▶ ଲେଖକ ଅଜୟ ସ୍ୱାଇଁ

"ତୁମେ ସେହିପରି ମେଲା କରିଅଛ ହାତମାନ
ଯେଉଁଠାରେ ଓହ୍ଲେଇଲେ, ସେହିଠାରେ ତୁମ ଆଲିଙ୍ଗନ ।"

କବି **ରମାକାନ୍ତ ରଥ**ଙ୍କର ଏ କବିତାର ଧାଡ଼ି ମୋ ପରି ଅନେକଙ୍କର ମନେଥିବ । ଅନେକ ଜହ୍ନରାତି ପୁଆଁଇଥିଲେ ବି ଜହ୍ନରାତିର ହାତ ଥାଏ, ପୁଣି ଆଲିଙ୍ଗନ ବି ଥାଏ, ଏକଥା ରମାକାନ୍ତଙ୍କ କବିତା ପଢ଼ିବା ପରେ ନିଶ୍ଚିତ ହେଲି । 'ଜହ୍ନରାତି' ଅନେକଙ୍କୁ ପାଗଳ କରିଛି (ସେମାନେ ହୁଏତ ରମାକାନ୍ତଙ୍କ 'ଜହ୍ନରାତି' କବିତା ପଢ଼ିନଥାଇ ପାରନ୍ତି) । କେଜାଣି କାହିଁକି ଏଇ ଜହ୍ନରାତିର ପାଗଳ ପ୍ରେମିକଦଳ ମାନେ ମତେ ପ୍ରିୟ ଓ ଆପଣାର ଲାଗନ୍ତି ।

ଅଶୋକ ପୁହାଣ, ଏମିତି ଗୋଟେ ପାଗଳ । ଯିଏ ଜହ୍ନରାତି ପାଇଁ, କବିତା ପାଇଁ ପାଗଳ ହୁଏ । ସବୁବେଳେ, ସବୁ ସମୟରେ କବିତାରେ ବଂଚିବା ସାଧାରଣ କଥା ନୁହେଁ । ଅଥଚ ଅନେକେ ଏଇଥିରେ ବଂଚନ୍ତି । ଜହ୍ନରାତିକୁ କେବେ 'ପ୍ରେମ' କରି କେବେ ବନ୍ଧୁ କରି, କେବେ କବିତା କରି, କେବେ ଅନ୍ୟମନସ୍କତା କରି ଅଶୋକ ଥାଏ । ବଂଚୁଥାଏ ।

କେବେ ତାକୁ କୌଣସି ଜହ୍ନରାତିରେ ଫୋନ୍ କଲେ ସେ କହେ: "ଚାଳିଶ୍ ଏକର ଜହ୍ନ ଆଲୁଅ ଜମିରେ ବସିଛି ଓ ମତେ ଲାଗୁଛି, ମୁଁ ଏସବୁର ମାଲିକ ।"

ଏଇ ମାଲିକର ଭିତରେ ଗୋଟେ ପ୍ରେମରେ ଲତପତ ହୃଦୟ ଅଛି । ଦୁଃଖକୁ ହଜମ କରି କବିତା ତିଆରି କରି ପାରୁଥିବା କବିପଣ ଅଛି ।

ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଏ ।

ଗୋଟେ ମଣିଷର ହୃଦୟ ଏତେ ବଡ଼ ହୋଇପାରେ ? ମୋର 'ମେରାନାମ୍ ଜୋକର୍' ସିନେମାରେ ସେଇ ଦୃଶ୍ୟ ମନେପଡ଼େ । ଯେଉଁଠି ରାଜ୍‌କପୁର୍‌ଙ୍କ ହୃଦୟ କ୍ରମଶଃ ବଡ଼ ହୋଇ ଚାଲେ । ଡାକ୍ତର କହେ, ଏତେ ବଡ଼ ହୃଦୟ ଭିତରେ ସାରା ପୃଥିବୀ ରହିଯିବ, ତାକୁ ଅପରେସନ୍ କରି ବାହାର କରିଦେବା ଉଚିତ୍ । ପ୍ରକୃତରେ ଏତେ ଛୋଟ ମଣିଷ ଭିତରେ ଏତେ ବଡ଼ ହୃଦୟ ରହିବା ଅନୁଚିତ । ସେତେବେଳେ ଧରନ୍ତୁ ଆଜିର ତିରିଶ୍ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଏକଥା ଭାବି ହସିଥିଲି । ଏବେ ସେକଥା ଭାବିଲେ ଆଖିକୁ ଲୁହ ଆସିଯାଏ ।

କାଳକ୍ରମେ ସେମିତି ହୃଦୟ ଆମେ ହରେଇ ବସୁଛୁ, ସେମିତି ସିନେମା ବି ।

ହଁ ! ଅଶୋକ, ମୋ ପାଇଁ ସେମିତି ଏକ ହୃଦୟର ଅଧିକାରୀ । ମୁଁ ଥରେ ତାରିଣୀଙ୍କ ପାଖରୁ ଫେରିବା ବେଳେ ଆନନ୍ଦପୁର ପାଖରେ ଏକ ପେଟ୍ରୋଲ୍‌ପମ୍ପରେ ପେଟ୍ରୋଲ୍ ପକେଇବା ବେଳେ ମୋ ପାଖକୁ ଆସେ ଏକ ସୁଦର୍ଶନ ଯୁବକ । ମତେ ପ୍ରଣାମ କରି ପଚାରେ: "ସାର୍ ! ଚିହ୍ନି ପାରୁଛନ୍ତି ?"

ମୁଁ ସତରେ ଚିହ୍ନି ପାରେ ନାହିଁ । ସେ ମତେ ମନେ ପକେଇଦିଏ, ପି.ଏସ୍.କଲେଜ୍‌ଠି ହେଉଥିବା କ୍ୟାମ୍ପ୍ ଓ ସେଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଗୋଟେ ପ୍ଲସ୍‌ଟୁ ପଢୁଥିବା ଛାତ୍ର । କ୍ୟାମ୍ପରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ହାତଲେଖା ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା କବିତା 'ସକାଳ'ର କବି ଅଶୋକ । ଅଶୋକ ପୁହାଣ । ମୋର ମନେପଡ଼େ, ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ପଢୁଥିବା କୋମଳ, ଗୋଲ୍‌ମୋଟଲ୍ ନିରୀହ ଗୋଟେ ପିଲାର ମୁହଁ । ଯାହାର ପ୍ରଥମ କବିତା 'ସକାଳ' ମୁଁ ହାତରେ ଲେଖିଥିଲି କ୍ୟାମ୍ପର ୱାଲ୍ ମାଗାଜିନ୍‌ରେ । ତା'ପରେ ସବୁ ମନେପଡ଼ିଲା ।

ମନେପଡ଼ିଲା, ଏ ଭିତରେ ଏତେଗୁଡ଼େ ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି, ଅଶୋକ, ଯୁବକ ହେଇଗଲାଣି ଓ ମତେ ଛୁଇଁଲାଣି ପଇଁଚାଳିଶ । ପି.ଏସ୍.କଲେଜ୍ ଛାଡ଼ି ମୁଁ ଅନ୍ୟ କଲେଜ୍ ଗଲିଣି । ଅନେକ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଖିଲିଣି । ହେଲେ ସେଇସବୁ ମୁହଁ ଭିତରୁ ଉଭୁରି ଆସୁଛି ଗୋଟେ ଅଲଗା ମୁହଁ, ଅଶୋକର ।

ସେଇଠି ଅଶୋକ ତା'ର ଦୁଇଟି ବହି ମତେ ଦେଲା 'ନିଜଲୋକ' ଓ 'ଦାମ୍ପତ୍ୟ' । ସବୁ ବହିରେ ଲେଖାଅଛି ମୋ ନାଁ । ଯଦିଓ ତା' କବିତାର ଯାତ୍ରାପଥରେ ମୁଁ କିଛି ବି ସହଯୋଗ କରିନି ତାକୁ । ଏମିତିବି ଏତେ ବର୍ଷ ଭିତରେ, ମୁଁ ତାର କିଛି କବିତା ପଢ଼ିନି କି ତା' ଖବର ବି ରଖିନି । ଅଧ୍ୟାପକ ଜୀବନରେ ଅନେକ ମୁହଁ ସହ ଭେଟ ହୁଏ । ପୁଣି କେତେବେଳେ କେମିତି ସେ ମୁହଁ ସବୁ କୁଆଡ଼େ ହଜିଯାନ୍ତି । ଧୂଆଁଳିଆ ହୋଇ ପରେ ଝାପ୍‌ସା ହେଇ ମିଳେଇଯାନ୍ତି ।

ଅଥଚ ଅଶୋକର ମୁହଁଟା କାହିଁକି ମନେଅଛି ଅବିକଳ, ମୁଁ ଜାଣେନା ।

ଅଶୋକ ହସିହସି କହୁଛି: (ଅଶୋକର ହସ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର) "ସାର୍ ! ଆପଣ ହେଲେ ମୋ ପାଇଁ ଦ୍ରୋଣ । ଆପଣ ଯେଉଁଠି ଥିଲେ ବି ମୋ ଗୁରୁ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ରହିଥିବେ ।"

ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅଭିଭୂତ । ଅଶୋକକୁ ମୁଁ ଚାହିଁଲି । ସେଇ ପେଟ୍ରୋଲ୍‌ପମ୍ପ୍ ଅଶୋକ ରାଜପଥ ମୋଟର୍ସର ସେ ମାଲିକ । ମୁଁ ତାକୁ ପଚାରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି । କେତେ ଘଟଣା, ଦୁର୍ଘଟଣା, ଆଶା, ଆଶଙ୍କା, ଅସ୍ଥିରପଣ ଓ ସ୍ୱପ୍ନରେ କି ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନରେ ପହଂଚଛି ଏଠି ? ତୁମର ଏ କୋମଳ, ସ୍ନିଗ୍‌ଧ ଓ କବିପଣ ଆଢୁଆଳରେ କ'ଣ ଲୁଚେଇ ରଖିଛ ? ଲୁହ, ବିଷାଦ କି ଦହନ ?

ପଚାରି ପାରିଲିନି । ଗୋଟେ ଗୀତ ମନେ ପଡ଼ିଲା: ମରମ ତଳେ ଅତୀତ ଯେ ମରେନା... ଦହନ ଯେ ସରେନା... କାଳେ ଏଇ 'ଦହନ' ଶବ୍ଦଟି ଗାଇଲା ବେଳେ ସଂଗୀତ ସୁଧାକର ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶଙ୍କ ମନକୁ ନପାଇଲାରୁ ସେ ବାରମ୍ବାର ଏ ଗୀତର 'ରିଟେକ୍' କରେଇଥିଲେ । କାରଣ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାଶ ନିଜେ 'ଦହନ'କୁ ଭଲଭାବେ ଅଙ୍ଗେ ନିଭେଇ ଥିଲେ ବୋଲି 'ଦହନ'କୁ ଠିକ୍ ଭାବେ ବୁଝିଥିଲେ ଓ ଗାଇ ପାରିଥିଲେ ।

ଅଶୋକ ! ତୁମେ ବୋଧେ 'ଦହନ'କୁ ବୁଝିଥିବ । ନହେଲେ, ତୁମ କବିତାରେ 'ଦହନ' ଏତେ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ କେମିତି ହୁଏ ? ତମେ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ, ଚାଲିଚଳଣରେ ତୁମେ କେମିତି ଦହନକୁ ଲୁଚେଇ ପାର ?

ତୁମର କବିପଣର ଭିତିରି କଥା ସଂପର୍କରେ କେବେ ଆମେ କଥା ହେଇ ପାରିନେ । ତମେ କେମିତି ଗୋଟେ 'ସମୀହ'ରେ ବାନ୍ଧି ହେଇଯାଇଛି । ହେଲେ, ଆମ ଭିତରେ ଭଲ ପାଇବାର ଚାରାଗଛ, ଏବେ ମହାଦ୍ରୁମ ପାଲଟି ଯାଇଛି । ତା' ଦେହରେ ଅନେକ ଝୁଲପତ୍ର ଜାତିଜାତିକା ଚଢ଼େଇଙ୍କ କାକଳି ।

ଆମେ ଜାଣିଛେ, ଏ ମହାଦ୍ରୁମ କେବେ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିବାର ନାହିଁ । କାରଣ, ତୁମେ ସଂପର୍କକୁ ବୁଝ । ସଂପର୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣତାକୁ ବି ବୁଝ । ଯିଏ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ବୁଝିପାରେ, ସେ ସଂପର୍କକୁ ବଂଚେଇ ରଖିପାରେ ।

ତୁମେ ମତେ ସବୁଠି 'ଗୁରୁ' ବୋଲି କୁହ ।

ହେଲେ, ପ୍ରକୃତରେ ମୋ 'ଗୁରୁ' ହେଉଛ ତୁମେ । ହଁ, ପୁଣି ମୂଳକୁ ଫେରୁଛି । ଅଶୋକର ବହିର ଦୁଇଧାଡ଼ି ସେଇଠି ପଢ଼ିଲି:

"ଜୀବନକୁ ଭଲପାଅ
ଜୀବନ କବିତା ହେଇଯିବ
ତୁମେ ମତେ ପ୍ରେମ ଦିଅ
ମୁଁ ତୁମକୁ କବିତା ଦେବି
କାରଣ, ମୁଁ ରହିଛି
ଲକ୍ଷେ ଆଷାଢ଼ର
ଲୁହ ମିଶା ଭଲପାଇବାର...

ଅଶୋକ ଆଖିରେ ଲୁହ । କାରଣ, ଏ ସବୁ କବିତାର ଶବ୍ଦ ତା'ର ମୁଖସ୍ଥ ଓ ହୃଦୟସ୍ଥ । ତା'ର କବିତା ସେ ଭୋଗିଥିବା ଘଟଣା ଓ ଦୁର୍ଘଟଣାମାନଙ୍କର ଚିତ୍ରକଳ୍ପନା ।

ମୁଁ କହିଲି: ଓଡ଼ିଆ ପାଠକମାନେ (କେବଳ ଓଡ଼ିଆ ନୁହନ୍ତି) ତେବେ ପାଠକ ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୋତା ହେବାକୁ ବେଶୀ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି । ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ଜୀବନରେ ସୃଜନଶୀଳ ଲେଖା ପଢ଼ିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର କାଳେ ସମୟ ନାହିଁ । ସବୁ କାମ କରିବା ଭିତରେ ସେମାନେ କବିତା ଶୁଣିବାର ଗୋଟେ ଉପାୟ ଅଛି । ତୁମର ଏ କବିତାର ଅଡ଼ିଓ କରିଦେବା । ତା'ହେଲେ ସେମାନଙ୍କ କାନପାଖେ ଆମେ ବୋଧେ ପହଁଚି ପାରିବା ।

ଅଶୋକ କହିଲା : ହଁ ସାର୍ ! ଠିକ୍ । ସେଇଆ କରାଯାଉ । ଏହି କ୍ରମରେ ତା'ର 'ନିଜଲୋକ', 'ତୁମେ ଥିଲେ ଜହ୍ନ ସୁନ୍ଦର', 'ପ୍ରେମ ଓ ବିରହର ୩୬୫ଦିନ' ଇତ୍ୟାଦିର ଅଡ଼ିଓ କରାଗଲା । କିଛି ନାମୀ କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ ଓ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଏଥିରେ ସାମିଲ୍ କରାଗଲା । ଏହାକୁ ବହୁତ ଶ୍ରୋତା (ପାଠକ ?) ଶୁଣିଲେ ଓ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ଓଡ଼ିଆ କବିତାର ଅଡ଼ିଓ କ୍ୟାସେଟ୍ ଓ ସିଡ଼ି ଜଗତରେ ଅଶୋକର ଏହି ୩ଟି ପ୍ରୋଜେକ୍ଟକୁ ପ୍ରଶଂସା ମିଳିଲା । ତା'ପରେ ଆଉ କିଛି ଗୀତର ସିଡ଼ି ଅଶୋକ କଲା ।

ସବୁବେଳେ କିଛି ନୂଆ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ତା'ର ।

ସବୁବେଳେ ତା'ର ଆଖିରେ ସ୍ୱପ୍ନର ଅଞ୍ଜନ ।

ନିଜେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ଅନ୍ୟକୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ବୁଡ଼େଇବା, ହସେଇବା, ତାର ଇଚ୍ଛା ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଅନେକ ଜାଗା ବୁଲିଛୁ । କେବଳ ଆମେ ଆମର ଅପ୍ରାପ୍ତି, ଘରସଂସାର ବିଷୟରେ କଥା ହୋଇନୁ । ହେଲେ, ମୁଁ ଜାଣେ ଅଶୋକର ତ୍ୟାଗ ଓ ତିତିକ୍ଷାର ପାରିବାରିକ ଇତିହାସ । ଗୋଟେ ସତ୍ୟ ଓ ପ୍ରେମକୁ ଆଧାର କରି ସେ ଜୀବନ ବଂଚେ । ଲୁହର ମୂଳଦୁଆ ଉପରେ ସେ ଗଢ଼ିଥାଏ ତା' ଖୁସିର ମହଲ ।

ପୁଣିଥରେ ସେଇ ମହଲ । ନାଁ 'ସ୍ୱପ୍ନନୀଡ଼' ।

ବାଲ୍‌କୋନୀ ପାଖରେ ତା'ର ପଢ଼ାଘର । ସେଇଠି ସେ ବସେ, ପଢ଼େ । ଲେଖାଲେଖି କରେ । ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ । ଗେଟ୍ ପାଖରେ ସେ ଲଗେଇଥିବା ଗୋଟେ କାଗଜଫୁଲ ଗଛ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବେ କୋଡ଼ିଏ ପଚିଶ୍ ଫୁଟ୍ ଲମ୍ବା ହୋଇ ବାଲ୍‌କୋନୀର ତା' ପଢାଘର ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଯାଇଛି ମେଂଚାଏ ଫୁଲ ସହ । ଏବଂ ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମୁଁ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ଅଶୋକର ଘରକୁ ଗଲେ ବି ସେଇ ଗଛ ମଥା ଫୁଲରେ ମଣ୍ଡି ହୋଇଥାଏ ।

ଅଶୋକ କହେ: ସେ କବିତା ଶୁଣେ, କବିତା ବୁଝେ । ସେ କବିତା ଶୁଣିବାକୁ ଏଇ ବାଲ୍‌କୋନୀ ଉପରକୁ ମାଡ଼ି ଆସିଛି । ମୁଁ ବି ବେଳେବେଳେ କବିତା ଶୁଣାଏ । ମତେ ଲାଗେ, ସେ ଶୁଣୁଛି ।

ମୁଁ କାଗଜଫୁଲ ଲତାକୁ ଚାହେଁ । ଲାଗେ, ସେ ହସୁଛି ଓ ମୁଣ୍ଡ ହଲଉଛି ।

ଅଶୋକ ଚାହେଁ, ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତେ କବି ହେଇଯାଆନ୍ତୁ । ଜୀବନରେ ସୁଆଦ ଆସୁ, ଦୁଃଖ ନଆସୁ ।

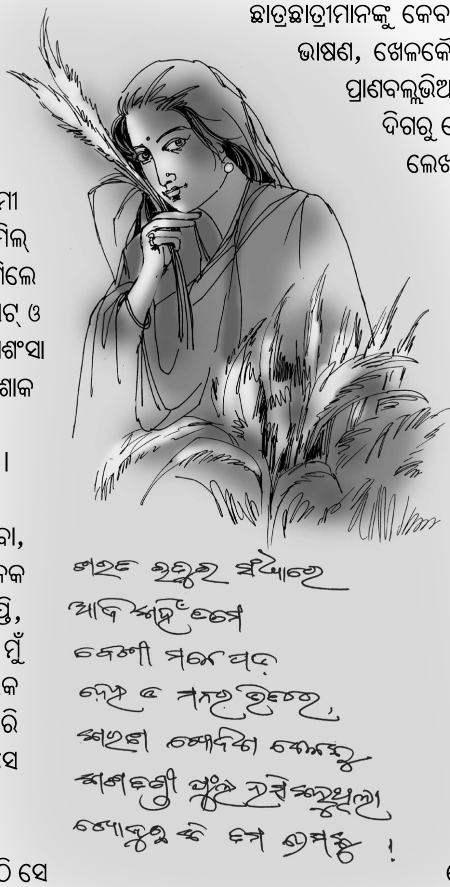

ମୋର ଧାରଣା, ପ୍ରତି ଲେଖକ ଭିତରେ ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ଲୁଚିକି ରହିଥାଏ । ତାର ସରଳତା, ବିସ୍ମୟ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମାତିସୂକ୍ଷ୍ମ ଅନୁଭବ ହୁଏ ସୃଜନଶୀଳତାର ମୂଳପିଣ୍ଡ । ଅଶୋକର ଭିତରେ ଅହରହ ସେଇ ଛୋଟପିଲାଟିକୁ ଦେଖେ । ସେଥିପାଇଁ ବୋଧେ ସେ ଗୋଟେ ପବ୍ଲିକ୍ ସ୍କୁଲ୍ ତିଆରି କରିଛି । ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭ ପବ୍ଲିକ୍ ସ୍କୁଲ୍, ଗୋଟେ ବଡ଼ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ରେ ତାର ସ୍କୁଲ୍ । ସେ ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଶିକ୍ଷା ନୁହେଁ, ତା' ସହ ଗୀତ, ନାଚ, ନାଟକ, ଭାଷଣ, ଖେଳକୌତୁକ ବି ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭିଆନ୍ ମାନେ ପିଲାଦିନୁ ଜୀବନକୁ ନାନା ବାଗରୁ, ନାନା ଦିଗରୁ ଦେଖନ୍ତି ବା ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତି । ଅଶୋକର ଲେଖା ଗୋଟେ ଗୀତ ଏଇ ସ୍କୁଲ୍‌ର ପିଲାମାନେ ଗାଆନ୍ତି ।

"ଆସ୍‌ମାନ କୋ ଛୁନେ କି କୋଶିଶ୍...
ହର୍ ଦିଲ୍ ମେ ବୈଠ୍ ଜୀନେ କି କୋଶିଶ୍..
ଜବ୍‌ତକ୍ ଦିଲ୍ ମେ ହେ ଜାନ୍
ୟେସ୍...ଉଇ ଆର୍ ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭିଆନ୍..."

ଆକାଶ ଓ ହୃଦୟ ପରି ବିଶାଳତାକୁ ଛୁଇଁବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ, ଅଶୋକର ଏଇ ସ୍କୁଲ୍ । ଏଇ ସ୍କୁଲ୍‌ର ଆତ୍ମା ସହ ସେ ଓତଃପ୍ରୋତ ଭାବ ଜଡ଼ିତ । ତା'ର ଇଚ୍ଛା ତା' ସ୍କୁଲ୍‌ର ପିଲାମାନେ ବି କବି ହୁଅନ୍ତୁ । ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ହୁଅନ୍ତୁ । ଶତକ ଆଉଟ୍ ଟ୍ରାକ୍‌କୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।

ସେଥିପାଇଁ ସେ ଦିଲ୍ଲୀର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ସଂଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପଲାସା ସେନ୍‌ଙ୍କ ସହ ବି କଥା ହୋଇଥିଲା । ସେ ଓ ତାଙ୍କର ଅର୍କେଷ୍ଟ୍ରା ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭ ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ଆସିବେ ଓ ତା' ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସଂଗୀତ ଶିଖେଇବେ ।

କୌଣସି କଥା ଓ କାମରେ ସେ କଂପ୍ରୋମାଇଜ୍ କରିବାକୁ ଚାହେଁନା । ତାର ଇଚ୍ଛା, ଯାହା କରିବ ସବୁଠୁ ଉଚ୍ଚ ଓ ସୁନ୍ଦର କାମଟିଏ କରିବ । ଚଳେଇ ନେବାକୁ ସେ ଭଲପାଏ ନାହିଁ । ତା' ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ମୁଁ ଅନେକଥର ଯାଇଛି ଓ ଅଭିଭୂତ ହୋଇଛି । ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରଦର୍ଶୀ ଭାରତବର୍ଷର ଅନେକ ମହାନ୍ ଲୋକ ତା'

ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ଆସିଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି । ତା'ଭଳି ତା' ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ମୁକ୍ତ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛ ରଖିବାରେ ସେ ସଫଳ ହେଇଛି ।

ଅଶୋକକୁ ଭଲପାଇବାର ଆଉ ଏକ କାରଣ ହେଲା, ତା' ଭିତରର ଉଦାସ, ନିର୍ଲିପ୍ତ ଆନନ୍ଦ । ସବୁଠି ସେ ଥାଏ । ସବୁଠି ନିଜକୁ ସେ ମୋ' ପରି ଖାପ୍ ଖୁଆଇପାରେ । ତା'ର ନିଜର ଦୁଃଖକୁ ସେ କେବେ କାହା ସହ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଚାହେଁନି । ସେ ତା' ସୁଖ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭାଗ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଚାହେଁ । ଏଥିପାଇଁ ତା'ପତ୍ନୀ ମଂଜୁ ଓ ଦୁଇଟି ଝିଅଙ୍କର ଅବଦାନ ବୋଧେ ବେଶୀ । ସଂସାରୀ ହୋଇ ବି ତା'ର ଏଇ ସ୍ୱପ୍ନ ପ୍ରବଣ, ବୋହେମିଆନ୍ ମନକୁ ସେମାନେ ଭଲପାଇବା ଦେଇ ପୁଷ୍କଳ କରିଛନ୍ତି । ପରିବାର କଥା ବୁଝୁବୁଝୁ ସେ ବିସ୍ତାରି ଯିବାକୁ ଚାହେଁ । ଅଜଣା ଗାଡ଼ିରେ ସେ ଚାଲିଯାଏ କୁଆଡ଼େ । ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼େ ଯେକୌଣସି ଅଜଣା ଷ୍ଟେସନରେ । ଯେଉଁଠି ମଣିଷ ଥିବେ, ଫୁଲ ଥିବ, ଜହ୍ନରାତି ଥିବ, ଥିବ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର କାକଳି । ଯେଉଁଠି ଉଡୁଥିବ ଶବ୍ଦର ଫୁଲ କବିତା ହୋଇ । ଏମିତି ଗୋଟେ ପାଗଳ ମନ ତା'ର ।

ମୁଁ ଅନେକ ଜାଗାରେ ଅଶୋକକୁ 'ପାଗଳ' ବୋଲି କହେ । ଅଶୋକ ହସେ । ତା' ହସ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର । ଆମେ ଯୁଆଡ଼େ ଯୁଆଡ଼େ ବୁଲୁ, ପ୍ରତି ସକାଳେ ସେ ଶୁଭସକାଳ ଜଣାଏ ।

ପ୍ରତିଟି ଦିନ ତା' ପାଇଁ ନୂଆକରି ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ପ୍ରତି ସକାଳ ତା' ଭିତରେ ଗଢ଼େ ନୂଆଦିନ । ନୂଆ ପ୍ରେମ ନୂଆ ଉଦାସପଣ । ନୂଆ ଉନ୍ମାଦନା ।

ସେଦିନର ପିଲା ଅଶୋକ, ଏବେ ବହୁତ ବଡ଼ ହେଲାଣି । ତା'ଝିଅର ପୁଅ ବି ହେଲାଣି । ତା' ଝିଅର ନାଁ ଅମୃତାପ୍ରୀତମ୍, ମୋ ଝିଅ ନାଁ ବି ଅମୃତା ପ୍ରୀତମ୍ । ଏସବୁକୁ ଅକସ୍ମାତ ଭାବେ ହେଇଛି କେମିତି କେଜାଣି ? ଏହାକୁ ବି ଏକ ସଂଯୋଗ ବୋଲି କୁହାଯିବ । ଅଶୋକ କ୍ରମଶଃ ବୟସ୍କ ହେଉଛି । ମୁଁ ବି । ହେଲେ ତାକୁ କେବେ ନିଜକୁ ବୟସ୍କ ଲାଗୁନି ବୋଲି କହୁଛି । ମତେ ବି । ଏହାର କାରଣ ସେ କହୁଥିଲା: "ସାର୍ ! ଗୀତରେ ରହିଲେ କେହି କେବେ ବୁଢ଼ା ହୁଏନି । ମୋର ଗୁଲ୍‌ଜାରଙ୍କ ସେଇ ଧାଡ଼ିଟି ମନେ ପଡ଼ିଲା । ପାହାଡ଼ ଓ ଗୀତ କେବେ ବୁଢ଼ା ହୁଅନ୍ତିନି । ମଣିଷ ବୁଢ଼ା ହେଇଯାଏ ସତ ।

ଅଶୋକ ଚାଲିଯିବ, ମୁଁ ଚାଲିଯିବି ।

କିନ୍ତୁ ଏଇ ଅସରା ଜହ୍ନରାତି ଥିବ ।

ଶବ୍ଦର ଫୁଲମାନେ କବିତା ହୋଇ ପହଁରୁଥିବେ ପବନରେ । ଆମେ ପୁଣି ବେଶ ବଦଳେଇ ଆସିବୁ । ଅଶୋକ ପୁଣି କବିତା ଲେଖିବ ।

"ମୋ ଭଲପାଇବାର
ମାଦକତା ରହିଛି
ତୁମ ପଂଜରା ତଳେ
ଯେତେଯେତେ ଗଡ଼ି ଚାଲିଚି ବୟସ
ସେତେସେତେ ପାକଳ ହେଉଚି
ଆମ ଭଲପାଇବା
ସବୁକିଛିର ଅନ୍ତରାଳେ..."

ଅଶୋକ କେବେ ତା' ଭଲପାଇବା ଦେଖେଇ ପାରେନି । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷାର ମାଟି ବାସ୍ନା ପରି ତା' ଭଲପାଇବା ଗୁମୁରୁଥାଏ ତା' ଛାତିତଳେ ।

କୋଉ ଦୂରନ୍ତ ବଂଶୀସ୍ୱନ ପରି ତା' ଭଲପାଇବା ଡାକେ ସବୁ ଜହ୍ନରାତିରେ । ହୃଦୟର ଦରଜାକୁ ଠକ୍‌ଠକ୍ କରି ଡାକେ । ସେ ଡାକିଲେ ତୁମେ ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ।

ସେମିତି ମୁଁ ବି ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୁଏ । ନହେଲେ ସେ ପଳେଇ ଆସେ ଭୁବନେଶ୍ୱର । ଆମେ ଏକାଠି ବୁଲୁ । ଆଉ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ଲାନ୍ ତିଆରି କରୁ ।

କେତେବେଳେ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯାଏ ।

ମୁଁ ବି ବ୍ୟସ୍ତ ରହେ ।

ହେଲେ, ସବୁବେଳେ ପରସ୍ପରକୁ ଆମେ ଖୋଜୁ । ଅପେକ୍ଷା କରୁ । ମୁଁ ତାକୁ ପାଠ ପଢ଼େଇନି । ଏମିତିକି ତା' କବିତାର ଗୋଟେ ଅକ୍ଷର କେବେ କାଟିନି କି ଯୋଡ଼ିନି । କେମିତି କବିତା ଲେଖା ହୁଏ, ସେ ବିଷୟରେ କଥା ବି ହେଉନା ଅଥଚ ଆମ ଭିତରେ କବିତା ହିଁ ଆତଯାତ ହୁଏ । ହେଉଥାଏ ଅହରହ ।

ଏ ସଂପର୍କ ଆଉ କ'ଣ କି ?

କବିତା ତ ।

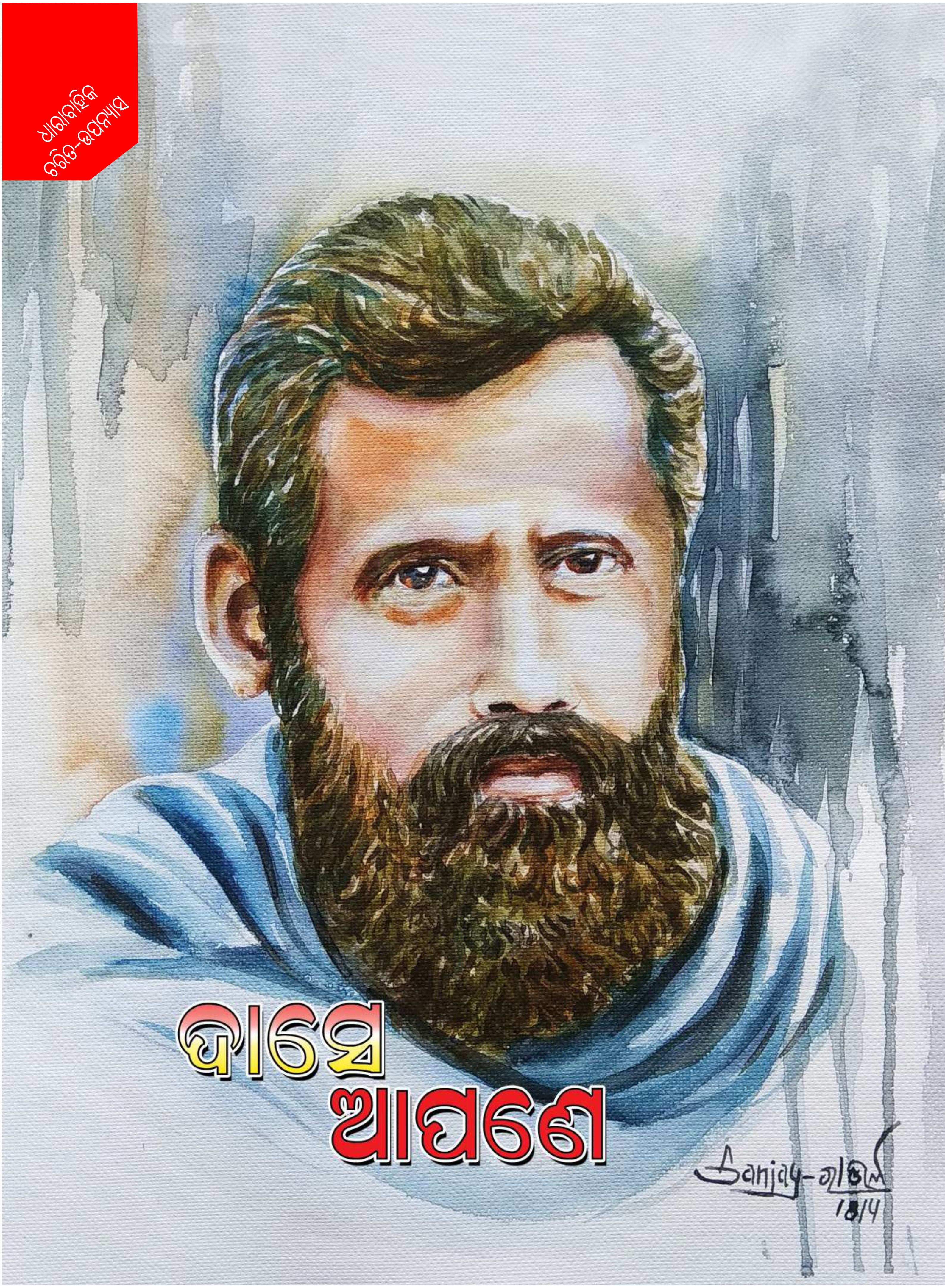
ଧାରାବାହିକ
ଚରିତ୍ର-ଉପନ୍ୟାସ
ଦାସେ
ଆପଣେ

୧୧

ଦାସେ ଆପଣେ

ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶ

ଅଧ୍ୟାପକ : ଇଂରାଜୀ ବିଭାଗ,
ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ମୃତି ଡିଗ୍ରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାଲିପୁଟ, ପୁରୀ
ଫୋନ : ୯୪୩୭୨୦୭୫୪୮

ଫଟୋ ସୌଜନ୍ୟ : ଲେଖକ
ପୋଟ୍ରେଟ୍ : ସଂଜୟ ରାଉଳ

‘ଦାସେ ଆପଣେ’ କହିଲେ ଆମ ସାମ୍ନାରେ ଭାସି ଉଠେ ଯେଉଁ ଛବିଟି, ସେ ହେଲେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ । ଉତ୍କଳର ମଣି ସେ । ଉତ୍କଳମଣି । କୋଟି କୋଟି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ମନପ୍ରାଣରେ ବସା ବାନ୍ଧିଥିବା ଏ ମଣିଷ ଜଣକ ସେବା ଓ ତ୍ୟାଗର ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ପ୍ରତୀକ । ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ପଞ୍ଚସଖାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଥିଲେ ଅନ୍ୟତମ । ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ ରାଓଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି କ୍ରମେ, ଗୋପବନ୍ଧୁ ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳର ବକୁଳ ଓ ଛୁରିଆନା କୁଞ୍ଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ସତ୍ୟବାଦୀ ବନ ବିଦ୍ୟାଳୟ । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସେତେବେଳେ ଜାତୀୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ୧୯୧୮ରୁ ୧୯୨୦ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସଂଘଟିତ ବନ୍ୟା, ମରୁଡ଼ି, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଓ ଅନାବୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କୁ ମର୍ମାହତ କରିଥିଲା । ସେ ଚୁଡ଼ା, ଚାଉଳ ଧରି ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବାଣ୍ଟିଥିଲେ ।

ତାଙ୍କରି ଅମୂଲ୍ୟ ଓ ଅତୁଲ୍ୟ ଜୀବନକୁ ନେଇ କବି ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ଏଇ ଉପନ୍ୟାସ । ତେବେ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ନେଇ କାହିଁକି ? ଅନେକ ଜୀବନୀ ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶିତ । ତାଙ୍କ ସମସାମୟିକମାନଙ୍କ ଆତ୍ମଜୀବନୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଉପଲବ୍ଧ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ବୃହତ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଜୀବନୀଟେ କାହିଁ ? ସୁତରାଂ ଜୀବନୀ ନଲେଖି ଉପନ୍ୟାସ କାହିଁକି ? ଏମିତି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିପାରେ । ଗୋପବନ୍ଧୁ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଗଣ ଅବଚେତନରେ ସଂଚିତ ଏକ ଶିହରଣ । ତାଙ୍କ ନାଁ ଶୁଣିବା ମାତ୍ରେ କରୁଣା, ଉଦାରତା, ତ୍ୟାଗ, ତପସ୍ୟା, ମାନବିକତା ଓ ସତ୍ୟରେ ଗଢ଼ା ଏକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ମୂର୍ତ୍ତି ଆମ ସାମ୍ନାରେ ଉଭା ହୁଏ । ସଂଗ୍ରାମୀ, କବି, ସାମ୍ବାଦିକ, ସମ୍ପାଦକ, ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷାବିତ୍, ରାଜନେତା, ବିଧାୟକ, ଏମିତି କେତେ ଉପାଦାନରେ ଭରା ତାଙ୍କ ଜୀବନ । ସାଧାରଣ ଜନତା ପାଇଁ ସେ ପରମ କାରୁଣିକ । ଅବିରତ ନିଜ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଝରାଇ ଅନ୍ୟ ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛୁଥିବା ଜଣେ ଦରଦୀ ପରିବ୍ରାଜକ । ତଙ୍କ ଜୀବନ କୌଣସି ଉପନ୍ୟାସ ଠାରୁ କମ ରୋମାଞ୍ଚକ ନୁହେଁ । ସେ ଆମ ପାଇଁ କେବଳ ଇତିହାସ ଓ ତଥ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ସେ ଚଳନ୍ତି କିମ୍ବଦନ୍ତୀ, ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ବ୍ୟଥିତ ସେ ସମୟର ତରୁଣ ବିପ୍ଳବୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ କହିଥିଲେ, ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହକର୍ମୀମାନେ ତାଙ୍କ ବିସ୍ମୟକର ଜୀବନ ବିଷୟରେ ଦୁନିଆକୁ ଜଣାନ୍ତୁ ।

ଏ ଉପନ୍ୟାସଟି ବସ୍ତୁତଃ ତାଙ୍କ ବିସ୍ମୟକର ଜୀବନ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶର ଏକ ବିମଳ ପ୍ରୟାସ । ଦାସେ ଆପଣେ ଶିରୋନାମାରେ ରଚିତ ଏ ଚରିତ-ଉପନ୍ୟାସଟି ଲେଖକଙ୍କ ବହୁବର୍ଷର ଗବେଷଣା ଓ ଅନୁଧ୍ୟାନର ଫଳଶ୍ରୁତି । ‘ରେବତୀ’ରେ ଏହା ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୦ ଠାରୁ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । ଆଶା, ଆମର ପାଠକଙ୍କୁ ଏହା ନୂଆ ସ୍ୱାଦ ଦେବ ।

▲ ଔପନ୍ୟାସିକ ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶ

ପବିତ୍ର ମୋହନ ଦାଶ: ଆମ ସମୟର ଜଣେ ପ୍ରଖର କବି । ସେ କବିତା ସର୍ଜନା ସହିତ ଉପନ୍ୟାସ ଓ ପ୍ରବନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ଲେଖନ୍ତି । ତାଙ୍କ ରଚିତ ବହିଗୁଡ଼ିକ ହେଲା: (କବିତା) ବଜ୍ରବଂଶୀ, ରକ୍ତଶସ୍ୟ, ସ୍ୱପ୍ନମେଧ, ମେଘସଂଚାର, ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ ସମୁଦ୍ର, ଦାଣ୍ଡିବୃତ୍ତ । (ଉପନ୍ୟାସ) ହଂସହାନି, ପାହାର । (ପ୍ରବନ୍ଧ) ମୂଲ୍ୟାୟନର ପ୍ରଶ୍ନ ।

ବାଗ୍ମୀ ବିଶ୍ୱନାଥ କର

ତିନି ଥେଣ୍ଟିଆ କାକୁଡ଼ି ବାଡ଼ି ହୋଇ ବଙ୍ଗ, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଆଉ କେନ୍ଦ୍ରପ୍ରଦେଶ ସହ ରହିଥିବା ଉତ୍କଳ ଜନନୀର ଏକତ୍ରୀକରଣ ଶିକ୍ଷିତ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ବଡ଼ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହୋଇ ଉଠିଥାଏ । ମଧୁବାବୁଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଓ କବିତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ଆହ୍ୱାନମୟ ପରିବେଶ । ଏକତ୍ରୀକରଣର ସ୍ୱପ୍ନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଚ୍ଛନ୍ନ କରି ରଖିଥାଏ । ହେଲେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା କାହା ସହ ରହିବ ଏଇ ହୋଇଥାଏ ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନ । ବୋର୍ଡିଂରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଚାଲେ ତୁମୂଳ ଆଲୋଚନା । ମଧୁବାବୁ ଚାହାନ୍ତି ଓଡିଶା ବଙ୍ଗ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇ ରହୁ । ତାଙ୍କ ପାଇଁ କଲିକତା ହେଲା ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ର । ସେ ପୁରୀ, କଟକ, ବାଲେଶ୍ୱର ବା ମୋଗଲବନ୍ଦୀ ଅଞ୍ଚଳର ଯୋଗାଯୋଗ ଦିଗରୁ ବଙ୍ଗକୁ ବେଶୀ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସହ ମତ ମିଶିଥାଏ ବିଶ୍ୱନାଥ କରଙ୍କର । ନିଜ ପତ୍ରିକା 'ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ'ରେ ବିଭିନ୍ନ ଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ପୁଣି ସଭାସମିତିରେ ସେ ଓଡିଶା ବଙ୍ଗ ସହ ରହିବା ଉପରେ ଜୋର୍ ଦେଉଥାନ୍ତି । ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବରଗଡ଼, ସମ୍ବଲପୁର ଅଞ୍ଚଳର ଛାତ୍ରମାନେ କିନ୍ତୁ ସହମତ ନଥାନ୍ତି । ସେମାନେ କଲିକତା ଅପେକ୍ଷା ନାଗପୁରକୁ ନିକଟତର ମନେ କରୁଥାନ୍ତି । ବ୍ରଜସୁନ୍ଦର, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଚାହୁଁଥାନ୍ତି ଓଡିଶା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦେଶ ବା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସହ ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ରହୁ । ଆଇନଜୀବୀ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ ମଧ୍ୟ ଏ ମତର ସମର୍ଥନ କରୁଥାନ୍ତି । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଓଡିଶାକୁ ବଙ୍ଗ ସହ ଯୁକ୍ତ ହେବା ବିଶେଷ ଲାଭଦାୟକ ମନେ କରୁନଥାନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ବୌଦ୍ଧିକ ଜଗତ ଏକ ପ୍ରକାର ଆଲୋଡ଼ିତ ହେଉଥାଏ । ଦିନେ ବୋର୍ଡିଂରେ ରହି ବି.ଏଲ. ପଢୁଥିବା ସମ୍ବଲପୁରର ବାଲୁଙ୍କେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲେ । ଗୋପ ଜାଣନ୍ତି ବାଲୁଙ୍କେଶ୍ୱରଙ୍କ ପୂର୍ବପୁରୁଷ ସମ୍ବଲପୁର ରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ ବୀରରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଶାସନରୁ ସେଠିକୁ ଯାଇଥିଲେ । ସମ୍ବଲପୁର ରାଜବାଟୀ ନିକଟସ୍ଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ପଡ଼ାରେ ପ୍ରାୟ ନଅ ପୁରୁଷ ଧରି ରହି ଆସୁଛନ୍ତି । ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଭିତରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଆଳାପ :

"ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିବେଶନ ପାଖେଇ ଆସୁଛି ଗୋପ । କଠିନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ସମୟ ।"

"ହଁ ଜାଣେ । ସମ୍ଭବତଃ ଡ଼ିସେମ୍ବର ମାସରେ ସମ୍ମିଳନୀ ହେବ । ଆଜି ହୁଏତ ସମ୍ମିଳନୀର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କିଛିଟା ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅଛି । ହେଲେ ଏହାର ମୂଳଦୁଆ ପଡିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂଘର୍ଷ ସିଏତ ଦୀର୍ଘ କାହାଣୀ ।"

ସାମାନ୍ୟ ବିମର୍ଷ ହୋଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା ଗୋପ ।

"ଜାଣେ ୧୯୦୨ରେ ଗଞ୍ଜାମର ଓଡିଆ ଭାଇମାନେ ଭାଇସ୍‌ରାଏ ଲର୍ଡ଼ କର୍ଜନ୍‌ଙ୍କୁ ସ୍ମାରକପତ୍ର ଦେଇଥିଲେ, ଆଉ ଦାବୀ ଥିଲା ଗଂଜାମ, ସମ୍ବଲପୁର ଓ ବେଙ୍ଗଲ୍ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସିର ଓଡ଼ିଶା ଡିଭିଜନ୍‌କୁ ଏକ ଶାସନାଧୀନ କରିବା ପାଇଁ ପୁଣି ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନରେ ରଖିବା ଲାଗି ।"

"ହଁ ବାଲୁଙ୍କେଶ୍ୱର ! ସେଇ ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଜମିଦାର ରାଜା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ଦେ ମଧ୍ୟ ବଙ୍ଗ, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରିବା ପାଇଁ କର୍ଜନ୍‌ଙ୍କୁ ଦାବିପତ୍ର ଦେଲେ ।"

"ଆମେ ଗଂଜାମ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ପଟର ଦାବିପତ୍ର କଥା ଆଲୋଚନା କଲେ । ହେଲେ ସମ୍ବଲପୁର ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ପାଇଁ କମ୍ ଲଢ଼ି ନାହିଁ ।"

"ଜାଣେ ବାଲୁଙ୍କେଶ୍ୱର ! ୧୮୯୫ରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦେଶର ମୁଖ୍ୟ କମିଶନର୍ ସାର୍ ଜନ୍ ଉଡ୍‌ବର୍ଣ୍ଣ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ସମ୍ବଲପୁରର କୋର୍ଟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଭାଷା ହେବ ହିନ୍ଦୀ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଘର୍ଷ ହୁଏତ ତୁମେ ଭଲରେ କହିପାରିବ ।"

"ତୁମେ ହୁଏତ ଜାଣିଥିବ ସମ୍ବଲପୁରର ଡେପୁଟି କମିଶନର୍ ଚାପ୍‌ମ୍ୟାନ୍ ହିନ୍ଦୀର ପକ୍ଷରେ ଥିଲେ । ତେଣୁ ୧୮୯୫ ଜାନୁଆରୀ ୧୯ତାରିଖରୁ ଓଡ଼ିଆ ଉଠାଇ ହିନ୍ଦୀ ଚଳାଗଲା । କୋର୍ଟରୁ ସମନ୍ ଗଲା ହିନ୍ଦୀରେ । ନା ମହକିଲ୍ ବୁଝିଲା ନା ବୁଝାଇ ପାରିଲା ଚପରାଶି ।"

"ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କଣ ଥିଲା ?"

"ସେଇବର୍ଷ ଜୁନ୍ ମାସରେ ଧରଣୀଧର ମିଶ୍ରଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ ସଭା ହୋଇ ହିନ୍ଦୀ ପ୍ରଚଳନକୁ ବିରୋଧ କରାଗଲା । ଏଲଗିନ୍‌ଙ୍କୁ ସ୍ମାରକ ପତ୍ର ଦିଆଗଲା । 'ସମ୍ବଲପୁର ହିତୈଷୀଣି', 'ହୀରାଖଣ୍ଡ' ପ୍ରଭୃତି ପତ୍ରିକାରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପ୍ରଚଳନ ପାଇଁ ଦାବି କରାଗଲା । ହେଲେ ଅସଲ ଲଢ଼େଇ ହେଲା ୧୯୦୧ ଜନଗଣନା ବେଳେ । ହିନ୍ଦୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କଥା ଲୋକେ ବୁଝିଲେ ନାହିଁ । ସହକାରୀ କମିଶନର୍ ବୈକୁଣ୍ଠନାଥ ପୂଜାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଗଲା ଦାୟିତ୍ୱ । ସେ ଦିନରେ ଅଫିସ୍ କାମ କରନ୍ତି ରାତିରେ ଘୋଡା ଚଢ଼ି ଗାଁ ଗାଁ ବୁଲି ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାନ୍ତି ମାତୃଭାଷା ଜାଗାରେ ଲେଖିବ ଓଡ଼ିଆ । ସେଥର ପଞ୍ଚସ୍ତରୀ ଭାଗ ଲୋକ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ।"

"ଆହା କେଡେ ଜାତି ପ୍ରାଣ ଲୋକ ସେ ।"

"କଥା ତ ଏତିକିରେ ସରିନି । ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ନ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ୧୯୦୧ରେ ମଦନମୋହନ ମିଶ୍ର, ବଳଭଦ୍ର ସୁଆର, ମହନ୍ତ ବିହାରୀ ଦାସ ଓ ବ୍ରଜମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ନାଗପୁର ଯାଇ ଫ୍ରେଜର୍‌ଙ୍କୁ ସ୍ମାରକପତ୍ର ଦେଲେ । ସେ ତାହାକୁ କର୍ଜନ୍‌ଙ୍କୁ ଦେଲେ ।"

"ତା ପରେ ?"

"ଚାରିହେଁ ନାଗପୁରରୁ ଫେରି ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ମଧୁବାବୁଙ୍କୁ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ସହ ମଧୁବାବୁ ଶିମଳା ଯାଇ ମୁଖ୍ୟ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ଭେଟନ୍ତୁ । ମଧୁବାବୁଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ ଠିକ୍ ରୂପେ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ତା ପରେ ସମ୍ବଲପୁରର ପଞ୍ଚସଖା- ମହନ୍ତ ବିହାରୀ ଦାସ, ବଳଭଦ୍ର ସୁଆର, ବ୍ରଜମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ମଦନମୋହନ ମିଶ୍ର ଓ ଶ୍ରୀପତି ମିଶ୍ର ଶିମଳା ଗଲେ । ହେଲେ ଭାଇସ୍‌ରଏଙ୍କ ଭେଟ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦେଶର ମୁଖ୍ୟ କମିଶନର୍ ଫ୍ରେଜର୍ ଆସିଲେ ସମ୍ବଲପୁର । ଜନମତ ପରେ ଏବେ ଏବେ ଓଡ଼ିଆ ସମ୍ବଲପୁରର ଦପ୍ତରର ଭାଷା ହୋଇଛି ।"

"ସେଥିପାଇଁ ତ ମୁଁ ଭାବେ ତୁମ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ଆମର ଭାବ ବିନିମୟ ଜରୁରୀ । ତାହା ହିଁ ଏକତ୍ରୀକରଣର ସୂତ୍ର ।"

"ଆଚ୍ଛା ଗୋପ କର୍ଜନ ପରା ଏ ବିଷୟରେ ଯୋଜନା କଲେ ।"

"ହଁ କର୍ଜନ ତିନି ପ୍ରଦେଶରେ ବାଣ୍ଟି ହୋଇ ରହିଥିବା ଆମ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଓଡିଶା ଡିଭିଜନ ଗଠନ କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ହେନେରୀ ରିସ୍‌ଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସର୍କୁଲାର୍ ଅନୁସାରେ ଚେଷ୍ଟା ଚାଲିଛି । ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନର ରିଜୋଲୁସନ୍ ତ ସେଇ ସର୍କୁଲାର୍ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛି ।"

"ହଁ ଯେ ଗୋପ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ ସରିବା ଦିନୁ ତ ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଛି ଓଡିଶା କାହା ସହ ରହିବ ।" (ମନେ ପକାଇଲେ ବାଲୁଙ୍କେଶ୍ୱର ।)

"ହଁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ତ ସେଥିପାଇଁ ଘାଂଟି ହେଉଥାଇ । ଆମମାନଙ୍କ ମତ ତ ତୁମେ ଜାଣ ।"

"ହଁ ଜାଣେ । ମୋ ନିଜର ବି ଏ ବିଷୟରେ ମତ ଅଛି । ମଧୁବାବୁ ଆଉ ଅନ୍ୟମାନେ ବଙ୍ଗ ସପକ୍ଷରେ ଅଛନ୍ତି । ହେଲେ ଆମ ପରି ପଶ୍ଚିମ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ପାଇଁ କଲିକତା ତ ଢେର୍ ଦୂର । ବାକୀ ମୋଗଲବନ୍ଦୀ ଲୋକେ ବଙ୍ଗଳା ସହ ଯୋଡି ହୋଇ ଆମକୁ ତ ଭାଇ ବୋଲି ପାଶୋରି ପକାଉଛନ୍ତି ।"

"ତୁମ ଆକଳନ ବିଲ୍‌କୁଲ୍ ଠିକ୍ ବାଲୁଙ୍କେଶ୍ୱର । ଏ ବିଷୟରେ ଆଉ କଣ ଚିନ୍ତା କରିଛ ।"

"ମୁଁ ମୋ ଭାବନାକୁ ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଛି । ଯାହା ସାରାଂଶ ପାଇଲି ସେ ବିଷୟରେ ଛୋଟ ପୁସ୍ତିକାଟିଏ ଲେଖିଛି । ତୁମେ ଟିକେ ଆଖି ପକାଅ । ତୁମ ବିଚାର ଉପରେ ଆମର ବଡ଼ ଭରସା । ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ପିଲାଏ ତୁମ ସହ ଅଛନ୍ତି ।" ଏତିକି କହି ଗୋପ ହାତକୁ ନିଜ ଲେଖା କେତେ ପୃଷ୍ଠା ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ଯାଇଥିଲେ ବାଲୁଙ୍କେଶ୍ୱର । ସେସବୁ ପଢି, ଥରେ ଦୁଇଥର ସଂଶୋଧନ କରି ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ ଗୋପ ।

ତା ପରେ ଗୋପ ଭିତରର ଆଲୋଡନ ନେଲା ଅଦ୍ଭୁତ ରୂପ । ଖଟ ଉପରେ ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ପଡି ରହିଲେ । କାହାରି ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ନାହିଁ । କେହି ଡାକିଲେ ଜବାବ୍ ନାହିଁ । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମମଗ୍ନ ଅବସ୍ଥା । ଚିନ୍ତାରେ ଦୁଇ ଆଖି ଲାଲ୍ । ମନ ଭିତରେ ଯେମିତି କଡ଼ ଲେଉଟାଉଛି ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସ ଓ ଭୂଗୋଳ । ଏ ପ୍ରାଚୀନ ଜାତି ପାଇଁ ଏବେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାର ବେଳ । ବିହନ ଠିକ୍ ନହେଲେ ଫସଲ ତ ଭଲ ହେବନି । ମନକୁ ଆସିଲା ଗତବର୍ଷର ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନର କଥା । କଟକରେ କି ଉତ୍ସାହ । କାନରେ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଉଥାଏ–

"ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଜାତିପ୍ରାଣ ସିଂଧୁ କୋଟି ପ୍ରାଣ ବିନ୍ଦୁ ଧରେ
ତୋର ପ୍ରାଣ ବିନ୍ଦୁ ମିଶାଇ ଦେ ଭାଇ ଡେଇଁ ପଡି ସିନ୍ଧୁ ନୀରେ ।"

୧୯୦୩ ଡ଼ିସେମ୍ବର ୩୦, ୩୧ ଏ ଦୁଇ ଦିନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥାଏ ସମ୍ମିଳନୀ । ସମ୍ମିଳନୀ ସ୍ଥଳ ଥିଲା ଇଦ୍‌ଗା ପଡିଆ । ଆୟୋଜକ ଓ ସାଧାରଣଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ଦେଖି ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଜମିଦାର ନଗେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ରାୟଚୌଧୁରୀ ଇଲାକାକୁ ତିନି ମାସ ଲାଗି କରମୁକ୍ତ କରି ଦେଇଥାନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ମଧୁବାବୁ ଅକ୍ଟୋବର ପଚିଶ ତାରିଖରେ କନିକା ରାଜପ୍ରାସାଦରେ ସଭା ଡ଼କାଇଥିଲେ । ସେଠି ଗଂଜାମ ସମିତିର ଉପଲବ୍ଧି କଥା ମନେ ପକାଇ ଓଡ଼ିଆ ଜାତୀୟ ସମିତି ଗଠନର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ବସ୍ତୁତଃ ତାହା ଥିଲା ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୈଠକ । 'ଦୀପିକା'ର ସମ୍ପାଦକ ଗୌରୀଶଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଯୋଜନା ମୁତାବକ ଡିସେମ୍ବରରେ ସଭା ହେଲା । ମୁକ୍ତିଆର ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ବ୍ରଜସୁନ୍ଦର ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସମେତ ଗୋପ ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି ସଭାରେ । ସଭାରେ ସଭାପତିତ୍ୱ କରୁଥାନ୍ତି ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ମହାରାଜା

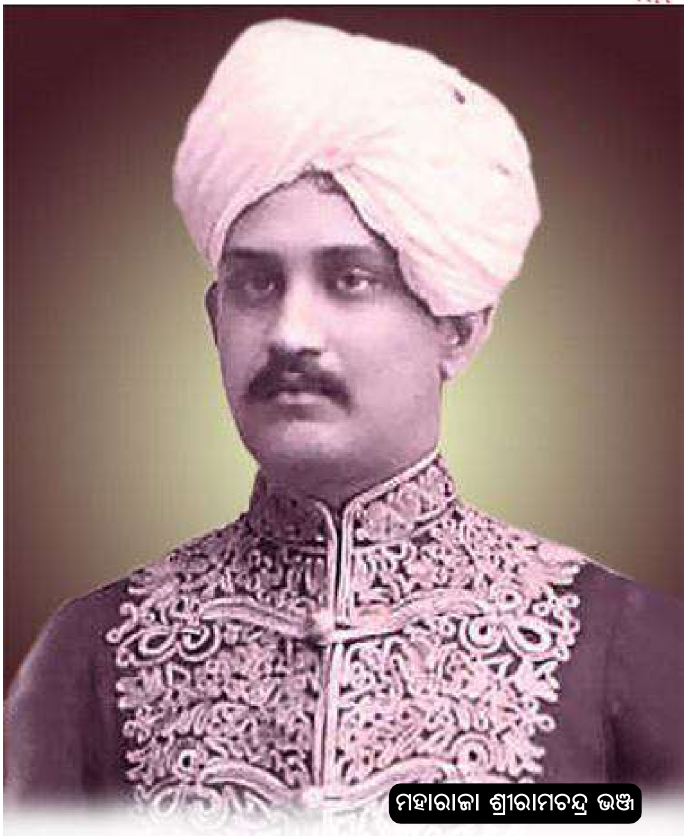

ମହାରାଜା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ । ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଯୋଜନା ମୁତାବକ ସମସ୍ତେ ଗୋଲାପୀ କନାର ପଗଡ଼ି ମୁଣ୍ଡରେ ବାନ୍ଧିଥାନ୍ତି । ସେ ପଗଡ଼ି ପାଲଟିଥାଏ ଓଡ଼ିଆ ସ୍ୱାଭିମାନର ପ୍ରତୀକ । ଏତେ ଲୋକଙ୍କର ଏକା ପ୍ରକାରର ପଗଡ଼ି ଏକତାର ଇଙ୍ଗିତ ଦେଉଥାଏ । ମଞ୍ଚ ମଣ୍ଡନ କରିଥାନ୍ତି ସମ୍ବଲପୁରର ରାମନାରାୟଣ ମିଶ୍ର, ସିଂହଭୂମିର ଯୁଗଳ କିଶୋର ତ୍ରିପାଠୀ, ବାଲେଶ୍ୱରର ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତି, କନିକା ରାଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ଭଞ୍ଜଦେଓ, କଟକର ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ, ଖଲ୍ଲିକୋଟ ମହାରାଜା ହରିହର ମର୍ଦ୍ଦରାଜ, ବେରାର ଜମିଦାର, ସୋନୁଆ ଜମିଦାର, ପାରଳା ମହାରାଜା, ବାମଣ୍ଡା ରାଜା, ସିଂହଭୂମିର ପଣ୍ଡିତ କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ସମ୍ବଲପୁରର ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବେହେରା ପ୍ରମୁଖ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି । କେତେ ଜଣ ୟୁରୋପୀୟ ଓକିଲ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥାଆନ୍ତି । ସଭାରେ ନିଜର ଚଳଚଞ୍ଚଳତା ଭିତରେ ମଧୁବାବୁ ଜଣାଇ ଦେଇଥାନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉନ୍ନତି ସହିତ ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚାହେଁ ଓଡ଼ିଆ ଦେଶ ମିଶ୍ରଣ । ଗୋପ ମନେ ପକାନ୍ତି ବକ୍ତାମାନଙ୍କ କଥାର ସାରାଂଶ –

ବଙ୍ଗାଳୀ ନେତାମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଦେଶ ମିଶ୍ରଣ କରାଇ ଦେବେ ନାହିଁ । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଓ କେନ୍ଦ୍ରପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟ ଆପଣା ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମାନ ନୀତି ଆଚରିବେ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସରକାର ହିଁ ଭରସା । ତେଣୁ ସରକାର ବାହାଦୂରଙ୍କୁ ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଯାଇ ସଭାରେ ସପ୍ତମ ଏଡ଼ୱାର୍ଡଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସ୍ଥାନୀୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କରି ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଣା ଯାଇଥିଲା । ସଭାପତି ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ବଡ଼ ଗମ୍ଭୀର ଓ ସୁଲଳିତ ଥିଲା ।

୬୨ଜଣ ସ୍ଥାୟୀ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ପ୍ରଥମ ସମ୍ମିଳନୀ । କର୍ଣ୍ଣଧାର ରୂପେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ବକ୍ତୃତା ଥିଲା ଓଜସ୍ୱିନୀ । ସେ କହୁଥିଲେ:

"ସ୍ଥିରଜଳରେ ଚନ୍ଦ୍ରର ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିବିମ୍ବ ଦେଖିହୁଏ । ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ଜୁଆର ଆସେ ଚନ୍ଦ୍ରର ଅନେକ ବିମ୍ବ ଦିଶେ । ଆଜି ଏ ସଭାରେ ମୁଁ ମୋର ଅନେକ ଭାଇଙ୍କ ମୁହଁ ଦେଖି ପାରୁଛି ।"

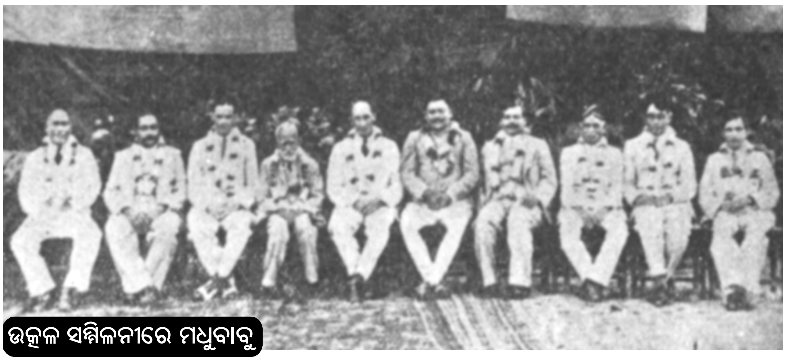

ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀରେ ମଧୁବାବୁ

ଦେଶ ମିଶ୍ରଣର କଥା ମଧ୍ୟ ସେ ବଡ଼ କଳାତ୍ମକ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ।

"ବିଭିନ୍ନ ଧାତୁର ମିଶ୍ରଣରେ ଅଷ୍ଟଧାତୁ ହୁଏ । ସେଥିରେ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ି ହୁଏ । ତେଣୁ ଏକତ୍ରୀକରଣ ଜରୁରୀ । ମିଶ୍ରଣ ହିଁ ବଳ । ବ୍ରିଟେନ୍‌ରେ ବହୁସ୍ଥାନର ଲୋକେ ଆସି ବସତି କଲେ । ତା ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ମିଳନରୁ ଆଧୁନିକ ବ୍ରିଟେନ ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି । ଆଉ ଇଉରୋପର ଉନ୍ନତି ମୂଳରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଅବଦାନ କେତେ ତା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମକୁ ଏକତ୍ରୀତ ହେବାକୁ ପଡିବ ।"

ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନ ତା'ର ସକଳ ଆସ୍ପୃହା ମୂଳରେ ଗୋପ ଦେଖି ପାରୁଥିଲା ଗଂଜାମ ଜାତୀୟ ସମିତିର ସଂକଳ୍ପ ପୁଣି ସମ୍ବଲପୁରର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପାଇଁ ଆନ୍ଦୋଳନ । ଗଂଜାମ ଜାତୀୟ ସମିତିର କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ତାହା ହିଁ ତ ଥିଲା ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର ମୂଳ ପୀଠ । ଗୋପ ମନରେ ଚିତ୍ରପଟ ପରି ଭାସି ଉଠିଲା ସେ ଅଧିବେଶନର କଥା । ୧୯୦୩ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସ ୧୧ ଓ ୧୨ ତାରିଖ । ବ୍ରହ୍ମପୁର ଠାରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଅଧିବେଶନ । ସାରା ଗଂଜାମରେ ଜାତୀୟ ଜାଗରଣ ପାଇଁ ଅପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହ । ବାହାରୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗ ଦେଇଥାନ୍ତି ଅନେକ ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ । ବିଶ୍ୱନାଥ କର, ନନ୍ଦକିଶୋର ବଳ, ଗୋପାଳଚଂଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ, ଫକୀରମୋହନ ପ୍ରମୁଖ । ଗୋପ ଯାଇଥାନ୍ତି ଭାବଗୁରୁ ମୁକ୍ତିଆର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ପୁଣି ବନ୍ଧୁ ରଘୁନାଥ ରାଓ ଓ ବନ୍ଧୁ ଲୋକନାଥ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କ ସହ ।

୧୧ ତାରିଖ ଦିନ ସଭାପତିତ୍ୱ କରନ୍ତି ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିର ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ରାଜଗୁରୁ । ସଭା ପୂର୍ବରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଗୋପଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ,

"ଗଂଜାମରୁ କେତେ ପ୍ରତିନିଧି ଆସିଛନ୍ତି ?"

"ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚ ଶହ ।"

"ଦେଖୁଛ ତ ଗୋପ ଗଞ୍ଜାମବାସୀଙ୍କ ମାତୃପ୍ରୀତି ।"

"ଆଜ୍ଞା ।"

"ଜାଣ ଗୋପ ଆଜି ବୋଲି ନୁହେଁ । ଏ ଶତାବ୍ଦୀ ଆରମ୍ଭରୁ ଗଞ୍ଜାମରେ ଅପୂର୍ବ ଜାତୀୟ ଜାଗରଣ ଦେଖା ଦେଇଛି । ଅତୀତରେ ଖଲ୍ଲିକୋଟ ରାଜପ୍ରାସାଦରେ ବି ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ସେଥିରେ ସଭାପତି ହୋଇଥିଲେ ମଧୁବାବୁ ।"

"ସେଠି କଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ?"

"ସେଠି ବଡ଼ ଜୋର୍‌ରେ କଥା ଉଠିଥିଲା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ଅଞ୍ଚଳରୁ କିଛି ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ସହ ଅଛି କାହିଁକି ? ତାହା ଓଡ଼ିଶାର ଗଠନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଓଡିଶା ସହ ମିଶୁ ।"

"ସେଠି କଣ ଏ ବାବଦରେ କିଛି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆ ଯାଇଥିଲା ?"

"ହଁ ସେଠି ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ନିଆଯାଇ ବଙ୍ଗ, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପୁଣି ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭାବେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।"

"ହଁ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବ୍ରଜ ଓ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲୁ ।"

ଗଂଜାମ ଜାତୀୟ ସମିତିରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଲାବେଳେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର କହିଥିଲେ, "ଆଗକୁ ଏହା ଏକ ଜାତୀୟ ପୀଠରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଏକତ୍ରିକରଣ ଓ ଉନ୍ନତି କଲ୍ପେ କାମ କରୁ । ମଧୁବାବୁ ଏହାର ସ୍ୱାଭାବିକ ନେତା । ତାଙ୍କର ବଳିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି ଓ କର୍ମ କୁଶଳତା ହି ଏହାକୁ ସଫଳତା ଦିଗରେ ଆଗେଇ ନେବ ।"

ତାଙ୍କର ଏ କଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ମନକୁ ଘେନିଥିଲା । ସମସ୍ତେ ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଠାରେ ଆଶାର କିରଣ ଦେଖୁଥିଲେ । ମଧୁବାବୁଙ୍କୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ସଭାପତି ପଦରେ ବରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଗଞ୍ଜାମ ବାସୀଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ଦେଖି କହିଥିଲେ-

"ଆଜି ଯେଉଁ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଗଞ୍ଜାମ ବାହାରୁ ଆସିଛନ୍ତି ସେମାନେ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ସଂଗଠନ ଶକ୍ତି ଦେଖି ଅଭିଭୂତ । ମୁଁ ନିଜେ ଏ ଜାତୀୟ ଉନ୍ମାଦନାର ଅଂଶ ହୋଇ ଆନନ୍ଦିତ । ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଜାଗରଣକୁ ଆଉ କେହି ଅଟକାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ।"

ମଧୁବାବୁଙ୍କ ଏ ଉକ୍ତି ସଭାରେ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଶକ୍ତି ଭରି ଦେଇଥିଲା । ନିଜେ ଗୋପ ତରୁଣ ଛାତ୍ର ନେତା ହିସାବରେ ବଡ଼ ପ୍ରାଣ ସ୍ପର୍ଶୀ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଯେତେବେଳେ କହିଥିଲେ ଯେ- "ଦେଶ ମିଶ୍ରଣ ବିନା ଏ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ବଂଚି ନପାରେ ।" ସେତେବେଳେ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ବଡ଼ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇଥିଲେ । ଗଞ୍ଜାମ ଜାତୀୟ ସମିତି ଗୋପ ମନରେ ବିପୁଳ ଆଲୋଡନ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଗୋପ ତାଙ୍କ ମନର ଉନ୍ମାଦନା ଗୋଟିଏ କବିତାରେ ଲେଖିଥିଲେ । ଆଜି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମମଗ୍ନ ଥିବା ବେଳେ ସେ କବିତାର ଧାଡ଼ି ସବୁ ମନେ ପଡୁଥିଲା ।

'ଅନ୍ଧାର ଉତ୍କଳ ନଭେ ଏବେ ଶୁଭ ଦିନେ
ଉଇଁଛି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଶା-ତାରକା ଦକ୍ଷିଣେ
ନବୋଦିତ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭା ଅଳପ ବିକାଶ
ତଥାପି ଜାଳଇ ପ୍ରତି ପରାଣେ ଆଶ୍ୱାସ ।
ଉତ୍କଳ ଜାତୀୟ ପୋତ ସୁନିଶ୍ଚିତ ପଥ
ଦେଖାଇବ ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ତାରକା ସତତ ।
ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଏହା ହେବ ଧ୍ରୁବ ତାରା
ନାଶି ତମ ପ୍ରକାଶିବ ଯଶଃ ଜ୍ୟୋତି ଧାରା ।
ଦିନେ ଆହା ଚାଲି ଯାଇଅଛି ସେ ସୁଦିନ
ସୁଭଗା ଉତ୍କଳ ତେଣୁ ଆଜି ଦୀନ ହୀନ
ଦିନେ ଯେଉଁ ଧ୍ରୁବ ତାରା ଉଇଁ ଏହି ଦେଶେ
ଦେଖାଇଲା ପାଠ ଜାବା ବାଲି ସେଲିବିଶେ
ଦିନେ ଯେଉଁ ଧ୍ରୁବ ତାରା କାଞ୍ଚି ଯାତ୍ରା କାଳେ
ଚିଲିକାର ଚାରୁ ବକ୍ଷେ ନୀଳ ଉର୍ମି ମାଳେ
ଚଳାଇଲା ଶତଶତ ଓଡ଼ିଆ ବୋଇତ
ଜାତୀୟ ସମିତି ରୂପେ ଆଜି ସେ ଉଦିତ ।
ଧନ୍ୟ ହେ ଗଂଜାମ ବାସୀ ଓଡ଼ିଆ ସକଳ
ଧନ୍ୟ ତୁମ କୌଶଳ ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭ ବଳ
ରାଧାକୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମ କଥା ମଧୁର ସଂଗୀତେ
ତନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖେ ବଳଦେବ ଯହିଁ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତେ
ଯହିଁ ମହାକବି ଭଞ୍ଜ ଶ୍ରୀରାମ ଚରିତ
ଗାଇଲେ ପ୍ରଥମ ଦିବ୍ୟ ରସମୟ ଗୀତ,
ରାମ କୃଷ୍ଣ ପଦ ଲାଗି ଯାର ଧୂଳି ପୂତ
ତୁମ୍ଭେମାନେ ସେ ଗଂଜାମ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁତ ।
ଦେଖାଇଲା ଯେ ଉତ୍ସାହ ଉଦ୍ୟମ ଶକତି

ମଧୁସୂଦନ ଦାସ

ମାତୃଭାଷା ମାତୃଭୂମି ଅଟଳ ଭକତି
ଦେଲ ଯେ ଜାତୀୟ ଭାବ ଦୃଢ଼ ପରିଚୟ
ଚିର ଦିନ ଗାଇବେ ତା ଉତ୍କଳ ତନୟ
ଉତ୍କଳର ଇତିହସେ ପାଇବ ତା ସ୍ଥାନ
ଭାବୀ ବଂଶ ଦେଖାଇବେ ଆଦର ସମ୍ମାନ
ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଓଡ଼ିଆଏ କରିବେ ବନ୍ଦନା ।
ସୁସଭ୍ୟ ଇଂରେଜ ରାଜ ପିତୃ ସୁଶାସନେ
ଶତ ବର୍ଷ ଅନ୍ତେ ଏବେ ଉତ୍କଳ ଭୁବନେ
ଫଳିଲା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ସୁମଙ୍ଗଳ ଫଳ
ସମବେତ ଉଦ୍ୟମର ଅଦ୍ଭୁତ ବଳ
ସ୍ୱଦେଶ ସ୍ୱଜାତି ହିତେ ସାଧୁ ସ୍ୱାର୍ଥ ତ୍ୟାଗ
ସ୍ୱସମାଜ ସ୍ୱଧର୍ମେ ଗାଢ଼ ଅନୁରାଗ
ସୁସାହସେ ଦେଖାଇଲ ଯେ ଉଚ୍ଚ ଆଦର୍ଶ
ଅନୁସରନ୍ତୁ ଉତ୍କଳେ ସର୍ବେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ।'

ମନେପଡେ ଗଂଜାମ ଜାତୀୟ ସମିତିରୁ ବିପୁଳ ପ୍ରେରଣା ଘେନି ଫେରିବାର ମାସକ ପରେ ଗୋପଙ୍କର ବି.ଏ. ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ପ୍ରକାଶିତ ହୁଏ । ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଗୋପ ପୁରୀ ଯାଆନ୍ତି ମୁକ୍ତିଆରଙ୍କୁ ଭେଟିବା ଲାଗି । ଅନ୍ୟ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ମେଳରେ ଗୋପକୁ ଦେଖି ରାମଚନ୍ଦ୍ର କୁହନ୍ତି,

"ପରୀକ୍ଷାରେ ତୁମ ସଫଳତା ପାଇଁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଉଛି ଓ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି ।"

ଗୋପ କେବଳ ନିରବ ରହି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।

"ଗତ ବର୍ଷର ଦୁର୍ଯୋଗ କଟି ଯାଇଛି । ଏବେ ତୁମେ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ । ଜୀବନରେ କଣ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତା କରିଛ ?"

ଗୋପ କୌଣସି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ଛଳଛଳ ଆଖିରେ ଚାହିଁ ରହିଥାଆନ୍ତି । ସେଥିରୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ମନର କଥା ବୁଝି ପାରି କହିଥିଲେ,

"ତୁମେ ଦେଶ କାମ କରିବ । ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ଆଇନ୍ ପଢ଼ ।"

ଏତେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୁଣି ସାଂଗଠନିକ କଥା ଗୋପ ମନରେ ଖେଳୁଥାଏ କାରଣ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରୁନଥାଏ ଓଡ଼ିଶା କାହା ସହ ରହିବା ଉଚିତ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡିଶା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ନ ହୋଇଛି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାହା ସହ ରହିବ ? ଏମିତି ଘାରି ହେଲା ବେଳେ ଗୋପ ମନରେ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ।

ମୋଗଲବନ୍ଦିର ଲୋକେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡିଶା ଅପେକ୍ଷା କଲିକତା ସହ ବେଶୀ ସଂଯୁକ୍ତ । ଯଦି ଓଡିଶା କେନ୍ଦ୍ରପ୍ରଦେଶ ସହ ଯୋଡି ହୁଏ ତେବେ ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଆଙ୍କର କଲିକତା ଅପେକ୍ଷା ନାଗପୁର ସହ ଯୋଗାଯୋଗ ବଢିବ । ପୂର୍ବ ଓ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ମୋଗଲ ବନ୍ଦୀ ଓ ଗଡ଼ଜାତ ଭିତରେ ଆନ୍ତରିକତା ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଉଭୟ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଭାବ ବିନିମୟ ଘଟିଲେ ଓଡ଼ିଆ ଏକତା ସୁଦୃଢ଼ ହେବ । ବଙ୍ଗାଳୀଙ୍କ ସହ ମିଶିଲା ବେଳେ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ମନରେ ହୀନମାନ୍ୟତା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି । ସେମାନେ ଇଂରେଜ ସଂସର୍ଗରୁ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗୁଆ ଅଛନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଛତିଶ ଗଡି ମାନେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅନୁନ୍ନତ । ସେମାନଙ୍କ ସହ ଚଳିଲା ବେଳେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ନିଜକୁ ହୀନ ମନେ କରିବେ ନାହିଁ । ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଚାକିରୀରେ ସୁବିଧା ପାଇବେ । ପ୍ରଶାସନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ଗୁରୁତ୍ୱ ଜାହିର କରି ପାରିବେ । ଏହିପରି ନାନାଦି ଚିନ୍ତାର ମନ୍ଥନ ଭିତରୁ ଗୋପ ଲେଖିଲେ ତାଙ୍କର ଦ୍ୱିତୀୟ ଗଦ୍ୟ । ଶୀର୍ଷକ 'ପ୍ରାର୍ଥନା' ।

୧୯୦୪ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୨୮ ଆଉ ୨୯ ତାରିଖରେ ହେଲା ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ । ସେଠି ଗୋପର ଏ ପୁସ୍ତିକା ବଣ୍ଟା ଗଲା । ଅବଶ୍ୟ ଏ ପୁସ୍ତିକାଟି ବେନାମୀ ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ବଡ଼ ଗଭୀର ହେଲା । ଏକେତ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତେ ଦୁଇ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ , ଦୁଜେ ଗୋପଙ୍କ ଲେଖାରେ ଓଡିଶା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦେଶ ସଂଯୁକ୍ତ ହେଉ ଏପରି ବିଚାର ଥିଲା । ମଧୁବାବୁ ଉତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କୁ କହିଲେ, "ତୁମେ ସଭାରୁ ବାହାରି ଯାଅ । ଯଦି ଆପେ ନ ବାହାର ମୁଁ ଭଲଣ୍ଟିୟର୍ ଲଗାଇ ତୁମକୁ ବାହାର କରିଦେବି ।"

ଏଥିରେ କେତେ ଜଣ ନୂଆ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ ମନ ଦୁଃଖ କଲେ । କେହିକେହି ମନର ଦୁଃଖ ମନରେ ମାରି ରହିଲେ । ଜଣେ ଯୁକ୍ତିସମ୍ମତ ଭାବେ ନିଜ ମତ ଦେବାରେ ଅସୁବିଧା କଣ ? ଏ ପ୍ରଶ୍ନ କାହାକାହାକୁ ଘାରିଲା । ହେଲେ ସଭାରେ ଏତେ ମୁରବୀ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକେ ଥାଉ ଥାଉ କେହି ଏହାର ପ୍ରତିବାଦ କଲେ ନାହିଁ । ମତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଗୋପଙ୍କ ଲାଗି ମଧୁବାବୁ ଥିଲେ ପରମ ସମ୍ମାନନୀୟ, ପୁଣି ସମ୍ମିଳନୀ ଥିଲା ମାତୃ ମୁକ୍ତିର ପୀଠ । ତେଣୁ ମାତୃପ୍ରାଣ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଆହତ ଅଭିମାନରେ କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି ସଭା ଛାଡିଲେ ।

କଥା ଏତିକିରେ ସରିଲା ନାହିଁ । ଉତ୍ତେଜିତ ବିଶ୍ୱନାଥ କର 'ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ'ରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ପୁସ୍ତିକାର ପ୍ରତିବାଦ ଲେଖିଲେ । 'ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଶଳାକା' ଶୀର୍ଷକ ସେ ଲେଖାରେ କର ମହୋଦୟ ଲେଖିଲେ, "ଅଜାତଶ୍ମଶ୍ରୁମାନେ କିଛି ନ ବୁଝି ଦେଶ ବିଷୟରେ ମତ ଦେଉଛନ୍ତି ।"

ଗୋପବନ୍ଧୁ କି ଛାଡିବା ଲୋକ । ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ 'ସତ୍ୟ ମୁଦ୍‌ଗର' ନାମକ ପୁସ୍ତିକା ଲେଖି ବାଣ୍ଟିଲେ । ନିଜର ସରସ ଢଙ୍ଗରେ କହିଲେ, "ସେମାନେ ଅଜାତଶ୍ମଶ୍ରୁ ନୁହଁନ୍ତି ବରଂ କଷ୍ଟଜାତ ଶ୍ମଶ୍ରୁ । ଏ ପିଲାମାନେ ପରା ଶୀଘ୍ର ଦାଢ଼ି ଉଠିବା ପାଇଁ ଟାଉ ଟାଉ ଖିଅର ହୋଇ ପଡୁଛନ୍ତ"

mio amore
THE CAKE SHOP

2021
Happy New Year

PASTRIES

Black Forest Pastry	₹ 40
Chocolate Vanilla Mouse	₹ 40
Strawberry Fresh Cream	₹ 30
Choco Chips Fresh Cream	₹ 30
Pure Chocolatey Pastry	₹ 35
Vanilla Tutti Fruity	₹ 25
Butterscotch Pastry	₹ 25

CAKE

Choco Chips (Large)	₹600
Choco Chips (Small)	₹300
Butterscotch Round (Large)	₹600
Butterscotch Round (Small)	₹300
Chocolate Fresh Cream Round	₹600
Dual Forest	₹400
Black Forest	₹375
White Forest	₹375
Pinapple Fresh Cream	₹375
Red Velvet Cake	₹375
Truffle Heart (Small)	₹300
Truffle Heart (Junior)	₹200
Strawberry Core	₹300
Black Forest (Junior)	₹250

NON VEG

Chispy Chicken Burger	₹ 42
Chiken Claws	₹ 42
Smoky Chicken	₹ 40
Bbq Chicken Sub	₹ 40
Chicken Outlet	₹ 35
Chicken Shami Kabab	₹ 30
Chicken Internet	₹ 27
Chicken Patties	₹ 25

VEG

Panner Pizza	₹40
Panner Croissant	₹35
Veg Burger	₹35
Chilli Panner Roll	₹32
Cheese Corn Sandwich	₹30
Mushroom Patties	₹22
Panner Patties	₹22
Cream Roll	₹20
Vegetable Patties	₹18
Mistisukh	₹18
Veg Cutlet	₹15
Veg Manchurian	₹12

MIO AMORE

Gopabandhu Chhak, Jajpur Road

Contact : 9348816370

ନିରୁ

ଗୌତମବୁଦ୍ଧ ଦାସ

ଉପ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ: 'ସମ୍ବାଦ', ରସୁଲଗଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୦
ଫୋନ : ୯୪୩୭୦୮୨୫୨୬

ତିନିଦିନ ହେଲା କୁଆଡ଼େ ଉଭାନ୍ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ଉଦୟନାଥ । ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ, ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଡ, ରେଳ ଷ୍ଟେସନ୍, ହସ୍ପିଟାଲ୍ ଏପରିକି ମର୍ଗ ହାଉସ୍‌ରେ ବି ଖୋଜି ସାରିଲେଣି ଘର ଲୋକେ । ଥାନାରେ ମିସିଂ ରିପୋର୍ଟ ଦିଆ ହୋଇଛି ହେଲେ କେଉଁଠି ବି ତାଙ୍କର ପତ୍ତା ମିଳୁନି । ସତେ ଯେମିତି ପବନରେ ମିଳାଇ ଯାଇଛନ୍ତି ସେ ।

୮୭ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଘର ଛାଡ଼ି କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ବାପା ? କାହିଁକି ବା ଚାଲିଗଲେ ?

ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ ଘାରି ହେଉଥିଲେ ପୁଅ, ବୋହୂ, ଝିଅ ଓ ଜ୍ୱାଇଁମାନେ । ତିନିଦିନ ହେଲା ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ଲାଗିଥିଲେ । ଚରଣ ଠୁ ଖବର ପାଇ ପ୍ରଥମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହୁଥିବା ବଡ଼ ପୁଅ ଅମରେଶ ବାବୁ କାର୍ ଧରି ଦୁଇ ଘଣ୍ଟାକ ଭିତରେ ଆସି ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ । ପରେପରେ ତିନି ଝିଅ ନିଜ ନିଜ ପିଲାପିଲିଙ୍କୁ ଧରି ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ଆସିବାରେ ଲାଗିଥିଲେ । ଆଉ ଲଣ୍ଡନରେ ଥିବା ସାନ ପୁଅ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

'ବୃଦ୍ଧ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ' ନାଁରେ ଖବରକାଗଜରେ ଗୋଟେ ବିଜ୍ଞାପନ ମୋ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଥିଲା । ସେଥିରୁ ମୁଁ ଯାହା ବୁଝିଲି, କରୋନା ସମୟରେ ପୁଅମାନେ ତାଙ୍କୁ ଗାଁରେ ଏକୁଟିଆ ଛାଡ଼ି ସହରରେ ରହି ଯାଇଥିଲେ । ବାପା ଘରେ ଥିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକୁଟିଆ । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ କୁଆଡ଼େ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ ୮୦/୮୫ ବର୍ଷର ବୃଦ୍ଧ ଜଣକ । କେମିତି ବଞ୍ଚୁଥିବେ ଏକୁଟିଆ ? କିଏ ତାଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେଉଥିବ ? ମୋତେ ଏ କଥାଟି ଆନ୍ଦୋଳିତ କରିଥିଲା । ସେବେ ଠୁ ଏମିତି ଗୋଟେ ଗପର ପ୍ଲଟ୍ ମୋ ମନ ଭିତରେ ଦାନା ବାନ୍ଧିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏହାକୁ ରୂପ ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରୁନଥିଲି । ଦିନେ ହଠାତ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟର୍ ଖୋଲି ଲେଖି ବସିଲି, ଗପଟିକୁ କେମିତି ଶେଷ କରିବି ଭାବି ନଥିଲି । କିନ୍ତୁ କିଛି ସମୟ ଲେଖି ଚାଲିବା ପରେ ଆପେ ଆପେ ଏହା ଗତିଶୀଳ ହେଲା । ବୋଧହୁଏ ସେହି ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ଅଦୃଶ୍ୟ ସତ୍ତା ମୋତେ ବାଟ କଢ଼ାଇ ନେଲା ।

ପାଖ ପଡ଼ୋଶୀମାନେ କିନ୍ତୁ ଟୁପୁରୁଟାପରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥିଲେ- ବୁଢ଼ାଟା ଜୀବନ ସାରା ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏତେ କଲା । ହେଲେ ଏ ବୃଦ୍ଧ ବୟସରେ ଏମାନେ କ'ଣ ତାଙ୍କ ଦେଖାଶୁଣା କରୁଥିଲେ କି ? ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଗୋଟିଏ ଘଟିଛି । ବଡ଼ ଘର ବଡ଼ ଗୁମର କଥା । କିଏ ବା କାହିଁକି ପାଟି ଖୋଲିବ ?

'ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଉଦୟନାଥ ମହାପାତ୍ର ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ' ଶୀର୍ଷକରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଖବରକାଗଜରେ ଫଟୋ ସହିତ ଛୋଟିଆ ଖବରଟିଏ ବି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଖବରରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା: ବିଜେବି କଲେଜ୍‌ରୁ ଅବସର ନେବା ପରେ ଉଦୟନାଥ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ନରହି ସସ୍ତ୍ରୀକ ଗାଁ ଘରେ ରହିବାକୁ ଚାଲି ଆସିଥିଲେ । ପୁଅ-ଝିଅମାନେ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି ସେ ଆଉ ସହରକୁ ଫେରି ନଥିଲେ । ସେବେଠୁ ପ୍ରାୟ ୨୭ ବର୍ଷ ହେଲା ସେ ଗାଁରେ ଘରେ ଥିବା ତାଙ୍କର ବିଶାଳ କୋଠାଘରେ ରହି ଆସୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗତ ବୁଧବାର ସକାଳେ ମର୍ଣ୍ଣିଂ ୱାକ୍‌ରେ ଯାଇ ସେ ଆଉ ଘରକୁ ଫେରି ନାହାନ୍ତି । କେହି ତାଙ୍କୁ କୁଆଡ଼େ ଯିବାର ମଧ୍ୟ ଦେଖିନାହାନ୍ତି । ଏଭଳି ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ ଏମିତି ହଠାତ୍ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଯିବା ସାଧାରଣରେ ବିସ୍ମୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ପୁଲିସ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଖୋଜାଖୋଜି କରୁଛି । ଏବେ ତାଙ୍କୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବା ସ୍ଥାନୀୟ ପୁଲିସ୍ ପାଇଁ ଏକ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ୍ ହୋଇଛି ।

ଦୁଇ ତିନିଟି ଖବରକାଗଜରେ ଲଗାତର ଏଭଳି ଖବର ବାହାରିବା ପରେ ଥାନାବାବୁଙ୍କୁ ସ୍ଥାନୀୟ ବିଧାୟକଙ୍କ ଫୋନ୍ ଆସିଲା- କ'ଣ କରୁଛ ? ତିନିଦିନ ବିତି ଗଲାଣି, ଏଯାଏଁ ବୁଢ଼ାଟାକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରି ପାରୁନ ? ଆମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଡାଇରେକ୍ଟ ଟିଚର୍ ସେ । ମୋତେ ଉପରରୁ ଚାପ ପଡ଼ିଲାଣି । ଯେମିତି ହେଉ ଖୋଜି ବାହାର କର । ବଞ୍ଚିଥିଲେ ଭଲ, ବଞ୍ଚି ନଥିଲେ ଲାସ୍‌ଟା ବି ତ ଖୋଜିବା ତୁମ କାମ ନା ?

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଉଦୟବାବୁଙ୍କ ଘର ଆଗରେ ପୁଲିସ ଗାଡ଼ି ଲାଗିଲା । ଖୋଦ୍ ଥାନାବାବୁ ତଦନ୍ତରେ ଆସିଥିବା ଜାଣି ପୁଅଝିଅମାନେ ତାଙ୍କୁ ଘର ଭିତରକୁ ପାଛୋଟି ନେଇଗଲେ । ଚା' ସାଙ୍ଗରେ ଗରମ ଗରମ ପକୁଡ଼ି ଉଦରସ୍ଥ କରିବା ଅନ୍ତେ ଥାନାବାବୁ ପଚାରିଲେ: "ଆଚ୍ଛା ଏ ଘରେ ଉଦୟବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଆଉ କିଏ କିଏ ରହୁଥିଲେ ?"

ସଚିବାଳୟରେ ଯୁଗ୍ମ ସଚିବ ଥିବା ବଡ଼ପୁଅ ଅମରେଶ ବାବୁ କହିଲେ, "ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳେ ମା'ଙ୍କ ଦେହାନ୍ତ ପରେ ବାପା ଏକୁଟିଆ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଚାଲି ଆସିବା ପାଇଁ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି କିଛି ଶୁଣିଲେନି । ଏଠି କେବଳ ଚରଣ ହିଁ ତାଙ୍କର ସବୁକଥା ବୁଝାସୁଝା କରୁଥିଲା ।"

- "ଚରଣ ? ସେ କିଏ ? ଡାକ ତାକୁ ।"

ରୋଷେଇ ଘରେ ପକୁଡ଼ି ଛାଣୁଥିବା ହାଫ୍ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପିନ୍ଧା ଚରଣ ଡକରା ପାଇ ଥାନାବାବୁଙ୍କ ଆଗରେ ହାତଯୋଡ଼ି ଠିଆ ହେଲା । ଥାନାବାବୁ ଚରଣକୁ ଗୁଡ଼େଇ ତୁଡ଼େଇ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । ଚରଣ ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଯଥାଯଥ ଉତ୍ତର ବି ଦେଲା । ଏଥିରୁ ଗୋଟିଏ କଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଲା ଯେ ମହାପାତ୍ର ପରିବାରର ବିଶ୍ୱସ୍ତ ପରିଚାରକ ଚରଣ ସକାଳ ଠୁ ରାତିଯାଏଁ ଉଦୟ ବାବୁଙ୍କ ସେବାରେ ଲାଗି ରହୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରାତିରେ ଖାଇବା ପିଇବାକୁ ଦେଇ ସାରି ସେ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ତା' ଘରକୁ ଶୋଇବାକୁ ଚାଲି ଯାଉଥିଲା । ଏମିତି ଥିଲା ଉଦୟବାବୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ତେଣୁ ବୁଧବାର ସକାଳେ କେତେବେଳେ ନିଦରୁ ଉଠି ବାବୁ ମର୍ଣ୍ଣିଂୱାକ୍‌ରେ ଗଲେ ସେକଥା ସେ କହି ପାରିଲାନି । ଯେହେତୁ ସକାଳେ ଚରଣ ଆସିଲା ବେଳକୁ ସବୁଦିନ ପରି ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ଆଉଜା ଥିଲା ଏବଂ ବାବୁଙ୍କ ଲାଠି ଓ ଚପଲ୍ ନଥିଲା, ସେଥିରୁ ସେ ଅନୁମାନ କରିଥିଲା ଯେ ବାବୁ ମର୍ଣ୍ଣିଂୱାକ୍ ଯାଇଛନ୍ତି । ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଯାଏଁ ବାବୁ ନ ଫେରିବାରୁ ସେ ରାସ୍ତାରେ ଖୋଜାଖୋଜି କଲା, ଆଉ କେଉଁଠି ତାଙ୍କୁ ନପାଇ ଶେଷରେ ଅମରେଶ ବାବୁଙ୍କୁ ଏ କଥା ଫୋନ୍ କରି ଜଣାଇଥିଲା ।

ଚରଣର ବୟାନ ନୋଟ୍ କରି ଥାନାବାବୁ ଚାଲିଗଲେ । ତାଙ୍କ କପାଳର କୁଞ୍ଚିତ ରେଖା ସୂଚାଇ ଦେଉଥିଲା ଯେ ମାମଲା ଏତେ ସରଳ ନୁହେଁ । ତିନିଦିନ ପରେ ବି ଉଦୟ ବାବୁ ନାପତ୍ତା ରହିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଚିନ୍ତାଜନକ । ଅମରେଶ ବାବୁଙ୍କ ସମେତ ଘରର ଅନ୍ୟମାନେ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିଲେ । ହେଲେ ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଏକାଠି ହୋଇଥିବାରୁ ଉଦୟ ବାବୁଙ୍କ ଘରଟା ପୂରିଲା ପୂରିଲା ଲାଗୁଥିଲା । ଚରଣ ଗାଁ ହାଟରୁ ଦେଶୀ ମାଗୁର ଆଉ ତିନି ଚାରି ପ୍ରକାରର ଲୁଣି ମାଛ ଆଣିଥିଲା । ତେଣୁ ତିନିଝିଅ ଓ ବଡ଼ବୋହୂ ମିଶି ନାନାପ୍ରକାର ରୋଷେଇରେ ଲାଗିଥିଲେ । ଆଉ ସେମାନଙ୍କ ପୁଅଝିଅମାନେ ହସଖୁସି ଓ ଗପସପରେ ମାତିଥିଲେ । ସେଦିନ ସମସ୍ତେ ଆକଣ୍ଠ ଭୋଜନ କରି ଶୋଇବାକୁ ଗଲା ବେଳକୁ ଢେର୍ ରାତି ହୋଇଗଲା । କେବଳ ଚରଣ ପେଟ ଖରାପ ଅଛି କହି କିଛି ଖାଇଲାନି, ଗଲାବେଳକୁ କିନ୍ତୁ ଘରଣୀ ପାଇଁ ସବୁ ତରକାରୀରୁ କିଛି କିଛି ଟିଫିନ୍‌ରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ସଯତ୍ନରେ ନେଇଗଲା ।

ତହିଁ ପରଦିନ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଗୋଟିଏ ଖବର ପୂରା ଇଲାକାରେ ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟ ଖେଳାଇ ଦେଲା । ଜଣେ

କିଏ ପ୍ରଚାର କରିଦେଲା ଯେ ଗାଁ କେନାଲ୍‌ରେ ଜଣେ କାହାର ଶବ ଭାସୁଛି । ଆଉ କେନାଲ୍ ହୁଡ଼ାରେ ଥିବା କଣ୍ଟାବୁଦାରେ ଉଦୟ ବାବୁଙ୍କ ଚାଦରଟା ଲାଖି ରହିଛି । ଖବର ପାଇ ଅମରେଶ ବାବୁଙ୍କ ସମେତ ଘରଲୋକେ ରୁଦ୍ଧଶ୍ୱାସରେ କେନାଲ୍ ପାଖକୁ ଦୌଡ଼ିଗଲେ । ସେତେବେଳକୁ ସେଠି ଲୋକେ ଲୋକାରଣ୍ୟ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସାଇରନ୍ ବଜାଇ ପୁଲିସ୍ ଗାଡ଼ି ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଥାନାବାବୁ ମୁହଁରେ ରୁମାଲ ଦେଇ ସଦର୍ପେ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । କନେଷ୍ଟବଲମାନେ ଆବଶ୍ୟକତା ଠାରୁ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରରେ ପାଟି କରି ଭିଡ଼ ହଟାଇବାରେ ଲାଗିଥିଲେ: "ଏଠି କ'ଣ ମେଳା ଲାଗିଛି ? ଯାଅ ଏଠୁ ।"

ଭିଡ଼ କିନ୍ତୁ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଥିଲା । ଭିଡ଼ ଯେତେ ବଢୁଥିଲା, ଅମରେଶ ବାବୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଛାତି ସେତେ ଜୋର୍‌ରେ ଧଡ଼ଧଡ଼ ହେବାରେ ଲାଗିଥିଲା । କାରଣ ଭିଡ଼ ଭିତରେ ଲୋକେ ଫୁସ୍‌ଫାସ୍ ହେବାରେ ଲାଗିଥିଲେ- ନିଶ୍ଚୟ ଏସବୁ ବଡ଼ ଗ୍ୟାଙ୍ଗ୍ କି ସୁପାରି କିଲର୍‌ର କାମ । ବୁଢ଼ାର ବହୁତ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲା ତ... । ସେଇଥିପାଇଁ

ବୁଢ଼ାକୁ କିଏ ମାରି ଏଇ କେନାଲ୍‌ରେ ପକେଇ ଦେଇଛି ।

ତିନିଚାରିଟା ଟିଭି ଚାନେଲ୍‌ର ସାମ୍ବାଦିକ ବି କ୍ୟାମେରା ଧରି ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ନୂଆ ନୂଆ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଅତ୍ୟୁତ୍ସାହୀ ରିପୋର୍ଟର୍ ଜଣକ ଭିଡ଼ ଭିତରେ ଠିଆ ହୋଇ କ୍ୟାମେରା ଆଗରେ ପିଟୁସି ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ତିନି ଜଣ ପଛରେ ପଡ଼ି ଯାଉଥିବା ଭାବି ଅମରେଶ ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରେ ବୁମ୍ ଗେଞ୍ଜି ପଚାରୁଥିଲେ- "ସାର୍...ଆପଣଙ୍କ ବାପା ଜଣେ ଏତେବଡ଼ ଲୋକ ଥିଲେ । ଆଜି ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କ ଶବ ମିଳୁଛି । ଏହା ସିଧାସଳଖ ଏକ ମର୍ଡ଼ର ବୋଲି ଜଣା ପଡୁଛି । ଆପଣ କ'ଣ କହିବେ ?"

ଅମରେଶ ବାବୁ କାନ୍ଦିବେ କି ରାଗିବେ ଜାଣି ପାରୁ ନଥିଲେ । ସେ କାନ୍ଦ ମିଶା କ୍ରୋଧରେ ଥରି ଉଠି କହିଲେ, "ଚୋପ୍... । ଆଗ ମୋ ବାପାଙ୍କ ଶବ ମୁଁ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖି ସାରେ ।"

ଏତିକିବେଳେ ଦୁଇଜଣ କନେଷ୍ଟବଳ କେନାଲ୍‌ର କାଦୁଅ ମିଶା ପାଣିରେ ପଶି ଯାଇ ଗ୍ଲୋଭ୍‌ସ୍ ପିନ୍ଧା ହାତରେ ଭାସୁଥିବା ଶବଟିକୁ କୂଳକୁ ଟାଣି ଆଣିଲେ । ଚାରିଟି ଟିଭି କ୍ୟାମେରା ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ଶହ ସରିକି ଲୋକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ତା' ଉପରେ ନିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ ଉତ୍କଣ୍ଠାର ସୀମା ନଥିଲା । କେତେଜଣ କଲେଜ୍ ପଢୁଆ ଟୋକା ତ ନିଜ ନିଜ ମୋବାଇଲ୍‌ରେ ଏ ଦୃଶ୍ୟର ଭିଡ଼ିଓ ରେକର୍ଡ଼ିଂ କରିବାରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏ କ'ଣ ? ଏଇଟା ତ କେଉଁ ମଣିଷର ଶବ ଭଳିଆ ଜଣା ପଡୁନି । କାଦୁଅରେ ଲଟପଟ ଶବଟି ପଚି ଫୁଲି ଯାଇଥିଲା । କନେଷ୍ଟବଳମାନେ ଶବ ଉପରକୁ ପାଣି ଛାଟିବାରୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦୁଇଟି ଖୁରା ଓ ଗୋଟିଏ ଲାଞ୍ଜ ଦେଖାଗଲା । ଆରେ ଏଇଟା ତ ଗୋଟେ ମଇଁଷି ଛୁଆ... ।

ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ଧରି ଚାଲିଥିବା କୋଳାହଳ ହାସ୍ୟରୋଳରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଭିଡ଼ ଧିରେ ଧିରେ ଅପସରି ଗଲା । ଟିଭି ସାମ୍ବାଦିକମାନେ ଚଟାପଟ କ୍ୟାମେରା ବନ୍ଦ କରି ଚମ୍ପଟ ମାରିଲେ । ଆଉ ପୁଲିସ୍ ମଧ୍ୟ କେନାଲ୍ ହୁଡ଼ା କଣ୍ଟାବୁଦାରୁ ଜବତ ଉଦୟ ବାବୁଙ୍କ ଚାଦରଟିକୁ ଜବତ କରି ସେଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲା । ଅମରେଶ ବାବୁ ଓ ପରିବାର ଲୋକେ କପାଳରୁ ଝାଳ ପୋଛିଲେ । ସେମାନେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ସାନପୁଅ ଅଭିଷେକ ସୁଇଡେନ୍‌ରୁ ସପରିବାର ଆସି ପହଞ୍ଚି ସାରିଥାନ୍ତି । ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପରେ ଦେଖି ଦୁଇ ଭାଇ ପରସ୍ପରକୁ କୁଣ୍ଢାଇ ପକାଇଲେ । ବାପାଙ୍କ ନିରୁଦ୍ଦେଶ୍ୟର ଦୁଃଖ ଭିତରେ ବି ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ସୀମା ରହିଲାନି । ସେଇ ଯେଉଁମା'ଙ୍କ ଏକାଦଶାହରେ ଶେଷଥର ପାଇଁ ସେମାନେ ପରସ୍ପରକୁ ଭେଟିଥିଲେ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଭାବବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ ।

ସେଦିନ ରାତିରେ ବି ଚରଣ ସମସ୍ତଙ୍କର ମନ ଜାଣି ନୂଆ ନୂଆ ବ୍ୟଞ୍ଜନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା । ଅଭିଷେକ କଖାରୁ ଫୁଲ ବଡ଼ା, ବିରିଡାଲି ଓ ଓଉ-ବେସର ଖାଇବାକୁ ଭଲପାଏ ବୋଲି ଚରଣ କେଉଁଠୁ କେଉଁଠୁ ସେସବୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଆଣି ରୋଷେଇ କରିଥିଲା ସେ । ଆଉ ଶାଢ଼ି, ଶଙ୍ଖା, ସିନ୍ଦୂର ପିନ୍ଧି ପକ୍କା ଓଡ଼ିଆଣୀ ପାଲଟି ଯାଇଥିବା ସୁଇଡେନ୍‌ର ବିଦେଶୀ ବୋହୂ ପାଇଁ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଝୋଳ ସାଙ୍ଗକୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଫେଭରାଇଟ୍ ଦେଶୀ ଚିକେନ୍ ବି ରାନ୍ଧିଥିଲା । ଏମିତି ଖିଆପିଆ, ଗପସପ ଓ ପିଲାମାନଙ୍କ ହସଖୁସିରେ ଫାଟି ପଡୁଥିଲା ଘର । ରାତ୍ରିଭୋଜନ କରି ସାରି ବୈଠକ ଘରେ ପୂରା ପରିବାର ଏକାଠି ବସି ଗପସପ ହେଉଥିଲେ । ଲାଇନ୍ ଚାଲିଯିବାରୁ ଚରଣ ବଡ଼ ମହମବତୀଟିଏ ଜାଳି ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ଥୋଇ ଦେଇଗଲା । ଏମିତି ଭୂରିଭୋଜନ ଓ ମଜା, ମଜ୍‌ଲିସ୍ ଭିତରେ ବାପାଙ୍କ ନିରୁଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଥା ବୋଧହୁଏ ସମସ୍ତେ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ଏତିକିବେଳେ ହଠାତ୍ ଦାଣ୍ଡ କବାଟରେ କିଏ ଜଣେ ଜୋର୍‌ରେ ଠକ୍ ଠକ୍ କଲା । ସତେ ଯେମିତି ଲାଠିରେ କିଏ କବାଟ ବାଡ଼ଉଛି । ସମସ୍ତେ ନିରବ ହୋଇଗଲେ ।

ଏଇ ରାତିରେ କିଏ ? ପୁଣିଥରେ ଥାନାବାବୁ ଆସିଲେ କି ?

ସୋଫାରୁ ଉଠି ଯାଇ କବାଟ ଖୋଲିଲେ ଅମରେଶ ବାବୁ । ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ସେ । ଛାଇ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ବି ସ୍ପଷ୍ଟ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ଧଳା ଟ୍ରାଉଜର୍ ପିନ୍ଧା ବାପାଙ୍କ ଦୀର୍ଘକାୟ ଶରୀର । ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଲାଠିଟାକୁ ଧରି ଉଦୟ ବାବୁ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ କବାଟ ସାମ୍ନାରେ । ସତେ ଯେମିତି ମର୍ଣ୍ଣିଂୱାକ୍ ସାରି ସେ ଏଇମାତ୍ର ଘରକୁ ଫେରୁଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିସ୍ମିତ କରି ଘର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିଲେ ସେ । ତାଙ୍କ ଶାନ୍ତ ସୌମ୍ୟ ମୁହଁରେ ଲାଖିଥିଲା ମୃଦୁ ହସଟିଏ । ସେ ସୋଫା ଉପରେ ଲଥ୍ କିନା ବସି ପଡ଼ି ହସିହସି ପଚାରିଲେ- "ଆଉ ଆଜି ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଝୋଳଟା କେମିତି ଲାଗିଲା ?" ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ଉଦୟବାବୁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ କହିଲେ, "ଯାହା କୁହ...ଚରଣ ହାତର ଦେଶୀ ଚିକେନ୍ ଝୋଳ ଯିଏ ନଖାଇଛି, ସେ ଜୀବନରେ ସୁଖ କ'ଣ ଜାଣିନାହିଁ ।"

ପୁଅ, ଝିଅ, ବୋହୂ, ନାତିନାତୁଣୀ, ସମସ୍ତେ ଅବାକ୍ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଥିଲେ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ । ସେ ଏତେ ସ୍ୱାଭାବିକ ହୋଇ ପାରୁଛନ୍ତି କେମିତି ? ଚାରିଦିନ ହେଲା କୁଆଡ଼େ ଥିଲେ ସେ ?

ଉଦୟ ବାବୁ କିନ୍ତୁ ଏସବୁକୁ ଧ୍ୟାନ ନଦେଇ ଅନର୍ଗଳ ଗପି ଚାଲିଥିଲେ । ଚରଣ ହାତରନ୍ଧାର ପ୍ରଶଂସା କରି କେତେ କ'ଣ କହି ଚାଲିଥିଲେ । ହଠାତ୍ ଉଦୟ ବାବୁଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ୱରଟା ବାଷ୍ପରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ତଳକୁ ଅନେଇ ସେ ଥରଥର କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, "ସୁଜାତା ଚାଲିଯିବାର ୫ବର୍ଷ ହୋଇଗଲାଣି । ଆଜି ତା'ର ଶ୍ରାଦ୍ଧବାର୍ଷିକୀ ଥିଲା । ତୁମମାନଙ୍କର ମନେ ଅଛି ? ମୁଁ ଜାଣିଛି ଯେତେ ଡାକିଲେ ବି ତୁମେମାନେ କେହି ଆସି ନଥାନ୍ତ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକାଠି ଦେଖିବି ବୋଲି ଏମିତି ନାଟକଟିଏ ରଚିବାକୁ ହେଲା । ଚାରିଦିନ କାଳ ଚରଣ ଘରେ ରହିଲି । ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ମୋର ବହୁତ ସେବା କରିଛି । ତେଣୁ ଚରଣକୁ କେହି କିଛି କହିବନି ।" କାହା ମୁହଁରେ କିଛି ଭାଷା ନଥିଲା । ସମସ୍ତେ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ ।

ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସଟିଏ ଛାଡ଼ି ବସିବା ଜାଗାରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ଉଦୟନାଥ । ନିଜ ଶୋଇବା ଘରକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧଭରା କଣ୍ଠରେ ଏତିକି କହିଗଲେ- "ତୁମେମାନେ ହସଖୁସିରେ ଏମିତି ଆଉ ଚାରିପାଞ୍ଚ ଦିନ ଏଠି ରହି ଯାଆନ୍ତ ନି... ? ମୋତେ ଟିକିଏ ଭଲ ଲାଗନ୍ତା ।"

**ସୁଜାତା ଚାଲିଯିବାର ୫ବର୍ଷ ହୋଇଗଲାଣି । ଆଜି ତା'ର ଶ୍ରାଦ୍ଧବାର୍ଷିକୀ ଥିଲା । ତୁମମାନଙ୍କର ମନେ ଅଛି ? ମୁଁ ଜାଣିଛି ଯେତେ ଡାକିଲେ ବି ତୁମେମାନେ କେହି ଆସି ନଥାନ୍ତ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକାଠି ଦେଖିବି ବୋଲି ଏମିତି ନାଟକଟିଏ ରଚିବାକୁ ହେଲା । ଚାରିଦିନ କାଳ ଚରଣ ଘରେ ରହିଲି । ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ମୋର ବହୁତ ସେବା କରିଛି । ତେଣୁ ଚରଣକୁ କେହି କିଛି କହିବନି ।" କାହା ମୁହଁରେ କିଛି ଭାଷା ନଥିଲା । ସମସ୍ତେ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ ।
ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସଟିଏ ଛାଡ଼ି ବସିବା ଜାଗାରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ ଉଦୟନାଥ । ନିଜ ଶୋଇବା ଘରକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧଭରା କଣ୍ଠରେ ଏତିକି କହିଗଲେ- "ତୁମେମାନେ ହସଖୁସିରେ ଏମିତି ଆଉ ଚାରିପାଞ୍ଚ ଦିନ ଏଠି ରହି ଯାଆନ୍ତ ନି... ? ମୋତେ ଟିକିଏ ଭଲ ଲାଗନ୍ତା ।"**

ଦୃଷ୍ଟି ଦଂଶନ

ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ଓଡ଼ିଆ ପରମ୍ପରା ଏବଂ ପର୍ବପର୍ବାଣିକୁ ନେଇ ଅନେକ ସମୟରେ ନାରୀମନରେ ଅସୂୟା ଜାତ ହୁଏ । ବାରମାସରେ ତେରଓଷା, ପୁଣି ଏସବୁ ସହ ନିତିଦିନିଆ ସଂସାର ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ଅଣନିଶ୍ୱାସୀ ହେଇ ପଡ଼ିଲା ବେଳେ ଏମିତି ବିରକ୍ତି ଆସିବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ମାର୍ଗଶୀର ଗୁରୁବାର ଓଷା ଓଡ଼ିଆ ନାରୀ ପାଇଁ ସେମିତି ଏକ ପରୀକ୍ଷା । ହେଲେ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, କେବଳ କଣ ନାରୀକୁ କାର୍ଯ୍ୟଭାରରେ ବୁଡ଼େଇ ରଖିବା ପାଇଁ ଏସବୁ ପ୍ରଥା ପରମ୍ପରାର ସୃଷ୍ଟି ? ଅତୀତର ପଦଚିହ୍ନକୁ ନୂତନ ଦିଗନ୍ତ ସହ ମିଶେଇବା କଣ କେବଳ ବିଧିରକ୍ଷା ? ଏଇସବୁ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ ଯେତେବେଳେ ନିଜ ସହ କିଛି ସମୀକ୍ଷା କରିଲି, ଗପଟି ଲେଖି ହେଇଗଲା ତା ନିଜ ବାଟରେ । ପୁଣି ଗପର ଶୀର୍ଷକ 'ଦୃଷ୍ଟିଦଂଶନ' କଣ ପାଇଁ ? ମୋ ମତରେ ମଣିଷର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯଦି ଭଲ, ସବୁ ଠିକ୍ ଲାଗେ । ଆଉ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଖରାପ ରହିଲେ ସବୁକିଛି ଭୁଲ୍ ଲାଗେ । ଗପଟି ଅତୀତ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ, ଦୁଇଟି ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀକୁ ନେଇ ଗତିଶୀଳ ।

ଜ୍ୟୋତିପୁଷ୍ପା ଦାସ

ଅଧ୍ୟକ୍ଷା: ପ୍ରିନ୍ସ କଲେଜ୍ ଅଫ୍ ସାଇନ୍ସ,
୪୦୫, ଆସିଆନା ଆପାର୍ଟମେଣ୍ଟ୍, ୱାର୍ଡ଼ ନଂ-୧୨,
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲନଗର, ବାରିପଦା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ-୭୫୭୦୦୧
ଫୋନ :୮୨୪୯୪୨୩୭୦୭

ଚିତ୍ର ଅଳଂକରଣ : ଫିର୍ଦ୍ଦୌସି ତବସୁମ୍

ଜ୍ୟୋତିପୁଷ୍ପା ଦାସ

ହାତଗଣ୍ଠି ପରେ ଏଲିନା ସିନା ପ୍ରେମିକାରୁ ସ୍ତ୍ରୀ ହେଇଗଲା, ହେଲେ ଅଜୟ ? ଅଜୟ ବୋଧେ ଅଟକି ଯାଇଥିଲା ସେଇ ଛଳଛଳ ଫଲ୍‌ଗୁ ଭରା ପ୍ରେମିକପଣିଆ ଭିତରେ । ଏଲିନା ଚାହୁଁଥିଲା ସ୍ୱାମୀଟିଏ । ଅଜୟ ଖୋଜୁଥିଲା ସେଇ ଆଲୁରୀ ବାଲୁରି ଫୁଲେଇ ଏଲିନାକୁ, ଯିଏ ବଗିଚାରେ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ପ୍ରଜାପତି ଧରି ଖୁସିମାନଙ୍କୁ ଉଡ଼ଉଥିଲା । ଶୀତୁଆ ସକାଳରେ ଅଜୟ ଡାକୁଥିଲା ଏଲିନାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ବସି କପେ ଚା' ପିଇବାକୁ । ହେଲେ ଏଲିନା ଦୌଡୁଥିଲା ଅଣନିଃଶ୍ୱାସୀ ହେଇ, କେବେ ମୁରୁଜ କେବେ ଝୋଟିଚିତା ପକେଇବାକୁ ।

ନୂଆ ଦାମ୍ପତ୍ୟରେ ଏଇ ଯେ ଅଭିଯାନ... ଅଜୟର ପ୍ରେମିକପଣ, ଆଉ ଏଲିନାର ଘରଣୀ ପଣିଆ, କେହି କାହାକୁ ଭେଟି ପାରୁ ନଥିଲେ ।

ଅଜୟ କହି ପାରୁନଥିଲା ଏଲିନାକୁ, ସବୁ କାମ ଛାଡ଼ି ଆସି ତା ପାଖରେ ବେଫିକର୍ ବସିବାକୁ । ପ୍ରେମିକମାନେ ବସି ପାରିବେ । ସମୟକୁ ହାତରେ ଧରି ଆଇସ୍‌କ୍ରିମ୍ ପରି ଖାଇ ପାରିବେ । ହେଲେ ସମୟ ଏବେ ଏଲିନା ଆଉ ଅଜୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନଉଚି ବୋଧହୁଏ । କେବେ ତାକୁ ଫୁର୍ କରି ଦିନ ଦିନ ମତୁଆଲା ହେଇ ବୁଲୁଥିବା ସେ ପ୍ରେମୀଯୋଡ଼ାଙ୍କୁ ଅବଶେଷରେ ସମୟ ନିଜ ସଂସାର ଘୁରୁଣୀରେ କଷିକରି ବାନ୍ଧି ଦେଇଛି ।

ଅଭିମାନରେ ଚିପୁଡ଼ି ଯାଉଥିଲା ଅଜୟର ପ୍ରେମିକପଣ । ଏଲିନା ଅଭିମାନ କରୁ ନଥିଲା । ସିଏ ଅଜୟ ଉପରେ ସିଧା ରାଗି ଯାଉଥିଲା । ପ୍ରେମିକା ଏଲିନା କେବେ ଭାବି ନଥିଲା ସ୍ତ୍ରୀ ହେବା ପାଇଁ ତାକୁ ପ୍ରେମିକା ପଦରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ।

ବାହାଘର ପରେ ତା ବୋଉ କହିଥିଲା, "ଅଜୟ ତୋ ସ୍ୱାମୀ ଏବେ । ଆଉ ଶାଶୁ ତୋ ମାଆ । ସେଇ ଅନୁସାରେ ନିଜକୁ ଚଳେଇବୁ ।"

ବଡ଼ ହଁଟେ ମାରିଥିଲା ସେଦିନ ଏଲିନା । ବୁଝି ନଥିଲା ସେ ହଁ ସହିତ କେତେ କେତେ ଦାୟିତ୍ୱ ତା ମୁଣ୍ଡକୁ ଆସି ଯାଇଥିଲା ।

ଶୀତ ଆଉ ତା ପାଇଁ ରାସ୍ତାରେ ପାଦ ଗଣି ଚାଲୁ ଚାଲୁ ଗରମ ପକୋଡ଼ା ଖାଇବାର ଶୀତ ନଥିଲା । ଏ ତ ସାଂସାରିକ ଶୀତ । ଏ ଶୀତରେ ଓଡ଼ିଆ ନାରୀଟିଏ ପାଇଁ ରାତି, ଭୋର୍, ମୁରୁଜ, ହବିଷ, ଝୋଟି, ପିଠା, ପୂଜା ସବୁ ଗୋଟେ ପରେ ଗୋଟେ ସଜଡ଼ା । ସେଠି ଅଜୟ କାହିଁ ନା ଅଜୟର କାନ କୁହା କବିତା କାହିଁ ?

କାର୍ତ୍ତିକର ହବିଷ ଆଉ ମୁରୁଜ ପକା ନ ସରୁଣୁ ମାର୍ଗଶିର ଗୁରୁବାର ଆରମ୍ଭ । ମହରଗରୁ ଯାଇ କାନ୍ତାରରେ ପଡ଼ିଲା ପରି ଅବସ୍ଥା । ବଳରାମ ଦାସଙ୍କୁ ମନେମନେ ଗାଳି ଦେଉଥିଲା ଏଲିନା । ଓଡ଼ିଆ ହେଇଥିବାରୁ ନିଜକୁ ନିଜେ ଧିକ୍କାର ବି କରୁଥିଲା । ଥୁରୁଥୁରୁ ଶୀତରେ ଯେତେବେଳେ ଅଜୟ ଉଷୁମ କମ୍ବଳ ଭିତରେ ପଶି ପରଦା ଖୋଲି କଅଁଳ ଖରାରେ ଅଳସ ଭାଙ୍ଗୁଥିବ,ସିଏ ଅଧାରାତିରୁ ଉଠି ଘରସାରା ଝୋଟିଚିତା ଲେଖି, ଲକ୍ଷ୍ମୀବ୍ରତ କରି ଭୋଗ ଲଗଉଥିବ । ସେଥିରେ ପୁଣି ଶେଷ ଗୁରୁବାର ଆସିଲେ ମଣ୍ଡା, ଚିତଉ, ଖିରି କରି ଚାରି ପ୍ରହର ଧୂପ ଲଗାଅ । ଶୀତଦିନ ସାରା ଓଷାବ୍ରତ ତା ପରକୁ ତାପର ଖଞ୍ଜା । କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ ସାରା ହବିଷ, ନିରାମିଷ ଖାଇ, ବାହାରେ ନ ଖାଇ ମଣିଷ ଅଧା ସନ୍ତୁଳି ହେଇ ଯାଇଥିଲା । ଏବେ ପୁଣି ମାର୍ଗଶିରର ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା । ଅଜୟ ଏସବୁ କିଛି ବୁଝେ ନାହିଁ । ତାର ନଅଟା ବେଳକୁ ଖାଇବା ଆଉ ଟିଫିନ୍ ତିଆରି ହେଇ ସଜଡ଼ା ଥିବା ଦରକାର ମାନେ ଦରକାର । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଶ୍ଚିମରେ ଉଦୟ ହେଲେ ବି ତାକୁ ଏଇ କଥାରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହଣୀୟ ନୁହେଁ । ବେଳେବେଳେ ଏଲିନା ଦେହ ଖରାପ ହେଲେ ଶାଶୁ ବିଚାରୀ ସକାଳୁ ଗାଧୋଇ କରି ଅଜୟ ପାଇଁ ଖାଇବା ବନେଇ ଦିଅନ୍ତି । ହେଲେ ଦିନେ ବି ପୁଅକୁ କହନ୍ତି ନାହିଁ ବାହାରେ ଖାଇ ଥରେ ଅଧେ ଚଳେଇ ନେବାକୁ । ମନେମନେ ବହୁତ ବିରକ୍ତ ହୁଏ ଏଲିନା । ମଣିଷ ନା ଯନ୍ତ୍ର ସେମାନେ ! କଣ ପାଇଁ ପରିବାରରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନଙ୍କୁ ହିଁ ସବୁ ସହି କରି ମରି ପଡ଼ି କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଏ ? ସେଥିରେ ପୁଣି ଖାଇବା, ବ୍ରତ କରିବା ସବୁରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ କଡ଼ାକଡ଼ି ନିୟମ । ମାର୍ଗଶିର ମାସରେ ଗୁରୁବାର ଘରଦ୍ୱାର ସବୁ ସ୍ନାନପବିତ୍ର ହେବ, କିନ୍ତୁ ବୁଧବାର ଅଜୟ ଆଇଁଷ ନହେଲେ ଖାଇବେନି । ପୁଣି ସଦ୍ୟ କାର୍ତ୍ତିକ ସରିଛି ।

ଶାଶୁ ନିଜେ କହିଲେ, "ଆରେ ପୁଅ ମୋର ମାସେ ହେଲାଣି ଆଇଁଷ ଖାଇନି । ଆଜି ମାଛ ହେଲେ ଆଣି ରୋଷେଇ କର ।" ଏଲିନା ପୁଣି ଚିଡ଼ିଗଲା

ଏଲିନା ଭାବୁଥିଲା ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ରହି ବି ତାକୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅଧିକ ନିଷ୍ଠା କାଷ୍ଠାରେ ସବୁ କରିବାକୁ ପଡୁଚି । ଆଉ କାହା ଉପରେ ରାଗିବ ସିଏ? ତେଣୁ ମନେମନେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ଲେଖିଥିବା ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ଉପରେ ଗରଗର ଡାକୁଥିଲା । ଇତିହାସ ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଯାଏଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ଲେଖା ହେଇନଥିଲା । ତା ମାନେ ବଳରାମ ଦାସ ହିଁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିରେ ଟିକେ ଶୋଇବାକୁ ନଦେବାକୁ ଏଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ଲେଖିଥିବେ । ଏବେ ନିହାତି ଜଣେ ପାଞ୍ଚଟା ସୁଦ୍ଧା ଘର ସଫା କରି ଚିତା ଲେଖି ପୂଜା କରି ସାରିବାକୁ ପଡ଼ି । ନହେଲେ ଶାଶୁ ଉଠି ବିରକ୍ତ ହେବେ । ଶାଶୁ କହିଥିଲେ ଛଅଟା ପୂର୍ବରୁ ସିଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ପଢ଼ନ୍ତି । ଏଲିନା ନିଜ କାମ ସାରି ଅପେକ୍ଷା କରିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ମନେମନେ । ମାଛ ଖାଇବା ପାଇଁ ତାର ଯେ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା ସେ କଥା ନୁହଁ, ହେଲେ ଖାଇ ସାରିଲା ପରେ ପୁରା ରୋଷେଇ ଘରକୁ ତାକୁ ହିଁ ଧୋଇଧାଇ ସଫା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ରାତି ପାହିଲେ ମାର୍ଗଶିର ଗୁରୁବାର । ଅନ୍ଧାରରୁ ଉଠି ଗାଧେଇ ଝୋଟି ଦେବା ବେଳେ ପଞ୍ଜରା ହାଡ଼ ଥରି ଯାଉଥିବ, ଆଉ ଅଜୟ ଆରାମରେ କମ୍ବଳ ଭିତରେ ଶୋଇ ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରୁଥିବ । ହେଲେ କରିବ ବା କଣ? ସଂସାର ନାମକୁ ରୁକୁଣା ରଥରେ ସାରଥୀ ହେଇଛି ଯେତେବେଳେ, ମରିପଡ଼ି ସବୁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନହେଲେ କୁସଂସ୍କାରୀ, ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭଳି ପ୍ରଶଂସାରେ ତାର ପ୍ରସିଦ୍ଧି ହେଇଯିବ ।

ଏସବୁରେ ଏଲିନାକୁ ଅଜୟର ସେଇ ପ୍ରେମ ଛଳଛଳ କଥା କଣ୍ଟା ଫୋଡ଼ିଲା ପରି ଲାଗୁଥିଲା । ଯେବେ ସିଏ ଭୋର୍ ଚାରିରୁ ଉଠି କାମ କରି କରି ଆକ୍ତାମାକ୍ତା ହେଇଯାଇଥିବ, ନିଜ ଅଳସ ଭାଙ୍ଗି ଅଜ ଉଠିବ । ଉଠିଲା ମାତ୍ରେ ଏଲିନା ହାତର ଚା' ଦରକାର ଆଉ ପାଖରେ ଏଲିନା ବସିବା ଦରକାର । ଏପଟେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରେସର୍ କେତେ ସିଟି ମାରିଲା, ଶାଶୁଙ୍କୁ କଣ ଦରକାର- ଏସବୁକୁ କାନ ଡେରିଥିବ ଏଲିନା । ଆଉ ତାରି ଭିତରେ ଯଦି ଅଜୟର କିଛି ରସିକିଆ କଥା ନଶୁଣି ପାରିଲା, ସରିଲା । ଦିନସାରା ମୁହଁ ଫୁଲା । ଅତି ବେଶୀରେ କହିବେ, "ତୁମେ ବଦଳି ଗଲଣି ଲୀନା! ମୁଁ ଆଉ ତୁମର ପସନ୍ଦ ନୁହଁ ବୋଧେ । ମୋ ଠୁ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ତୁମେ ପ୍ରେସର୍ କୁକରକୁ ଦଉଚ..."

ଏସବୁ ଶୁଣି ଏଲିନାକୁ ଆହୁରି ରାଗ ଲାଗେ । ଅଜୟକୁ ଚିହ୍ନିବାରେ ଭୁଲ୍ କରି ଦେଇଛି ବୋଧେ ସିଏ । କି ଦୁଇପଟିଆ ଲୋକ ମ! ଯଦି ନିରୁତା ପ୍ରେମ ଦରକାର, ଦିନେ ହେଲେ ମୁହଁ ଫିଟାଇ କହୁ ନାହିଁ କି- ନା ଲୀନା! ଏତେ କଷ୍ଟ କରନି । ଯେତିକି ସମ୍ଭବ କର ।

କାହିଁ ଦିନେ ହେଲେ ମାଆଙ୍କୁ କହୁନାହିଁ- ଥାଉ ମାଆ! ଲୀନା ସେତିକି କରୁ । କେତେ ଆଉ କାମ କରିବ । ସବୁ ପର୍ବ ପାଳିବ । ରୋଷେଇ ଘରେ ଅଲଗା ଅଲଗା ନିରାମିଷ, ଅରୁଆ, ଆଇଁଷ ରାନ୍ଧିବ । ଏତେ ସବୁ କିଏ କରୁଛି ଆଜିକାଲି?

ଓଲଟି ଏସବୁ ପାଇଁ ଅଜୟ ଭିତର ଓଡ଼ିଆତ୍ୱ ଅଧିକ ଜାଗି ଉଠେ । କେଉଁଦିନ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଆସୁ ଆସୁ କୁହେ, ଆରେ ଆଜି କଣ ଏଯାଏଁ ଚିତା ପଡ଼ିନି, କାଲି ଗୁରୁବାର ପରା! କ'ଣ ଲୀନା ମଣ୍ଡା କରିବ ନା ଚକୁଳି! ବେଳେବେଳେ ଏଲିନା ଭାବେ ଅଜୟ ନାମରେ ଦୁଇଜଣ ଅଛନ୍ତି ତା ପାଖରେ । ଜଣେ ଶାଶୁଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ସଂସ୍କାରକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଥିବା ସୁନା ପୁଅ । ଆଉ ଜଣେ ଅଜୟ, ଭିତରେ ଲୁଚିଥିବା ଅଜୟ, ଯିଏ ଏଲିନାକୁ ଏକା ପାଇଲେ ହିଁ ମୁହଁ

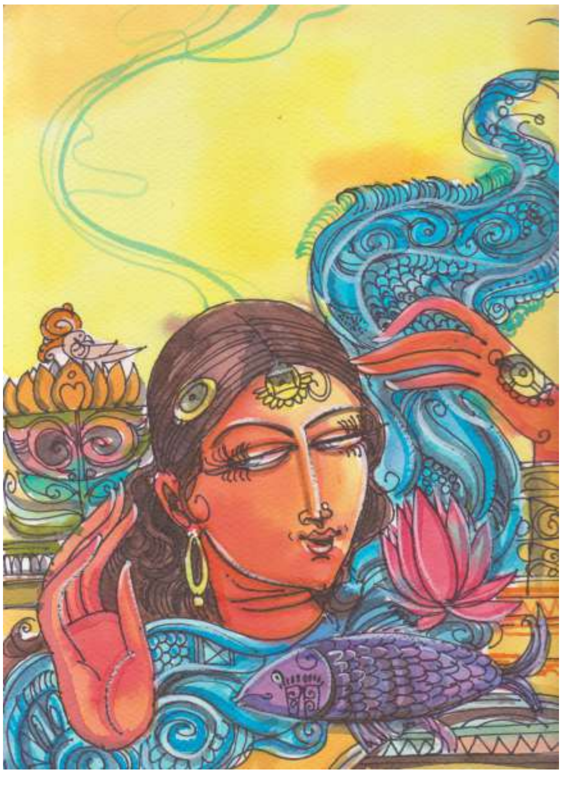

କାଢ଼େ । ଆଉ ଏଲିନା ଉପରେ ତାଙ୍କର ପ୍ରେମିକତ୍ୱ ଜାହିର୍ କରେ ।

ଏଲିନା ଭାବୁଥିଲା ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ରହି ବି ତାକୁ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଅଧିକ ନିଷ୍ଠା କାଷ୍ଠାରେ ସବୁ କରିବାକୁ ପଡୁଚି । ଆଉ କାହା ଉପରେ ରାଗିବ ସିଏ? ତେଣୁ ମନେମନେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ଲେଖିଥିବା ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ଉପରେ ଗରଗର ଡାକୁଥିଲା । ଇତିହାସ ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଚଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଯାଏଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ଲେଖା ହେଇନଥିଲା । ତା ମାନେ ବଳରାମ ଦାସ ହିଁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତିରେ ଟିକେ ଶୋଇବାକୁ ନଦେବାକୁ ଏଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ଲେଖିଥିବେ । ଏବେ ନିହାତି ଜଣେ ପାଞ୍ଚଟା ସୁଦ୍ଧା ଘର ସଫା କରି ଚିତା ଲେଖି ପୂଜା କରି ସାରିବାକୁ ପଡ଼ି । ନହେଲେ ଶାଶୁ ଉଠି ବିରକ୍ତ ହେବେ । ଶାଶୁ କହିଥିଲେ ଛଅଟା ପୂର୍ବରୁ ସିଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ପଢ଼ନ୍ତି । ଏଲିନା ନିଜ କାମ ସାରି ଅପେକ୍ଷା କରିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ଶାଶୁ କଣ ଏଯାଏଁ ଉଠୁ ନାହାଁନ୍ତି ।

"ମା, ମା! ଉଠନ୍ତୁ ସାଢ଼େ ପାଞ୍ଚ ବାଜିଲାଣି । ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ପଢ଼ିବେ ପରା । ଗରମ ପାଣି କରି ଦେଇଛି । ଗାଧେଇ ପଡ଼ନ୍ତୁ ।"

ତଥାପି ମାଆ ଶୁଣିଲେନି । ପାଖକୁ ଯାଇ ଦେଖେ ତ ଶାଶୁ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ଶୋଇଥିଲେ ।

"ମୋର ବହୁତ ମୁଣ୍ଡ ବିନ୍ଧୁଛି ଏଲି । ତୁ ପଢ଼ିଦେ ଟିକେ ।"

କିଛି ମୁଣ୍ଡ ବିନ୍ଧୁ ନଥିବ । ଖାଲି ରେଜେଇରୁ ବାହାରି ବେନି ଆଉ ପୁରାଣ ପଢ଼ିବେନି ବୋଲି ଏତେ ବାହାନା । ମନେମନେ ବିରକ୍ତ ହେଇ ଏଲିନା ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲା । ଥାକରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ କାଢ଼ି ପଢ଼ି ବସିଲା । ଝିଅ ବେଳେ ବୋଉ ପଢ଼ିଦିଏ । ବାହାଘର ପରେ ଶାଶୁ ପଢ଼ିବେ କହିଥିଲେ । ସିଏ ଖାଲି ଶୁଣିଛି, ଟିଭିରେ ଦେଖିଚି, ହେଲେ ନିଜେ ପୁରାଣ ପଢ଼ିବା ଆଜି ପ୍ରଥମଥର ।

ନମସ୍ତେ ନମସ୍ତେ ମାଗୋ ସାଗର ଦୁଲଣୀ...

ପଢ଼ି ଚାଲିଥିଲା ସିଏ ଜାଣିଥିବା ସୁରରେ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପାଖରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଳି କରୁଥିଲେ ନଗ୍ର ବୁଲିଯିବା ପାଇଁ । ଏଲିନାକୁ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ ସମାଜ, ଯେଉଁଠାରେ ଠାକୁରାଣୀ ମଧ୍ୟ ବାହାରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ମାଗନ୍ତି । ବଳରାମ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଉପରେ ରାଗିଗଲେ ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଘରେ ପାଦ ଦେଇଥିବାରୁ । ଏଲିନାକୁ ଦେଖା

ଯାଉଥିଲା ଜାତି ପ୍ରଥାରେ ବୁଡ଼ି ଥିବା ସମାଜ । ଆଗେଇ ଚାଲିଥିଲା ପୁରାଣ, ବଢ଼ି ଚାଲିଥିଲା ଏଲିନାର ଦ୍ୱେଷ । ଜଗନ୍ନାଥ ପରା ଜଗତ ଠାକୁର । ହେଲେ ଏ କଣ ? ଅଜୟ ପରି ଜଗନ୍ନାଥ ବି ନିଜ ବଡ଼ ଭାଇ ପାଖରେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ତୁଚ୍ଛ କରିଦେଲେ ? ଟିକିଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପାଇଁ କହିଲେନି !

ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂରାଣର ସେଇ ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନକୁ ନିଜ ଜୀବନରେ ଥାପି ଦେଉଥିଲା ଏଲିନା । ଝଣଝଣ ହେଇ ଲୁହ ବାହାରି ଯାଉଥିଲା ତା ଆଖିରୁ । ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଦୁଃଖ ସିଏ ଠିକ୍ ବୁଝି ପାରୁଥିଲା । ପୁରୁଷ ଜାତି ହିଁ ଏମିତି ବୋଧେ । ଖାଲି ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଏକାବେଳେ ପ୍ରେମିକ ବୋଲି ଦେଖେଇ ହେବେ । ହେଲେ ସଂସାର ଆଗରେ ଠେଲି ଦେବେ ଧୂଳି ପରି । ବଳରାମ ଦାସ ବି ସେଇ ପୁରୁଷପ୍ରଧାନ ସମାଜର ଆଉ ଏକ ସୂତ୍ରଧର, ଏଲିନା ଅଭିମାନ ଆଉ ହତାଶାବୋଧରେ ଉଜୁଡ଼ି ଯାଉଥିଲା । ଏକ ସୁରରେ ପଢ଼ି ଯାଉଥିଲା....

ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ କିନ୍ତୁ ଗଲେ ନାହିଁ ନିଜ ପିତାପୁରକୁ, ବରଂ ଏକ ଘର ତୋଳି ଏକା ରହିଲେ ନିଜ ଦାସୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ । ହଠାତ୍ ଏଲିନାକୁ ଲାଗିଲା କିଛି ଅଲଗା । ପନ୍ଦର ଶହ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବଳରାମ ଦାସ ଓଡ଼ିଆଣୀମାନଙ୍କୁ କହୁଥିଲେ ଜଣେ ନାରୀର କାହାଣୀ ଯିଏ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ଥିଲେ । ସ୍ୱାମୀ ଘର ଛାଡ଼ିଦେଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଜୀବନ ଚାଳିବା ପାଇଁ ବାପଘରକୁ ଗଲେ ନାହିଁ । ଆଖିରୁ ଲୁହକୁ ପୋଛି ଦେଲା ଏଲିନା । ନୂଆ କିଛି ପାଇଥିବା ପରି ଏକା ନିଃଶ୍ୱାସରେ ପୁଣି ପଢ଼ି ଚାଲିଲା... ।

ଏ କଣ ? ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ସେ ସମୟରେ କହୁଛି ଜଣେ ନାରୀ କିପରି ପୁରୁଷର ଅହଂ ଭାଙ୍ଗିପାରେ । ଜଗତକର୍ତ୍ତା ଦୁଇଜଣ ବାରଦ୍ୱାର ଶୁଣ୍ଢିପିଣ୍ଡା ହେଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମାଆ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଲେ । ସିଏ ଯଦି ଏବେ ଅଜୟଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଏ, ଅଜୟ କଣ ଆଉ ଅଜୟ ହେଇ ରହିବ ? ଅନ୍ୟମନସ୍କ ବେଖିଆଲି ଆଉ ଅସଜଡ଼ା ଅଜୟଟିଏ ହେଇ ବୁଲିବ ସିଏ । ଉପରେ ନହେଲେ ବି ଭିତରେ ଏଲିନାକୁ ହିଁ ଖୋଜୁଥିବ । ହଠାତ୍ ଜଗନ୍ନାଥ ଅସହାୟପଣ ଆଉ ଅଜୟର ଅସହାୟପଣ ଉପରେ ଦୟା ଆସିଲା ଏଲିନାର । ନାରୀ ଦୃଢ଼ମନା ହେଲେ ସମାଜରୁ ଜାତିପ୍ରଥା ପରି କଳଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଦୂରେଇ ଦେଇପାରେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ସେୟା କରିଲେ । ତାଙ୍କ କଥା ହିଁ ରହିଲା-

"ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚଣ୍ଡାଳୁଯାଏଁ ଖିଆ ଖୋଇ ହେବେ
ପ୍ରସାଦ ଖାଇଁଣ ହତା ମୁଣ୍ଡରେ ପୋଛିବେ ।"

ଏମିତି ଏକ ପଦ ଲେଖିବା ପାଇଁ ବଳରାମ ଦାସଙ୍କୁ ବୋଧେ ଦୁଇ ତିନିଶହ ବର୍ଷ ଆଗକୁ ଭାବିବାକୁ ପଡ଼ିଥିବ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳରାମ, ଶ୍ରୀୟା ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଏମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବଳରାମ ଦାସ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିକୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ନାରମାନଙ୍କୁ ଯୁଗ ଯୁଗର କଥା ଶିଖେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଏଲିନାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ ଆଉ ବଳରାମ ଦାସଙ୍କ ଉପରେ ଆଉ ରାଗ ନଥିଲା । ବରଂ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭକ୍ତି ଆଉ ଆବେଗରେ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁ ଯାଉଥିଲା । ଏବେ ସିଏ କେବଳ କର୍ମରେ ନୁହେଁ ବରଂ ହୃଦୟରୁ ଖାଣ୍ଟି ଓଡ଼ିଆଣୀ ହେଇ ଯାଇଥିଲା ।

ବାସ୍ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଗଲା ତା ମନରେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ବିଜୟ ହେଲା । ଏବେ ମଧ୍ୟ ସୁଗୃହିଣୀ ବୋଲି ଏଲିନାର ନାଁ ଡାକ । ହେଲେ ସେଠି ଜଗନ୍ନାଥ ଭାଇ ଆଉ ସ୍ତ୍ରୀ ମଝିରେ ପଡ଼ି ଯେଉଁ କଷ୍ଟ ପାଇଲେ । ଆଉ ଏବେ ଶାଶୁ ଆଉ ଏଲିନା ମଝିରେ ରହି ଅଜୟ ଯେଉଁ କଷ୍ଟ ପାଉଛି, ସେସବୁର କାହାଣୀ କେବେ ଲେଖା ହେବ ? ସେ କଷ୍ଟ କଣ କଷ୍ଟ ନୁହେଁ !

ବାର୍ଷିକ ଗ୍ରାହକ ହୁଅନ୍ତୁ
ଘରେ ବସି ରେବତୀ ପାଆନ୍ତୁ

ରିହାତି ୧୭%

ବାର୍ଷିକ ଗ୍ରାହକ ଯୋଜନା

- ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଟ.୫୦୦.୦୦ (ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା), ଡାକଖର୍ଚ୍ଚ ୨୪୦.୦୦ ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ । ସମୁଦାୟ ୭୪୦.୦୦ ଟଙ୍କା ପଠେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ପତ୍ରିକା ରେଜିଷ୍ଟାର୍ଡ ଡାକ (ନିରାପଦ ଡାକ ବ୍ୟବସ୍ଥା)ରେ ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବ । ସାଧାରଣ ଡାକରେ ପତ୍ରିକା ପଠାଯାଏ ନାହିଁ ।
- ବାର୍ଷିକ ଦେୟ 'ରେବତୀ ମିଡିଆ ହାଉସ ପ୍ରା. ଲିଃ.' ନାମରେ ଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ ପଠାଇବେ ।
- ନିଜର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡାକ ଠିକଣା, ପିନ୍‌କୋଡ୍ ନମ୍ବର ଏବଂ ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବର ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବରର ହ୍ୱାଟ୍‌ସ୍‌ଆପ୍‌କୁ ପଠାଇବେ ।
- ଟଙ୍କା ପେଁଠ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ ବ୍ୟାଙ୍କ ରିସିପ୍‌ଟି ଆମକୁ ପଠାଇବେ ।

ଯୋଗାଯୋଗ : ରେବତୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମନ୍ଦିର ପାଖ, ଓଟି ରୋଡ୍, ବାଲେଶ୍ୱର-୧, ଫୋନ : ୭୦୦୮୮୪୫୯୨୦

Bank Details
Benificiary Name : Rebati Media House Pvt Ltd.
Bank Name : HDFC BANK (India), Balasore
Account No : 50200033907121
IFSC Code : HDFC0000366

www.rebatee.in
୪୦/-
ରେବତୀ
ଆମ ମାଟିର ସ୍ୱର

ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆ

ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ଓଡ଼ିଆଣୀ

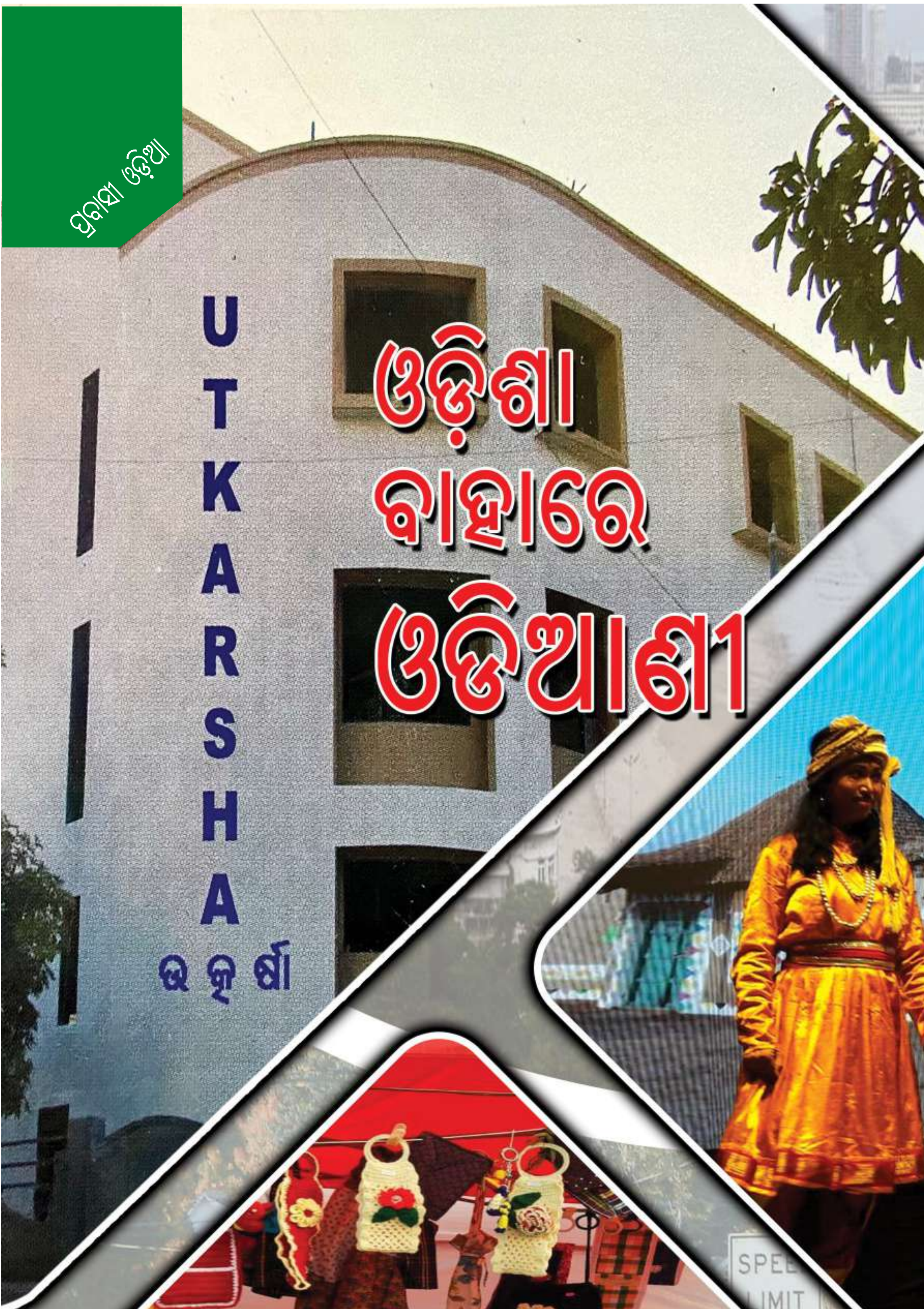

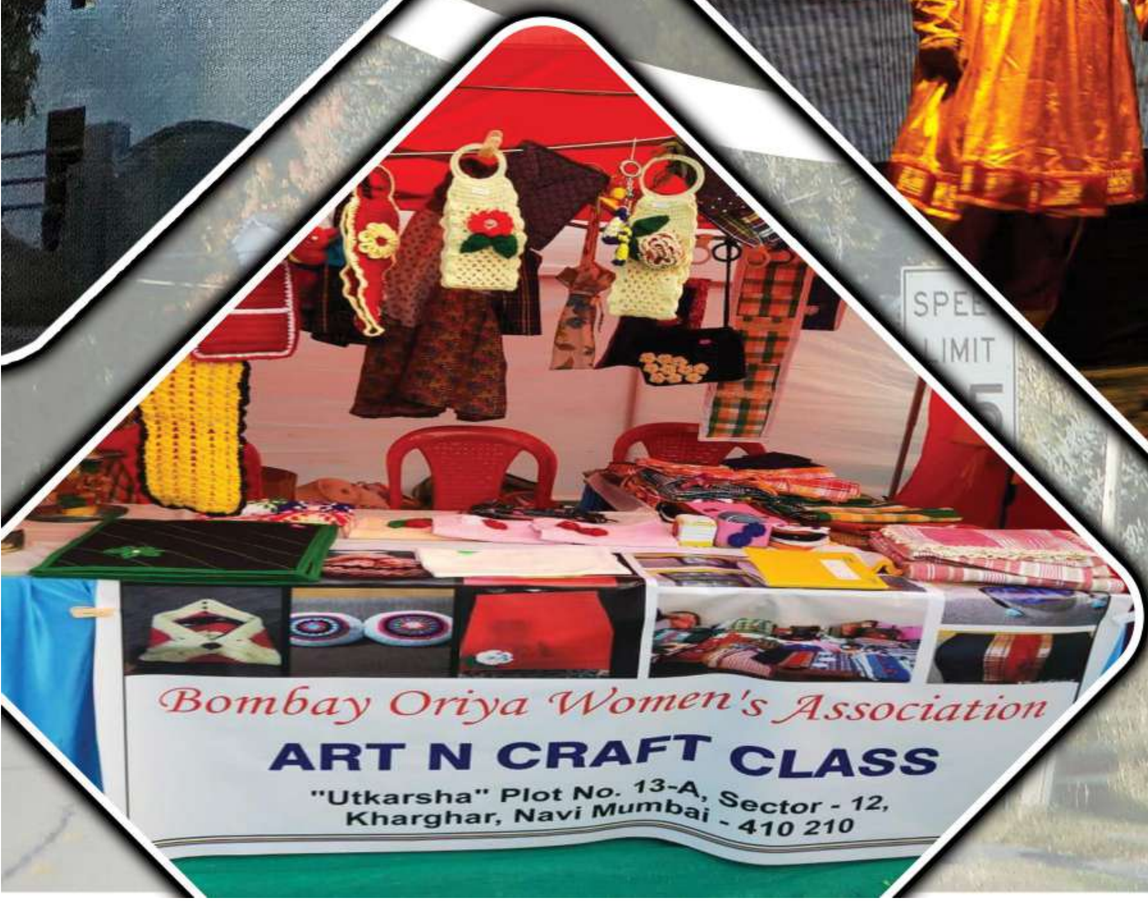

ବୋଆ
ମହାନଗରୀରେ ଓଡିଆଣୀ

କମଳା ଶତପଥୀ
୧୨ ଆଟ୍‌ଲାଣ୍ଟା ସିଏଚ୍‌ଏସ୍, ପ୍ଲଟ୍ ନଂ-୨୯, ସେକ୍ଟର-୪୦,
ନେରୁଲ୍, ନବୀ ମୁମ୍ବାଇ-୪୦୦୭୦୬
ଫୋନ : ୯୩୨୦୬୨୩୬୨୨

ଫଟୋ ସୌଜନ୍ୟ : ଲେଖିକା

ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ଓଡ଼ିଆମାନେ ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ପ୍ରବାସୀ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିଥାନ୍ତି। ଏମିତିକି ଦେଶ ବାହାରେ ମଧ୍ୟ ବହୁ ଓଡ଼ିଆ ବସବାସ କରିଥାନ୍ତି। ମୁଖ୍ୟତଃ ଦେଖାଯାଏ, ଦୂରରେ ଥାଇ ସେମାନେ ଯେଉଁସବୁ କଥାକୁ ନିଜ ମାଟିରେ ଅନୁଭବି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେମାନେ ପ୍ରବାସରେ ସଂଘ ବା ଓଡ଼ିଆ ସମାଜ ଗଠନ କରି ମନର ଆନନ୍ଦକୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି। ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି, ପର୍ବପର୍ବାଣି ଠାରୁ ଦୂରରେ ଥିବା ଏଇ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାର ଏକ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ପ୍ରୟାସ ଆରମ୍ଭ କରୁଛି 'ରେବତୀ'। ସେମାନଙ୍କୁ ରେବତୀ ସହ ଯୋଡ଼ିବାର ଏ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିଶ୍ଚୟ ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଫଳପ୍ରଦ ହେବ, ଆମର ବିଶ୍ୱାସ।

▲ ଲେଖିକା କମଳା ଶତପଥୀ

ଦେଶର ପ୍ରତିଟି କୋଣରେ ଆଜି ଓଡିଆଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଆଶାତୀତ ଭାବେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବଢିବାରେ ଲାଗିଛି । ଠିକ୍‌ରେ ହିସାବ ଲଗେଇ ନପାରିଲେ ବି ମୁମ୍ବଇ, ନବି ମୁମ୍ବଇ ଆଉ ଥାନେ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଖାପାଖି ପାଞ୍ଚରୁ ଦଶ ଲକ୍ଷ ଓଡିଆ ପରିବାର ରହୁଥିବାର ଅନୁମାନ କରାଯାଏ । ଆଉ ଏହି ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଡିଆମାନଙ୍କୁ ଏକାଠି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ବାଉନ୍ ତେପନ୍‌ଟି ସଂସ୍ଥା ସକ୍ରିୟ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ବର୍ଷ ତମାମ୍ କିଛି ନା କିଛି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ କରି ନିଜ ନିଜର ଓଡିଆତ୍ୱକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟିତ । କିନ୍ତୁ କେବଳ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ନେଇ, ମହିଳାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ମୁମ୍ବଇର ଏକମାତ୍ର ଓଡିଆ ସଂସ୍ଥା ହେଲା **'ବମ୍ବେ ଓଡିଆ ଓମେନ୍‌ସ୍ ଆସୋସିଏସନ୍'** ବା **'ବୋଆ'** ।

ମୁମ୍ବଇର ଓଡିଆ ଜନବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳ ଆଣ୍ଟପ୍ ହିଲ୍‌ରୁ ଦୀର୍ଘ ଅଠେଇଶ ବର୍ଷ ତଳେ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଆୟୋଜନରୁ ଦିନେ ଜନ୍ମ ନେଇଥିବା **'ବୋଆ'** ଆଜି ମୁମ୍ବଇରେ ନିଜର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛି । ମହାନଗରୀରେ ଓଡିଆମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ବହନ କରୁଥିବା ଏହା ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ସଂସ୍ଥା, ଯିଏ ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରୁଛି । ମହିଳାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂସ୍ଥାପିତ ଓ ପରିଚାଳିତ 'ବୋଆ' ପ୍ରବାସରେ ନିଜର ଭାଷା, କଳା, ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରଚାରପ୍ରସାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରଥମରୁ ବେଶ୍ ଯତ୍ନଶୀଳ । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ସମାଜସେବା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା, ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଷତମାମ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଛି ।

ଦଶ ବାରଟି ପରିବାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜାର ଆୟୋଜନରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଇଥିବା ଏକ ବନ୍ଧୁମିଳନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ୧୯୯୨ ମସିହାରେ ଏକ ସଂସ୍ଥା ରୂପେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଚାରିଟେବୁଲ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ୍ ଆକ୍ଟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହା ଧିରେ ଧିରେ ନିଜର କାୟା ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଆଜି ଏହାର ସଦସ୍ୟାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସହସ୍ରାଧିକ । ଏହି ସଂଖ୍ୟା ଦିନ ପ୍ରତିଦିନ ବଢିବାରେ ଲାଗିଛି । କିଛି ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟା କାଳକ୍ରମେ ମୁମ୍ବଇ ଛାଡି ଚାଲିଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଇଛନ୍ତି ସତ, ହେଲେ ତାଙ୍କର ସଦସ୍ୟତା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି । ବିଗତ କିଛି ବର୍ଷରୁ ଏହା ମୁମ୍ବଇ ବାହାରକୁ ମଧ୍ୟ ଡେଣା ମେଲି ସାରିଲାଣି । ଦିଲ୍ଲୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ସମ୍ବଲପୁରରେ ଏହାର ଶାଖା ଖୋଲିଛି । ସେହି ଏକା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଡିଆ ଓମେନ୍‌ସ୍ ଆସୋସିଏସନ୍‌ର ସଦସ୍ୟାମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ।

କେବଳ ସଦସ୍ୟାମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନୁହେଁ, ଅନେକ ଲୋକହିତକର କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ନିଜ ପରମ୍ପରା, ସଂସ୍କୃତିକୁ ପ୍ରବାସୀ ଓଡିଆଙ୍କ ଭିତରେ ଜୀବିତ ରଖିବାରେ **'ବୋଆ'** ଆଜି ବହୁତ ଆଗରେ । 'ବାର ମାସରେ ତେର ପର୍ବ' ପରି ଓଡିଆ ଘରର ଅଧିକାଂଶ ପର୍ବପର୍ବାଣିକୁ ବେଶ୍ ଆଡମ୍ବର ସହକାରେ ପାଳନ କରାଯାଏ, ଯୋଉଥିରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ବହୁତ ପରିବାର ଆଗ୍ରହରେ ଆସିଥାନ୍ତି । କୁଆଁର ପୁନେଇଁ, ଡଙ୍ଗାଭସା, ଛାଡଖାଇ, ପଣାସଂକ୍ରାନ୍ତି, ଦଶହରା, ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ହଳଦୀ କୁଙ୍କୁ (ମରାଠୀ ମାନଙ୍କ ପର୍ବ), ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା, ସାବିତ୍ରୀବ୍ରତ ଆଦି ପର୍ବ **'ବୋଆ'** ପାଳନ କରେ । ରଥଯାତ୍ରା ସମୟରେ ମାଉସୀ ମା'ର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପୋଡପିଠା ଅର୍ପଣ କରିଥାଏ । ଗାନ୍ଧି ଜୟନ୍ତୀ ଆଉ ଏକ୍ସ ମାସ୍‌ରେ ଅନାଥାଶ୍ରମର ପିଲାଙ୍କୁ ଖେଳକୁଦ, ନାଚଗୀତ କରେଇ ଉପହାର ବଣ୍ଟନ କରେ । କୁର୍ଲା ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଓଡିଆ ସ୍କୁଲ୍‌ର କିଛି ଗରିବ ଆଉ ମେଧାବୀ ପିଲାଙ୍କ ପାଠପଢା ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିଥାଏ **'ବୋଆ'** । ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ପ୍ରୌଢଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବି ଦୁଇ ବର୍ଷ କାଳ **'ବୋଆ'**ର ସଦସ୍ୟାମାନେ ତୁଲେଇଥିଲେ । ତା' ସହିତ ଦେଶ ତଥା ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସମୟରେ ବି **ବୋଆ**ର ସଦସ୍ୟାମାନେ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗେଇଛନ୍ତି ଅନେକ ଥର । ବିଗତ ବର୍ଷର ଫୋନି ବାତ୍ୟା ପରେ ପୁରୀର ଏକ ଗାଁକୁ ଯାଇ ଚାଉଳ, ଅଟା, ପଲିଥିନ୍ ଆଦି ବଣ୍ଟନ କରିକି ଆସିଥିଲେ **'ବୋଆ'**ର ସଭାପତି ଡକ୍ଟର କାନନୀକା ତ୍ରିପାଠୀ ।

ସମାଜସେବା ସହିତ ସାଂସ୍କୃତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ **ବୋଆ**ର ନାଁ ଆଜି ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚରେ । ନିଜ ବିଲ୍‌ଡିଙ୍ଗ୍ 'ଉତ୍କର୍ଷା'ରେ ଓଡିଶୀ ଓ କଥକ ନୃତ୍ୟର ଶିକ୍ଷା ସହିତ ବଲିଉଡ୍ ଡ୍ୟାନ୍‌ସ୍ କ୍ଲାସ୍ ବି ଚାଲିଛି । ଉଭୟ ଓଡିଆ ଓ ଅଣଓଡିଆ ପିଲା ଏଠିକୁ ନାଚ ଶିଖିବାକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଏହାର ବାର୍ଷିକୋତ୍ସବରେ ଓଡିଶୀ ନୃତ୍ୟଗୀତ ଆଧାରିତ ନୃତ୍ୟନାଟିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ, ଯାହା ଦର୍ଶକଙ୍କ ମନଛୁଆଁ ହେଇଥାଏ । ଏତିକି ବର୍ଷ ଭିତରେ ସଂସ୍ଥା ଚଉଦଟି ନୃତ୍ୟନାଟିକା ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିଛି, ଯାହାର ଲେଖକ ହେଲେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଓଡିଆ ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀ ତଥା ସୁସାହିତ୍ୟିକ ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିପାଠୀ । କେବେ କେବେ ଓଡିଆ ଘରର ପରିବେଶ ଉପରେ ଆଧାରିତ ସାମାଜିକ ନାଟକ ମଧ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରାଯାଏ । ଦଶହରା, କୁଆଁର ପୁନେଇଁ ସମୟରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାସ୍ୟରସାତ୍ମକ ନାଟକ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରାଯାଏ, ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ମନୋରଂଜନର ସାଧନ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଏକ ପାରିବାରିକ ସଂସ୍ଥା ହେଇଥିବାରୁ **'ବୋଆ'**ର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପିଲା ଠାରୁ ବୟସ୍କଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରତିଭା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥାନ୍ତି ।

ବିଷୁବ ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ଓଡିଆ ନବବର୍ଷର ସ୍ୱାଗତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଥିବା ଓଡିଆ ଘରର ପିଠାପଣା, ଛତୁଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ବର୍ଷସାରା ଲୋକମାନେ ଅପେକ୍ଷାରେ ରୁହନ୍ତି । ବିଗତ କିଛି ବର୍ଷରୁ ଏହି ଦିନଟିରେ ସଂସ୍ଥା ନିଜର ବାର୍ଷିକୋତ୍ସବ ପାଳନ କରିଆସୁଛି । ଏହାର ମୁଖପତ୍ର 'ତଅପୋଇ'ର ଶୁଭ ଉନ୍ମୋଚନ ଏହି ସମୟରେ କରା ଯାଇଥାଏ । ପ୍ରବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡିଆ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ କବି ସମ୍ମିଳନୀର ଆୟୋଜନ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାତୃଭାଷା ମନସ୍କ ହୋଇ ରହିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରାଯାଉଛି । ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତକଳାର ଶିକ୍ଷା ଦିଆ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇ ମହିଳାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଉଛି । ଏଥିରୁ ଆସୁଥିବା ଅର୍ଥକୁ ସଂସ୍ଥା ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ କରିଥାଏ ।

ବିଗତ ବାର ବର୍ଷରୁ ଦଶହରା ପୂଜାର ଆୟୋଜନ କରିଆସୁଛି **'ବୋଆ'** । ଷଷ୍ଠୀ, ସପ୍ତମୀ, ଅଷ୍ଟମୀ, ନବମୀରେ ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ବିଧିବିଧାନ ସହ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା, ହୋମଯଜ୍ଞ କରି ଦଶହରା ଦିନର ପୂଜା ଶେଷ କରି ବିସର୍ଜନ କରା ଯାଉଛି । ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ଲୋକେ ଆସିଥାନ୍ତି । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମନୋରଂଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ ହୁଏ । ଦିନରେ ପିଲା ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନପ୍ରକାରର ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରାଯାଇ ପୁରସ୍କୃତ ମଧ୍ୟ କରାଯାଉଛି । ପ୍ରବାସରେ ବି ପାର୍ବଣର ଉଲ୍ଲାସକୁ ସମସ୍ତେ ସମ ପରିମାଣରେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ।

ତେର ବର୍ଷରୁ ଡଙ୍ଗାଭସା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେଉଛି । ଏଥିପାଇଁ **'ବୋଆ'**ର ସଦସ୍ୟାମାନେ ପୂର୍ବଦିନରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅନ୍ତି କଦଳୀ ବାହୁଙ୍ଗାରେ ଡଙ୍ଗା ତିଆରି କରି । ଫୁଲ, ଦୀପ, କଟାଗୁଆ, ପାନ, ପଇସା ଇତ୍ୟାଦି ରଖି ତାକୁ ସଜାନ୍ତି । ଏସବୁକୁ ଭସେଇବାକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ପୂର୍ବରୁ ନିକଟରେ ଥିବା ହ୍ରଦ ପାଖରେ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି ଓଡିଆମାନେ । କିଛି ଅଣଓଡିଆ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଆନନ୍ଦ ଉଠେଇବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ପାଞ୍ଚ ଶହରୁ ଛଅ ଶହ ଲୋକ ଓଡିଶା ଶାଢି ଧୋତି

ବୋଆ : କିଛି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଶବ୍ଦ

☑ଡକ୍ଟର କାନନୀକା ତ୍ରିପାଠୀ,

ସଭାପତି, ବୋଆ

ଅଠେଇଶ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ବମ୍ବେ ଓଡିଆ ଓମେନ୍ସ ଆସୋସିଏସନ୍ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନ । ମୁମ୍ବଇ ଭଳି ମହାନଗରୀରେ ଏହାକୁ ସ୍ଥାପନା କରିବାର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଆଉ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ପ୍ରବାସରେ ରହୁଥିବା ପ୍ରତିଟି ଓଡିଆଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଏକାଠି କରିବା । ୧୯୯୨ ମସିହାରେ ଏହାକୁ ପଞ୍ଜିକରଣ କରାଗଲା । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ମୁମ୍ବଇ ଓଡିଆଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜ ପରିଚୟ ଦୃଢ କରିନେଲା । ଆମର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଲା ପ୍ରବାସରେ ଓଡିଆ କଳାସଂସ୍କୃତିକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବା । ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଓଡିଶାର ଅଧିକାଂଶ ପର୍ବପବାଣୀ ପାଳନ କରାଗଲା ଏବଂ ସେହି ଅବସରରେ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ 'ବୋଆ' ପ୍ରତି ଭଲପାଇବା ଆଉ ଆଗ୍ରହ ବଢେଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଧିରେ ଧିରେ ବହୁତ ଓଡିଆ ଲୋକ ମୁମ୍ବଇ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ମହିଳାମାନେ 'ବୋଆ'ର ସଦସ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ କରି ଏହାକୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିଚାଲିଲେ । କିଛି ବର୍ଷ ଭିତରେ ଆମେ ନିଜର ବିଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ବନେଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେଇଗଲୁ । ଖାର୍‌ଘର୍‌ରେ 'ଉତ୍କର୍ଷା' ନାମରେ ଆମର ସୋସିଓ-କଲ୍‌ଚରାଲ୍ ସେଣ୍ଟର୍‌ର ଗଠନ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଆମର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏହି 'ଉତ୍କର୍ଷା ଭବନ'ରେ ହିଁ ପାଳନ କରା ଯାଉଛି । ନିକଟରେ ଆମେ ଏକ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଛୁ, କ୍ୟାନ୍‌ସର୍ ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ସେଲ୍‌ଟର୍ ହୋମ୍ । ଏହା ସହିତ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍ଟ ଆଣ୍ଡ୍ କ୍ରାଫ୍ଟ କ୍ଲାସ୍ ବି ଆରମ୍ଭ କରିଛୁ, ଯାହା ଏବେ ବହୁତ ଲୋକପ୍ରିୟ ହେଇଯାଇଛି ।

☑ଶ୍ରୀମତୀ ପୁଷ୍ପା ଦାସ,

ଉପ ସଭାପତି, ବୋଆ

ବମ୍ବେ ଓଡିଆ ଓମେନ୍ସ ଆସୋସିଏସନ୍‌ର ଅଠେଇଶ ବର୍ଷର ଯାତ୍ରା କଥା ଭାବି ବସିଲେ, ସତରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆସୁନି ଯେ ଏଇ ଭିତରେ ଏତେ ଦିନ ମାସ ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି ! ଏଇ ତ ମନେ ପଡୁଛି ହାତଗଣତି କିଛି ମହିଳା ଆଣ୍ଟପ୍ ହିଲ୍‌ରେ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ । ପରିବା କିଣି, ହାତରେ ରାନ୍ଧି, ରାତି ଅନିଦ୍ରା ହୋଇ ମା'ଙ୍କୁ ସଜେଇ, ଘର ଘର ବୁଲି ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ କରି, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଡାକିହାକି ଏକାଠି କରିଥିଲୁ । କେତେ ଉତ୍ସାହ, କେତେ ଉଦ୍ଦୀପନା... ନିଜ ଭାଷାରେ କଥା ହେଉଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ପୂଜା କରିବା, ନାଚଗୀତର ଆସର କରିବା, ସବୁକିଛି ତ ଆରମ୍ଭ ହେଇଥିଲା ମଜାରେ ମଜାରେ ! ତା' ଭିତରେ ପୁଣି ଆସିଲା ମନକୁ - ସଂସ୍ଥାଟିଏ ଗଢିବା ! ମୁମ୍ବଇ ମହାନଗରୀରେ ନିଜ ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅବଗତ କରେଇବା ! ନିଜ ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରାର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରିବା !

କିନ୍ତୁ କେମିତି ହେବ ସେସବୁ ? ଏ ବିଶାଳ ଜନସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଆମେ ଅଟୁ ବା କ'ଣ ! କେତେ ବା ସାମର୍ଥ୍ୟ ! ତା' ସହିତ ମହିଳା ସଂସ୍ଥା ହେଲେ ସବୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ନିହାତି ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଯାଇ ନିଶ୍ଚୟ ଶେଷ ହେଇଯିବ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର !

କିନ୍ତୁ ମହିଳାଙ୍କ ମାନସିକ ଶକ୍ତି ଆଗରେ ସବୁ କଳ୍ପନା ଜଳ୍ପନା ହାର୍ ମାନିଲା । ଏକ ମନ ଏକ ପ୍ରାଣ ହୋଇ ଅଣ୍ଟା ଭିଡିଲେ ସମସ୍ତେ । ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ନିଜ କାନ୍ଧ ଉପରେ ଲଦି ଗଢିଦେଲେ ସଂସ୍ଥା: 'ବମ୍ବେ ଓଡିଆ ଓମେନ୍ସ ଆସୋସିଏସନ୍ସ୍' ବା 'ବୋଆ', ଯାହା ଆଜି ଅଠେଇଶ ବର୍ଷର ହୋଇସାରିଲାଣି । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ଯୋଉ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଆଖିରେ ସଜେଇ ଏହାର ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିରେ ଅନେକାଂଶରେ ସଫଳତା ବି ମିଳି ସାରିଲାଣି !

ବୋଆ : ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ ପାଳନ

କୁର୍ତ୍ତା ପିନ୍ଧି ଏକାଠି ହେବାର ଦୃଶ୍ୟ ବାସ୍ତବରେ ଖୁବ୍ ଦର୍ଶନୀୟ ହୋଇଥାଏ । ତୁଳସୀ ଚଉରା ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ମୂରୁଜ ପକାଯାଏ । କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସକାଳଟା ଚଳଚଂଚଳ ହୋଇଯାଏ ଓଡିଆ ମହକରେ । ହୁଳହୁଳି, ହରିବୋଲ, ଶଙ୍ଖନାଦ, ବାଣଫୁଟାରେ ପ୍ରକମ୍ପିତ ହୋଇଯାଏ ପୂରା ଅଞ୍ଚଳ ।

'ବୋଆ' ନିଜର ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ମହିଳାମାନଙ୍କ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ରହିଥିବା ପ୍ରତିଭା ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ । ଯାହା ଫଳରେ ରୋଷେଇଘରର ଚାରିକାନ୍ଥ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆଜି ଆମ ମହିଳାମାନେ ମଞ୍ଚରେ ନୃତ୍ୟ, ଗୀତ, ଅଭିନୟ ଆଦି ନିଜର ବିଭିନ୍ନ ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ଲୋକଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ଓ ସହଯୋଗ ବହୁତ ଅଧିକ ରହୁଛି, ଯାହା ସମସ୍ତ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗର୍ବ ଆଉ ଖୁସିର ବିଷୟ । ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଦେଉଥିବା ଏପରି ସୁଯୋଗ ପାଇଁ **'ବୋଆ'** ପ୍ରାତଃସ୍ମରଣୀୟ ।

ଏହାର ମୁଖପତ୍ର 'ତଅପୋଇ' ଆଜି ପ୍ରତି ଓଡିଆଙ୍କ ନିକଟରେ ସୁପରିଚିତ । ଏହି ପତ୍ରିକା ଦ୍ୱିଭାଷୀ ହୋଇଥିଲେ ବି ଏଥିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଓଡିଆ ଭାଷାରେ ଓଡିଶା ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରବନ୍ଧ, ଗଳ୍ପ, କବିତା, ରମ୍ୟରଚନା, ରୋଷେଇ, ଗୀତିନାଟ୍ୟ, ଏକାଙ୍କିକା ଆଦି ପ୍ରକାଶ ପାଏ । କଭର୍ ପୃଷ୍ଠାରେ ଓଡିଶାର ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ, ପଶୁପକ୍ଷୀ ଶୋଭା

ବର୍ଦ୍ଧନ କରିଥାନ୍ତି । ପଢିବା ସାଥେ ସାଥେ ଏଥିରେ ଲେଖାଟିଏ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଖୁବ୍ ଆଗ୍ରହ ରହୁଛି । ପିଲାମାନଙ୍କ ଭିତରେ ନିଜ ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ମମତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଓଡିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା, ଲେଖିବା ଆଉ ପଢିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ **'ବୋଆ'** । ପିଲାଙ୍କୁ ଓଡିଆ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ କ୍ଲାସ୍ ଆରମ୍ଭ ହେଇଥିଲା କିଛି ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ । ପିଲାଏ ପଢି ପାସ୍ କଲେ । ତାଙ୍କ ଉତ୍ସାହ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ବାର୍ଷିକୋତ୍ସବରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କୃତ ବି କରାଗଲା । ତଥାପି ସଫଳତାର ହାର ଏଥିରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ମିଳିଲା । **'ବୋଆ'** କିନ୍ତୁ ନିରାଶ ନହୋଇ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ବଜାୟ ରଖିଛି ।

ନବି ମୁମ୍ବଇର ଖାରଘର୍ ଅଞ୍ଚଳରେ ସଂସ୍କାର ସୁଉଚ୍ଚ ଅଟ୍ଟାଳିକା 'ଉତ୍କର୍ଷା' ଓଡିଆ ଜାତିର ଗର୍ବ ଆଉ ଗୌରବର ଅଲିଭା ସ୍ୱାକ୍ଷର ବହନ କରି ସଦର୍ପେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ । ୨୦୦୯ ମସିହାରେ ଏହାର ଶୁଭ ଉନ୍ମୋଚନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆମ ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳନ ସହିତ ଅନ୍ୟ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ କରିବା ଆମ ପାଇଁ ଆହୁରି ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇ ଯାଇଛି । ତଥାପି

'ବୋଆ'ର କର୍ମକର୍ତ୍ତ୍ରୀମାନେ

ସଭାପତି : ଡକ୍ଟର କାନନୀକା ତ୍ରିପାଠୀ
ଉପସଭାପତି : ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରତିଭା ବୀର ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ପୁଷ୍ପା ଦାସ୍
ସମ୍ପାଦିକା : ଡକ୍ଟର ସୁପ୍ରଭା ଖୁଣ୍ଟିଆ
ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ମୀରା ମିଶ୍ର
ଜନସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତା ପଟ୍ଟନାୟକ
ସାଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ପାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଗୀତା ଦଳବେହେରା
ସମାଜସେବା ସମ୍ପାଦିକା (ସୋସିଆଲ୍ ୱେଲ୍‌ଫେୟାର) : ଡକ୍ଟର ସୁକାନ୍ତି ମିଶ୍ର
କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷା : ଶ୍ରୀମତୀ ଇପ୍‌ସିତା ନାୟକ
ଯୁଗ୍ମ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷା : ଶ୍ରୀମତୀ ସଞ୍ଚିତା ରଥ
ଇଣ୍ଟର୍ନାଲ୍ ଅଡିଟର୍ : ଶ୍ରୀମତୀ ଦୀପ୍ତି ପତି
ୱାର୍କିଙ୍ଗ୍ କମିଟି ସଦସ୍ୟା : ଶ୍ରୀମତୀ ମଧୁମିତା ଜେନା, ଶ୍ରୀମତୀ ମନିଷା ପାଣିଗ୍ରାହୀ, ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରୀତି ରାୟ, ଡକ୍ଟର ପ୍ରଣତି ମିଶ୍ର
'ତଅପୋଇ'ର ସମ୍ପାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ କମଳା ଶତପଥୀ

ବୋଆ ନିରାଶ ନୁହେଁ । ଏ ଦିଗରେ ନିଜ ପ୍ରୟାସକୁ ସେ ବଜାୟ ରଖିଛି ।

ମହିଳା ଦିବସରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିବିରର ଆୟୋଜନ କରିଥାଏ **'ବୋଆ'** । କେବେ ବସ୍ତି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଇ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଚକ୍ଷୁ ଶିବିର, ରକ୍ତଦାନ ଶିବିର, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଶିବିରର ଆୟୋଜନ କରେ ତ ଆଉ କେବେ କ୍ୟାନ୍‌ସର୍, ଡାଇବିଟିସ୍, ବୋନ୍ ଡେନ୍‌ସିଟିର ମାଗଣା ପରୀକ୍ଷା କରାଏ । ବିଗତ ବର୍ଷରୁ ଆଉ ଏକ ସମାଜସେବା କାର୍ଯ୍ୟ **'ବୋଆ'** ଆରମ୍ଭ କରିଛି । କ୍ୟାନ୍‌ସର୍ ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଲଭ ଦରରେ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛି । 'ଉତ୍କର୍ଷା'ର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ

ବମ୍ବେରେ ବୋଆ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା କୁମାରପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଉତ୍ସବ ପାଳନ

ଅଞ୍ଚଳରେ **ବୋଆ**ର ସେଲ୍‌ଟର୍ ହୋମ୍ ରହିଛି, ଯୋଉଠି ଓଡିଶାରୁ ଆସୁଥିବା ରୋଗୀମାନେ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ସହ ରହି ପାରୁଛନ୍ତି ।

ଆହୁରି ବହୁତ କିଛି କରିବାର ଇଚ୍ଛା ରଖିଥିଲେ ବି ସମୟ ସୁବିଧା ସବୁବେଳେ ଅନୁକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରୁ ନାହିଁ । ତେଣୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ କିଛି ଇଚ୍ଛାକୁ ପଛକୁ କରିବାକୁ ହୁଏ । ଆମ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢି ଏସବୁକୁ ଏତେ ବେଶି ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେବ କି ନାହିଁ ଜଣାନାହିଁ । ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ବାତାବରଣ ଭିତରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଠୁ ଆଗରେ ରହିବାର ଇଚ୍ଛା ଏବର ପିଲାଙ୍କୁ ମେସିନ୍‌ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରି ପକେଇଛି । ଜୀବନରେ ପର୍ବପର୍ବାଣିର ମହତ୍ତ୍ୱ କେତେ, ନିଜ ଭାଷାସଂସ୍କୃତିର ମୂଲ୍ୟ କେତେ, ହୁଏତ ଆଜି ସେମାନେ ବୁଝି ପାରୁନାହାନ୍ତି । ତେବେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଏପରି ସମୟ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ, ଯେତେବେଳେ ମହାନଗରୀର ସମସ୍ତ ଚାକଚକ୍ୟକୁ ଭୁଲି ସେମାନେ ନିଜ ମୂଳକୁ ଖୋଜିବେ !

ହସଖୁସିର ପରିବାର - ୨୦

ହସଖୁସିରେ ଭରା ପରିବାରଟିଏ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ। ସମସ୍ତେ ଚାହାନ୍ତି, ପରିବାରରେ ସୁଖଶାନ୍ତି ଓ ସଫଳତା ବିରାଜୁ। କିନ୍ତୁ ହୁଏନା । କଳହ, ହିଂସା, ମତଭେଦ, ଗର୍ବ, ଅହଂକାର ଯୋଗୁଁ ଅନେକ ପରିବାର ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ଅଥବା ଅଶାନ୍ତି ଓ ଦୁଃଖରେ ପେଷି ହେଉଥାଏ । ସେତେବେଳେ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟମାନେ ସେସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବାଟ ଖୋଜନ୍ତି । ସେପରି ନାନାଦି ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟାରେ ସଢୁଥିବା ପରିବାର ବା ପରିବାରର ଯେକୌଣସି ସଦସ୍ୟସଦସ୍ୟା ଏହି ବିଭାଗରେ ଆମକୁ ଜଣାଇ ପାରିବେ ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା । ଆପଣମାନଙ୍କ ପାରିବାରିକ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସୂତ୍ର ବତାଇବୁ ଆମେ ।

ଆପଣଙ୍କ ସମସ୍ୟା : ସମାଧାନ ସୂତ୍ର ଆମର

ସମସ୍ୟା: ୧

ମୋର ବୟସ ୪୫ ବର୍ଷ । ମୁଁ ବିବାହିତା । ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଓ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କ ସହିତ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହୁଛି । ଆମେ ଜାତିରେ ନୈଷ୍ଠିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଘରେ ସବୁବେଳେ ପୂଜା ଉପବାସ । କିନ୍ତୁ ପିଲାବେଳ ଠୁ ବାହାରେ ରହୁଥିବାରୁ ଯେତିକି ସମ୍ଭବ ସେତିକି ମାନିଥାଉ । ଆମେ ଯେଉଁ ଘରେ ରହୁଛୁ ସେଠାରେ ଆଉ ଦୁଇ ଜଣ ଲୋକ ବି ଭଡାରେ ରହୁଛନ୍ତି । ଜଣେ ଜାତିରେ ଧୋବା ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣେ କେଉଟ । ସେମାନେ ବହୁତ ବର୍ଷ ହେଲାଣି ଚାକିରି କରି ସହରରେ ରହୁଛନ୍ତି ହେଲେ ତାଙ୍କ ଗାଁରେ ନିଜର କୌଳିକ ବୃତିକୁ ଧରି ରଖିଛନ୍ତି । କେବେ କେବେ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନେ ବି ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଆମ ସହିତ ମିଳିମିଶି ଚଳପ୍ରଚଳ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି । ଏଣୁ ବେଳେବେଳେ ମୋତେ ବହୁତ ବ୍ୟସ୍ତ ଲାଗେ ଯେ ଆମେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୁଏତ ତାଙ୍କ ସହିତ ଚଳପ୍ରଚଳ ହେଲେ ଆମ ଜାତି ଚାଲିଯିବ । ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷ ଆମ ହାତରୁ ପାଣି ପାଇବେନି ଏହିପରି ଅନେକ କଥା ମନକୁ ଆସେ । ଏ କଥାକୁ ମୋ ଶାଶୁଶ୍ୱଶୁର ଠିକ୍ କହିବା ବେଳେ ମୋ ସ୍ୱାମୀ କିନ୍ତୁ ମାନନ୍ତି ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ଆମ ଘରେ ବହୁତ ଅଶାନ୍ତି ହେଉଛି । ଏପରିକି ଅନେକ ଦିନ ରୋଷେଇ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ ହେଉଛି । ଦୟାକରି ଏହାର ସମାଧାନର ବାଟ ବତାନ୍ତୁ ।

◣ଦିପାଳୀ ମିଶ୍ର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ବିଶ୍ୱବନ୍ଧୁ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ହସଖୁସିର ପରିବାର

ଡକ୍ଟର ହରପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ
ମୁଖ୍ୟ କୋଚ୍
ମ୍ୟାକ୍ ଗ୍ରୁପ୍ ଅଫ୍ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରବୀଣ ପରାମର୍ଶଦାତା ହିସାବରେ ଡକ୍ଟର ହରପ୍ରସନ୍ନ ଦାସଙ୍କର ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଛି ୪୩ ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା । ମନସ୍ତାତ୍ୱିକ ପଦ୍ଧତିରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥା ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ସମାଧାନର ସୂତ୍ର ଯୋଗାଇ ଦେବାରେ ସେ ଦେଶ ଭିତରେ ଓ ବାହାରେ ବେଶ୍ ପରିଚିତ । ଜଣେ ବକ୍ତା, ସୁଲେଖକ, ନାଟ୍ୟକାର, ଅଭିନେତା ତଥା ଟେଲିଭିଜନ୍ ଓ ରେଡିଓ କଳାକାର ହିସାବରେ ମଧ୍ୟ ସେ ବେଶ୍ ବିଖ୍ୟାତ । ଜୀବନ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ସମ୍ପର୍କୀୟ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଇଂଲିଶ୍ ତଥା ଓଡିଆ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଆଦୃତ । ଏବେ ସେ ମ୍ୟାକ୍ ଗ୍ରୁପର ମୁଖ୍ୟ କୋଚ୍ । 'ରେବତୀ' ପୃଷ୍ଠାକୁ ଆମେ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଆସିଛୁ କେବଳ ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଇଁ ।

www.drhpdas.com

ସମସ୍ୟା ପଠାଇବାର ଠିକଣା

ଡକ୍ଟର ହରପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ
ମୁଖ୍ୟ କୋଚ୍, ମାନବ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ର
ପୋଖରୀପୁଟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଫୋନ : ୯୪୩୭୦୧୧୦୨୨
କିମ୍ବା
ସମ୍ପାଦକ
'ରେବତୀ ଆମ ମାଟିର ସ୍ୱର'
ଓ.ଟି. ରୋଡ୍
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ମନ୍ଦିର ପାର୍ଶ୍ୱ, ଆଳୁପୁର
ବାଲେଶ୍ୱର-୭୫୬୦୦୧
ଫୋନ୍ : ୭୦୦୮୮୪୫୯୨୦

ସମାଧାନର ସୂତ୍ର:

ଆପଣଙ୍କର ଏହି ମନୋଭାବ ଆଦୌ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଆଜିକାଲିକାର ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଜାତିପ୍ରଥାକୁ ନେଇ ଏଭଳି ଭାବନା ବିଜ୍ଞତାର ପରିଚୟ ନୁହେଁ । ଅତୀତରେ ବହୁ ସାଧୁ ତଥା ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଛନ୍ତି । ଜାତିକୁ ନେଇ ମଣିଷକୁ ନୀଚ ଭାବିବା ଆଦୌ ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ମଣିଷ ଜାତି । ଭଗବାନଙ୍କର ସନ୍ତାନ ହିସାବରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସମାନ । ଜାତିର ପିତା ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ବି ଏହି ଜାତିପ୍ରଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱର ଉତୋଳନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗୁଁ ସମାଜରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅଶାନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ହେଇଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏବେ ତାହା ବହୁ ପରିମାଣରେ କମି ଯାଇଛି । ଆପଣ ଏକ ଶିକ୍ଷିତ ପରିବାରର ସଂସ୍କାର ନେଇ ନିଜ ଜୀବନରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । ସେଥିରେ ଏପରି ଭାବନା ଆପଣଙ୍କ ମନକୁ ବିଭ୍ରାଟ କରିବ । ଏଥିପାଇଁ ଅନ୍ୟମାନେ ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଦେବେ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ତାହା ହିଁ ନିରାଟ ସତ କଥା । ପୁରାଣ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବି ଲେଖାଅଛି ଯେ ମଣିଷକୁ ନୁହେଁ ତାର କୁକର୍ମକୁ ହିଁ ଘୃଣା କର । ଆପଣଙ୍କର ଏହି ମନୋଭାବକୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆପଣଙ୍କ ପିଲାମାନେ ବି ପସନ୍ଦ କରିବେ ନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆପଣଙ୍କ ପରିବାରରେ ସବୁବେଳେ ଅଶାନ୍ତି ଲାଗି ରହିବ । ଆପଣ ନିଜେ ହିଁ ନିଜର କ୍ଷତି କରିବେ । କେବେ ବି ମାନସିକ ଶାନ୍ତିରେ ରହି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଣୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ କଥା ମାନି ନିଜ ମନ ଭିତରୁ ଏଭଳି ନୀଚ ଭାବନାକୁ କାଢି ଦିଅନ୍ତୁ । ତେବେ ଯାଇ ଆପଣ ଆନନ୍ଦରେ ଓ ଶାନ୍ତିରେ ଜୀବନ କାଟି ପାରିବେ । ଆପଣ ଏ ବିଷୟରେ ନିଜ ସହିତ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ କଥା ହେଲେ ନିଶ୍ଚିତ ନିଜର ଭୁଲ୍ ବୁଝି ପାରିବେ ।

ସମସ୍ୟା: ୨

ମୁଁ ଜଣେ ଅବିବାହିତା ମହିଳା । ମୋର ବୟସ ୨୮ ବର୍ଷ । ମୁଁ ଇଂରାଜିରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ପଢି ସାରି ସରକାରୀ ଚାକିରୀ ପାଇଁ ବହୁତ ଚେଷ୍ଟା କରି ପାଇଲିନି । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଶାସନିକ ସେବାରେ ଚାକିରୀ କରିବାକୁ ମୋର ବହୁତ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ବାରମ୍ବାର ମୁଁ ବିଫଳ ହେଇଛି । ମୁଁ କେବେ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାରେ ଚାକିରି ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସରକାରୀ ଚାକିରି ପାଇଁ କୋଚିଂ ନେଇ ଅବିରତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଲିଖିତ ଓ ମୌଖିକ ପରିକ୍ଷା ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ମୁଁ ଲାଗି ପଡିଥାଏ । ବ୍ୟାଙ୍କରେ ସହକାରୀ ତଥା ଅଫିସର୍ ଉଭୟ ଚାକିରି ପାଇଁ ମୁଁ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ନିରାଶ ହେଇଛି । ଠିକ୍ ସେହିପରି ପ୍ରଶାସନିକ ସେବା, ଟେଲିକମ୍ ଓ ରେଲ୍‌ୱେର ପରୀକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ସହିତ ବାପାଙ୍କର ଅନେକ ଅର୍ଥ ବି ମୁଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛି । ଗତ ପାଂଚ ବର୍ଷ ହେଲା ମୁଁ ନିଜେ ଟ୍ୟୁସନ କରି ଯାହା ରୋଜଗାର କରୁଛି । ସେଥିରେ ନିଜର ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଲାଉଛି । ମୋର ସାଙ୍ଗମାନେ ସମସ୍ତେ ବାହାହୋଇ ଘରସଂସାର କରି ସାରିଲେଣି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଚାକିରି କରିଛନ୍ତି । ଏ ସବୁ ଦେଖି ଧୀରେ ଧୀରେ ମୋ ମନରେ ନିରୁତ୍ସାହ ଭାବ ଦେଖା ଦେଲାଣି । ବେଳେ ବେଳେ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ବି ହରାଇ ବସୁଛି । ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆପଣଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଲୋଡୁଛି ।

ଦେବଯାନୀ ଭୂୟାଁ, ଚୌଦ୍ୱାର

ସମାଧାନର ସୂତ୍ର

ଯେ କୌଣସି କାମରେ ସଫଳତା ନ ପାଇଲେ ମନଦୁଃଖ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ । ଏଥିରେ ଅନ୍ୟଥା ହେବନି । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡିଲେ ଅବା ନିଜ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ହରାଇ ବସିଲେ ଆମେ ଆଉ ଥରେ ସେହି କାମ ଅବା ସେହିପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ କରିପାରିବା ନାହିଁ । ସଫଳତା ପାଇବାକୁ ହେଲେ ବିଫଳତାର ସ୍ୱାଦ ମଧ୍ୟ ଚାଖିବାକୁ ହେବ । ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସଫଳତାର ଶୀର୍ଷରେ ପହଂଚିଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ଏହିପରି ଅନେକ ବିଫଳତା ପରେ ହିଁ ସଫଳତା ପାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବିଫଳତା ପାଇ ଅଟକି ନ ଯାଇ ବରଂ ବାରମ୍ବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ପରିଶ୍ରମ କରିଛନ୍ତି । ନିଜେ ନିଜକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲିଛନ୍ତି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ ନିଜର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଭଲ ଚାକିରି ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଚଲାଇ ଆସିଛ । ଏଥି ସହିତ ଟ୍ୟୁସନ୍ କରି ଅର୍ଥ ରୋଜଗାର ବି କରୁଛ । ତା ଅର୍ଥ ତୁମେ ଅତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ । ନିଜର ଚଳିବା ପାଇଁ ତୁମେ ଅନ୍ୟ କାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁନାହଁ । ଏହା ହିଁ ଏକ ବଡ ସଫଳତା ବୋଲି କହିଲେ ଭୁଲ ହେବ ନାହିଁ । ଯେଉଁଥିରେ ତୁମର ବିଫଳତା ହେଉଛି ତାହାର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ । ତେବେ ତୁମେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂତନ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପାଇଁ ନୂଆ ଯୋଜନାମାନ କରିବା ସହିତ ସଫଳ ହେବା ପାଇଁ ନୂତନ ପଦ୍ଧତି ବି ସ୍ଥିର କରି ପାରିବ । ଜୀବନରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଲେ ହୁଏତ ସଫଳତା ମିଳିନପାରେ । ତେଣୁ ତାର ବିକଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଭାବିବ ଉଚିତ ।

ଚିନୁ ବହିଦାରଙ୍କ ହସଖୁସିର ପରିବାର

ଏ ଦିଗରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କର । ନିଜର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ ନିଜର ତୁଳନା ଆଦୌ କରନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାର ମନରେ ନକରାତ୍ମକ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି ହେବ । ଥଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡରେ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ ଯୋଜନାକୁ ପୁଣି ଥରେ ସମୀକ୍ଷା କର ।

ସମସ୍ୟା: ୩

ମୋ ପୁଅ କମ୍ପ୍ୟୁଟର୍ ଇଂଜିନିୟରିଂରେ ଡିଗ୍ରୀ କରିଛି । ହେଲେ ପାଠ ପଢିସାରି ଘରେ ବସିଛି । ତାର ଚାକିରୀ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ । ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ବି କିଛି ବୁଝୁନି । ପୁନାରେ ଚାକିରୀ କରିଥିଲା ହେଲେ ଛଅ ମାସରେ ଛାଡି ପଳାଇ ଆସିଲା । ପଚାରିବାରୁ କହିଲା ମୁଁ କାହା ଅଧିନରେ ରହିପାରିବି ନାହିଁ କି କାହାରି କଥା ଶୁଣି ପାରିବି ନାହିଁ । ତା ସହିତ ସେଠାରେ ଏତେ ଖଟଣି । ଦିନକୁ ୧୦ରୁ ୧୨ ଘଂଟା କାମ କରିବାକୁ ପଡୁଛି । ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନତା ବି ନାହିଁ । ସେ ନିଜେ କିଛି ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁଛି । ହେଲେ କେଉଁ ବ୍ୟବସାୟ କରିବ ତାହା ସେ ନିଜେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଥିର କରିପାରୁନାହିଁ । ତାକୁ ୩୦ବର୍ଷ ହେଲାଣି । ଏତେ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ି ଭଲ ଛାତ୍ରଟିଏ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଚାକିରୀ ନକରି ଘରେ ବସିବା ଆମକୁ ଭାରି ବାଧୁଛି । ପଚାରିଲେ କହୁଛି ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି । ମୁଁ ଯାହା କିଛି କରିବି ଭାବିକି କରିବି । ବାରମ୍ବାର ବୁଝାଇବାକୁ ଚାହିଁଲେ ବି ବିରକ୍ତ ହେଉଛି । ସେ ତା ବାପାଙ୍କ କଥା ଆଦୌ ଶୁଣେ ନାହିଁ । କେବଳ ମୋ କଥା ଯାହା ମାନେ । ଏବେ ମୋ କଥା ବି ଶୁଣୁ ନାହିଁ । ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ରାଗି ଯାଉଛି । ଘରେ ପାଟିତୁଣ୍ଡ କରିବା ସହିତ ଫିଙ୍ଗାଫୋପଡା ବି କରୁଛି । ସେଥିପାଇଁ ଏବେ ତାରି ଚିନ୍ତା ସବୁବେଳେ ମୋତେ ଲାଗି ରହୁଛି । କଣ କରିବି କିଛି ବୁଦ୍ଧି ଦିଶୁନି । ଦୟାକରି ଉପାୟ ବତାନ୍ତୁ ।

ନୀଳିମା ସ୍ୱାଇଁ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ସମାଧାନର ସୂତ୍ର

ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ଇଂଜିନିୟରିଂ ପାଠ ପଢିଛି । ସେ ପୁଣି କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ । ନିଜସ୍ୱ ବୁଦ୍ଧି ଓ ବିବେକ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସେ ବିଚାର କରିଛି ଯେ ସେ ଆଉ ଚାକିରି କରିବ ନାହିଁ । କାହା ଅଧିନରେ ରହି ନିଜର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ସେ ଚାହୁଁନି । ସେଥିପାଇଁ ନିଜେ ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛି । ଏପରିକି ଯେଉଁ ଚାକିରୀ କରିଥିଲା ତାକୁ ଛାଡି ଦେଇଛି । ଏପରି ଏକ ସ୍ୱାଧୀନଚେତା ପୁଅର ମାଆ ହୋଇ ଆପଣ ଖୁସି ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କାହିଁକି ଚିନ୍ତିତ ହେଉଛନ୍ତି । ବରଂ ଆପଣ ପୁଅର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ତାକୁ ସେହି କାମରେ ଆଗେଇଯିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ । ଆମର ଇଚ୍ଛାକୁ ବା ମତକୁ ଆମେ ପିଲାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲଦି ଦେବା ଆଦୌ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ପ୍ରତିଭା ଦ୍ୱାରା ହିଁ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତି ନେଇଥାନ୍ତି । ଏଣୁ ପୁଅର ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଆପଣ ଭାଙ୍ଗି ନ ପଡି ବରଂ ତାକୁ ସବୁପ୍ରକାର ସହଯୋଗ କରନ୍ତୁ । ଆଜିକାଲି ଚାକିରିର ଘୋର ଅଭାବ । ଚାକିରିରୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ବାହାର କରି ଦିଆ ଯାଉଛି । ଯେଉଁ ଚାକିରି ମିଳୁଛି ସେ ବି ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ମିଳୁନି । ଏଣୁ ପ୍ରତିଭାବାନ ଛାତ୍ରମାନେ ଚାକିରୀ ନକରି ନିଜସ୍ୱ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାର ଅନେକ ଉଦାହରଣ ରହିଛି । ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନେ ହତୋତ୍ସାହ ନ ହୋଇ ବରଂ ଏପରି ସ୍ୱାଧୀନଚେତା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଣୁ ଆପଣ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ନେଇ ପୁଅକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ । ଆପଣଙ୍କର ସହଯୋଗ ଓ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଲେ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ନିଜର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ସାକାର କରିପାରିବ ।

ସମସ୍ୟା: ୪

ମୋତେ ଏବେ ୩୫ ବର୍ଷ ବୟସ । ମୁଁ ଭଲ ପାଇ ବିବାହ କରିଛି । ମୋର ବିବାହକୁ ପାଂଚ ବର୍ଷ ହୋଇ ଗଲାଣି । ଭଲ ପାଇବାର ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ଆମେ ବିବାହ କରିଲୁ । ଆମେ ଦୁଇ ଜଣ ଗୋଟିଏ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାରେ ଏକାଠି ଚାକିରି ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ । ସେଇଠାରୁ ହିଁ ଆମ ଭିତରେ ଭଲ ପାଇବାର ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ ହେଇ ଶେଷରେ ଆମେ ବିବାହ କରିଲୁ । କିନ୍ତୁ ଭଲ ପାଇବାର ପ୍ରାୟ ବର୍ଷକ ପରେ ମୁଁ ସେଠାରୁ ଚାକିରି ଛାଡି ଏକା ସହରରେ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ କଂପାନିରେ ଚାକିରି କରିଲି । ଚାକିରି ଅନ୍ୟତ୍ର ଥିଲେ ବି ଆମେ ଦୁହେଁ ଯେହେତୁ ଏକା ସହରରେ ରହୁଥିଲୁ ଆମେ ଏକାଠି ଯିବା ଆସିବା କରୁଥିଲୁ । ତା'ପରେ ପରିବାରର ସହମତିରେ ଆମ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର ବିବାହ ହୋଇଗଲା । ବିବାହର ଠିକ ଛଅ ମାସ ପରେ ହଠାତ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ପୂର୍ବ ଚାକିରି ଛାଡି ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାକିରି କରିଲେ । ତାଙ୍କର ନୂଆ ଚାକିରି ଅନ୍ୟ ଏକ ସହରରେ ଥିଲା । ସେ ଆଗରୁ ମୋତେ ଏ ବିଷୟରେ ବି କିଛି କହି ନ ଥିଲେ । ଏପରିକି ସେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାକିରି ଖୋଜୁଛନ୍ତି ବି ମୋତେ ଜଣାଇ ନ ଥିଲେ । ଯଦିଚ ସେ ସବୁକଥା ମୋତେ ଖୋଲି କହିଥାନ୍ତି ମୁଁ ଭାବେ । ନୂଆ ଚାକିରିରେ ଜଏନ କରିବା ଦିନ ହିଁ ମୁଁ ଏ କଥା ଜାଣିଲି । ଏପରିକି ସେଠାରେ କି ପ୍ରକାର ଚାକିରି ପଚାରିବାରୁ ସେ ଟିକେ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରିଲେ । ମୋତେ ଟିକେ ଝଟ୍‌କା ଲାଗିବା ସହିତ କଷ୍ଟ ବି ବହୁତ ଲାଗିଥିଲା । ତଥାପି ମୁଁ ସେଥିରେ ତାଙ୍କୁ ବାଧ କଲିନି । ସେ ସକାଳୁ ଯାଇ ରାତିରେ ଫେରନ୍ତି । କୌଣସି ଛୁଟି ଦିନ ବି ଘରେ ରୁହନ୍ତି ନାହିଁ । ଏପରିକି ମୋ ବାପାମାଆ ଆସିଲେ ବି ସେ ଅଫିସ୍‌ରେ ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି କହି ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି । ବିବାହକୁ ପାଂଚ ବର୍ଷ ପୂରି ଯାଇଥିଲେ ବି ସେ ନିଜର ସନ୍ତାନଟିଏ ପାଇଁ ସହମତି ପ୍ରକାଶ କରୁ ନାହାନ୍ତି । କାରଣ ପଚାରିଲେ ଭୀଷଣ ଭାବରେ ରାଗି ଯାଇ ଭୟଙ୍କର ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି । ଏପରିକି ଘରୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଧମକ ଦେଉଛନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ମୋତେ ଅଯଥା ସନ୍ଦେହ କରି ମୋର ଅନ୍ୟତ୍ର ସଂପର୍କ ଅଛି ବୋଲି ତାଙ୍କ ବାପାମାଆଙ୍କ ଆଗରେ କହୁଛନ୍ତି । ରାତି ଅଧାରେ ଉଠି ମୋର ଫୋନ୍ ଚେକ୍ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଜାଣି ପାରୁନି ଯେ ତାଙ୍କର ହଠାତ ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ କାହିଁକି ହେଲା ଓ ସେ ପ୍ରକୃତରେ କଣ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଦୟାକରି ଏହି ପରିସ୍ଥିତିର ସମାଧାନର ବାଟ ବତାନ୍ତୁ ।

ନିରାକାର ସାହୁ, ବରହମ୍ପୁର

ସମାଧାନର ସୂତ୍ର

ତୁମେ ଯାହା ସବୁ ଲେଖିଛ ତାହା କେବଳ ତୁମର ନିଜସ୍ୱ ଭାବନା । ଏହାକୁ ଯିଏ ପଢିବ ସେ ତୁମକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଭାବିବ ଓ ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ହିଁ ସବୁ ଦୋଷ ଦେବ । ଏଥିରେ ତୁମେ ନିଜ ବିଷୟରେ ଅବା ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବିଷୟରେ କିଛି ନ ଲେଖି କେବଳ ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ଲେଖିଛ । ତୁମେ ଦୁହେଁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଭଲପାଇ ବିବାହ କରିବା ପରେ ହଠାତ ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବ୍ୟବହାରରେ ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନର ନିଶ୍ଚିତ କିଛି କାରଣ ରହିଥିବ । ତାହାକୁ ତୁମ ନିଜକୁ ହିଁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରଥମେ ତୁମେ ଆଗର ନିଜର କଣ ଭୁଲ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା ପରଖିବା ଦରକାର । ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ବା ବାନ୍ଧବୀମାନଙ୍କୁ ପଚାରି ତାଙ୍କ ଅସନ୍ତୋଷର କାରଣ ବୁଝିବା ଦରକାର । ଥଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡରେ ଓ ବିନମ୍ର ଭାବରେ ତୁମେ ମନଖୋଲି ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହିତ କଥା ହେଲେ ନିଶ୍ଚୟ କାରଣଟା ଜଣା ପଡିବ । ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଦୋଷ ଦେଲେ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ହେବ ନାହିଁ ବରଂ ବଢିବ । ତାଙ୍କ ମନରେ କଣ ଭାବନା ଅଛି ତାହା ଖୋଲି କହିବା ପାଇଁ ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିବ । ସମର୍ପଣ ଭାବ ରହିଲେ ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା ଜଣା ପଡିବ । ଏଥିପାଇଁ ଅଧିକ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଦରକାର । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବି ତୁମେ ବିରକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାହା ପାଖରେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂପର୍କରେ କହିବ ନାହିଁ । ତୁମର ଆଉ କାହା ସହିତ ସଂପର୍କ ଅଛି ବୋଲି ଯଦି ସେ ସନ୍ଦେହ କରୁଥାନ୍ତି ତାହା ବି ତୁମେ ତାଙ୍କୁ ଖୋଲି କହିଦେବା ଉଚିତ । କୌଣସି ବିଷୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଚାପ ପକାଇବେ ନାହିଁ ।

ସରୋଜିନୀଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଶାଳା

ଶରୀର ହେଉଛି ନାନାଦି ରୋଗର ଘର । ଶରୀର ଅଛି ମାନେ ରୋଗ ଆସିବ । କିନ୍ତୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଚେତନତା ଏବଂ ଉଚିତ୍ ସମୟରେ ଡାକ୍ତରୀ ପରାମର୍ଶ ଓ ଚିକିତ୍ସା, ଏଥିରୁ ଆମକୁ ନିରାମୟତା ଆଡ଼କୁ ଘେନିଯାଏ । ସୁଖ୍ୟାତ ଚିକିତ୍ସାବିଜ୍ଞାନୀ ଡାକ୍ତର ସରୋଜିନୀ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ 'ରେବତୀ' ପାଇଁ ତାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଶାଳାରେ ପରଷିଦିଅନ୍ତି ନାରୀ ରୋଗର ବିବିଧ ଉପଚାର ।

ମହିଳାମାନଙ୍କର ପର୍ସନାଲ୍ ହାଇଜିନ୍

ଡାକ୍ତର ସରୋଜିନୀ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ସ୍ତ୍ରୀରୋଗ ଓ ପ୍ରସୂତି ବିଶେଷଜ୍ଞା

ଲିଙ୍କ୍ ରୋଡ୍, କଟକ - ୧୨

ଫୋନ : ୯୪୩୭୦୫୫୦୦୭

ଫଟୋ ସୌଜନ୍ୟ : ଗୁଗୁଲ୍

ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଶରୀର ନିର୍ମଳ ସେମାନଙ୍କ ଘର ନିର୍ମଳ, ବାହାର ନିର୍ମଳ, ପରିବେଶ, ପରିବେଷ୍ଟନୀ ନିର୍ମଳ ଏବଂ ମନ ଓ ଅନ୍ତଃକରଣ ମଧ୍ୟ ନିର୍ମଳ । ଶିଶୁଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପ୍ରାପ୍ତବୟସ୍କ ଯାଏଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀ ସୁସ୍ଥ ରହିବା ପାଇଁ ନିଜେ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରହିବା ଉଚିତ । ତେବେ ପୁରୁଷ ଓ ନାରୀଙ୍କର ଶରୀର ଭିନ୍ନ ହୋଇଥିବାରୁ, ମହିଳାମାନେ ହିଁ ବେଶୀ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରହିବା କଥା । କାରଣ ତାଙ୍କର ଶାରୀରିକ ଗଠନ ପାଇଁ ସେମାନେ ବେଶୀ ସଂକ୍ରମଣ ଓ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହେବାର ଭୟ ଅଛି । ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସହ ପରିଷ୍କାର ରହିବା ଓତପ୍ରୋତଃ ଭାବେ ଜଡିତ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁନ୍ଦରୀ ନାରୀ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ନ ରହି ପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ନାରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ନିଶ୍ଚୟ । ଅପରପକ୍ଷରେ ଯେଉଁମାନେ ସଫାସୁତୁରା ରହିଥାନ୍ତି ସେମାନେ ନିଜକୁ ଅନେକ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସହ ନିଜ ପରିବାରକୁ ମଧ୍ୟ କେତେଗୁଡିଏ ବିପଦଜନକ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ତେବେ ନିଜକୁ ସଫାସୁତୁରା ରଖିବାର ଅଭ୍ୟାସ, ଚାହିଁବା ମାତ୍ରେ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । 'ଚାରିଟି ବିଗିନ୍ସ୍ ଫ୍ରମ୍ ହୋମ୍' ଭଳି ପିଲାଦିନରୁ ହିଁ ଏ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ବାପା, ମା' ଓ ଗୁରୁଜନମାନେ ହିଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏ ଗୁଣ ଶିଖାଇଥାନ୍ତି ।

ଝିଅଟିଏ କେମିତି ନିଜେ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ରହିବ, ତଥା ତା'ର ରହିବାଘର, ପଢ଼ିବାଘର ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବେଶକୁ କିପରି ସଫାସୁତୁରା ରଖିବ, ତାହା ନିଜ ବାପା, ମା' ଓ ପରିବାର ଠାରୁ ଶିଖିଥାଏ । ସେଇ ଝିଅ ବଡ଼ ହୋଇ ପୁଣି ସଫା ରହିବାର ମନ୍ତ୍ର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଶିଖାଇଥାଏ । ଏହି ଜିନିଷଟିକୁ ପିଲାଦିନରୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ନିଜେ ସୁସ୍ଥ ରହିଲେ ହିଁ ସେମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିପାରିବାର ମନ୍ତ୍ର ଶିଖାଇଥାନ୍ତି ।

ଉତ୍ତମ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ହେଉଛି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ପ୍ରଥମ ସୋପାନ । ଏହା କେବଳ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରେ ନାହିଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷାର ବଳୟ ଭିତରେ ରଖିଥାଏ । ଏହାଛଡ଼ା ନିଜର ପର୍ସନାଲ୍ ହାଇଜିନ୍ ଉତ୍ତମ ହେଲେ ନିଜ ଦେହରୁ ଯେପରି ଅନ୍ୟ ଦେହକୁ ଜୀବାଣୁ ସଂକ୍ରମଣ ନ ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ ।

ସାଧାରଣ ମହିଳାଙ୍କ ଠାରୁ କର୍ମଜୀବି ମହିଳାଙ୍କୁ ଆହୁରି ସତର୍କ ରହିବାକୁ ପଡିଥାଏ । ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟାର ପ୍ରଥମ ସୋପାନରୁ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ହାଇଜିନ୍ ମେଂଟେନ୍ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ଖୁବ୍ ସାଧାରଣ କଥାଟିଏ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ସକାଳୁ ଉଠି ମୁହଁ ଧୋଇବା ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ । ସାମାନ୍ୟ ଉଷୁମ ପାଣିରେ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ମୁହଁ ଧୋଇଲେ ସବୁ ଲୋମକୂପ ଖୋଲିଯାଏ ଏବଂ ପରେ ପରେ ନରମ ସାବୁନ୍‌ରେ ମୁହଁ ଧୋଇ ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଛାଟିଲେ ଲୋମ କୂପ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ । ଏହାକୁ ନରମ ତଉଲିଆରେ ପୋଛି ମଇଶ୍ଚରାଇଜର୍ ଲଗାଇବା ଉଚିତ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସାରା ଦିନ ଘରେ ଓ ଅଫିସ୍‌ରେ କାମ କଲେ ମଧ୍ୟ ମୁହଁ ସଫା ଓ ସତେଜ ରହିଥାଏ । ଏହାଛଡ଼ା ହାତ, ଗୋଡ଼, କହୁଣୀ ଓ ଆଣ୍ଠୁରେ ମଧ୍ୟ ଲୋସନ୍ ଲଗାଇବା ଜରୁରୀ ।

କର୍ମଜୀବି ମହିଳାମାନେ ଦୁଇଥର ଦାନ୍ତ ଘଷିବା ଓ ବ୍ରସ୍ କରିବା ଉଚିତ । ୨ ମିନିଟ୍ ଯାଏଁ ବ୍ରସ୍ କରି ମାଉଥ୍ ୱାସ୍‌ରେ ମୁହଁ ଧୋଇବା ଉଚିତ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ନିଜର ପର୍ସନାଲ ହାଇଜିନ୍ ସହ ମୁହଁର ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ଦୂର ହୋଇଥାଏ । ମାସକୁ ମାସ ଟୁଥ୍ ବ୍ରସ୍ ବଦଳାଇବା ଜରୁରୀ । ଏହାଛଡା ଦେହ ଖରାପ ହେବାପରେ ବ୍ରସ୍ ବଦଳାଇବା ଦରକାର । କର୍ମଜୀବି ମହିଳାମାନେ ନିଜ କେଶକୁ ସଫା ଓ ସଂକ୍ରମଣରୁ ମୁକ୍ତ ରଖିବା ଉଚିତ୍ । କେଶକୁ ଟ୍ରିମ୍ କରି ଛୋଟ ରଖିଲେ ଷ୍ଟାଇଲିସ୍ ସାଙ୍ଗକୁ ସଫା ମଧ୍ୟ ରହି ପାରିବେ ।

କର୍ମଜୀବି ମହିଳାମାନେ ନିଜ ନଖ କାଟିବା ସହ ହାତ ସଫା ରଖିବା ଉଚିତ । ହାତକୁ ୧୫-୨୦ ସେକେଣ୍ଡ୍ ଯାଏଁ ସଫା କରି ନଖ ମଧ୍ୟ ଟ୍ରିମ୍ କରିବେ । ଏହା ନିଜକୁ ସଂକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସହ ଅନ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ସଂକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ । ନିଜ ପର୍ସରେ ସବୁବେଳେ ୱାସିଂ ଲିକ୍ୱିଡ୍ ଓ ଆଲ୍‌କୋହଲ୍ ସାନିଟାଇଜର୍ ଥିବା ଉଚିତ । କାରଣ ଅଫିସ୍ ଗୋଟିଏ ପବ୍ଲିକ୍ ସ୍ଥାନ ହୋଇଥିବାରୁ ଡୋର୍ ହେଣ୍ଡଲ୍, ଫୋନ୍‌ର କୋର୍ଡ ଓ ରିସିଭର୍ ତଥା ବାଥ୍‌ରୁମ୍ ଆଦି ସ୍ଥାନରୁ ଜୀବାଣୁ ସଂକ୍ରମଣର ଭୟ ଥିବାରୁ ଏସବୁ ସ୍ଥାନ ବା ଜିନିଷ ସ୍ପର୍ଶ କରିବା ମାତ୍ରେ ହାତକୁ ଧୋଇ ପରିଷ୍କାର କରିବା ଭଲ । ଅଫିସ୍‌ରେ ବ୍ୟବହୃତ ଡ୍ରୟାର୍, ଚେୟାର୍, ହେଣ୍ଡଲ୍ ଆଦିକୁ ପ୍ରତିଦିନ ବିଶୋଧକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପୋଛି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ । ଏହାଛଡ଼ା ଖାଇବା ଆଗରୁ ହାତ ଧୋଇବା ଜରୁରୀ । ସାଧାରଣ ତଉଲିଆ ବ୍ୟବହାର ନ କରି ସଫା ଓ ନୂଆ

ଟିସୁପେପର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଭଲ । ତେବେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ମୂତ୍ରନଳୀ ବା ୟୁରେଥ୍ରା ଛୋଟ ହୋଇଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ପରିଶ୍ରା ସଂକ୍ରମଣ ବେଶୀ ଶିଘ୍ର ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ପବ୍ଲିକ୍ ବାଥ୍ରୁମ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଆଗରୁ ସଫା କରି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ । ଏହାଛଡା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସର ଋତୁସ୍ରାବ ସମୟରେ ନୂଆ ସାନିଟାରୀ ପ୍ୟାଡ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା କଥା । କାରଣ ଏହି ସମୟରେ ଟିକିଏ ଅସାବଧାନ ରହିଲେ ଭୟାନକ ଜୀବାଣୁ ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇ 'ଟକ୍ସିକ୍ ସକ୍ ସିଣ୍ଡ୍ରୋମ୍' ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ସଂକ୍ରମଣ ହେଲେ ଜରାୟୁ ମଧ୍ୟ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ୟାଡ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପରେ ହାତ ପରିଷ୍କାର କରିବା ଉଚିତ । କର୍ମଜୀବି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ଟ୍ରାଭେଲ୍ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ହାଇଜିନିକାଲି ପ୍ୟୁରିଫାଏଡ୍ ବଟଲ୍ ପାଣି ପିଇବା ଏବଂ ବାହାର ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ ସାବୁନରେ ହାତଧୋଇ, ଆଲ୍କୋହଲ୍ ବେସ୍ଡ୍ ସାନିଟାଇଜର୍ ବ୍ୟବହାର କରିବେ । ଫଳକୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାଣିରେ ଧୋଇ ଖାଇବେ ଏବଂ ସର୍ବସାଧାରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ କପ୍‌ରେ ଚା' ବା କଫି ନ ପିଇ, ନିଜେ ନେଇଥିବା କପ୍‌ରେ ପିଇବେ । ଆଜିକାଲି କରୋନା ସମୟରେ ଫେସ୍ ମାସ୍କ, ଗ୍ଲୋଭସ୍ ଓ ହ୍ୟାଣ୍ଡ୍ ସାନିଟାଇଜର୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ ।

କର୍ମଜୀବି ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ମେକ୍‌ଅପ୍ ହାଇଜିନ୍ ମେଣ୍ଟେନ୍ କରିବା ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ । ଆଇବ୍ରୋ ପେନ୍‌ସିଲ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଓଦା ଟିସ୍ୟୁ ପେପର୍‌ରେ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌କୁ ପୋଛିବା ଉଚିତ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଜୀବାଣୁ ସଂକ୍ରମଣର ଭୟ କମିଯାଏ । ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ମେକ୍‌ଅପ୍ ବ୍ରସ୍ ଓ ପାଉଡର୍ ପଫ୍ ବେବି ସାମ୍ପୁରେ ସଫା କରି ଓଦା ମେକ୍‌ଅପ୍ ଜିନିଷକୁ ସଫା ତଉଲିଆରେ ପୋଛି ରଖିବା ଉଚିତ । ନିଜର ମେକ୍‌ଅପ୍ ନିଜ ହାତରେ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମଣ ବ୍ୟାପିଥାଏ । ନିଜ ହାତକୁ ପରିଷ୍କାର ଭାବେ ଧୋଇ କେବଳ ରିଙ୍ଗ୍‌ଫିଙ୍ଗର୍ ବା ଅନାମିକା ଅଂଗୁଳିରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ମେକ୍‌ଅପ୍ ଲଗାନ୍ତୁ । ଏହା ଛଡା ମାସ୍କାରା ଓ କାଜଲ ଲଗାଇବା ବେଳେ ସାବଧାନ ନହେଲେ ଆଖିରେ ଜୀବାଣୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂକ୍ରମଣ ହେବାର ଭୟଥାଏ । ତେଣୁ ଅନ୍ୟ କାହାର କାଜଲ୍ ପେନ୍‌ସିଲ ବ୍ୟବହାର ନ କରିବା ଭଲ । ନଖ କାଟିବା ବେଳେ, ମାନିକିଓର୍ ଓ ପେଡିକିଓର୍ କଲା ବେଳେ ଅନ୍ୟ କାହାର ଯନ୍ତ୍ରପାତି ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏମିତି କି ବିଉଟି ପାର୍ଲର୍‌ରେ ଫେସିଆଲ୍ କରିବା ବେଳେ ନିଜର ପର୍ସନାଲ୍ ଟାଓ୍ୱେଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଭଲ । ଏହାଛଡା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଉତ୍ତମ ସ୍ନାନ ସହ ସଫା ଲୁଗାପଟା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ । ଦେହ ସହ ଆଖି, ନାକ ଓ କାନର ଯତ୍ନ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମଜୀବି ମହିଳା ନିଜ ପାଦର ଯତ୍ନ ନେବା ଉଚିତ । ସ୍ନାନ କଲାବେଳେ ପାଦକୁ ଭଲ କରି ଧୋଇ, ପରିଷ୍କାର କରି କ୍ରିମ୍ ବା ମଇଶ୍ଚରାଇଜର ଓ ପାଇଡର ପକାଇ ଜୋତା ବା' ଚପଲ ପିନ୍ଧିବା ଉଚିତ କାରଣ ପାଦ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଅନେକ ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇଥାଏ । ହାତ, ପାଦରେ ଫଙ୍ଗାଲ୍ ସଂକ୍ରମଣ ବା' କାଛୁ କୁଣ୍ଡିଆ ଓ ଏକ୍‌ଜିମା ଆଦି ଚର୍ମରୋଗ ହେଲେ ଭଲ ହେବା ପାଇଁ ସମୟ ଲାଗିଥାଏ । କର୍ମଜୀବି ମହିଳାଙ୍କୁ ବାହାରେ ଟ୍ରାଭେଲ୍ କରିବାକୁ ତଥା ଅଫିସ୍‌ରେ ଅନବରତ କାମ କରିବାକୁ ପଡୁଥିବାରୁ ଝାଳନାଳ ହେବାକୁ ପଡିଥାଏ । ତେଣୁ ସଫା ଓ ପରିଷ୍କାର ସୂତା ପୋଷାକ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଭଲ । କର୍ମଜୀବି ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ପର୍ସନାଲ ହାଇଜିନ୍ ରକ୍ଷା କରିବା ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ । ଏହା ଏକ କଳା । ଏହି ହାଇଜିନ୍ ଓ ସଚେତନତା ଯେ କେବଳ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିଥାଏ ତାହା ନୁହେଁ, ନିଜ ସନ୍ତାନସନ୍ତତି ଓ ପରିବାର ବର୍ଗ ତଥା ସହ-କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ସହ ରୋଗ ସଂକ୍ରମଣରୁ ମଧ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ । ଏହା ମହିଳାମାନଙ୍କ ଆଉଟ୍‌ଲୁକ୍ ବଢ଼ାଇବା ସହ ଏକ ପ୍ରେଜେଣ୍ଟେବଲ୍ ପର୍ସନାଲିଟିର ପରିଚୟ ଦେଇଥାଏ ଏବଂ ନାରୀଟିକୁ ଆଭିଜାତ୍ୟର ଏକ ସୁରକ୍ଷିତ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇ ଦେଇଥାଏ ।

ସୁନୟନା
ସୂର୍ଯ୍ୟମୟୀ

ଅଭିନୟ ମୋର ନିଶା ଓ ପେସା : ସୂର୍ଯ୍ୟମୟୀ

ସାକ୍ଷାତ୍ : **ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ ଓ କୃଷ୍ଣ କୁମାର ମହାନ୍ତି**

ଫଟୋ ସୌଜନ୍ୟ : ଗୁଗୁଲ୍

ସିନେମାକୁ ଆସିବେ ଭାବି ନଥିଲେ କେବେ । କିନ୍ତୁ ଫାଇନାଲି ସମୟ ଆଣି ପହଂଚାଇ ଦେଲା ଯେଉଁଠି, ସେଠି କେବଳ ତୁ ହି ତୁ । ହଁ, ଆମେ କହୁଛୁ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର ସେଇ ସୂର୍ଯ୍ୟମୟୀଙ୍କ କଥା, ଯିଏ ରୂପେଲି ପର୍ଦ୍ଦାର ପରୀ କେବଳ ନୁହଁନ୍ତି, ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଫୁଲଟିଏ ବି । ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆଲୋକରେ ସଦା ଉଦ୍‌ଭାସିତା ସେ । ଅଧୁନା ଏମ୍‌ବିଏ ପାଠ ପଢୁଥିବା ଏ ଓଡ଼ିଆ ନାୟିକା ଜଣକ ଆମ ସିନେମାର ନୂଆମୁହଁ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଷ୍ଟାର୍‌ହୀରୋ ବାବୁସାନ୍‌ଙ୍କ ସହ ପ୍ରଥମ ଫିଲ୍ମରେ ଅଭିନୟ କରିବାର ଚାନ୍ସଟି ମାରି ନେଇଥିଲେ । ତାପର ଠୁ ଫୁଲଶେଯ ତାଙ୍କ ଚଲାପଥ । ପିଲାଦିନେ ନାଚଗୀତ ଓ ଡ୍ରଇଂ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା ସତ, କିନ୍ତୁ ଫିଲ୍ମକୁ ଆସିବେ ଭାବିନଥିଲେ । ବଡ଼ ଭଉଣୀଙ୍କ କହିବା ଅନୁସାରେ ସାର୍ଥକ ଟିଭିର ରିଆଲିଟି ଶୋ'ରେ ଭାଗ ନେଲେ ଓ ସଫଳ ହେଲେ । ବାସ୍, ସିନେମାକୁ ବାଟ ଫିଟି ଯାଇଥିଲା ତା ପରଠୁ । ପରିବାରକୁ ଓ ନିଜ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଥିବା ସୂର୍ଯ୍ୟମୟୀ ସ୍ୱଭାବତଃ ଅବ୍‌ଷ୍ଟିନେଟ୍ ବା ଜିଦ୍‌ଖୋର୍ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଖୁବ୍ ସୁଶୀଳା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳିତା । ତାଙ୍କ ସହିତ 'ରେବତୀ'ର ଆଳାପ ।

▲ଏଣ୍ଟ୍ରି କରିବା କେତେ ଷ୍ଟ୍ରଗ୍‌ଲିଂ ଥିଲା ?

▲ମୁଁ ରିଆଲିଟି ସୋ 'ମୁଁ ବି ହେବି ହିରୋଇନ'ର ସିଜିନ୍-୨ରୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରି ଆସିଛି । ଏହା ପଛରେ ବି ଅନେକ କଷ୍ଟ ରହିଛି । କୌଣସି କାମ ତ ବିନା ଷ୍ଟ୍ରଗଲ୍‌ରେ ହୁଏ ନାହିଁ । ଶେଷ ରାଉଣ୍ଡ୍ ଯାଏଁ ପହଞ୍ଚିବା ବି କମ୍ କଥା ନୁହେଁ । ମୋତେ ଅବଶ୍ୟ ତା ପରେ ସିନେମା ଅଫର୍ ମିଳିଛି ।

▲ ଅଫର୍ ପାଇଁ କାହାକୁ କ୍ରେଡିବିଲିଟି ଅଧିକ ଦେବେ ?

▲ସିନେମାର ଅଫର୍ ପାଇଁ ମୁଁ ମୋର ବଡ଼ ଭଉଣୀ ସ୍ୱାତୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ସମସ୍ତ କ୍ରେଡିଟ୍ ଦେବି । କାହିଁକିନା ମୋ ସଫଳତା ପଛରେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ଯାହା ରହିଛି, ମୁଁ ଭାଷାରେ କହି ପାରିବି ନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ସିନେମା ଡ୍ରିମ୍ ରହିଥିଲା, ମୋ ମାଧ୍ୟମରେ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ମୋ ଭିତରେ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା କାରଣରୁ ମୋ ସଫଳତା ପାଇଁ ମୋ ସହ ଛାଇ ଭଳି ରହୁଥିଲେସେ ।

▲ପରିବାରର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ସର୍ପୋଟର୍ କିଏ ?

▲ମୋ ପରିବାରର ବଡ଼ ସର୍ପୋଟର୍ ହେଲା ମୋ ଭଉଣୀ । ବାପା-ମାଆଙ୍କ ଅବଦାନ ବି କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ ।

▲ ଅଭିନୟ, ଷ୍ଟଡ଼ି, ମଡ଼େଲିଂ କାହାକୁ କେତେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅନ୍ତି ?

▲ମୁଁ ପ୍ରଥମେ ଅଭିନୟକୁ ହିଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବି, କାରଣ ମୋ ଜୀବନରେ ଅଭିନୟ ଏକ 'ନିଶା' ହୋଇ ରହିବ । ମୁଁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଅଭିନୟ ଜଗତରେ ରହିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛି ।

▲ସିନେମାରେ ଲଭ୍ ସିକ୍ୱେନ୍ସ ଥିଲେ ଭଲ କ୍ଲିକ୍ କରେ ବୋଲି କେତେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ?

▲ସେମିତି କିଛି ନାହିଁ, ସିନେମା ଭଲ ହେବା ଦରକାର । ଦର୍ଶକ ଆଉ ଆଜିକାଲି ବୋକା ନାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାର ମୁଭି ଦେଖୁଛନ୍ତି ଓ ଅପ୍‌ଡ଼େଟ୍ ଜାଣୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ରୁଚି ଅନୁସାରେ ଓ ସମୟର ଟ୍ରେଣ୍ଡ୍ ଅନୁସାରେ ଯଦି ସିନେମା ତିଆରି ହେବ ଦର୍ଶକ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

▲ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର ଆଇଡ଼ଲ୍ ଭାବେ କାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ?

▲ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାରେ ଶ୍ରୀରାମ ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଆଇଡଲ୍ ବୋଲି ଭାବେ । ତାଙ୍କ ଅଭିନୟ ମୋତେ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ।

▲ମ୍ୟୁଜିକାଲ୍ ହିଟ୍, ଅଭିନୟ, କାହାଣୀ, ବଜେଟ୍-ସିନେମା ପାଇଁ ଜରୁରୀ କେଉଁଟା ?

▲ସବୁଯାକ ହିଁ ଦରକାର । ସବୁଠୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା ଏସବୁକୁ ସକ୍‌ସେସ୍ କରିବାକୁ ହେଲେ ବଜେଟ୍ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ।

ଠିକ୍ ଭାବରେ କାମ କରିବାକୁ ହେଲେ ବଜେଟ୍‌ରେ କମ୍ପ୍ରମାଇଜ କରିବା କଥା ନୁହେଁ ।

▲ ଅଭିନୟ ସହିତ ଜବ୍‌କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ କି ?

▲ଅଭିନୟକୁ ହିଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବି । ମୁଁ ସବୁବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ନେଇ ବଞ୍ଚେ । ତଥାପି କହୁଛି ଅତୀତକୁ ଆନାଲଇଜ୍ କରି ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ଭଲପାଏ ।

▲ସୁଟିଂ ବେଳେ ଏକ୍ସାଇଟ୍‌ମେଣ୍ଟ ଅଧିକ ରହେ କି ?

▲ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ । ମନ ଚାହୁଁଥିବା ରୋଲଟେ ମିଳିଲେ କାମ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ଏକ୍ସାଇଟମେଣ୍ଟ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଭଲଭାବରେ ମୋ ଆକ୍ଟିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।

▲କେଉଁ ଓଡ଼ିଆ ହିରୋଇନ୍‌କୁ ଆଇଡଲ୍ ନୁହେଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ?

▲ରଚନା ବାନାର୍ଜୀଙ୍କୁ ମୁଁ ବହୁତ ଭଲ ପାଏ । ତାଙ୍କ ଅଭିନୟରୁ ମୋତେ କିଛି ଶିଖିଲା ଭଳି ଲାଗେ । ସବୁବେଳେ ତାଙ୍କ ମୁଭିଟୁ ହିଁ ଦେଖେ ।

▲ଜଣେ ରାଇଜିଂ ନିଉଫେସ୍ ହିସାବରେ କୁହନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର ସ୍ଥିତି ଆଗକୁ କିଭଳି ରହିବ ?

▲ଆଗକୁ ଭଲ ରହିବ । କାହାଣୀ ସହିତ ଅଭିନୟ ତଥା ଭଲ ସିନେମା ନିର୍ମାଣ ହେଲେ ଓଡ଼ିଆ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରୀ ପଛରେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

▲ସିନେମାକୁ କ୍ୟାରିୟର୍ ସହିତ କେବେ ସାମିଲ କରିଛନ୍ତି କି ?

▲ନା । ସିନେମାକୁ ହିଁ କ୍ୟାରିୟର୍ ଭାବରେ ନେବି । ଅନ୍ୟକିଛି ଦିଗ ପ୍ରତି ମୁଁ କେବେ ମନ ବଳାଇ ନାହିଁ ।

ଅକ୍ଷରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମୟୀ

ନାମ : **ସୂର୍ଯ୍ୟମୟୀ ମହାପାତ୍ର**
ପିତା : **ଶଶାଙ୍କ ମହାପାତ୍ର**
ମାତା : **ସସ୍ମିତା ମହାପାତ୍ର**
ପ୍ରିୟ ରଙ୍ଗ : **ବ୍ଲାକ୍**
ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ : **ଘର ତିଆରି ଖାଦ୍ୟ**
ପ୍ରିୟ ମଣିଷ : **ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ**
ପ୍ରିୟ ଦିନ : **ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ**
ପ୍ରିୟ ବହି : **ସବୁ ଭଲବହି**
ପ୍ରିୟ ସ୍ଥାନ : **ଦାମନଯୋଡ଼ି**
ସିନେମା : **ଭଲ ପାଏ ୧୦୦ରୁ ୧୦୦, ଆଖି ଖୋଲିଲେ ତୁହି ତୁ, ଶକ୍ତି, କ୍ରୀଷ୍ଣା, ସେଲ୍‌ଫିସ୍ ଦିଲ୍**

▲ଆକ୍ଟିଂ ସହିତ ଆଉ କିଛି ପ୍ଲାନିଂ ରଖିଛନ୍ତି କି ?

▲ମୋ ଭଉଣୀ ଜଣେ ଫ୍ୟାସନ୍ ଡିଜାଇନର୍ ହୋଇଥିବାରୁ ଓ ମୋର ଆଗ୍ରହ ସେଥିପ୍ରତି ଥିବାରୁ ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆକ୍ଟିଂ ସହିତ ଡିଜାଇନିଂକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବି ।

▲ ସିନେ-ଯୋଡ଼ି ସିନେମାକୁ ହିଟ୍ କରାଏ, ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି କି ?

▲ଯୋଡ଼ି ନିଜେ କଳାକାର କରେ ନାହିଁ ବରଂ ଦର୍ଶକ ଯୋଡ଼ିକୁ ମାନ୍ୟତା ଦିଅନ୍ତି । ଯାହାର ଯାହା ସହିତ ସିନେମା ହିଟ୍ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା ଦର୍ଶକମାନେ ପୁଣିଥରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାହିଁବେ ।

▲ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର ପପୁଲାରିଟି ପାଇଁ କାହାକୁ ଇମ୍ପୋଟାନ୍ସ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ?

▲କପି-ପେଷ୍ଟ୍ ଷ୍ଟୋରୀ ଲାଇନ୍ ନୁହେଁ ବର ନୂଆ କିଛି କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ କରାଯିବା ଦରକାର ।

▲ଶେଷରେ ନିଜ ବାବଦରେ କିଛି କହିବାକୁ ଯଦି କୁହାଯାଏ, କଣ କହିବେ ?

▲ବାସ୍, ମୁଁ ଅଭିନକୁ ନେଇ ବଞ୍ଚେ । ମୋର ଅଭିନୟ ହିଁ ନିଶା ଓ ପେସା ।

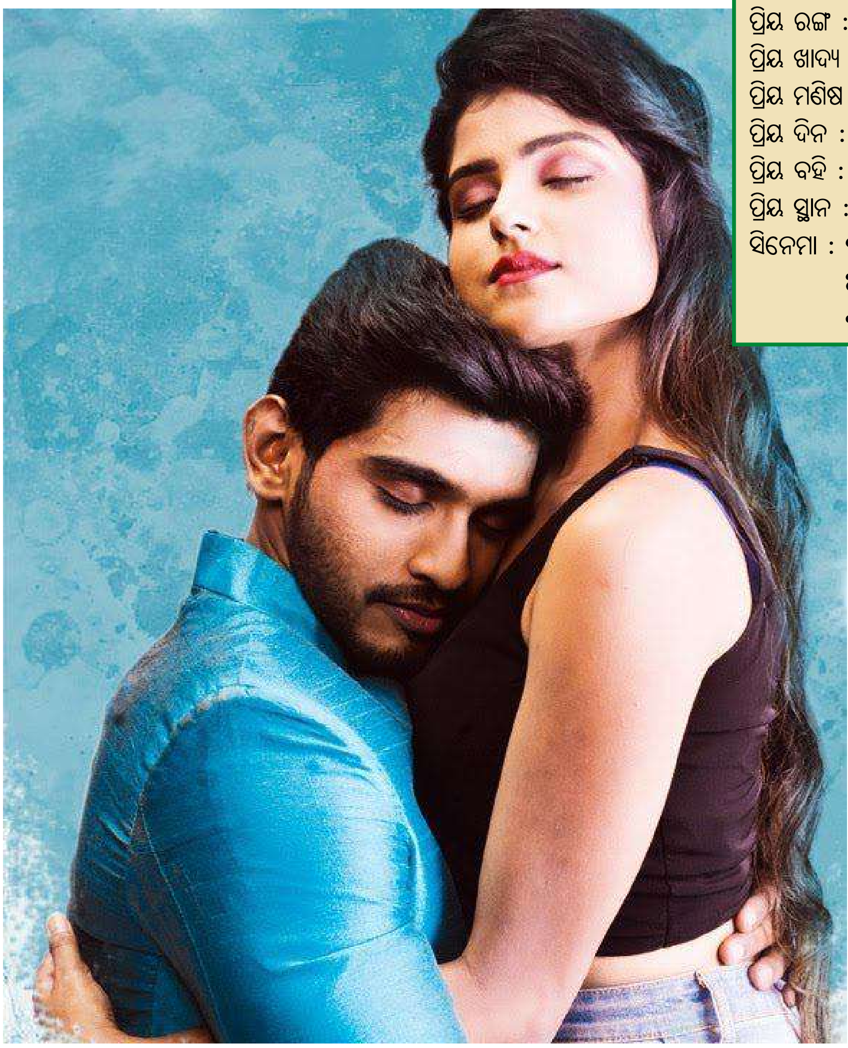

ଲେଖକର ନୂଆପଣ

ଆମର ଲେଖକଲେଖିକାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଲେଖା ମାଧ୍ୟମରେ ପାଠକଙ୍କ ଭିତରେ ନିଜର ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଆସ୍ଥାନ ଜମେଇ ରଖନ୍ତି । ଏଇ ଆସ୍ଥାନ ବା ଆସନଟିକୁ ପାଇବା ପାଇଁ ସେମାନେ ନିଷ୍ଠାପର ଭାବେ ଲେଖାଲେଖି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । କାରଣ ଲେଖାଲେଖି କରୁଥିବା ସମସ୍ତେ ପାଠକ ହୃଦୟରେ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତୁ ବୋଲି ଏକ ଆଶାପୋଷଣ କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ସମସ୍ତେ ପାଠକଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଜୟ କରିବାରେ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । କାରଣ ସମସ୍ତେ ଲେଖାଲେଖି ତ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପାଠକ ଉପଯୋଗୀ ଲେଖା ଲେଖିବା ଦିଗରେ ମନୋନିବେଶ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ପାଠକ କ'ଣ ଚାହୁଁଛି ତାହା ପରଖିବା ହେଉଛି ଲେଖକର ପ୍ରଥମ କାମ । କାରଣ ପାଠକ ଚାହୁଁଥିବା ଲେଖାଟି ଯଦି ଆମେ ଲେଖି ଦେଉ, ତେବେ ପାଠକ ମନରେ ସ୍ୱତଃ ଆମେ ସ୍ଥାନ ଅକ୍ତିଆର କରି ନେଇପାରିବା । କିନ୍ତୁ ଏଇ ଦିଗଟି ପ୍ରତି ଆମର ଅଧିକାଂଶ ଲେଖକ ନିସ୍ପୃହ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । କେହି କେହି ତ ନିଜ ପାଇଁ ଲେଖନ୍ତି କହି ଏକପ୍ରକାର ଆତ୍ମପ୍ରତାରଣାରେ ଥାଆନ୍ତି । ନିଜ ପାଇଁ ବା ନିଜ ଆନନ୍ଦ ପାଇଁ ତ ସମସ୍ତେ ଲେଖନ୍ତି, ଏଥିରେ ନୂଆକଥା କ'ଣ ! କିନ୍ତୁ ନିଜ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଏୟା ନୁହେଁ, ନିଜେ ଲେଖି ନିଜେ ପଢ଼ି ନିଜ ଘରେ ତାକୁ ସାଇତି ଦେବା ବା ଚିରି ଫୋପାଡ଼ି ଦେବା । ସୁତରାଂ ନିଜ ପାଇଁ ଲେଖୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଲେଖକର ଅନ୍ତର୍ମନରେ ଥାଏ, ଜଣେ ବି ହେଉପଛେ ନୂଆ ପାଠକଟିଏ ମୋ ଲେଖାଟିକୁ ପଢୁ ଓ ପସନ୍ଦ୍ କରୁ । ଏ ପ୍ରକାର ଏକ ଅଭିଳାଷ ନଥିବା ଲେଖକ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ହୁଏତ କେହି କେହି ଜୋର୍ ଦେଇ କହି ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅସଲ କଥା ହେଲା, ପାଠକ ପାଇଁ ହିଁ ସେ ଲେଖେ, ଲେଖୁଥାଏ । ପାଠକ ପାଇଁ ଲେଖୁଥିବା ଲେଖକଟି ସଦାବେଳେ ସତର୍କ ଥାଏ, ସେ ଯାହା ଲେଖୁଛି ତାକୁ ପାଠକ ଖୋଜୁଛି ତ ! ପାଠକର ଚାହିଁବା ମୁତାବକ ଲେଖିବାର କଳାଟି ଧାରଣ କରିଥିବା ଲେଖକମାନେ ସଂଖ୍ୟାରେ କମ୍ ହୋଇପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ବେଶ୍ ସଫଳ । ପାଠକ କ'ଣ ଚାହାନ୍ତି ତା' ପୁଣି ଆଉ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଲେଖକମାନେ ନିଜ ନିଜ କାଳଖଣ୍ଡରେ ବିଚରଣ କରୁଥାନ୍ତି ଅହରହ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ଚେତନା ସ୍ତରରେ ହେଉ କି ସ୍ଥୁଳ ପ୍ରକାଶରେ । ସେଇ ସମୟର ସ୍ୱରଲିପିକୁ ତୋଳି ଧରିବାର କଳାନିପୁଣତା ହିଁ ଜଣେ ଲେଖକକୁ ପାଠକାଭିମୁଖୀ କରାଏ । ସେ ବୁଝିଯାଏ, ସମୟର ଦାବି କ'ଣ । ପ୍ରକାରାନ୍ତରରେ ପାଠକର ଦାବି କ'ଣ । ସେ ବୁଝିଯାଏ ବୋଲି ତ ନିଜ ଲେଖାରେ ପରିସ୍ଫୁଟିତ କରିଦିଏ ତା'ର ଚିନ୍ତାର ଦିଗନ୍ତକୁ । ବେଳେବେଳେ ତେଣୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାକୁ ପଢ଼ି ଦେଇ ପାଠକଟିଏ ଘାରିହୁଏ ! ଆଃ, ଏ ମୋର ମନକଥା କହି ଦେଲେ କିପରି ! ପ୍ରକୃତରେ ଲେଖକର ବିଜୟ ସେଇଠି ।

ଲେଖକ ସବୁବେଳେ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷାରେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଏ । ନିଷ୍ଠାପର ଲେଖକଟେ ତ ଆହୁରି ପାଗଳ ହୁଏ । ପାଠକକୁ କେଉଁପରି ଭାବେ ବାନ୍ଧି ରଖିବ, ସେ ଦିଗରେ ବରାବର ପ୍ରୟାସ କରୁଥାଏ ନିଷ୍ଠାପର ଲେଖକଟେ । କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ଭିତରେ ଗୋଟିଏ କଥା ଆମେ ଲେଖକମାନେ ସ୍ମରଣକୁ ଆଣୁନା ଯେ, ନିତ୍ୟନୂତନତାରେ ହିଁ ପାଠକୀୟ ଆଶିଷ ବୃଣି ହୋଇପଡ଼େ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେକୌଣସି ଲେଖାଟିଏ ଲେଖନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି, ଲେଖକର ନୂଆପଣଟି କ'ଣ, ତାକୁ ଆଗ ପରଖିବାକୁ ଚାହେଁ ଚାଲାକ୍ ପାଠକଟେ । ଆମେ ପାଠକକୁ ବିବେକବାନ ଭାବୁ ତ ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ ପାଠକ କେବେ ବୋକା ନୁହେଁ । ସେ ଖୋଜୁଥାଏ 'ନୂଆପଣ' । ଜଣେ ଲେଖକର ଏକାଧିକ ଲେଖାକୁ ପଢ଼ିସାରିଥିବା ପାଠକମାନେ ଗୋଟିଏ ସମୟରେ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ, ଅପରପକ୍ଷରେ ଏହାକୁ ସଂପୃକ୍ତ ଲେଖକର ମୌଳିକ ଶୈଳୀ ବା ମୌଳିକ ସ୍ୱର କହି ଆମେ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଆହରଣ କରୁ । ହେଲେ ନିଷ୍ଠୁର ସତ୍ୟଟି ହେଲା, ପାଠକମାନେ ସବୁବେଳେ 'ନୂଆପଣ'କୁ ଖୋଜନ୍ତି ଲେଖକଙ୍କ ଲେଖାରେ । ଏ କଥାକୁ ଲେଖକଗଣ ପାଶୋରି ଯିବା ଅନୁଚିତ ।

ଏ 'ନୂଆପଣ'ଟି ପୁଣି କ'ଣ ? କବିତା, ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ସୃଜନଶୀଳ ଲେଖା ଲେଖିବା ବେଳେ ସ୍ରଷ୍ଟା ଏକ ନିଜସ୍ୱ ଫ୍ରେମ୍ ଭିତରେ ଥାଇ ଲେଖେ । ତାହା ତା'ର ଷ୍ଟାଇଲ୍ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଆମେ ପ୍ରତିଟି ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ଖୋଜୁ ନୂଆ ପୋଷାକ ପରିଧାନ, ନୂଆ ଖାଦ୍ୟ, ନୂଆ ଘର ଇତ୍ୟାଦି । ଯେତେବେଳେ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟାରେ ଖାଦ୍ୟପେୟ, ପୋଷାକପରିଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଘରଦ୍ୱାର ଭିତରେ ଆମେ ନୂତନତାର ଆଶାୟୀ ବା ନୂଆକୁ ଲୋଡୁଛୁ, ସେତେବେଳେ ଲେଖାଲେଖି ଭଳି ଏକ ସୃଷ୍ଟିଶୀଳତାରେ କାହିଁକି ଲେଖକ ବା ପାଠକମାନେ ଖୋଜିବେ ନାହିଁ 'ନୂଆପଣ' । ଏ ଏକ ଏମିତି ଦିଗ, ଏଥିପ୍ରତି ଉଭୟ ଲେଖକ ଓ ପାଠକମାନେ ଦୃଷ୍ଟିଦେବା ବିଧେୟ ।

ନୂଆ ପୋଷାକଟେ ପିନ୍ଧିଲା ବେଳେ ଆମକୁ ଯେପରି ଅନୁଭବ ହୁଏ, ଠିକ ସେତିକିବେଳେ ନୂଆଟିଏ ପିନ୍ଧିବା ମୂଳରେ ଆମ ଭିତରେ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଭାବଟିଏ ଥାଏ ଯେ, ଅନ୍ୟମାନେ ମୋର ଏ ନୂଆ ପୋଷାକ ସହ ମୋତେ ଦେଖୁ ଓ ତାରିଫ୍ କରୁ ! ବାସ୍, ଏହିକଥା ହିଁ ଲେଖାଲେଖି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ଜଣେ ଲେଖକ ବି ତା'ର ଲେଖାର ଘଷରାପଣକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି 'ନୂଆପଣ' ଭରିବାରେ ମନଯୋଗୀ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଏକା ସମୟରେ ପାଠକଟିଏ ମଧ୍ୟ ତା'ର ପ୍ରିୟ ଲେଖକର 'ନୂଆପଣ'କୁ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଲେଖକକୁ ଆଉ ପାହାଚେ ଉପରକୁ ଘେନିଯିବ । ସୁତରାଂ ଲେଖକର ନୂଆପଣ କଥାଟି ବେଶ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ଆଜିର ଏ ସମୟରେ, ଯେତେବେଳେ କି ପଢ଼ାପଢ଼ିରୁ ପାଠକମାନେ ମୁହଁ ଫେରେଇ ନେବାକୁ ତତ୍ପର । ବାକି ଏ ନୂଆପଣର ସ୍ୱର ଓ ସ୍ୱରୂପ କ'ଣ ହେବ, ସେକଥା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଲେଖକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାବେ ଚିନ୍ତା କଲେ ଭଲ ।

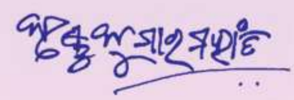

HIGHLAND
A Highland Group Entity
HIGHLAND
Highland Ajisen
Highland Oishii
Highland De La Mer Pvt. Ltd, founded and promoted by Mr. Pratik Jena is making a mark in the export market of frozen shrimp with good and world class quality materials.
HIGHLAND DE LA MER PVT. LTD
Alupur, O.T Road, Balasore, Odisha, India - 756001
sales@highlanddelamer.in, + 91 - 9861201752
www.highlanddelamer.in

HIGHLAND
A Highland Group Entity
A one stop solution for Aquaculture
Vannamei Seeds
Shrimp Feed
Health Care Process (Probiotics)
Quality Control Checks
Consultancy Services
Aquaculture Equipments
Buy & Sell Shrimp
HIGHLAND MARINE
Alupur, O.T Road, Balasore, Odisha, India - 756001
sales@highlandmarine.in, + 91 - 9861201752
www.highlandmarine.in

The **REBATI AMA MATIRA SWARA** ● January 2021 Vol - 3 Issue - 3 ● R.N.I. REGD. No. : ODIODI/2018/78444 ● Postal Regn. No - Balasore (Orissa)/ 02/2020-2022 ● Rs. 50
Total Page : 108

Associate editor : **Krushna Kumar Mohanty**
Editor : **Subasini Jena**